

SCB

Statistiska centralbyrån Statistics Sweden

Ohälsa och sjukvård 1980–2005

LEVNADSFÖRHÅLLANDEN RAPPORT 113

Ohälsa och sjukvård 1980–2005

 Sveriges officiella statistik

Statistiska centralbyrån
2006

Living Conditions
Report no 113

Health and Medical care 1980–2005

Statistics Sweden
2006

Tidigare publicering – se förteckning i slutet av rapporten
Previous publication – listed at the end of this report

Producent   SCB, enheten för social välfärdsstatistik
Producer   Box 24300, 104 51 Stockholm
                         +46 8 506 940 00
                         eiwor.hoglund@scb.se

Förfrågningar   Jessica Persson +46 8 506 944 27
Inquiries   jessica.persson@scb.se
                         Ola Höckert +46 8 506 944 58
                         ola.hockert@scb.se

Sveriges officiella statistik – fri att återge

Denna publikation är en del av Sveriges officiella statistik (SOS). Den officiella statistiken får fritt användas och återges. Det är alltså tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i publikationen. Ange alltid källa (SCB + publikation) när du citerar. Den särskilda SOS-logotypen får enligt lag inte användas vid vidarebearbetningar av statistiken.

Official statistics of Sweden – free to quote

This publication is a part of the official statistics of Sweden (SOS). The official statistics may be used freely and quoted. In other words, permission is granted to copy and reproduce the contents in this publication. When doing so, please always state the source (Statistics Sweden and the name of the publication). Use of the particular SOS logotype is prohibited when further processing the statistics.

Om du citerar ur denna publikation, var god uppge källan på följande sätt:
Källa: SCB, *Ohälsa och sjukvård 1980–2005*.

When quoting material from this publication, please state the source as follows:
Source: Statistics Sweden, *Health and Medical care 1980–2005*.

Omslag: akuten S:t Görans sjukhus. Foto: Erik G Svensson PRESSENS BILD
Cover

ISSN 0347-7193
ISBN 91-618-1343-5
ISBN 978-91-618-1343-8
URN:NBN:SE:SCB-2006-LE113SA0601_pdf

Printed in Sweden

Förord

Statistiska centralbyrån (SCB) genomför på uppdrag av Sveriges riksdag från och med hösten 1974 löpande undersökningar av svenska folkets levnadsförhållanden. Uppgifterna insamlas i huvudsak genom personliga intervjuer med ett urval av Sveriges vuxna befolkning, 16 år och uppåt. Resultaten publiceras i SCB:s serie Levnadsförhållanden. Ett hundratal rapporter har hittills redovisats.

I denna rapport ges en statistisk belysning av befolkningens hälsotillstånd och kontakter med sjukvården. Rapporten baseras huvudsakligen på uppgifter som insamlats åren 2004 och 2005, men jämförelser görs också med åren 1980-81, 1988-89 samt 1996-97.

Rapporten har utarbetats av Jessica Persson. Ola Höckert svarar för kapitel 6 om kontakter med sjukvården.

Statistiska centralbyrån i oktober 2006

Anna Wilén

Eiwor Höglund-Dávila

SCB tackar

Tack vare våra uppgiftslämnare – privatpersoner, företag, myndigheter och organisationer – kan SCB tillhandahålla tillförlitlig och aktuell statistik som tillgodoser samhällets informationsbehov.

Innehåll

A separate text in English is provided at the end of the publication

Förord	3
Sammanfattning	7
1 Inledning	11
Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF)	11
Jämförelser över tid	13
Hur påverkar bortfallet jämförelser över tiden?	13
Att mäta sjuklighet	14
Alla sjukdomar nämns inte	14
De sjukaste kanske inte kan intervjuas	15
Kan sjukligheten också överskattas?	15
Betydelsen av under- eller överrapportering av sjukdomar	16
Rapportens uppläggning	16
2 Ohälsa och sjukdom	19
Allmänt hälsotillstånd	19
Långvarig sjukdom	24
Allmänt hälsotillstånd och sjuklighet	33
3 De vanligaste sjukdomarna	35
Sjukdomar i skelett och rörelseorgan	39
Cirkulationsorganens sjukdomar	44
Sjukdomar i andningsorganen	46
Allergiska besvär	46
Psykisk ohälsa	50
Förändringar i sjuklighet	55
Fler besväras av värk	56
Ökad förekomst av allergiska besvär	60
Vanligare med psykiska besvär	64
4 Funktionsnedsättningar	69
Nedsatt rörlighet	70
Svårigheter att förflytta sig	70
Svårigheter att bära eller att gripa/ vrida	75
Nedsatt syn	78
Nedsatt hörsel	80

5 Ojämlighet i hälsa.....	83
Familj och ohälsa	83
Socioekonomisk grupp och ohälsa.....	86
Utbildning och ohälsa.....	90
Bakgrund och ohälsa.....	95
Regionala skillnader och ohälsa	99
6 Kontakter med sjukvården	103
Öppen sjukvård	103
Läkarkonsultationer	104
Olika befolkningsgruppers kontakt med läkare	108
Ej tillfredställt vårdbehov.....	111
Sjukgymnastbehandling, kiropraktorbehandling och alternativ behandling.....	112
Utvecklingen av öppenvårdskontakter sedan 1980	112
Sluten sjukvård	113
Fakta om statistiken	115
Detta omfattar statistiken	115
Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)	115
Undersökningsobjekt, population och redovisningsgrupper.....	116
Urvalsförfarande.....	118
Över- och undertäckning samt bortfall.....	118
Estimation och variansberäkning.....	119
Genomförande	119
Statistikens tillförlitlighet.....	120
Hjälptabeller	122
Redovisningsgrupper	134
Ålder.....	134
Familj.....	135
Bakgrund	136
Socioekonomisk indelning.....	137
Utbildning.....	140
H-region	141
Referenser	143
Bilaga 1 Tabeller	145
Bilaga 2 Rapportförteckning.....	191
In English	195
Summary	195
List of tables	198
List of symbols, etc.	201
List of terms.....	202

Sammanfattning

I denna rapport ges en statistisk belysning av befolkningens hälsotillstånd och kontakter med sjukvården.

Rapporten innehåller uppgifter om:

- egen bedömning av allmänt hälsotillstånd och hälsotillstånd jämfört med jämnåriga
- förekomst av långvariga sjukdomar och de konsekvenser dessa medför i form av besvär, påverkan på arbetsförmågan eller behov av hjälp i det dagliga livet
- de vanligaste sjukdomarna: besvär av smärta och värk, allergiska besvär samt brister i det psykiska välbefinnandet
- funktionsnedsättningar med avseende på rörelseförmåga, syn och hörsel

I rapporten studeras dessutom vårdutnyttjande i form av bland annat läkarbesök och sjukhusvistelser.

Rapporten ger en beskrivning av hälsobrister och sjukvårdskontakter bland kvinnor respektive män fördelade efter ålder, familjesituation, utländsk och svensk bakgrund, socioekonomisk grupp, utbildningsnivå samt region.

Uppgifterna är baserade på de undersökningar av svenska folkets levnadsförhållanden (ULF) som SCB genomför årligen. Rapporten baseras huvudsakligen på uppgifter som insamlats åren 2004 och 2005, men jämförelser görs också med åren 1980-81, 1988-89 samt 1996-97.

Ohälsa och sjukdom

Omkring tre fjärdedelar av befolkningen i åldrarna mellan 16 och 84 år, något fler män än kvinnor, anser att deras hälsotillstånd är gott eller mycket gott. Närmare 6 procent av männen och 7 procent av kvinnorna anser i stället att deras hälsotillstånd är dåligt eller mycket dåligt.

Hur man bedömer sitt allmänna hälsotillstånd har ett visst samband med sjukdomar och besvär men det är emellertid inte samma sak att konstatera att man har en eller annan sjukdom som att uppleva sitt hälsotillstånd som dåligt.

Drygt hälften (53 procent) av kvinnorna 16–84 år uppger att de har någon långvarig sjukdom eller något långvarigt besvär. Bland män i samma åldrar är andelen något lägre (47 procent). 40 procent av kvinnorna och 32 procent av männen har sådana sjukdomar som de får regelbunden medicinsk behandling för. Av kvinnorna uppger 20 procent att de har svåra besvär av någon långvarig sjukdom och 14 procent att sjukdomen/sjukdomarna i hög grad påverkar deras arbetsförmåga. Bland män är motsvarande andelar 13 respektive 10 procent.

Andelen med långvarig sjukdom ökar tydligt med stigande ålder. I högre åldrar är det också betydligt fler som rapporterar olika följder av långvarig sjukdom, såsom svåra besvär, nedsatt arbetsförmåga samt behov av hjälp. Ensamboende, arbetare, lågutbildade och personer med utländsk bakgrund har också en genomgående sämre hälsa än sammanboende, tjänstemän, högutbildade och personer med svensk bakgrund. En viss utjämning kan emellertid skönjas över tid mellan arbetare och tjänstemän och mellan låg- och högutbildade.

Av dem som har långvarig sjukdom bedömer 58 procent av männen och 51 procent av kvinnorna sitt hälsotillstånd som gott och endast 11 procent av männen och 14 procent av kvinnorna sitt hälsotillstånd som dåligt.

Under 1980-talet minskade andelen som ansåg sitt hälsotillstånd vara dåligt. Under 1990-talet skedde inga förändringar i befolkningen som helhet. Sedan slutet av 1990-talet fram till 2004-05 kan emellertid en liten ökning skönjas igen och det tycks som att något fler anser sitt hälsotillstånd vara dåligt och att något färre anser sitt hälsotillstånd vara gott.

Andelen med långvarig sjukdom har ökat både bland män och kvinnor sedan 1980-talets början, ökningen är emellertid störst mellan mätillfällena 1996-97 och 2004-05.

Sjukdomar i rörelseorganen och cirkulationsorganen är de oftast rapporterade långvariga sjukdomarna. Men inte alla hälsoproblem betraktas som långvarig sjukdom. På direkta frågor om man har hälsoproblem av olika slag tycks hälsoproblem betydligt vanligare. Medan 22 procent av kvinnorna och 15 procent av männen uppger att de har sjukdomar, besvär eller symtom från skelettet och rörelseorganen svarar hela 71 procent av kvinnorna och 58 procent av männen "Ja" på en direkt fråga om de besväras av värk av olika slag. Allt fler besväras också av smärta och värk. Bland kvinnor är

ökningen sedan 1980-talets början hela 11 procentenheter och bland män 5 procentenheter.

Allergiska besvär är ett annat exempel på besvär som inte alltid betraktas som långvarig sjukdom, men som också drabbar allt fler. Ökningen är för allergiska besvär större bland män än bland kvinnor. Sett till olika åldrar uppvisar de allergiska besvären emellertid inte samma mönster som många andra sjukdomar, eftersom allergiska besvär är vanligare bland unga vuxna.

Brister i det psykiska välbefinnandet såsom sömnbesvär, trötthet, oro eller ångest är vanligare bland kvinnor än bland män och har också ökat över tid, särskilt bland unga.

Kontakter med sjukvården

Mer än varannan person i åldrarna 16–84 år har haft någon kontakt med den öppna sjukvården under en tremånadersperiod 2004-05. Det är betydligt fler kvinnor än män som har kontakt med den öppna vården, 62 procent jämfört med 48 procent. Vanligaste sättet för kontakt med läkare är avtalade besök hos läkare eller besök på akutmottagningar. Ungefär var fjärde individ i åldrarna 16–84 år har under en tremånadersperiod gjort ett sådant besök.

Sedan 1980-81 har telefonkonsultation blivit ett allt vanligare sätt att komma i kontakt med öppenvården. Bland män har andelen telefonkonsultationer stigit från 9 procent i början av 1980-talet till 16 procent 2004-05. För kvinnor är motsvarande andel 11 procent i början av 1980-talet och 23 procent 2004-05.

Ungefär var tionde individ i åldrarna 16–84 år säger sig under en tremånadersperiod ha haft behov av läkarvård, men inte sökt vård. Att inte söka läkarvård vid behov är vanligare bland arbetare än bland tjänstemän, men det är även vanligare bland personer med utländsk bakgrund i förhållande till personer med svensk bakgrund.

1 Inledning

I denna rapport studeras befolkningens hälsotillstånd och kontakter med sjukvården.

I rapporten behandlas befolkningens egen bedömning av allmänt hälsotillstånd, förekomst av långvariga sjukdomar och de konsekvenser dessa medför i form av besvär, påverkan på arbetsförmågan eller behov av hjälp i det dagliga livet.

Bristande funktionsförmåga, smärta, värk, allergier, psykisk ohälsa är exempel på långvariga besvär som närmare studeras. Ett kapitel behandlar närmare ojämlikhet i hälsa inte bara mellan olika åldrar och mellan könen utan också mellan olika sociala grupper och mellan olika regioner.

Vidare redovisas i rapporten befolkningens vårdutnyttjande i form av bland annat läkarbesök och sjukhusvistelser.

Huvudintresset ligger på situationen 2004-05, men jämförelser görs också med åren 1980-81, 1988-89 och 1996-97.

Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF)

Genom ULF, Undersökningen av levnadsförhållanden, mäter vi och följer utvecklingen av levnadsförhållanden i Sverige. Det huvudsakliga syftet med undersökningen är att belysa välfärdens fördelning mellan olika grupper i befolkningen samt vilka som drabbas av problem av olika slag.

Undersökningen har på uppdrag av Sveriges riksdag genomförts årligen sedan 1975. Detta gör att vi kan presentera statistik (indikatorer) för olika välfärdsområden i tidsserier som i dag sträcker sig 30 år tillbaka i tiden. Välfärdsområdena, eller välfärdskomponenterna som vi valt att kalla dem, är arbetsmiljö, boende, ekonomi, **hälsa**, fritid, materiella tillgångar, medborgerliga aktiviteter, sociala relationer, sysselsättning och arbetstider, transporter och kommunikationer, trygghet och säkerhet samt utbildning.

ULF-undersökningen är riksomfattande och avser Sveriges befolkning i åldrarna 16 år och uppåt. Under åren 1975–1979 ingick endast personer som var 16–74 år gamla. Åren 1980–2001 var den övre åldersgränsen 84 år med undantag av undersökningen 1988-89 då den övre åldersgränsen slopades helt.

Undersökningen är en urvalsundersökning med en årlig urvalsstorlek på cirka 7 500 personer. De som intervjuas skall vara bosatta, dvs. folkbokförda, i Sverige. Uppgifterna samlas in främst i samband med besöksintervjuer. Datainsamlingen fördelas på fyra perioder varje år. Uppgifterna sammanställs oftast till tvåårsresultat. Tvåårsperiodiciteten har införts för att motverka effekten av den reducering av urvalet som varit nödvändig av ekonomiska skäl. I denna rapport beskrivs läget 2004-05 och utvecklingen sedan 1980-81, 1988-89 samt 1996-97 för komponenten hälsa.

I varje ULF-årgång ingår ett antal centrala indikatorer från varje välfärdskomponent. Några frågor behöver man ställa årligen för att bilda gängse bakgrundsvariabler, t.ex. familjeförhållanden, regionala indelningar och socioekonomisk grupp (se kapitlet *Fakta om statistiken* för beskrivning av olika redovisningsgrupper). Andra frågor ingår för att ge underlag för en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen på olika områden. Med jämna mellanrum, vart åttonde år, belyses olika välfärdsområden mer ingående. Åren 1980-81, 1988-89 samt 1996-97 har alltså fördjupning ägt rum på temat hälsa, omsorg och levnadsvanor.

Urval och bortfall

Urvalsstorlek och antal genomförda intervjuer har varierat något mellan åren. Urval och bortfall redovisas här för 1980-81, 1988-89, 1996-97 samt 2004-05. För mer detaljerad information hänvisas till kapitlet *Fakta om statistiken*.

Tabell 1.1

Urval och bortfall i 1980-81 års, 1988-89 års, 1996-97 års samt i 2004-05 års undersökningar

Sample and non-response in the 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05 surveys

	1980-81	1988-89	1996-97	2004-05
Nettourval	17 321	15 976	14 950	13 174
Bortfall	13,6	20,4	21,8	25,1
därav vägran	10,8	14,8	14,4	16,7

Bortfallet ligger således på en betydligt högre nivå 2004-05 än 1980-81. Vid skattningar för befolkningen som helhet och flertalet redovisningsgrupper antas att bortfallet inte har någon snedvridande effekt på resultaten. I ULF-undersökningen försöker vi nämligen att med ett skattningsförfarande motväga att bortfallet får en snedvridande effekt. Vi gör den beskrivna populationen så lik rikets befolkning som möjligt i fråga om kön, ålder, civilstånd och boende-

region (H-region). Vi kompenserar således för att bortfallet är olika stort bland män respektive kvinnor i olika åldrar, med olika civilstånd samt i olika delar av landet.

I de fall personer med t.ex. hälsoproblem är slumpmässigt fördelade i bortfallet och bland de svarande torde antagandet om att bortfallets effekter inte är snedvridande på resultaten gälla. Men om bortfallet skulle vara större bland dem som är sjuka, givet kön, ålder, civilstånd och region, så kommer vi ändå att underskatta ohälsan i befolkningen.

En analys av uppgifter från Riksförsäkringsverkets sjukfallsregister som gjordes 1981¹ visade en svag tendens att personer med långa sjukperioder oftare hörde till de ej intervjuade. De fel som detta kunde ge upphov till verkade emellertid i allmänhet vara försumbara.

Jämförelser över tid

Hur påverkar bortfallet jämförelser över tiden?

Skillnader i svarsbenägenhet för olika grupper vid olika tidpunkter kan utgöra en felkälla vid jämförelser över tiden. En del av dessa skillnader kompenseras för vid uppräknning till befolkningstal. Men i den mån som det föreligger skillnader i svarsbenägenhet vid olika tidpunkter t.ex. mellan sjuka och friska så finns ingen möjlighet att kompensera för detta eftersom vi normalt inte vet något om hälsotillståndet bland de som ej svarat.

I en bortfallsanalys som gjorts på 1986–1999-års ULF² visas att det ökade bortfallet under 1990-talet i huvudsak bestod av en ökad andel ej anträffade i alla åldersgrupper utom bland de allra äldsta. Bland de allra äldsta ökade andelen vägrare. De relativa skillnaderna i bortfallsrisker mellan olika grupper var dock i stora drag stabila över tidsperioden 1986–1999, vilket kan tolkas som att tidsjämförelser speglar förändringar på ett tillfredsställande sätt.

Utöver vägrare och ej anträffade finns i bortfallet en mindre grupp, oftast redovisat som "övrigt bortfall". Där återfinns bland annat de som varit alltför sjuka för att kunna intervjuas och för vilka indirekt

---

¹ Lindström, Håkan (1981) *Bortfallsfel vid uppskattning av sjukfrånvaro. Metodproblem i individ- och hushållsstatistik*. Nr 24. Statistiska centralbyrån.

² Statistiska centralbyrån (SCB) (2001) *Appendix 17: Analys av bortfallet bland "utsatta grupper" i Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF) 1986-1999*

intervju inte heller har kunnat fås till stånd. Andelen övrigt bortfall ligger på omkring 2 procent i hela urvalet år 2004, men är högre bland de äldsta, cirka 17 procent i åldern 85 år och uppåt.

Att mäta sjuklighet

Vid intervjun inleds hälsoavsnittet med två mera allmänna frågor om hälsotillståndet:

- "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd? Är det mycket gott, gott, någorlunda, dåligt eller mycket dåligt?" samt
- "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd jämfört med andra i din egen ålder? Är det bättre, sämre eller ungefär likadant?"

För att mäta förekomst av långvarig sjukdom ställs frågor om man "har några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär" eller om man "regelbundet tar medicin för någonting".

För var och en av de sjukdomar/besvär som nämns ställs frågor om man får regelbunden medicinsk behandling eller står under medicinsk kontroll för denna sjukdom, hur ofta man har besvär av sjukdomen samt om besvären är obetydliga, måttliga, svåra eller mycket svåra. Samtliga som nämnt någon långvarig sjukdom får också frågor om de anser sin arbetsförmåga nedsatt på grund av sjukdomen/någon av sjukdomarna (till ålderspensionärer ställs frågan om sjukdomen/sjukdomarna hindrar dem i några sysselsättningar) samt om sjukdomen medför att de behöver hjälp med något för att klara sitt dagliga liv.

Då man undersöker sjukdomsförekomsten genom att intervjua ett urval av befolkningen erhålls ett mått på sjukdom som är unikt i den meningen att det inte kan jämföras med annan statistik. Ingen annan statistik innehåller ett mått på förekomst (prevalens) av långvarig sjukdom hos hela den levande befolkningen. Detta innebär också att det är svårt att bedöma rimligheten hos resultaten. Det är därför befogat att i detta sammanhang diskutera hur olika felkällor kan inverka på frågorna om långvarig sjukdom.

Alla sjukdomar nämns inte

Kan vi utan vidare ta de svar vi fått för gott och utgå ifrån att närmare hälften av befolkningen har någon långvarig sjukdom och att övriga är friska och symptomfria eller åtminstone bara har sjukdomar som de tror skall gå över snart? Svaret är nej. Det som rapporteras är naturligtvis sjukdomar som de intervjuade själva känt av och definierat som sjukdom, handikapp etc. eller som de tar

medicin för. De måste komma ihåg sin åkomma vid intervjun. Besvär som de bara har ibland – som t.ex. hösnuva – kan råka bli bortglömda. De måste uppfatta frågan rätt, få tid att tänka efter samt ha så pass god kontakt med intervjuaren att de vill tala om sjukdomar som de har. Det är känsligt att berätta om somliga sjukdomar (t.ex. psykiska sjukdomar) och vissa sjukdomar är kanske så allvarliga och hotfulla att man inte gärna talar med en främmande människa om dem (t.ex. svårartade tumörer).

Vi måste alltså räkna med att en del sjukdomar inte nämns. Av dem kan somliga vara allvarliga, men det stora flertalet antagligen bagatellartade. Vi vet inte hur stort detta bortfall av sjukdomar är.

De sjukaste kanske inte kan intervjuas

Vi har försökt att minimera bortfall på grund av svår sjukdom genom att i möjligaste mån göra förkortade så kallade indirekta intervjuer med anhöriga eller med vårdpersonal om en utvald person på grund av t.ex. sjukdom inte kunnat intervjuas. De som på grund av sjukdom inte kan genomföra en intervju och för vilka indirekt intervju inte kunnat åstadkommas registreras som "övrigt bortfall". Andelen övrigt bortfall ligger, som tidigare nämnts, på omkring 2 procent i hela urvalet, men är högre bland de äldsta (85 år och äldre), cirka 17 procent.

Kan sjukligheten också överskattas?

Sannolikheten att för många sjukdomar rapporteras är betydligt mindre än att sjukdomar underrapporteras. Att helt obefintliga sjukdomar rapporteras lär knappast förekomma. Däremot kan somliga personer möjligen anses överrapportera i förhållande till andra som har strängare krav på hur svåra besvär man egentligen skall bry sig om att ta med. Vi får räkna med att vissa tillstånd nämns som egentligen varit allvarliga, men som inte längre är några problem. Vid granskning av insamlade uppgifter och kodning av sjukdomar stöter man då och då på sådana. En person som i övrigt är frisk men som genomgått en större operation nämner kanske gärna detta i samband med intervjun även om de inte längre har några problem.

Betydelsen av under- eller överrapportering av sjukdomar

Att antalet sjukdomar som uppges beror av flera faktorer är klarlagt. Möjligen påverkar detta också resultaten i olika riktningar. Det avgörande för de flesta syften är dock inte om antalet rapporterade sjukdomar är absolut rätt. För den som vill jämföra olika grupper eller studera utvecklingen över tid är det viktigaste att felkällorna har samma inverkan i olika grupper eller vid olika tidpunkter.

Vid studier som gjorts av underrapportering av sjukdomar har man funnit att den visserligen har olika omfattning i olika grupper, men när man jämför olika undersökningar har man inte kunnat konstatera att felet går i någon bestämd riktning. Man kan då få nöja sig med att anta att underrapporteringen – liksom man ofta gör med andra typer av fel – är slumpmässigt fördelad mellan de olika grupper eller tillfällena som man vill göra jämförelser mellan.³

Rapportens uppläggning

Kapitel 2–4 innehåller uppgifter om:

- egen bedömning av allmänt hälsotillstånd och hälsotillstånd jämfört med jämnåriga
- förekomst av långvariga sjukdomar och de konsekvenser dessa medför i form av besvär, påverkan på arbetsförmågan eller behov av hjälp i det dagliga livet
- de vanligaste sjukdomarna: besvär av smärta och värk, allergiska besvär samt brister i det psykiska välbefinnandet
- Funktionsnedsättningar med avseende på rörelseförmåga, syn och hörsel

I kapitel 5 visas ohälsans fördelning i olika grupper av befolkningen.

I kapitel 6 behandlas slutligen kontakter med sjukvården.

Kapitlet *Fakta om statistiken* innehåller en kortfattad teknisk beskrivning av undersökningen med redovisning av undersökningens genomförande, resultatens tillförlitlighet samt presentation av de redovisningsgrupper som använts i rapporten.

Bilaga 1 innehåller några av de centrala tabeller som rapporten bygger på. I slutet av denna tabellbilaga redovisas antal intervjuer.

---

³ Brorson, Bengt (1977) *Att mäta hälsa. Indikatorer och index på hälsotillståndet*.

Bilaga 2 innehåller en förteckning över samtliga rapporter som utkommit i serien Levnadsförhållanden.

Tabeller

I bilaga 1 återfinns alltså några av de centrala tabeller som rapporten bygger på. Hela tabellmaterialet finns emellertid på SCB:s webbplats www.scb.se under Levnadsförhållanden (www.scb.se/le0101) i anslutning till rapporten. En förteckning över samtliga tabeller som finns i rapporten och på webbplatsen inleder tabellbilagan.

I tabellmaterialet på webbplatsen finns såväl procent som åldersstandardiserade värden (stv) redovisade. I rapporten redovisas endast åldersstandardiserade värden. Samtliga års (1980-81, 1988-89, 1996-97 samt 2004-05) värden har standardiserats utifrån åldersfördelningen 2004-05.

2 Ohälsa och sjukdom

Allmänt hälsotillstånd

Den självskattade hälsan anses allmänt som ett mycket viktigt och tillförlitligt hälsomått. I ULF ställs en fråga om det allmänna hälsotillståndet som helt bygger på individens egen bedömning av sin hälsa. Frågan lyder: "Hur bedömer du ditt allmänna hälsotillstånd?".

Omkring tre fjärdedelar av befolkningen i åldrarna mellan 16 och 84 år – 77 procent av männen och 72 procent av kvinnorna – anser att deras hälsotillstånd är gott eller mycket gott. Närmare 6 procent av männen och 7 procent av kvinnorna anser däremot att deras hälsotillstånd är dåligt eller mycket dåligt. Något fler män än kvinnor svarar således med alternativen gott eller mycket gott hälsotillstånd.

Tabell 2.1

Allmänt hälsotillstånd enligt egen bedömning bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

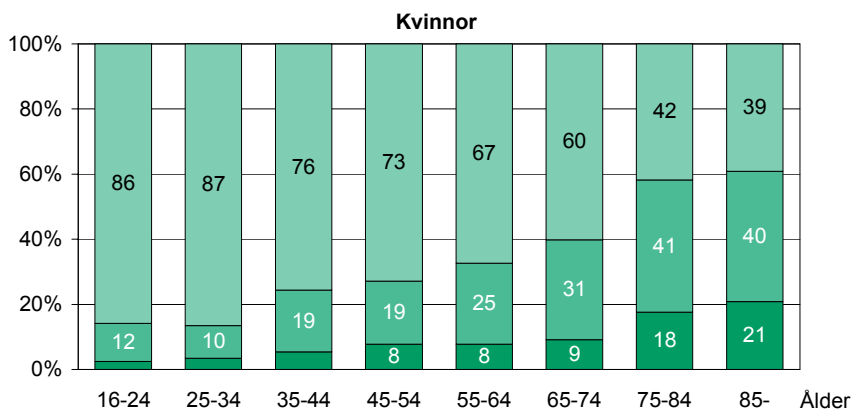
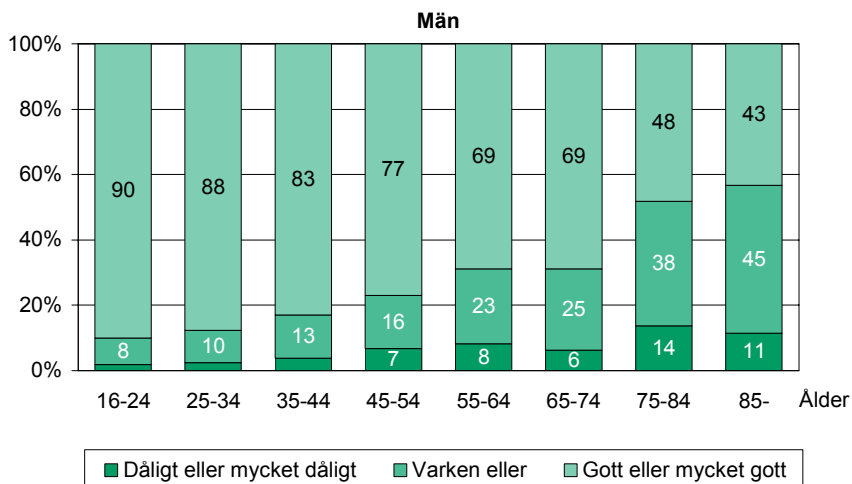
General state of health based on own assessment among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
Gott eller mycket gott hälsotillstånd	77	72
Varken eller	17	21
Dåligt eller mycket dåligt hälsotillstånd	6	7

Hur man bedömer sitt allmänna hälsotillstånd varierar också med ålder. I högre åldrar är det fler som säger att deras hälsotillstånd är dåligt och färre som anser att deras hälsotillstånd är bra. Överlag är andelarna med dålig hälsa något högre bland kvinnor än bland män i motsvarande åldersgrupp.

Diagram 2.1**Allmänt hälsotillstånd enligt egen bedömning bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent**

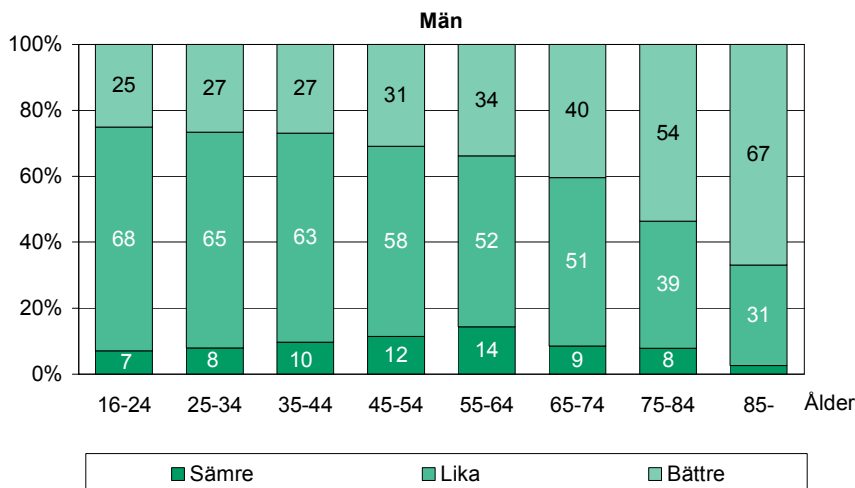
General state of health based on own assessment among men and women of different ages. 2004-05. Percent

Hälsotillstånd jämfört med jämnåriga

När den egna hälsan sätts i relation till jämnårigas hälsotillstånd framgår att ju äldre man är, desto fler är det som bedömer sin hälsa som bättre än jämnårigas. Andelen som anser sig ha sämre hälsotillstånd än jämnåriga ökar fram till pensionsåldern, men minskar sedan något.

Diagram 2.2**Allmänt hälsotillstånd jämfört med jämnåriga bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent**

General state of health comparing age groups among men and women of different ages. 2004-05. Percent

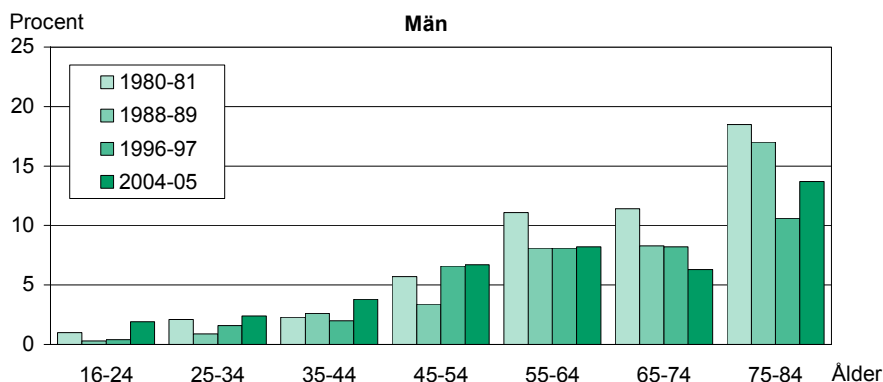
Hälsotillstånd över tid

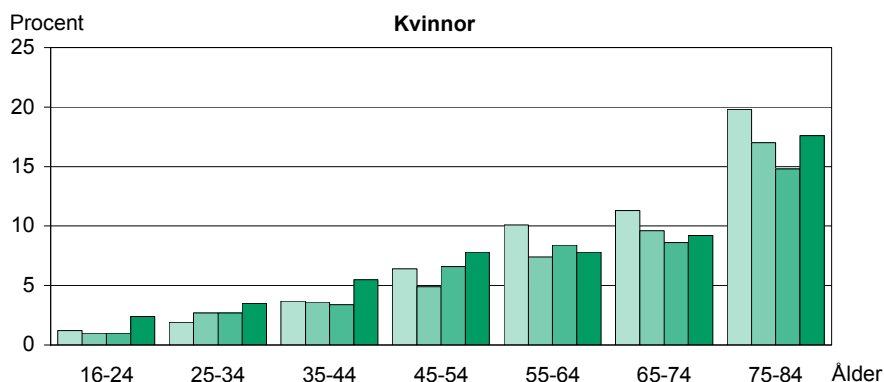
Under 1980-talet minskade andelen som ansåg sitt allmänna hälsotillstånd vara dåligt. Under 1990-talet skedde inga förändringar i befolkningen som helhet. Sedan slutet av 1990-talet kan emellertid en liten ökning skönjas igen och det tycks som att något fler anser sitt allmänna hälsotillstånd vara dåligt.

Tabell 2.2**Allmänt hälsotillstånd enligt egen bedömning bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)***General state of health based on own assessment among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)*

	Män	Kvinnor
Gott eller mycket gott hälsotillstånd		
1980-81	75	71
1988-89	77	73
1996-97	79	74
2004-05	77	72
Dåligt eller mycket dåligt hälsotillstånd		
1980-81	6	7
1988-89	5	6
1996-97	5	6
2004-05	6	7

Andelen som upplever sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt har sedan 1980-talets början minskat i åldersgrupperna över 55 år. Bland 75–84-åringarna märks emellertid en liten ökning sedan slutet av 1990-talet. Även i de yngre åldersgrupperna (16–44 år) pekar utvecklingstendenserna mot en viss ökning, dvs. att något fler upplever sitt hälsotillstånd som dåligt.

Diagram 2.3**Dåligt allmänt hälsotillstånd bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent***Poor general state of health among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent*

I befolkningen som helhet har andelen som bedömer sin hälsa som bättre än jämnårigas ökat något över tid. Bland män från 23 procent i början av 1980-talet till 32 procent 2004-05. Bland kvinnor är ökningen under samma tidsperiod mindre, från knappt 21 procent till 24 procent. Sedan slutet av 1980-talet har också andelen som bedömer sin hälsa som sämre än jämnårigas ökat något.

Tabell 2.3

Allmänt hälsotillstånd jämfört med jämnåriga bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

General state of health compared to peers among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

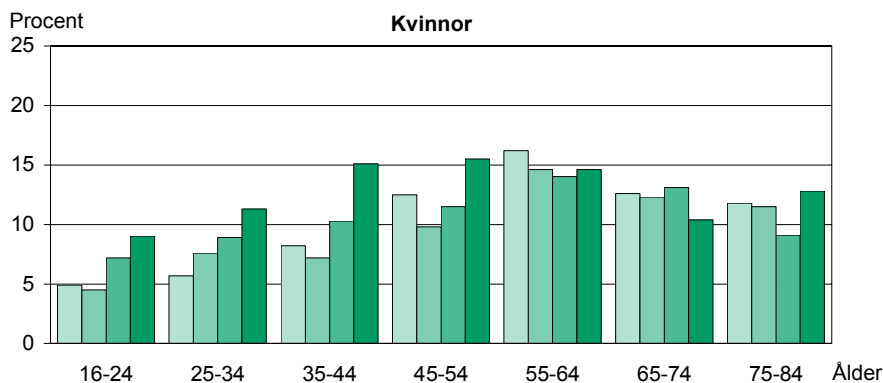
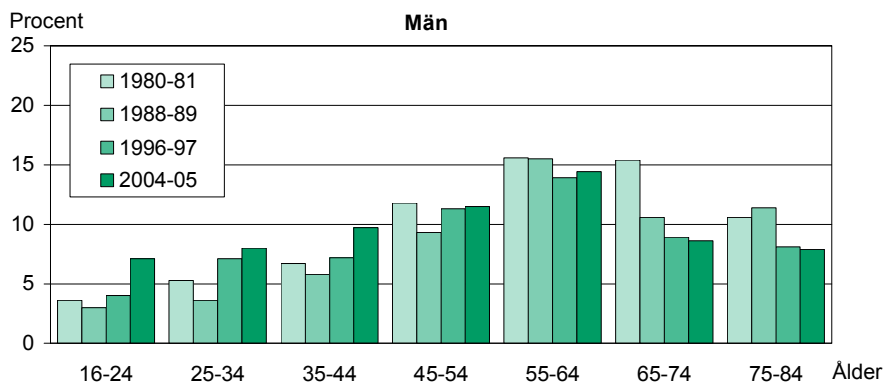
	Män	Kvinnor
Bättre hälsotillstånd än jämnåriga		
1980-81	23	21
1988-89	25	21
1996-97	28	23
2004-05	32	24
Sämre hälsotillstånd än jämnåriga		
1980-81	10	10
1988-89	8	10
1996-97	9	11
2004-05	10	13

Sett till olika åldrar har andelen som upplever sitt hälsotillstånd som sämre än jämnårigas ökat bland unga och yngre medelålders sedan 1980-talets början.

Diagram 2.4**Sämre hälsotillstånd än jämnåriga bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent**

People with worse health than their peers among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Långvarig sjukdom

Frågan om man har "några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär" eller om man "regelbundet tar medicin för någonting" fångar upp både mer och mindre allvarliga sjukdomar och tillstånd.

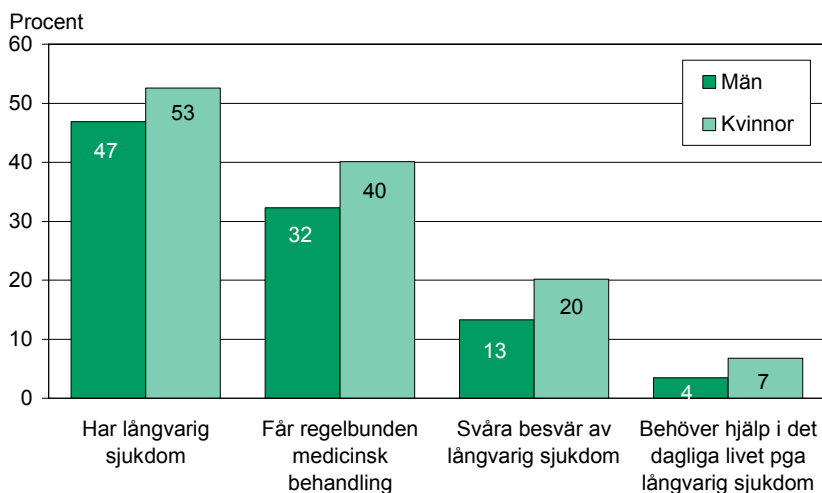
Drygt hälften av kvinnorna i åldrarna 16–84 år, 53 procent, uppger att de har någon långvarig sjukdom eller något långvarigt besvär. Motsvarande andel bland män i samma åldrar är något lägre, 47 procent. 40 procent av kvinnorna jämfört med 32 procent av männen uppger att de har sådana sjukdomar som de får regelbunden medicinsk behandling eller står under regelbunden medicinsk kontroll för.

Av kvinnorna uppger 20 procent att de har svåra besvär av långvarig sjukdom. Bland männen är andelen 13 procent. Närmare 7 procent av kvinnorna jämfört med knappt 4 procent av männen har någon långvarig sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet.

Diagram 2.5

Långvarig sjukdom och konsekvenser av långvarig sjukdom bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Chronic illness and consequences of chronic illness among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

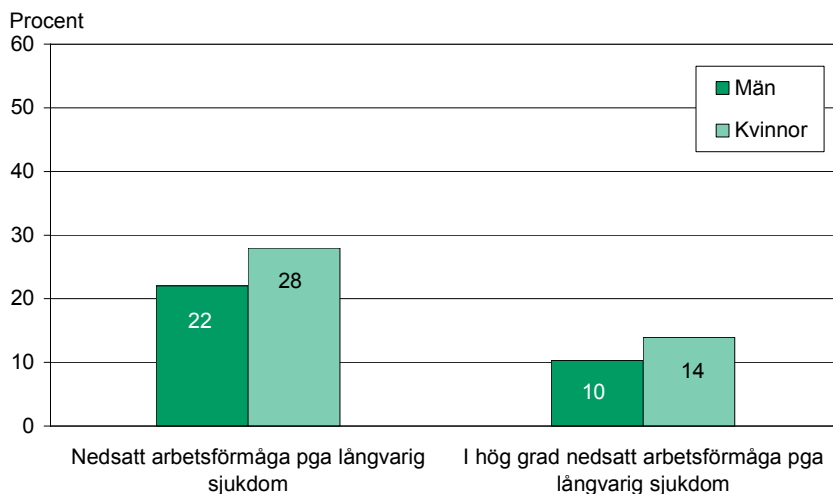

Nedsatt arbetsförmåga

De som svarar att de har en sjukdom får också en följdfråga om sjukdomen leder till nedsatt arbetsförmåga; till ålderspensionärer ställs i stället frågan huruvida sjukdomen hindrar dem i några sysselsättningar. Bland kvinnor i åldrarna 16–84 år uppger 28 procent att de har en sjukdom som påverkar arbetsförmågan. Bland män i samma åldrar är andelen 22 procent. 14 procent av kvinnorna mot 10 procent av männen uppger att sjukdomen i hög grad påverkar arbetsförmågan.

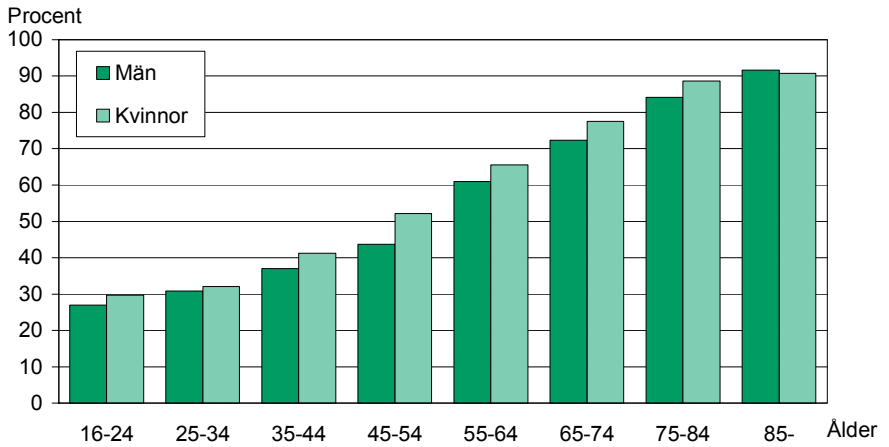
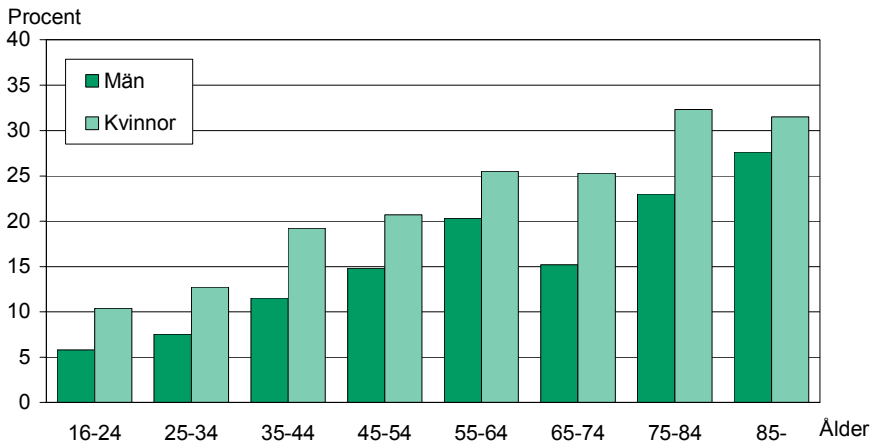
Diagram 2.6

Nedsatt arbetsförmåga på grund av långvarig sjukdom bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)
Reduced ability to work due to chronic illness among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

Långvarig sjukdom i olika åldrar

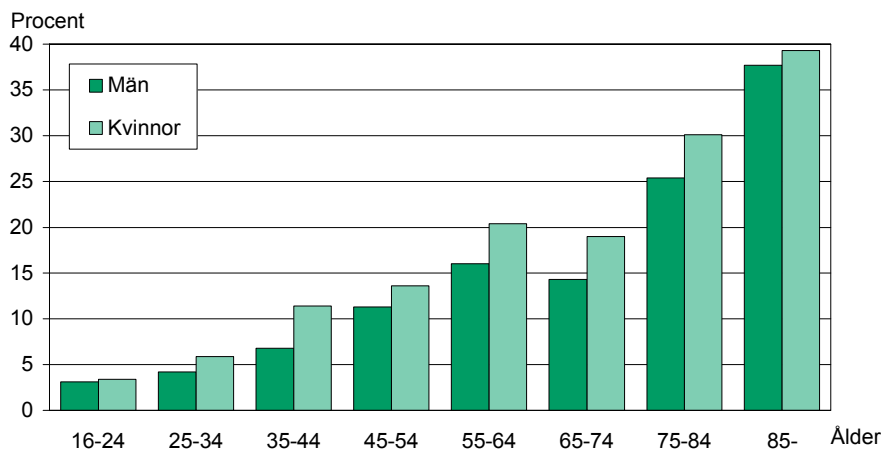
Fler kvinnor än män rapporterar alltså någon långvarig sjukdom. Kvinnor har också oftare än män sådana sjukdomar som de regelbundet får medicinsk behandling för, som medför att de behöver hjälp i de dagliga livet samt sjukdomar med svåra besvär. Även arbetsförmågan tycks påverkas mer av sjukdomar bland kvinnor än bland män.

Andelen med långvarig sjukdom ökar tydligt med stigande ålder. I högre åldrar är det också betydligt fler som rapporterar olika följder av långvarig sjukdom, såsom svåra besvär, nedsatt arbetsförmåga samt behov av hjälp. Skillnaderna mellan män och kvinnor återfinns i princip i alla åldrar.

Diagram 2.7**Långvarig sjukdom bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent***Chronic illness among men and women of different ages. 2004-05. Percent***Diagram 2.8****Svåra besvär av långvarig sjukdom bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent***Serious discomfort from chronic illness among men and women of different ages. 2004-05. Percent*

Diagram 2.9**Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent**

People with an illness that greatly affects their ability to work among men and women of different ages. 2004-05. Percent

Långvarig sjukdom över tid

Under 1980-talet var andelen kvinnor och män med någon långvarig sjukdom relativt oförändrad. Bland män var andelen också oförändrad fram till slutet av 1990-talet för att sedan öka något fram till 2004-05. Bland kvinnor kan en liten ökning noteras mellan 1988-89 och 1996-97 samt också en liten ökning fram till 2004-05.

Den ökade sjukdomsrapporteringen sammanfaller med att allt fler får regelbunden medicinsk behandling för olika tillstånd eller som förebyggande åtgärd. Såväl bland män som kvinnor märks de största ökningarna mellan mätillfällena 1996-97 och 2004-05 när det gäller medicinsk behandling.

Andelen med en sjukdom som påverkar arbetsförmågan ligger kvar på ungefär samma nivå sedan 1980-talets början.

Tabell 2.4**Långvarig sjukdom och konsekvenser av långvarig sjukdom bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.****Procent (åldersstandardiserade värden)***Chronic illness and consequences of chronic illness among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05.**Percent (age-standardized values)*

	Män				Kvinnor			
	80-81	88-89	96-97	04-05	80-81	88-89	96-97	04-05
Har någon långvarig sjukdom	42	43	43	47	47	47	49	53
Regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	25	26	26	32	32	32	35	40
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	15	14	13	13	18	18	19	20
Behöver hjälp i det dagliga livet pga. långvarig sjukdom	..	4	4	4	..	8	7	7
Nedsatt arbetsförmåga pga. långvarig sjukdom	24	23	23	22	28	27	28	28
I hög grad nedsatt arbetsförmåga pga. långvarig sjukdom	12	11	11	10	13	13	13	14

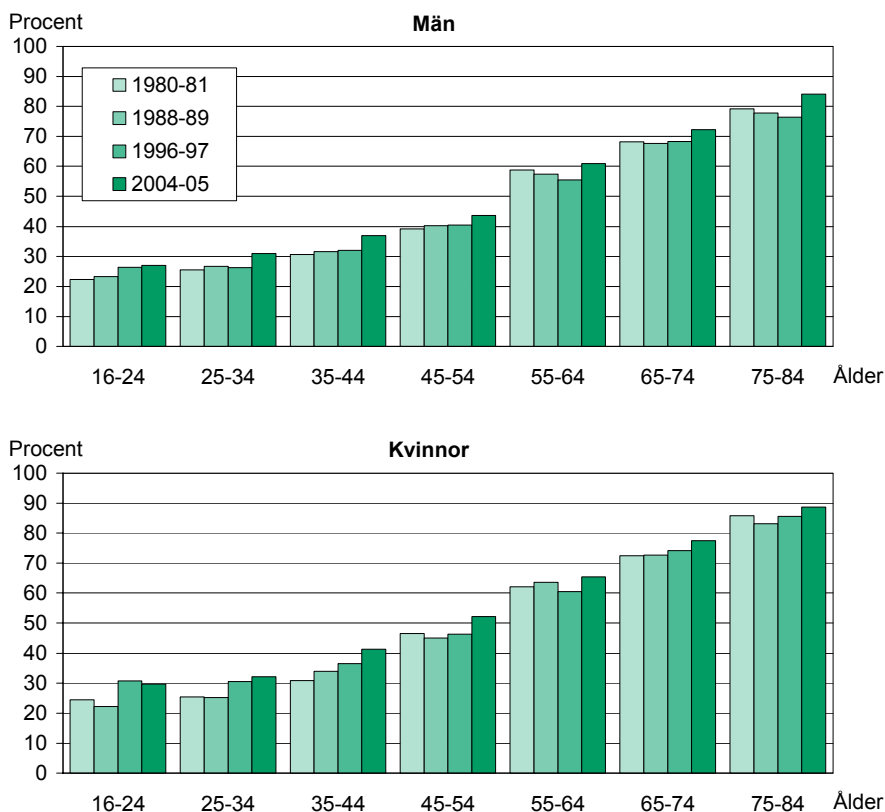
.. Uppgiften inte tillgänglig

Sedan 1980-talets början tycks tendensen i samtliga åldersgrupper bland såväl män som kvinnor vara en ökning av andelen långvarigt sjuka.

Diagram 2.10

Långvarig sjukdom bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Chronic illness among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Svåra besvär av långvarig sjukdom över tid

Bland äldre män har andelen som upplever svåra besvär av långvarig sjukdom minskat något sedan början av 1980-talet. Bland 65–74-åringarna är minskningen närmare 9 procentenheter mellan åren 1980-81 och 2004-05 och bland 75–84-åringarna knappt 8 procentenheter. I övriga åldersgrupper är förändringarna mellan mät-tillfällena betydligt mindre.

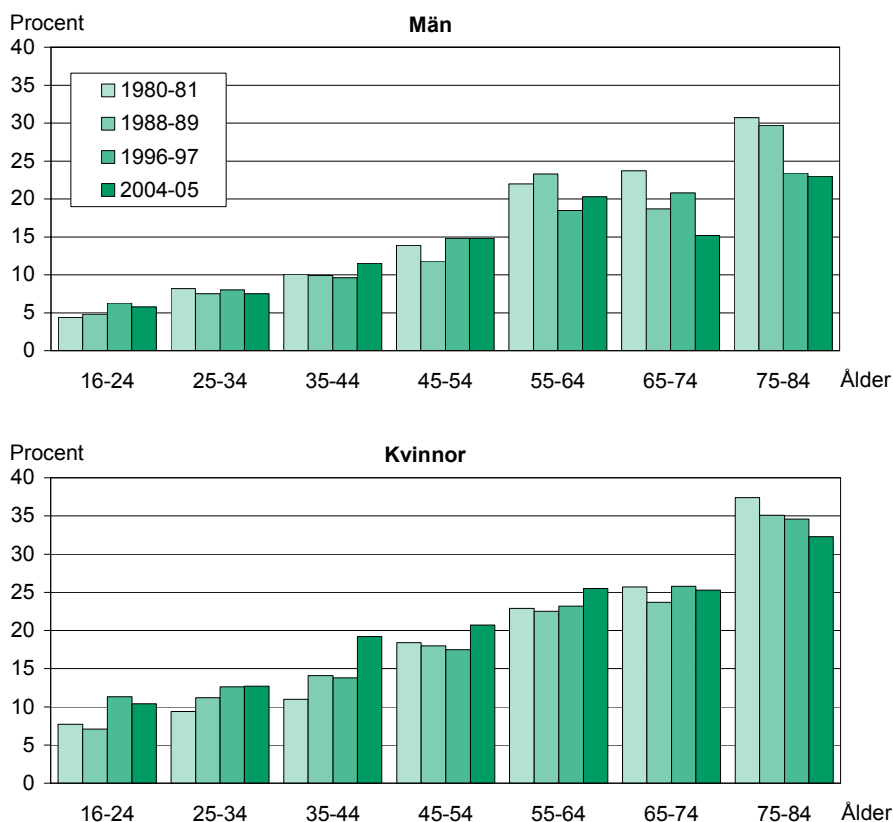
Bland kvinnorna märks också en minskning bland 75–84-åringarna. I åldersgruppen 35–44 år märks i stället en ökning på hela 8 procent-

enheter sedan 1980-81 när det gäller andelen som har svåra besvär av långvarig sjukdom.

Diagram 2.11

Svåra besvär av långvarig sjukdom bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Serious discomfort from chronic illness among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

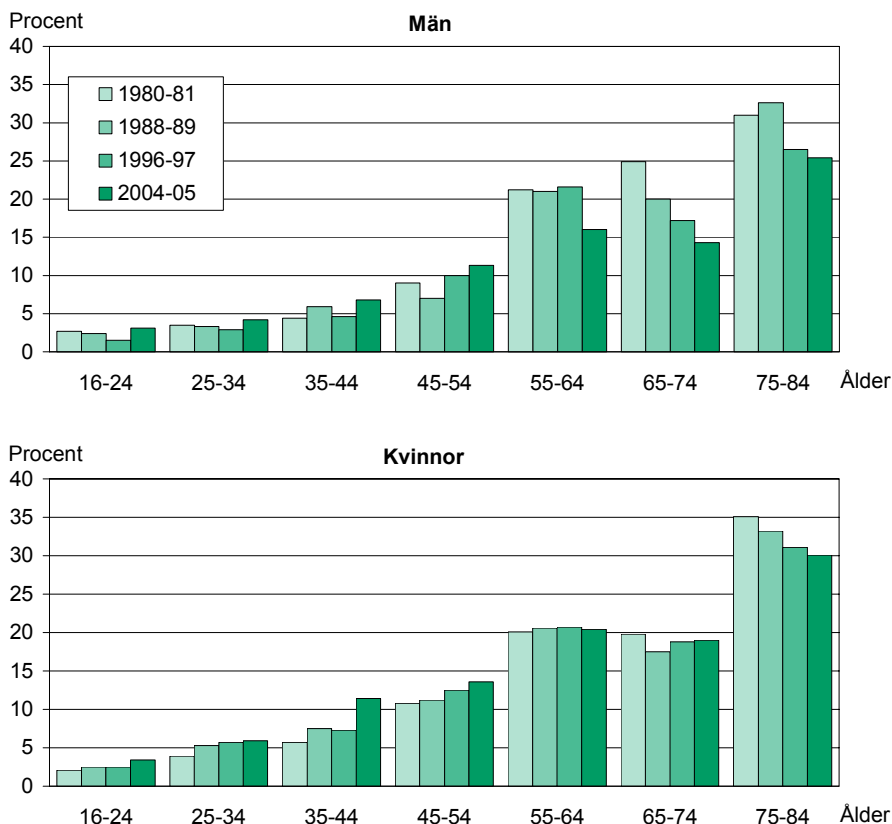
Nedsatt arbetsförmåga över tid

Andelen med i hög grad nedsatt arbetsförmåga pga. långvarig sjukdom har minskat bland de äldsta – framför allt bland män i åldrarna 65–84 år, men även bland kvinnor i åldrarna 75–84 år. Bland medelålders, särskilt kvinnor, tycks andelen i stället ha ökat något.

Diagram 2.12

I hög grad nedsatt arbetsförmåga på grund av långvarig sjukdom bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Greatly reduced ability to work due to a chronic illness among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Allmänt hälsotillstånd och sjuklighet

Närmare 6 procent av männen och 7 procent av kvinnorna 16–84 år bedömer således sitt hälsotillstånd som dåligt, medan 47 procent av männen och 53 procent av kvinnorna har någon långvarig sjukdom. Av männen uppger 13 procent att de har svåra besvär av någon av sina sjukdomar och 10 procent att sjukdomen/sjukdomarna i hög grad påverkar deras arbetsförmåga. Motsvarande andelar bland kvinnorna är 20 respektive 14 procent.

Hur man bedömer sitt allmänna hälsotillstånd har ett visst samband med sjukdomar och besvär, men det är inte samma sak att konstatera att man har en eller annan sjukdom som att uppleva sitt hälsotillstånd som dåligt.

Drygt hälften av dem som har någon långvarig sjukdom, 58 procent av männen och 51 procent av kvinnorna, bedömer ändå sitt hälsotillstånd som gott och endast 11 procent av männen och 14 procent av kvinnorna bedömer sitt hälsotillstånd som dåligt. 27 procent av männen och 21 procent av kvinnorna med långvarig sjukdom bedömer också sitt hälsotillstånd som bättre än jämnårigas.

Av dem som har svåra besvär av ängslan, oro eller ångest eller som på grund av långvarig sjukdom har i hög grad nedsatt arbetsförmåga är det emellertid omkring 40 procent som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt. Närmare 30 procent av dem med svåra besvär av långvarig sjukdom anser sitt hälsotillstånd vara dåligt. Svår värk tycks dock inte påverka bedömningen av det egna hälsotillståndet lika mycket.

Tabell 2.5

Allmänt hälsotillstånd och hälsotillstånd jämfört med jämnåriga i grupper med olika sjuklighet bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Radprocent

General state of health and health compared to same age group in groups with different kinds of illness among men and women aged 16-84 years.

2004-05. Row percentage

	Bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som		Hälsotillstånd jämfört med jämnårigas	
	gott	dåligt	bättre	sämre
Har ej någon långvarig sjukdom				
Män	94	0	35	2
Kvinnor	93	0	27	2
Har någon långvarig sjukdom				
Män	58	11	27	18
Kvinnor	51	14	21	21
Svåra besvär av långvarig sjukdom				
Män	33	28	16	39
Kvinnor	30	28	14	39
I hög grad nedsatt arbetsförmåga				
Män	18	40	9	45
Kvinnor	15	39	8	48
Besvär av svår värk				
Män	41	20	21	30
Kvinnor	38	21	16	32
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest				
Män	24	42	19	52
Kvinnor	25	34	8	47

3 De vanligaste sjukdomarna

När befolkningen tillfrågas om man har "några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär" eller om man "regelbundet tar medicin för någonting" är det sjukdomar i rörelseorganen och cirkulationsorganen som oftast nämns. Sjukdomar som kan hänföras till nervsystemet eller sinnesorganen, andningsorganen samt endokrina systemet är andra ofta nämnda sjukdomar eller besvär.

Sjukdomar i rörelseorganen och cirkulationsorganen, liksom psykiska sjukdomar, är också de sjukdomar som i störst utsträckning ligger bakom långa sjukskrivningar och förtidspension.⁴

För såväl män som kvinnor återfinns de vanligaste dödsorsakerna inom cirkulationsorganens sjukdomar och tumörer.⁵

Om kodning av sjukdomar i ULF

Samtliga som svarat Ja på frågorna "Har du några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär?" eller "Tar du regelbundet medicin för någonting?" tillfrågas vad det är för slags sjukdomar eller besvär de har, vad de tar medicin för osv. Svaren kodas sedan enligt en kodlista som i princip följer den svenska versionen av ICD-9 (International classification of diseases version 9). Fram till och med 1986 gjordes kodningen med en kodlista som var anpassad till den tidigare versionen av den internationella klassifikationen, ICD-8. Många sjukdomsgrupper förändrades inte vid övergången från ICD-8 till ICD-9 men vissa större sjukdomsgrupper som t.ex. rörelseorganens sjukdomar ändrades. Jämförelser bakåt i tiden omfattar i detta avseende därför inte data före 1988.

---

⁴ Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) (2003) *Sjukskrivning – orsaker, konsekvenser och praxis*

⁵ Socialstyrelsen (2005) *Folkhälsorapport 2005*

Av tabell 3.1 framgår hur stor andel av befolkningen 16–84 år som rapporterar sjukdom i olika sjukdomsgrupper. Av tabellen framgår även i vilken utsträckning sjukdomar av olika slag medför svåra besvär eller nedsatt arbetsförmåga samt hur vanligt det är med medicinsk behandling för olika sjukdomar.

Svåra besvär av långvarig sjukdom

Svåra besvär av sjukdomen nämns oftast i samband med sjukdomar i skelett och rörelseorganen, sjukdomar i nervsystemet eller sinnesorganen samt psykiska störningar.

Att uppleva svåra besvär av långvarig sjukdom är vanligare bland kvinnor än bland män. Av kvinnor med sjukdomar i rörelseorganen uppger 45 procent att sjukdomen medför svåra besvär. Bland män är motsvarande andel något lägre, 40 procent. I sjukdomsgruppen "skelett och rörelseorganen" är det i första hand ryggvärk som för med sig svåra besvär.

Störst skillnader mellan könen påträffas emellertid när det gäller hudsjukdomar och sjukdomar i matsmältningsorganen. För dessa sjukdomar uppger kvinnor i betydligt större utsträckning än män att sjukdomen orsakar svåra besvär.

Regelbunden medicinsk behandling

Sjukdomar i cirkulationsorganen (t.ex. högt blodtryck och hjärtsjukdom), sjukdomar i endokrina systemet (t.ex. diabetes) samt tumörer är långvariga sjukdomar som man i stor utsträckning får medicinsk behandling för. Drygt 90 procent med sjukdom eller besvär inom dessa sjukdomsgrupper får regelbunden medicinsk behandling eller står under medicinsk kontroll för sin sjukdom. Inga markanta skillnader finns mellan könen.

Sjukdomar som påverkar arbetsförmågan

Psykiska störningar och sjukdomar i skelett och rörelseorgan är sjukdomar som i hög grad påverkar arbetsförmågan. Omkring 40 procent av de som nämnt dessa sjukdomar har också sagt att sjukdomen i hög grad påverkar arbetsförmågan.

När det gäller sjukdomar i skelett och rörelseorganen är det främst ryggvärk som påverkar arbetsförmågan – 41 procent av kvinnorna och 36 procent av männen med ryggvärk anser att arbetsförmågan i hög grad är nedsatt på grund av ryggvärken.

Tabell 3.1

**Sjukdomar inom olika sjukdomsgrupper bland män och kvinnor
16–84 år. År 2004-05. Procent**
*Illness within groups with different kinds of illness among men and women
aged 16-84 years. 2004-05. Percent*

	varav (% av de som har resp. sjukdom)							
	Har långvarig sjukdom		med svåra besvär		får regel- bunden medicinsk behandling		i hög grad nedsatt arbets- förmåga	
	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv
Infektionssjukdomar	0,4	0,4	.	.	.	.	.	.
Tumörer	1	1	22	26	86	93	19	29
Endokrina systemet	7	10	8	10	95	91	7	5
– varav diabetes	4	3	8	11	98	94	9	5
Blodsjukdomar	0,5	0,4	.	.	.	.	.	.
Psykiska störningar	4	6	33	37	74	77	45	42
Nervsystemet ¹	7	7	31	42	48	53	20	23
– varav ögonsjukdom	2	3	22	33	71	61	18	18
– varav öronsjukdom	3	2	33	31	16	26	10	16
Cirkulationsorganen	15	15	9	10	94	94	13	10
– varav högt blodtryck	9	11	3	3	96	97	2	2
– varav hjärtsjukdom	6	4	13	18	94	95	22	16
Andningsorganen	8	8	16	25	50	70	10	15
– varav bronkit, astma ²	4	5	15	21	66	76	12	15
Matsmältningsorganen	4	6	20	34	64	63	14	11
Urin- och könsorgan	2	2	18	32	72	84	8	7
Hudsjukdomar	2	3	16	32	51	61	5	9
Skelett och rörelseorgan	15	22	40	45	37	51	37	45
– varav ryggvärk	6	7	46	48	30	41	36	41
– varav ledbesvär	1	2	25	27	28	38	25	26
Symtom och ofullst. ³	3	4	32	36	54	57	22	25
Skador	4	5	34	35	39	49	22	24
– varav frakturer	0,2	0,5	.	.	.	.	.	.

1. Nervsystemets eller sinnesorganens sjukdomar

2. Bronkit, astma och emfysem

3. Symtom och ofullständigt preciserade fall

. Uppgiften för osäker för att anges

Tabell 3.2**Skattat antal personer i befolkningen med sjukdomar inom olika sjukdomsgrupper bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05.**

Estimated number of people in population with illnesses within groups with different kinds of illness among men and women aged 16-84 years. 2004-05

	Män	Kvinnor	Samtliga
Infektionssjukdomar	14 000	14 000	28 000
Tumörer	39 000	49 000	88 000
Endokrina systemet	259 000	357 000	616 000
– varav diabetes	147 000	95 000	242 000
Blodsjukdomar	18 000	14 000	32 000
Psykiska störningar	144 000	212 000	356 000
Nervsystemet /sinnesorganen	228 000	240 000	468 000
– varav ögonsjukdom	67 000	92 000	159 000
– varav öronsjukdom	95 000	57 000	152 000
Cirkulationsorganen	529 000	534 000	1 063 000
– varav högt blodtryck	312 000	378 000	690 000
– varav hjärtsjukdom	196 000	131 000	327 000
Andningsorganen	263 000	293 000	556 000
– varav bronkit, astma och emfysem	126 000	191 000	317 000
Matsmältningsorganen	130 000	198 000	328 000
Urin- och könsorgan	70 000	67 000	137 000
Hudsjukdomar	74 000	95 000	169 000
Skelett och rörelseorgan	511 000	767 000	1 278 000
– varav ryggvärk	221 000	251 000	472 000
– varav ledbesvär	32 000	60 000	92 000
Symtom och ofullst. preciserade fall	102 000	131 000	233 000
Skador	147 000	180 000	327 000
– varav frakturer	7 000	18 000	25 000

Sjukdomar i skelett och rörelseorgan

Bland kvinnor är sjukdomar, besvär eller symtom från skelettet och rörelseorganen det vanligaste svaret på frågan om man "har några kroniska eller långvariga sjukdomar eller besvär" eller om man "regelbundet tar medicin för någonting". 22 procent av kvinnorna i åldrarna 16–84 år, närmare 800 000 kvinnor, har nämnt sjukdom eller besvär från rörelseorganen som en långvarig sjukdom. Bland män i samma åldrar är andelen 15 procent, vilket motsvarar drygt 500 000 män 16–84 år.

Bland personer med sjukdomar eller besvär från skelettet och rörelseorganen uppger 40 procent av männen och 45 procent av kvinnorna att sjukdomen orsakar svåra besvär och ungefär lika stora andelar – 37 procent av männen och 45 procent av kvinnorna – att arbetsförmågan i hög grad är nedsatt. Drygt 37 procent av männen jämfört med hela 51 procent av kvinnorna uppger också att de får regelbunden medicinsk behandling för sin sjukdom.

Smärta och värk ingen sjukdom?

22 procent av kvinnorna och 15 procent av männen svarar således att de har sjukdomar, besvär eller symtom från skelettet och rörelseorganen. Långt ifrån samtliga som har värk eller smärta i rörelseorganen uppger emellertid detta som svar på frågan om de har någon långvarig sjukdom.

På en direkt fråga om man besväras av värk av olika slag svarar nämligen 58 procent av männen och 71 procent av kvinnorna i åldrarna 16–84 år att man har sådan värk. Av dessa uppger knappt 15 procent av männen och 23 procent av kvinnorna att de har svår värk. Man kan följaktligen misstänka att det främst är personer som har svår värk som också betraktar besvären som en långvarig sjukdom.

Den stora skillnaden mellan antalet personer med smärta och värk i rörelseorganen och antalet personer som uppgivit någon sjukdom i rörelseorganen kan bland annat förklaras av att dessa besvär omnämns som något annat, t.ex. skada, och därför kodats under en annan sjukdomsgrupp eller att besvären antas vara av övergående natur och därför inte rapporteras som "långvarig" sjukdom. Det kan också vara så att man helt enkelt betraktar det som " normalt " att ha ont, dvs. att det inte behöver röra sig om någon "sjukdom".

Fler kvinnor besväras av värk

Drygt 2 miljoner (58 procent) av männen i åldrarna 16–84 år och omkring 2,5 miljoner (71 procent) av kvinnorna besväras alltså av smärta och värk.

Bland kvinnor är det vanligast att besväras av värk från nacke, skuldror eller axlar, närmare 53 procent har någon värk och 14 procent har svår värk. Bland män är motsvarande andelar 35 respektive 7 procent.

Bland män är det ungefär lika vanligt att ha ryggvärk, höftsmärtor eller ischias – 34 procent uppger att de har värk och 8 procent att de har svår värk. Skillnaderna mellan män och kvinnor är här mindre men fortfarande påtagliga. Närmare 42 procent av kvinnorna uppger att de har värk från rygg, höft eller ischias och 13 procent att de har svåra besvär av sådan värk.

Tabell 3.3

Sjukdom eller värk i rörelseorganen bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden) och skattat antal
Musculoskeletal disorder or pain among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values) and estimated number

	Andel (%) av		Antal i befolkningen	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sjukdom i rörelseorganen	15	22	511 000	767 000
Besväras av smärta och värk	58	71	2 038 000	2 500 000
– därav svåra besvär	15	23	522 000	809 000
Värk i nacke, skuldror eller axlar	35	53	1 226 000	1 849 000
– därav av svåra besvär	7	14	249 000	473 000
Värk i rygg, höft eller ischias	34	42	1 194 000	1 460 000
– därav svåra besvär	8	13	280 000	441 000
Värk i leder (händer, ben, knän)	29	38	1 026 000	1 313 000
– därav svåra besvär	7	11	245 000	385 000

Besvär av värk i olika åldrar

Sjukdomar i rörelseorganen ökar markant med ålder och något mer bland kvinnor än bland män. I åldrarna 16–24 år uppger 6 procent av såväl män som kvinnor att de har någon sjukdom i skelett och rörelseorganen. I åldrarna 65–74 år är andelen 19 procent bland männen och närmare 37 procent bland kvinnorna. I denna åldersgrupp är skillnaderna mellan könen också störst. I äldre åldrar (75

år och äldre) ligger nivåerna kvar på omkring 36 procent bland kvinnor och på mellan 27 och 30 procent bland män.

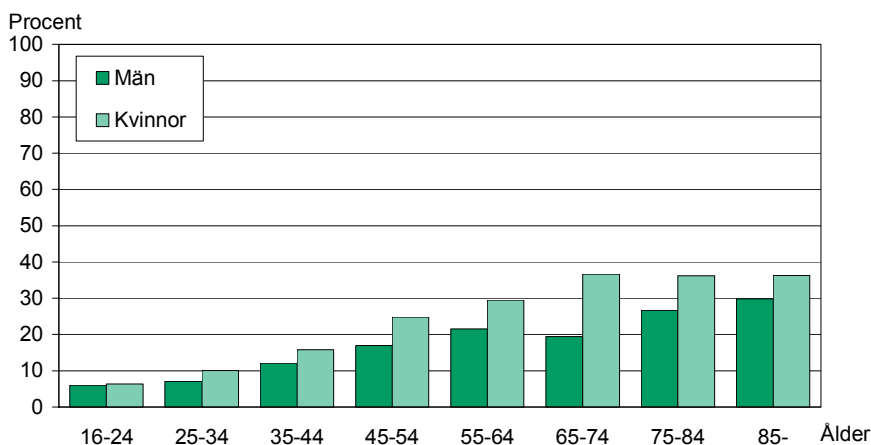
Diagram 3.1

Sjukdom eller värk i rörelseorganen bland män och kvinnor efter ålder. År 2004-05. Procent

Musculoskeletal disorder and pain among men and women by age. 2004-05. Percent

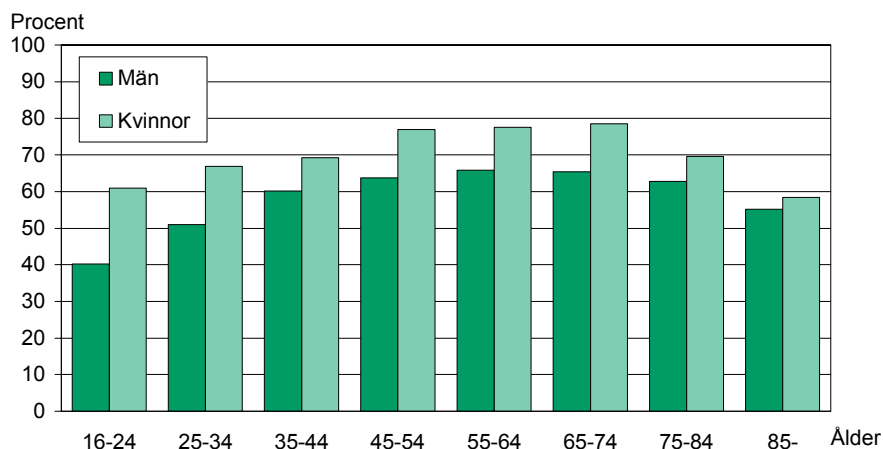
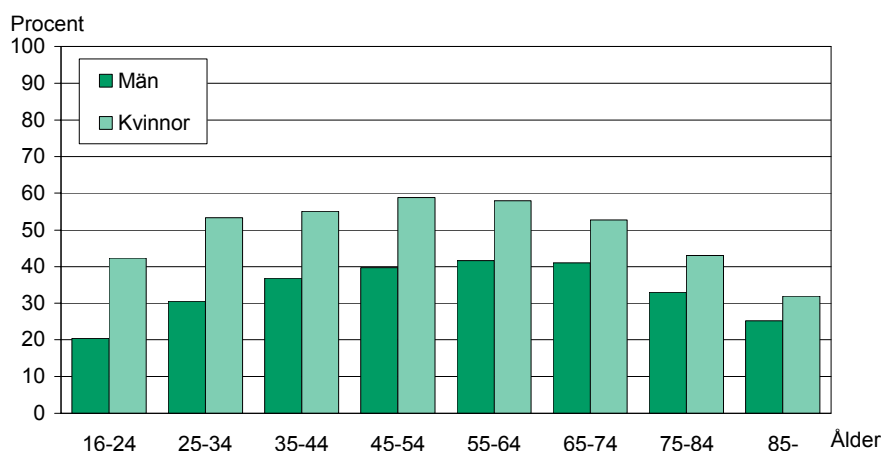
a) Sjukdom i skelett och rörelseorganen

Musculoskeletal disorder

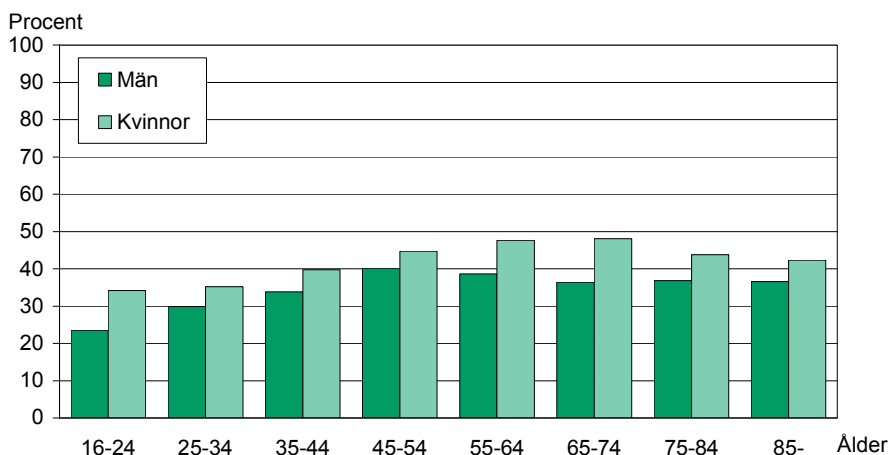

Att besväras av smärta och värk från rörelseapparaten är emellertid vanligt förekommande även bland yngre. Hela 61 procent av kvinnorna i åldrarna 16–24 år uppger att de besväras av smärta och värk. Bland kvinnor är besvär av smärta och värk vanligast i åldersgruppen 65–74 år, närmare 79 procent i dessa åldrar uppger att de har sådana besvär.

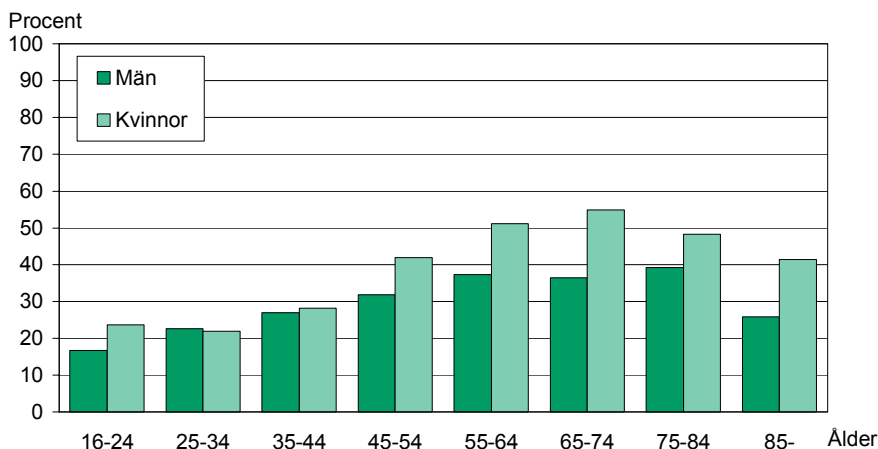
Värk är dock inte lika vanligt bland män. I åldrarna 16–24 år uppger 40 procent av männen att de besväras av smärta och värk. Bland 65–74-åringarna är andelen 65 procent. Skillnaderna mellan män och kvinnor är störst bland de allra yngsta, 20 procentenheter bland 16–24-åringarna. Bland de allra äldsta (85 år och äldre) är skillnaderna endast 3 procentenheter – 55 procent bland män och 58 procent bland kvinnor.

b) Besväras av smärta och värk*Troubled by aches and pains***c) Värk i nacke, skuldror eller axlar***Pain in neck and shoulders*

Att besväras av värk i nacke, skuldror eller axlar är i samtliga åldersgrupper betydligt vanligare bland kvinnor än bland män. Att ha värk i nacke, axlar eller skuldror är för både män och kvinnor något vanligare bland medelålders.

d) Värk i ryggen, höftsmärtor eller ischias*Back pain, hip pain or sciatica*

När det gäller värk i ryggen är nivåerna lägre och skillnaderna mellan könen, och även skillnaderna mellan olika åldrar, mindre än för värk i nacke, axlar eller skuldror.

e) Värk i leder*Pain in joints*

Att besväras av värk i leder är både bland män och kvinnor vanligast förekommande i åldrarna mellan 55 och 84 år. Könsskillnaderna är emellertid också stora i dessa åldrar samt bland de allra äldsta.

Cirkulationsorganens sjukdomar

Av både männen och kvinnorna har 15 procent, totalt drygt 1 miljon i åldrarna mellan 16 och 84 år, rapporterat någon sjukdom i cirkulationsorganen på frågan om långvariga sjukdomar. Sjukdomar i cirkulationsorganen är därmed, tillsammans med sjukdomar i rörelseorganen, det vanligaste förekommande svaret bland män. Bland kvinnor är endast sjukdomar i skelettet och rörelseorganen vanligare än sjukdomar i cirkulationsorganen.

Tabell 3.4

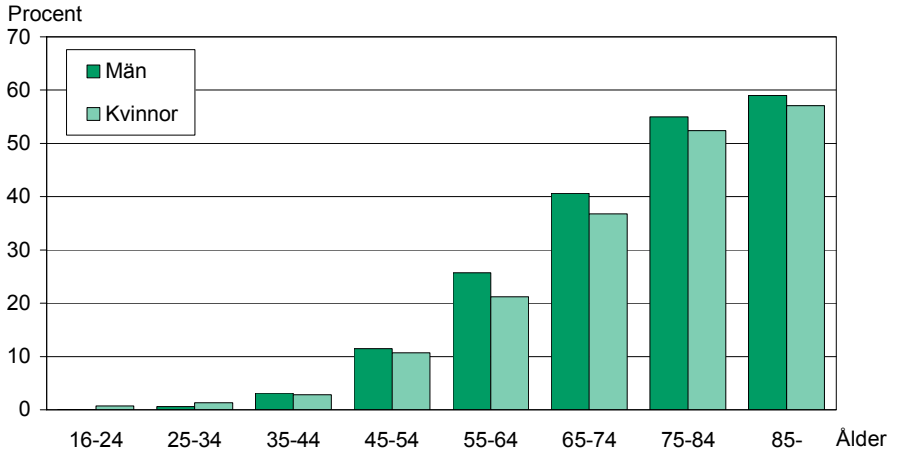
Sjukdom i cirkulationsorganen bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden) och skattat antal
Circulatory illnesses among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values) and estimated number

	Andel (%) av		Antal i befolkningen	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Sjukdom i cirkulationsorganen	15	15	529 000	534 000
Högt blodtryck	9	11	312 000	375 000
Hjärtsjukdom	6	4	196 000	130 000

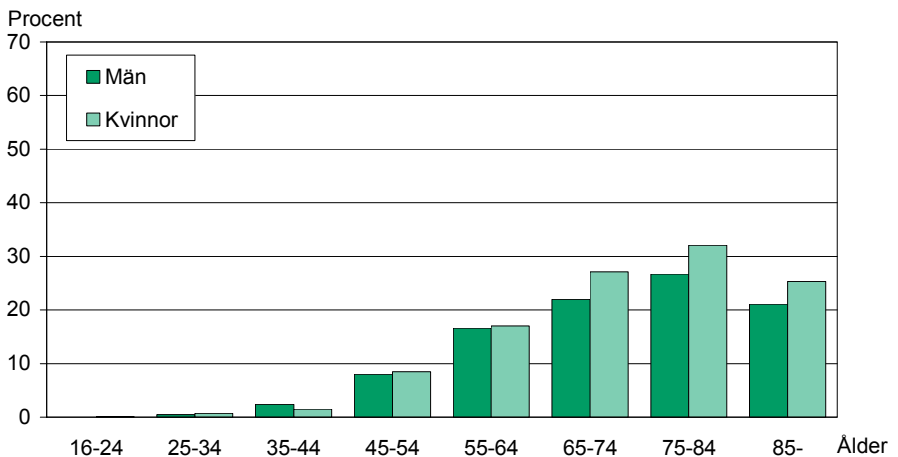
Högt blodtryck är den oftast nämnda sjukdomen inom gruppen "cirkulationsorganens sjukdomar". I åldrarna 16–84 år uppger 9 procent av männen och 11 procent av kvinnorna att de har högt blodtryck. Det motsvarar totalt cirka 700 000 personer.

Endast 9 procent av männen och 10 procent av kvinnorna med någon sjukdom i cirkulationsorganen upplever emellertid att de har svåra besvär av sjukdomen. Att arbetsförmåga i hög grad är nedsatt svarar 13 procent av männen och 10 procent av kvinnorna.

Att få medicinsk behandling är dock vanligt. Bland dem som rapporterat högt blodtryck får nästan samtliga, cirka 96 procent, regelbunden medicinsk behandling. Våldigt få anser ändå att det medför svåra besvär och ännu färre att det bidrar till nedsättning av arbetsförmågan. När det gäller hjärtbesvär så är andelen som anser att sjukdomen medför svåra besvär något större. Det är också fler som anser att arbetsförmågan i hög grad är nedsatt (se tabell 3.1).

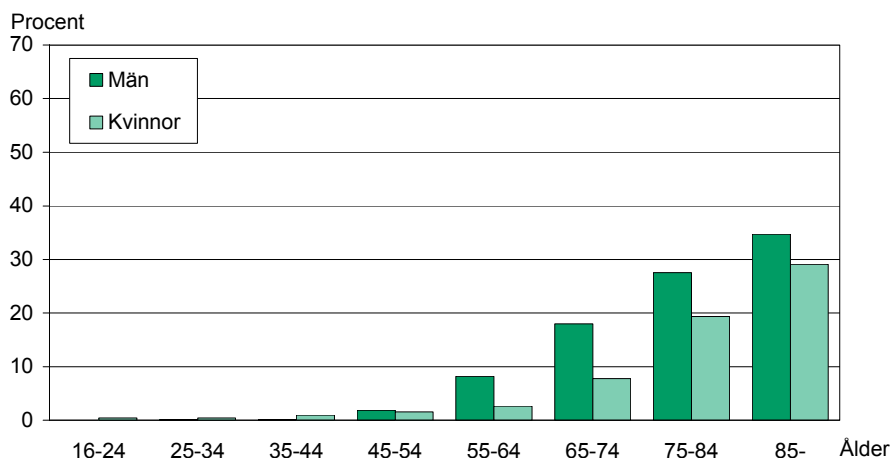
Diagram 3.2**Sjukdom i cirkulationsorganen bland män och kvinnor efter ålder.
År 2004-05. Procent***Circulatory illnesses among men and women by aged. 2004-05. Percent***a) Sjukdom i cirkulationsorganen***Circulatory illnesses*

Sjukdomar i cirkulationsorganen ökar markant med stigande ålder. Bland de allra yngsta förekommer det nästan inte alls, men från 45 års ålder och uppåt blir det allt vanligare. Hjärtsjukdomar är något vanligare bland män medan högt blodtryck är något vanligare bland kvinnor.

b) Högt blodtryck*High blood pressure*

c) Hjärtsjukdom

Heart diseases

Sjukdomar i andningsorganen

En lika stor andel män som kvinnor, 8 procent, har nämnt någon sjukdom i andningsorganen (t.ex. bronkit, emfysem, allergier och astma) som långvarig sjukdom.

Fler kvinnor än män uppger emellertid att sjukdomen i andningsorganen medför svåra besvär – 25 procent av kvinnorna och 16 procent av männen. Att få medicinsk behandling är också vanligare bland kvinnor än bland män, 70 procent av kvinnorna jämfört med 50 procent av männen får regelbunden medicinsk behandling för sin sjukdom.

Allergiska besvär

Många allergiska besvär nämns inte som långvarig sjukdom. Vissa allergiska besvär uppträder också mycket sporadiskt (t.ex. vid kontakt med pälsdjur) och har en periodisk karaktär (t.ex. vid lövsprickning), och betraktas kanske därför inte som någon långvarig sjukdom. Ställer man i stället direkta frågor om allergier av olika slag fångas betydligt fler in.

Tabell 3.5**Allergiska besvär bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05.****Procent (åldersstandardiserade värden) och skattat antal***Allergy problems among men and women aged 16-84 years. 2004-05.**Percent (age-standardized values) and estimated number*

	Andel (%) av		Antal i befolkningen	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Allergiska besvär	29	33	1 012 000	1 181 000
Hösnuva ¹	23	24	816 000	844 000
"Hösnuva" av tobaksrök, parfym ²	11	19	371 000	669 000
Allergisk astma ³	3	5	88 000	158 000
Astma	6	9	200 000	315 000

1. Hösnuva – får rinnande, kliande näsa eller ögon i samband med lövsprickning, gräsblomning eller pälsdjurskontakt

2. Får liknande besvär som vid hösnuva av tobaksrök, parfym eller trycksvärta

3. Får astma vid kontakt med pollen eller pälsdjur

Något fler kvinnor än män, 33 respektive 29 procent, uppger att de har allergiska besvär. Det motsvarar totalt drygt 2 miljoner personer i åldrarna 16 till 84 år. Närmare 9 procent av kvinnorna och 7 procent av männen har svåra allergiska besvär.

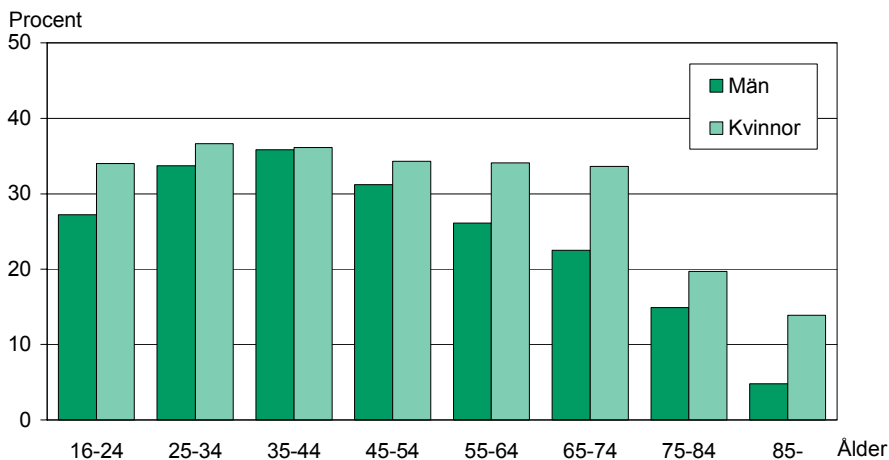
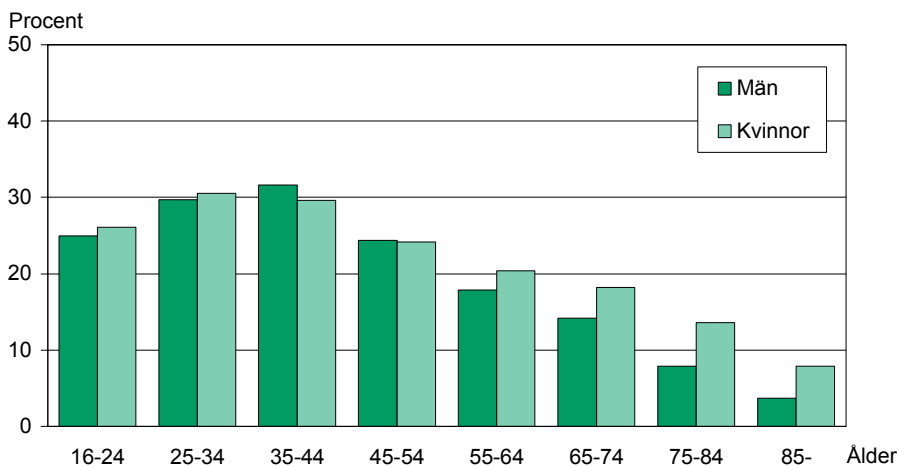
Ungefär en fjärdedel av befolkningen, en lika stor andel kvinnor som män, får rinnande, kliande näsa eller ögon (hösnuva) i samband med lövsprickning, gräsblomning eller pälsdjurskontakt. En betydligt högre andel kvinnor än män, 19 respektive 11 procent uppger att de får liknande besvär ("hösnuva") av tobaksrök, parfym eller trycksvärta.

När det gäller allergisk astma och astma är nivåerna överlag lägre, men andelarna är också här högre bland kvinnor än bland män.

Allergiska besvär vanligast bland unga vuxna

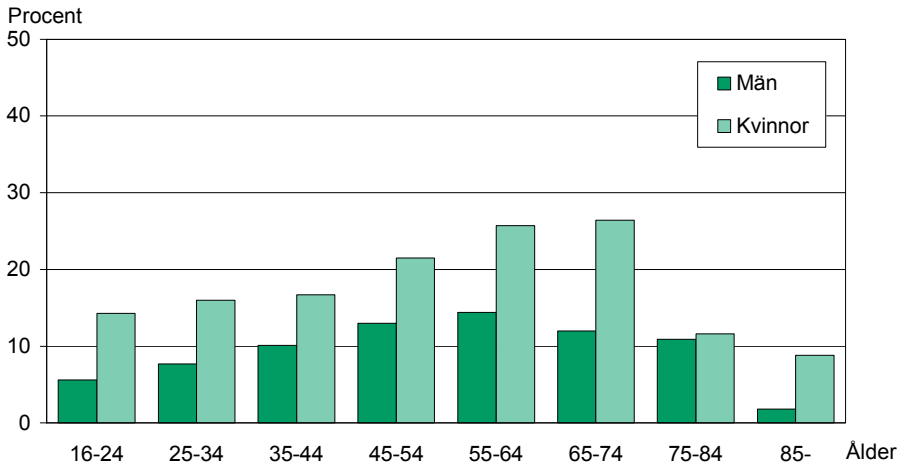
Sett till olika åldrar uppvisar de allergiska besvären inte samma mönster som många andra sjukdomar och besvär. Allergiska besvär är nämligen vanligast bland unga vuxna. I åldrarna 16–44 år besväras drygt en tredjedel av både männen och kvinnorna av olika typer av allergier och astma. Andelen sjunker därefter med stigande ålder, dock betydligt mer bland män än bland kvinnor. Bland de allra äldsta (85 år och äldre) är andelen med allergiska besvär knappt 5 procent bland männen och 14 procent bland kvinnorna.

Diagram 3.3**Allergiska besvär bland män och kvinnor efter ålder. År 2004-05. Procent****Procent***Allergy problems among men and women by age. 2004-05. Percent***a) Allergiska besvär***Allergy problems***b) Höснуva***Hayfever*

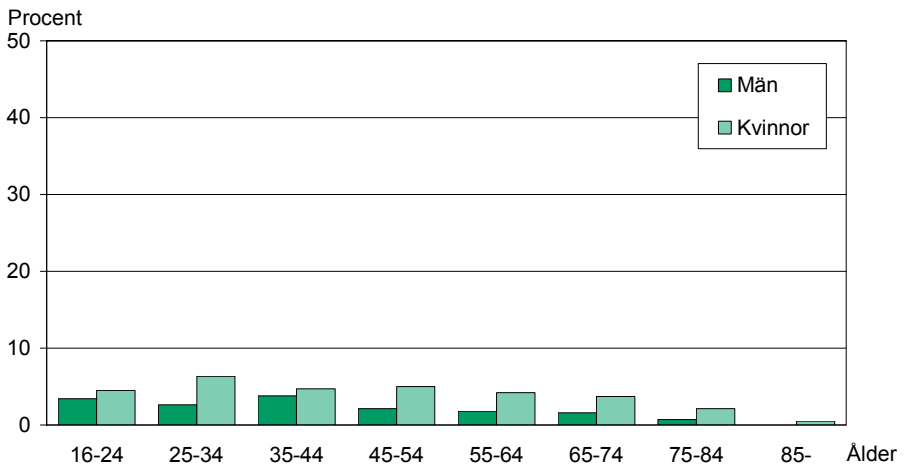
När det gäller höснуva ser åldersmönstret ut på samma sätt som för allergiska besvär i stort, dock med något lägre nivåer.

c) Reagerar med "hösnuva" på tobaksrök, parfym och trycksvärta
Reactions to tobacco smoke, perfumes and printed matter

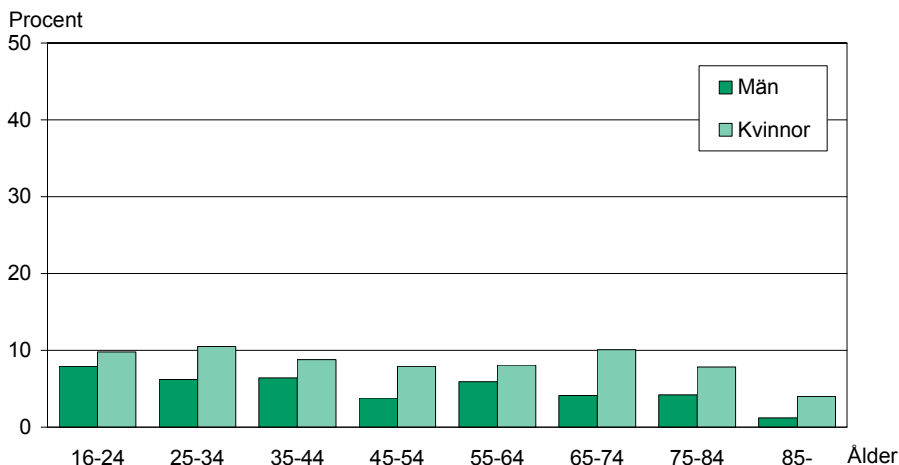

Att reagera med "hösnuva" på tobaksrök, parfym och trycksvärta är bland kvinnor vanligast i åldrarna mellan 55–74 år. Bland män märks inte lika stora skillnader mellan olika åldrar, förutom mycket låga nivåer bland de allra äldsta.

d) Allergisk astma
Allergy-related asthma

För allergisk astma är nivåerna relativt låga i samtliga åldersgrupper.

e) Astma*Asthma***Psykisk ohälsa**

På frågan om långvarig sjukdom har 4 procent av männen och 6 procent av kvinnorna uppgett psykisk sjukdom/störning.

Till långvariga psykiska sjukdomar har förts såväl schizofreni, psykoser och utvecklingsstörning som depressioner, nervösa besvär och stress. Den största delen av de besvär som kodats inom sjukdomsgruppen psykisk störning är dock nervösa besvär och depressioner. Endast i ett fåtal fall har någon allvarlig psykisk sjukdom rapporterats, vilket kan förklaras av att det är svårt att få till stånd en intervju med en svårt psykisk sjuk person.

Man kan misstänka att psykiska sjukdomar som resulterat i fysiska problem som t.ex. hjärtbesvär och magproblem också kodats under andra rubriker än just psykisk ohälsa. Det finns dessutom risk för underrapportering av psykiska besvär, då det inte är säkert att den intervjuade vill berätta om alla sjukdomar för intervjuaren. Psykiska besvär, som i många kretsar (har) upplev(t)s som mindre accepterade än kroppsliga sjukdomar, rapporteras troligen i mindre utsträckning än fysiska besvär.

Bland personer med psykiska störningar uppger omkring en tredjedel att sjukdomen orsakar svåra besvär och ungefär tre fjärdedelar att de får regelbunden medicinsk behandling. Drygt 40 procent har sådana besvär att arbetsförmågan i hög grad är nedsatt. Skillnaderna mellan könen är här små (se tabell 3.1).

Tabell 3.6

Psykisk sjukdom och psykiska besvär bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandard. värden) och skattat antal
Mental illness and mental problems among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values) and estimated number

	Andel (%) av		Antal i befolkningen	
	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Psykisk långvarig sjukdom	4	6	144 000	212 000
”Trötthet” ¹	6	13	217 000	448 000
Sömnbesvär ²	19	29	662 000	1 012 000
Huvudvärk, migrän ³	9	17	319 000	599 000
Besvär av ängslan, oro el. ångest	13	23	466 000	819 000
– därav svåra besvär	2	5	81 000	158 000

1. Haft svårt att komma igång på morgnarna och varit påfallande trött såväl dagar som kvällar under de senaste två veckorna

2. Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna

3. Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna

Trötthet och sömnbesvär

Att vara påfallande trött såväl dagar som kvällar är dubbelt så vanligt bland kvinnor som bland män. Nästan 13 procent av kvinnorna och 6 procent av männen har under en tvåveckorsperiod haft svårt att komma igång på morgnarna och känt sig trötta under dagen och på kvällen. Närmare 29 procent av kvinnorna jämfört med 19 procent av männen rapporterar också sömnbesvär under loppet av en tvåveckorsperiod.

Även när det gäller återkommande huvudvärk och migrän under de senaste två veckorna är det i större utsträckning vanligare bland kvinnor än bland män.

Ängslan, oro eller ångest

En aspekt på psykisk ohälsa är ängslan, oro eller ångest. På en direkt fråga svarar hela 23 procent av kvinnorna i åldrarna 16–84 år att man besväras av ängslan, oro eller ångest. Det är därmed betydligt vanligare än bland män. Endast 13 procent av männen uppger att man har sådana besvär. Av kvinnorna uppger 5 procent att man har svåra besvär av ängslan, oro eller ångest. Bland män är andelen 2 procent.

Oro och ångest vanligast bland unga kvinnor

Att besväras av ängslan, oro eller ångest är vanligast bland unga kvinnor. Hela 30 procent av kvinnorna i åldrarna 16–24 år uppger

att de har sådana besvär. Andelen sjunker därefter med stigande ålder men tycks sedan öka något i pensionsåldern. Bland män ligger andelen på omkring 13 procent i åldrarna 16–64 år för att därefter minska något. Skillnaderna mellan män och kvinnor är därmed minst bland medelålders.

Diagram 3.4

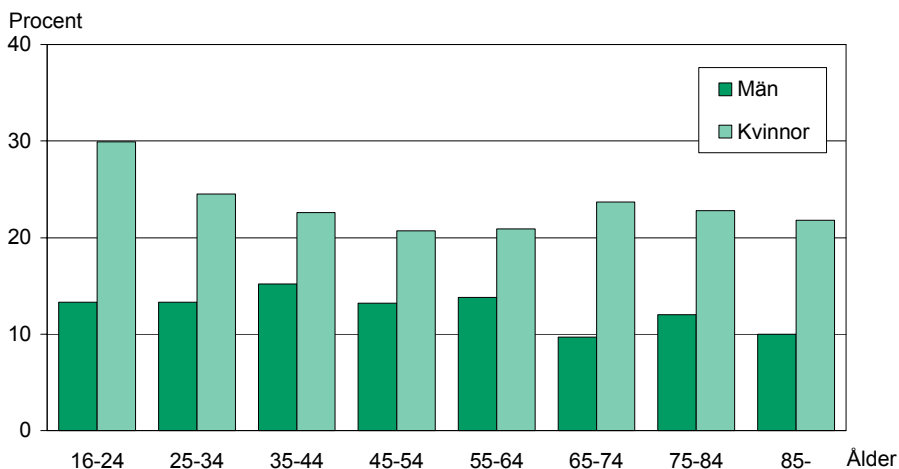
Psykiska besvär bland män och kvinnor efter ålder. År 2004-05.

Procent

Mental problems among men and women by age. 2004-05. Percent

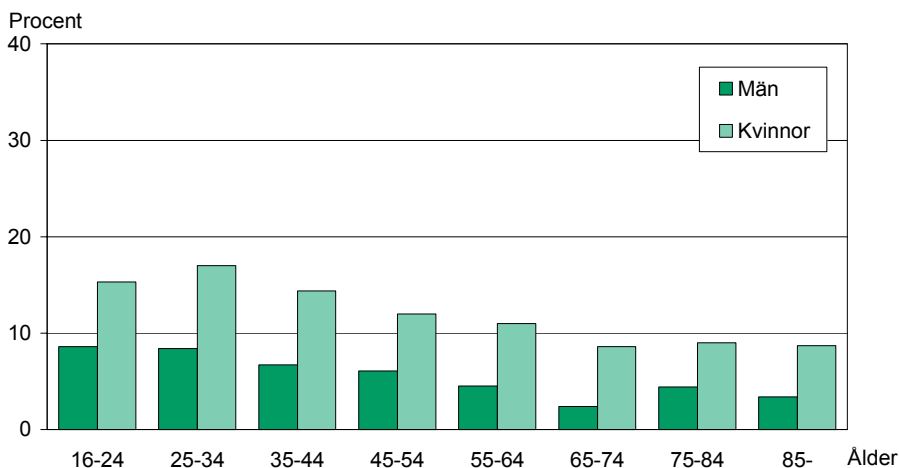
a) Besvär av ängslan, oro eller ångest

Problems with anxiety, worry or anguish

b) "Trötthet" (under en tvåveckorsperiod)

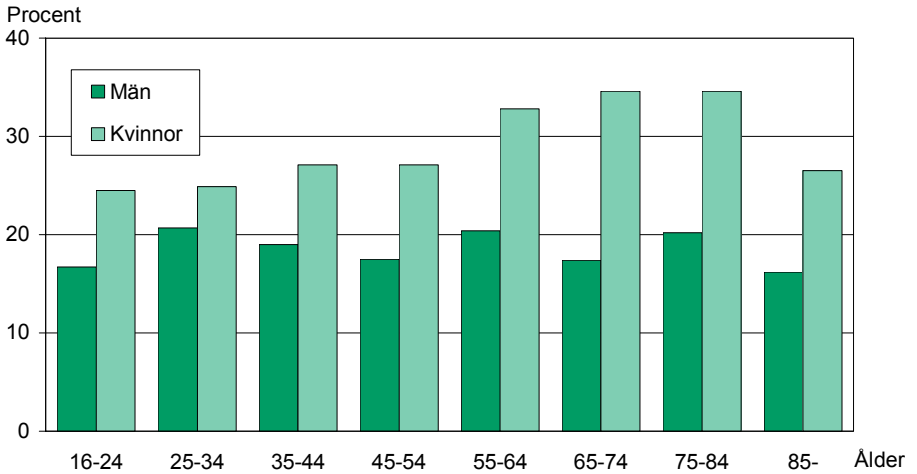
Fatigue (during a two week period)

Att under en tvåveckorsperiod känna sig trött nästan hela tiden är både bland män och kvinnor vanligast bland unga vuxna.

c) Besvär med sömnen (under en tvåveckorsperiod)

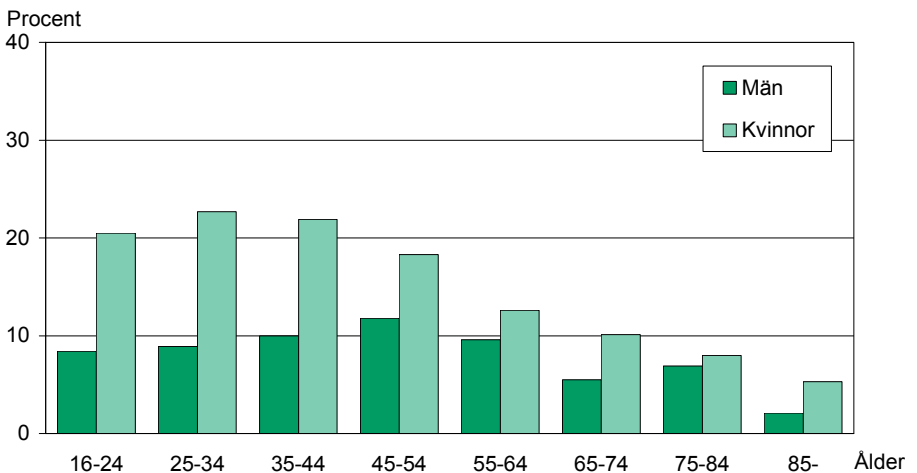
Problems with insomnia (during a two week period)

När det gäller att under en tvåveckorsperiod haft besvär med sömnen är det vanligast i åldrarna 55–84 år bland kvinnor. Bland män återfinns inget tydligt åldersmönster.

d) Huvudvärk, migrän (under en tvåveckorsperiod)

Headaches, migraines (during a two week period)

För besvär av återkommande huvudvärk eller migrän under en tvåveckorsperiod är mönstret ungefär lika som för trötthet. Bland kvinnor är det i störst utsträckning unga vuxna som är drabbade.

Bland män ligger nivån ganska konstant runt 10 procent med besvär i åldrarna 16–64 år och därefter sjunker andelarna.

Fler kvinnor än män känner sig ledsna och ensamma

I ULF-undersökningen ställdes åren 2004 och 2005 några ytterligare frågor för att studera det psykiska välbefinnandet. Av tabellen nedan framgår att betydligt fler kvinnor än män under en två-veckorsperiod känt sig ledsen eller nere, hela 30 procent bland kvinnorna mot 17 procent bland männen. Fler kvinnor än män har också känt sig ensamma och inte lika mycket värd som andra.

Tabell 3.7

Brister i psykiskt välbefinnande bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

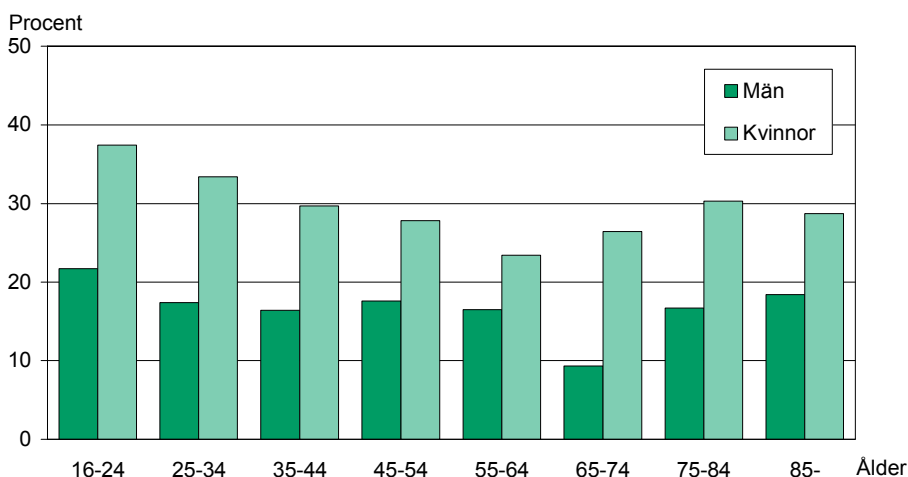
Deficiencies in mental well-being among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
<u>Har under de två senaste veckorna:</u>		
Haft svårt att hitta något meningsfullt att göra	6	8
Känt sig ledsen eller nere	17	30
Känt sig ensam och övergiven	7	12
Känt sig värdelös eller inte lika mycket värd som andra	5	10

Diagram 3.5

Har känt sig ledsen eller nere under en tvåveckorsperiod bland män och kvinnor efter ålder. År 2004-05. Procent

People who have felt sad or depressed during a two week period among men and women by age. 2004-05. Percent

Förändringar i sjuklighet

För flertalet sjukdomsgrupper märks endast små förändringar sedan slutet av 1990-talet fram till 2004-05 när det gäller hur vanligt förekommande olika sjukdomar är.

Såväl bland kvinnor som bland män kan emellertid noteras att andelen med sjukdomar i endokrina systemet, andningsorganen samt cirkulationsorganen (främst högt blodtryck) ökat. Även för psykiska störningar märks en ökad sjuklighet.

Ökningen i sjuklighet tycks överlag vara något större bland kvinnor än bland män. Bland kvinnor har också andelen med sjukdomar i skelett och rörelseorganen ökat något. Någon sådan utveckling märks inte bland män.

Tabell 3.8

Sjukdomar inom olika sjukdomsgrupper bland män och kvinnor 16–84 år. En jämförelse mellan år 1998–2000 och år 2004-05. Procent

Illnesses within groups with different kinds of illness among men and women aged 16-84 years. Comparison between periods 1998-2000 and 2004-05. Percent

	Män 2004-05	Föränd- ring	Kvinnor 2004-05	Föränd- ring
Infektionssjukdomar	0,4	.	0,4	.
Tumörer	1	.	1	.
Endokrina systemet	7	+2	10	+2
– varav diabetes	4	+1	3	.
Blodsjukdomar	0,5	.	0,4	.
Psykiska störningar	4	+2	6	+2
Nervsystemet ¹	7	.	7	.
– varav ögonsjukdom	2	.	3	.
– varav öronsjukdom	3	.	2	.
Cirkulationsorganen	15	+2	15	+2
– varav högt blodtryck	9	+2	11	+3
– varav hjärtsjukdom	6	.	4	.
Andningsorganen	8	+1	8	+2
– varav bronkit, astma ²	4	.	5	+1

1. Nervsystemets eller sinnesorganens sjukdomar

2. Bronkit, astma och emfysem

. Uppgiften för osäker för att anges

Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell 3.8 (forts.)

	Män 2004-05	Föränd- ring	Kvinnor 2004-05	Föränd- ring
Matsmältningsorganen	4	.	6	+1
Urin- och könsorganen	2	.	2	.
Hudsjukdomar	2	.	3	.
Skelett och rörelseorgan	15	.	22	+1
– varav ryggvärk	6	.	7	.
– varav ledbesvär	1	.	2	.
Symtom och ofullst. fall ³	3	.	4	.
Skador	4	-2	5	.
– varav frakturer	0,2	.	0,5	.

3. Symtom och ofullständigt preciserade fall

. Uppgiften för osäker för att anges

Fler besväras av värk

Att besväras av smärta och värk har blivit vanligare sedan början av 1980-talet. Ökningen är mer påfallande bland kvinnor än bland män, närmare 11 procentenheter bland kvinnor och 5 procentenheter bland män. Medan ökningen skett successivt bland kvinnor märks de största ökningarna sedan slutet av 1990-talet bland män. De största förändringarna sedan 1980-talets början återfinns i åldrarna 16–34 år bland kvinnor. Bland män är det i stället bland 25–44-åringarna som ökningen är störst.

Bland kvinnor har andelen med värk från nacke, skuldror eller axlar ökat från knappt 33 procent år 1980 till hela 53 procent år 2004-05 och andelen med värk i leder från 31 till 38 procent. Bland män är ökningen från 24 procent till 35 procent när det gäller värk i axlar, nacke och skuldror. För värk i leder är ökningen under samma period 4 procentenheter, från 25 till 29 procent.

När det gäller värk från nacke, skuldror eller axlar är ökningen sedan 1980-talets början, liksom för besvär av smärta och värk, störst i åldrarna 16–34 år bland kvinnor och i åldrarna 25–44 år bland män.

Tabell 3.9**Värk i rörelseorganen bland män och kvinnor 16–84 år. Jämförelse mellan åren 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)**

*Musculoskeletal pain among men and women aged 16-84 years.
Comparison between periods 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05.
Percent (age-standardized values)*

	1980-81 ¹	1988-89	1996-97	2004-05
Besväras av smärta och värk				
Män	53	53	53	58
Kvinnor	60	64	67	71
Värk i nacke, skuldror eller axlar				
Män	24	28	31	35
Kvinnor	33	42	48	53
Värk i leder				
Män	25	23	24	29
Kvinnor	31	31	33	38
Smärtstillande (under senaste två veckorna)				
Män	23	27	37	.
Kvinnor	37	42	53	.
Smärtstillande (regelbundet)				
Män	4	4	4	.
Kvinnor	6	7	9	.

1. Endast uppgifterna när det gäller smärtstillande gäller för 1980-81, övriga uppgifter om värk avser år 1980.

. Uppgiften för osäker för att anges

Samtidigt som andelen med smärta och värk har ökat har också användningen av smärtstillande medel ökat. Från 1980-81 fram till 1996-97 ökade andelen som under en tvåveckorsperiod använt smärtstillande medel med 14 procentenheter till 37 procent bland män och med nästan 5 procentenheter till 53 procent bland kvinnor. På grund av förändringar i frågeformuleringen när det gäller smärtstillande medel är jämförelser med åren 2004-05 svåra att göra.

Att använda smärtstillande medel mer tillfälligt är betydligt vanligare än regelbunden användning. Bland kvinnor märks en liten ökning mellan mättillfällena beträffande regelbunden användning.

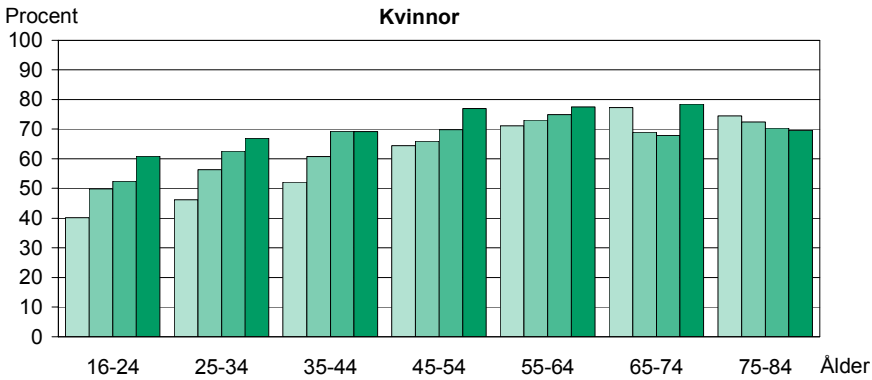
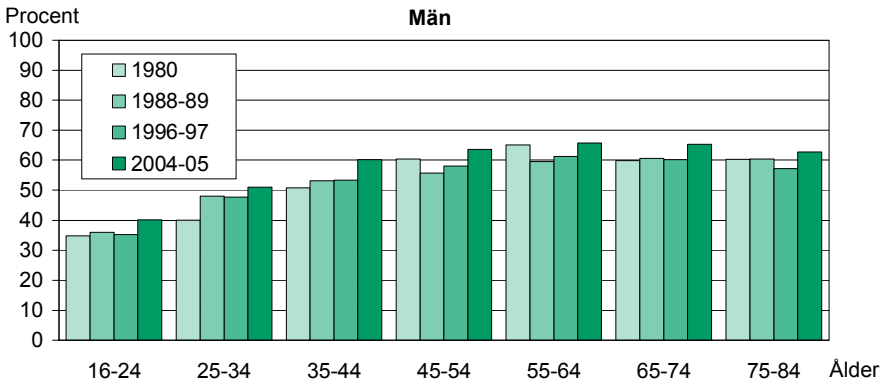
Diagram 3.6

Värk i rörelseorganen bland män och kvinnor efter ålder. Jämförelse mellan åren 1980, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

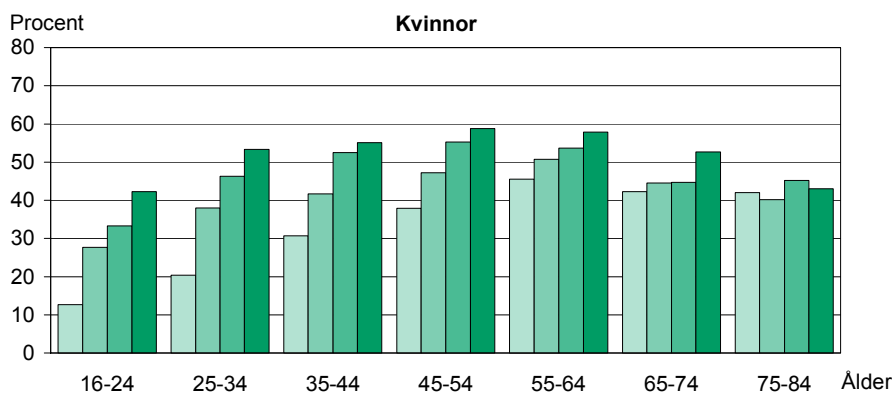
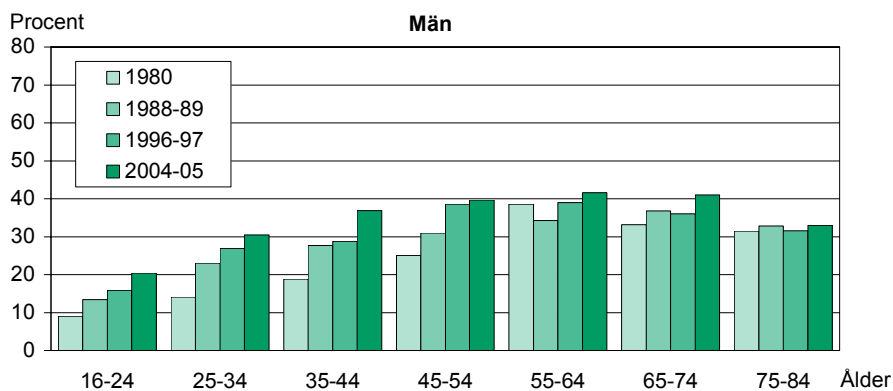
Musculoskeletal pain among men and women by aged. Comparison between periods 1980, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

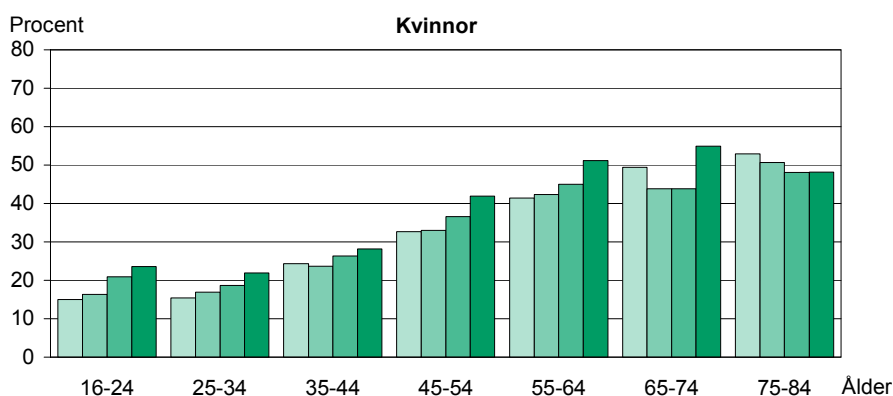
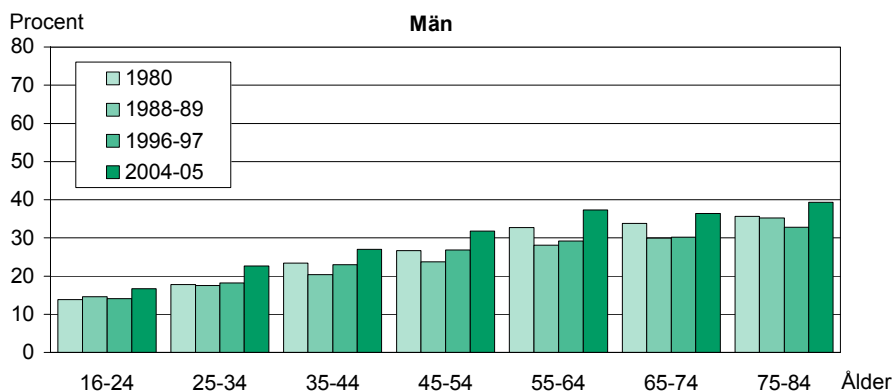
a) Besväras av smärta och värk

Troubled by aches and pains

b) Värk i nacke, skuldror eller axlar
Pain in neck and shoulders

c) Värk i leder*Pain in joints***Ökad förekomst av allergiska besvär**

Andelen med allergiska besvär har ökat både bland män och bland kvinnor sedan slutet av 1980-talet. Bland män är ökningen närmare 8 procentenheter, från 21 procent 1988-89 till 29 procent 2004-05.

Bland kvinnor är ökningen något mindre, drygt 4 procentenheter – från 29 procent till 33 procent. För såväl män som kvinnor märks ökningen i samtliga åldersgrupper förutom bland 75–84-åringarna. Bland männen är ökningen som störst i åldrarna 45–54 år och bland kvinnorna för 25–44-åringarna.

Att besväras av rinnande, kliande näsa eller ögon i samband med lövsprickning, gräsblomning eller pälsdjurskontakt, dvs. höснуva, har ökat lika mycket bland kvinnor som bland män. Ökningen är cirka 9 procentenheter till närmare en fjärdedel bland både män och kvinnor. Det är främst yngre medelålders som i större utsträckning besväras av höснуva.

Allergisk astma och astma har ökat mer bland kvinnor än bland män sedan slutet av 1980-talet. Det gäller också användningen av astmamedicin minst två veckor om året.

Tabell 3.10

Allergiska besvär bland män och kvinnor 16–84 år. Jämförelse mellan åren 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Allergy problems among men and women aged 16-84 years. Comparison between periods 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

	1988-89	1996-97	2004-05
Allergiska besvär			
Män	21	25	29
Kvinnor	29	31	33
Har hösnuva ¹			
Män	13	17	23
Kvinnor	15	19	24
Reagerar med "hösnuva" på rök, parfym ²			
Män	12	12	11
Kvinnor	21	21	19
Har allergisk astma ³			
Män	2	3	3
Kvinnor	2	4	5
Har astma			
Män	4	6	6
Kvinnor	5	8	9
Tar astmamedicin minst två veckor om året			
Män	3	4	4
Kvinnor	3	6	7

1. Hösnuva – får rinnande, kliande näsa eller ögon i samband med lövsprickning, gräsblomning eller pälsdjurskontakt

2. Får liknande besvär som vid hösnuva av tobaksrök, parfym eller trycksvärta

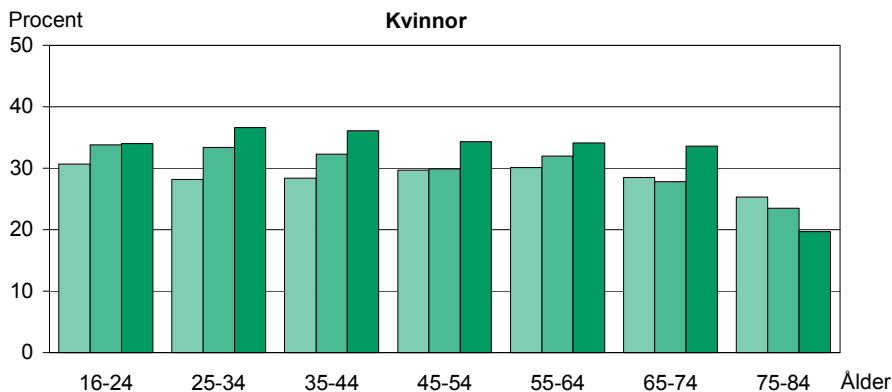
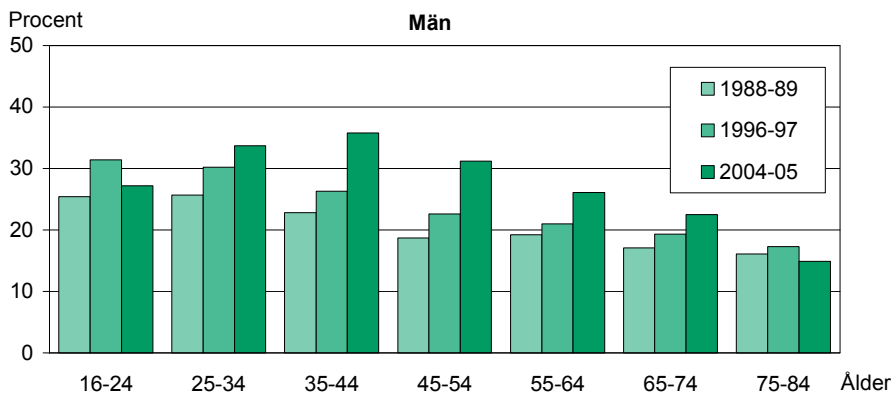
3. Får astma vid kontakt med pollen eller pälsdjur

Diagram 3.7**Allergiska besvär bland män och kvinnor efter ålder. Jämförelse mellan åren 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent**

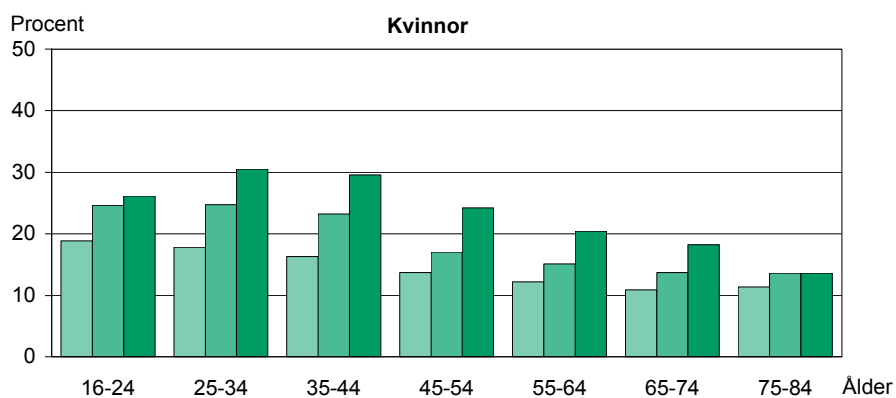
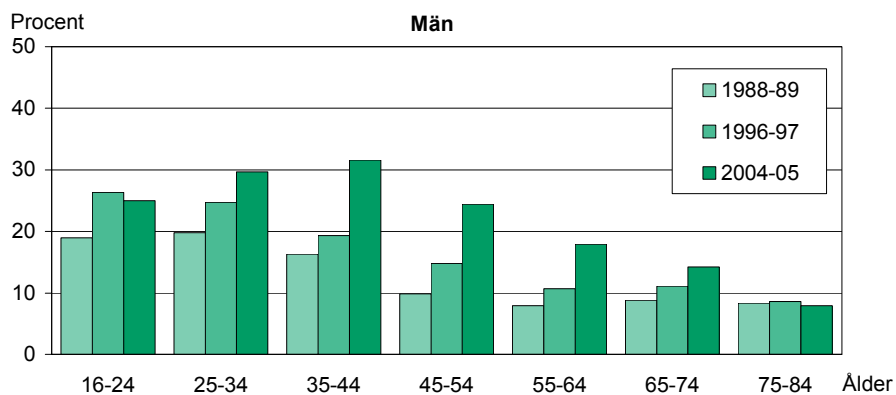
Allergy problems among men and women by age. Comparison between periods 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

a) Allergiska besvär

Allergy problems

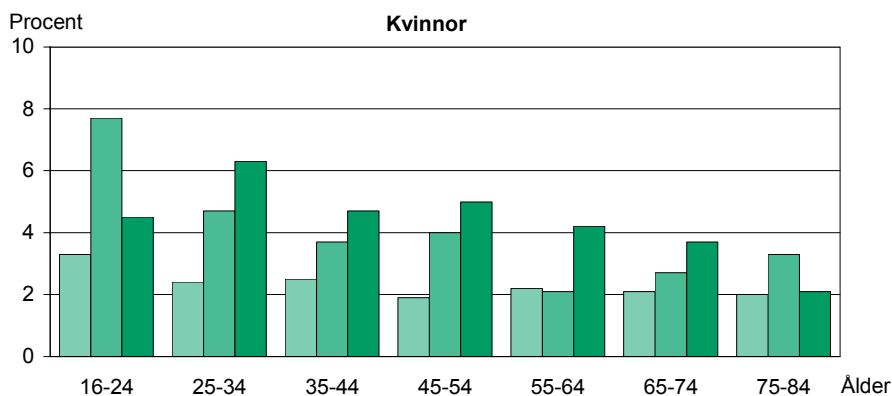
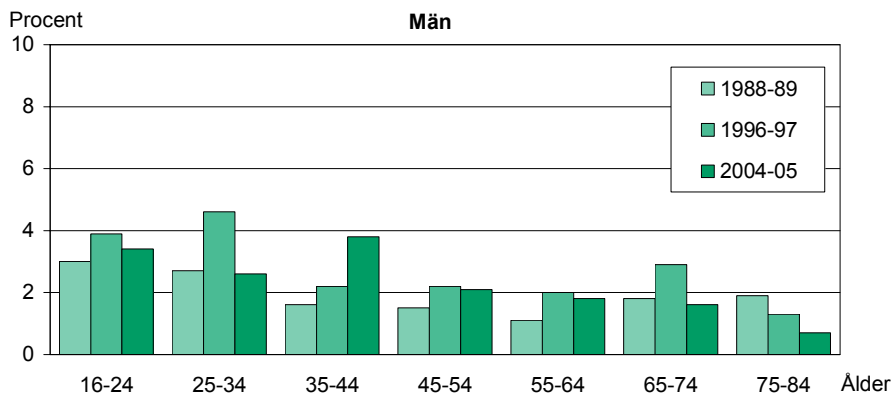
b) Hösnuva
Hay fever

c) Allergisk astma

Allergy-related asthma

Vanligare med psykiska besvär

Andelen som besvärar av ångslan, oro eller ångest minskade något under 1980-talet. Denna utveckling har dock inte fortsatt. Andelen med sådana psykiska besvär har i stället ökat sedan 1990-talets början – från 8 procent år 1988-89 till 13 procent år 2004-05 bland män och under samma tidsperiod från 17 procent till drygt 23 procent bland kvinnor. Ökningen är störst bland unga kvinnor 16–24 år, från 9 procent 1988-89 till 30 procent 2004-05. I pensionsåldrarna märks för såväl män som kvinnor i stället minskningar över tid.

Andelen som upplever sig trött för jämnar har ökat något mer bland kvinnor än bland män sedan början av 1980-talet. Ökningen är störst bland de allra yngsta. Även sömnbesvären har ökat och då främst bland de unga vuxna. Också här märks snarare en minskning bland de allra äldsta.

När det gäller besvär av återkommande huvudvärk eller migrän under en tvåveckorsperiod har relativt lite skett mellan de olika mättillfällena. Här märks över tid emellertid samma stora skillnader mellan könen.

Att använda nervlugnande medel och sömnmedel tycks ha ökat något sedan mättillfället 1996-97, men har sett till hela perioden från 1980-talets början minskat något totalt sett.

Tabell 3.11

Psykiska besvär bland män och kvinnor 16–84 år. Jämförelse mellan åren 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Mental problems among men and women aged 16-84 years. Comparison between periods 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

	1980- 81	1988- 89	1996- 97	2004- 05
<u>Under de senaste två veckorna:</u>				
– Trötthet				
Män	4	4	5	6
Kvinnor	9	8	11	13
– Sömnbesvär				
Män	12	12	14	19
Kvinnor	19	20	21	29
– Återkommande huvudvärk eller migrän				
Män	9	8	9	9
Kvinnor	16	15	17	17
– Använt nervlugnande medel				
Män	3	3	1	2
Kvinnor	7	5	2	3
– Använt antidepressiva medel				
Män	.	.	1	3
Kvinnor	.	.	3	5
– Använt sömnmedel				
Män	5	4	3	4
Kvinnor	9	7	6	7
Använder sömnmedel regelbundet				
Män	2	1	1	2
Kvinnor	4	3	2	4

. Uppgiften för osäker för att anges
Tabellen fortsätter på nästa sida

Tabell 3.11 (forts.)

	1980-81	1988-89	1996-97	2004-05
Besväras av ängslan, oro eller ångest				
Män	10	8	11	13
Kvinnor	20	17	20	23

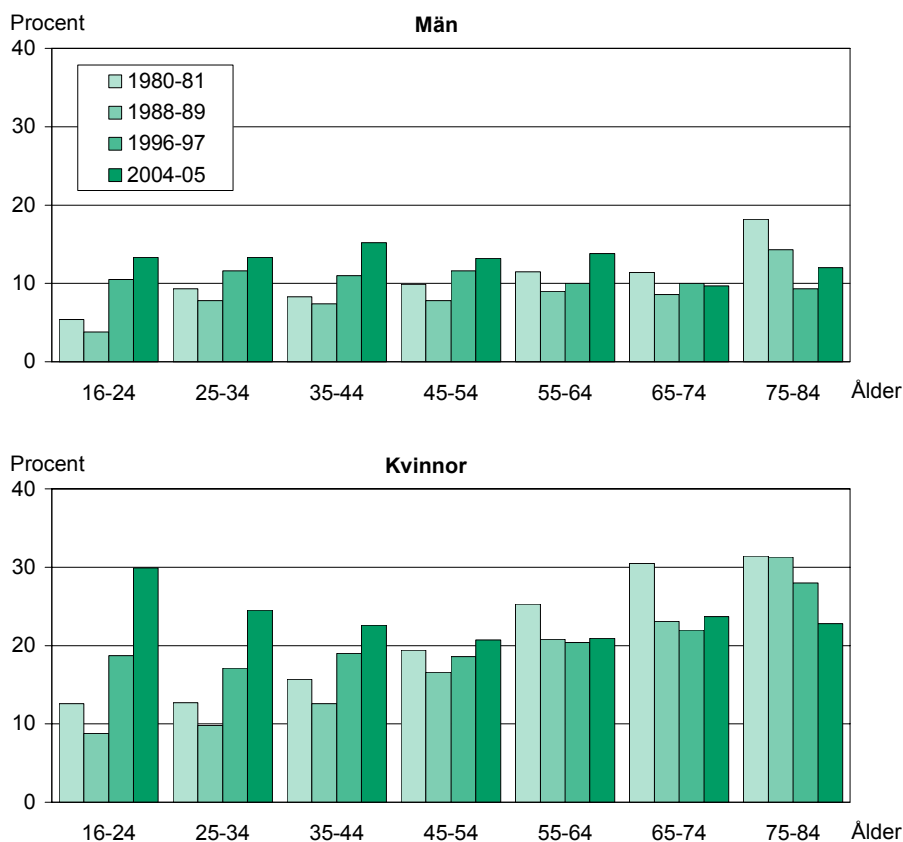
Diagram 3.8

Psykiska besvär bland män och kvinnor efter ålder. Jämförelse mellan åren 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Mental problems among men and women by age. Comparison between periods 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

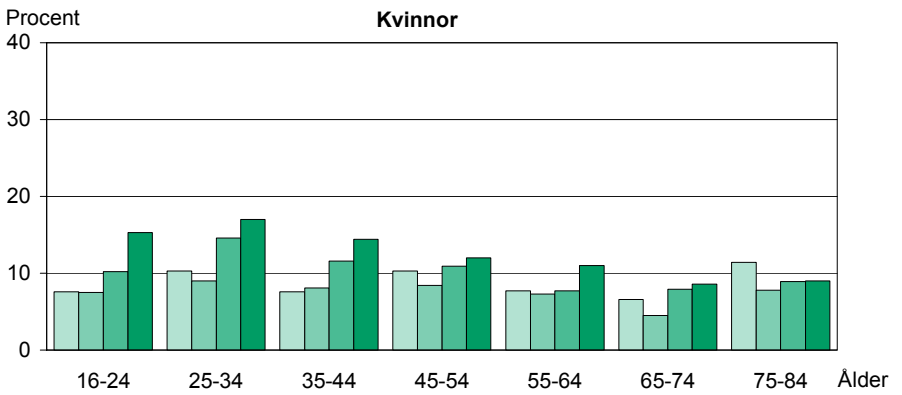
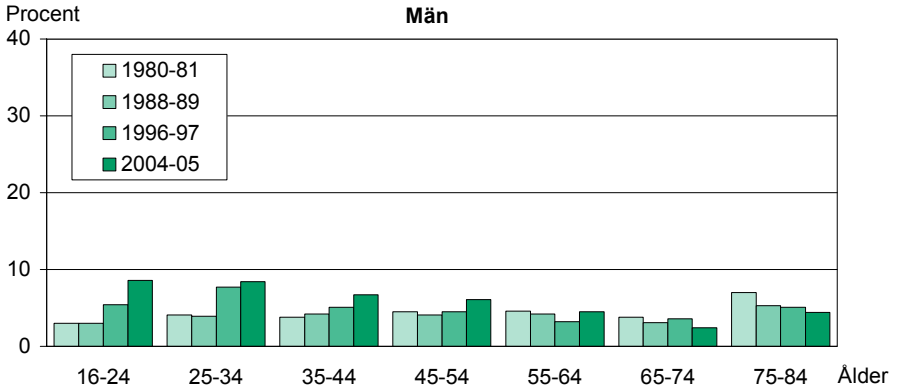
a) Besväras av ängslan, oro eller ångest

Troubled by anxiety, worry or anguish

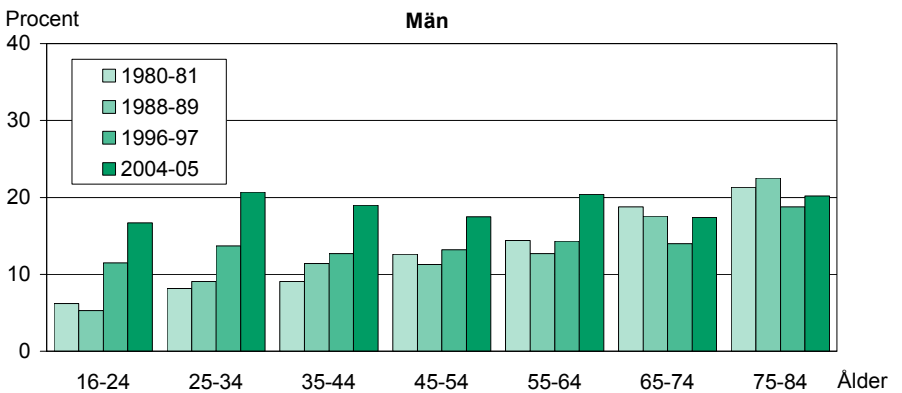
b) "Trötthet" (under en tvåveckorsperiod)

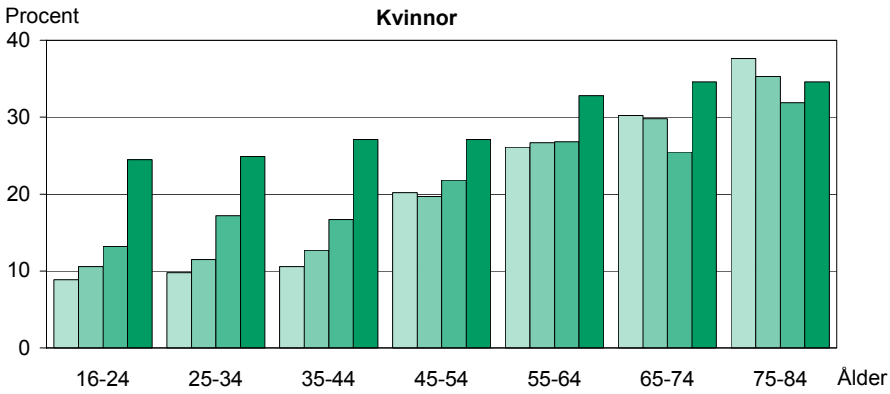
Fatigue (during a two week period)

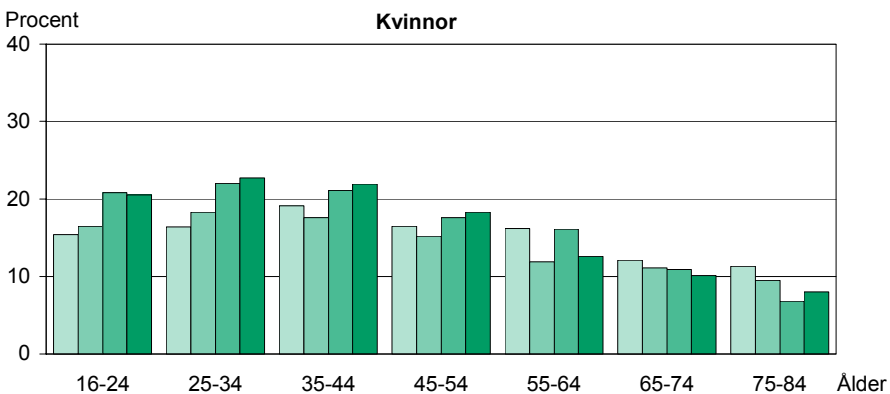
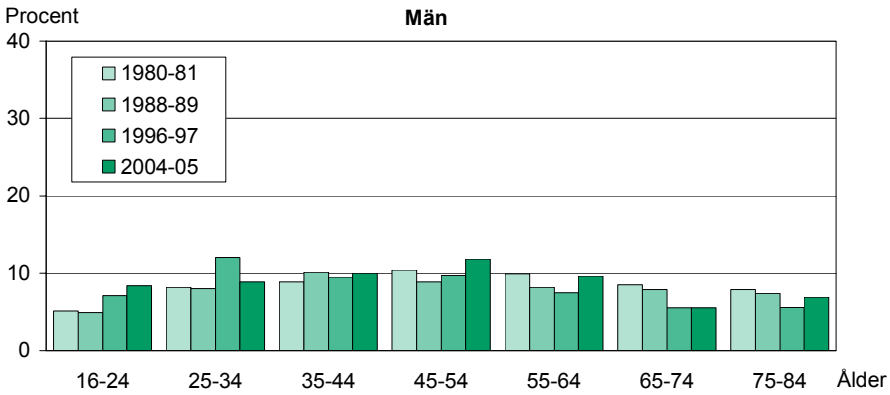
c) Sömnbesvär (under en tvåveckorsperiod)

Problems with insomnia (during a two week period)

d) Återkommande huvudvärk, migrän (under en tvåveckorsperiod)
Recurring headaches, migraines (during a two week period)

4 Funktionsnedsättningar

I detta kapitel redovisas förekomst av funktionsnedsättningar av olika slag, nämligen vad avser rörelseförmåga, syn och hörsel. Bakom de funktionsnedsättningar som redovisas kan ligga sjukdomar eller skador av olika slag, men de kan också vara – eller av de drabbade åtminstone uppfattas som – naturliga följder av ökande ålder.

Vad som är funktionshinder kan man ha ganska olika uppfattning om. För att i möjligaste mån åstadkomma att alla svar avser samma sak har frågorna om syn och hörsel, liksom frågorna om rörelseförmåga, knutits an till konkreta vardagliga situationer. Vinsten med detta är att den aspekt av funktionsförmågan som omfattas av frågorna mäts ganska likformigt. Men samtidigt får vi dras med nackdelen att vissa typer av funktionsnedsättningar inte kommer fram.

Nedsatt rörlighet

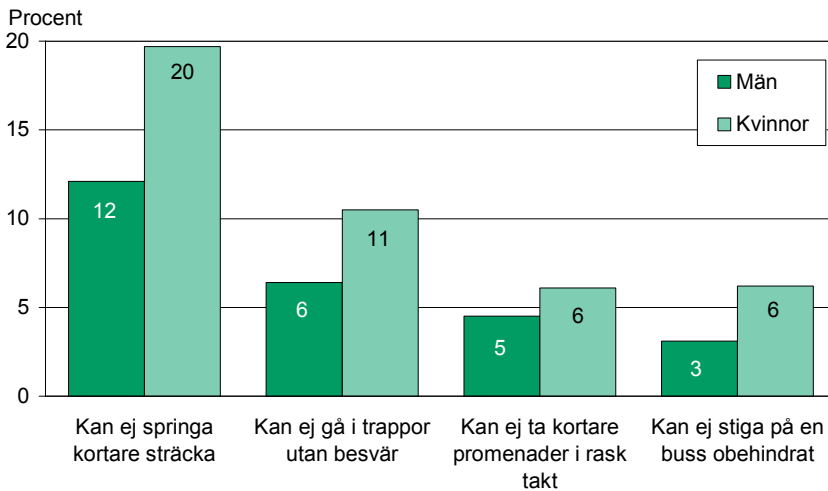
Svårigheter att förflytta sig

När man talar om rörelseförmåga så avses i de flesta fall förmåga att förflytta sig. I ULF mäts rörelseförmågan med flera indikatorer vilka bl.a. anger olika grader av funktionsnedsättning.

Diagram 4.1

Nedsatt rörlighet bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Reduced mobility among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

Nedsatt rörlighet är i alla former och grader, som visas i diagrammet ovan, vanligare bland kvinnor än bland män. 12 procent av männen 16–84 år jämfört med närmare 20 procent av kvinnorna uppger att de inte skulle kunna springa en kortare sträcka även om de hade bråttom. Hälften av dessa, 6 procent av männen och 11 procent av kvinnorna, kan inte gå i trappor utan besvär. Något lägre andelar, 5 procent av männen och 6 procent av kvinnorna, uppger att de inte kan ta en kortare promenad i rask takt. Ungefär lika många är de som inte kan stiga på en buss obehindrat.

De ha som svarat "Nej" på frågan: "Kan du springa en kortare sträcka, säg 100 meter, om du har bråttom?" sägs ha *nedsatt rörelseförmåga/rörlighet*.

Rörelsehinder sägs de ha som dels inte anser sig kunna springa en kortare sträcka, dels inte kan stiga på en buss obehindrat och/eller inte kan ta en kortare promenad i rask takt.

Svårt rörelsehindrade sägs de personer med rörelsehinder vara som behöver hjälp av annan person för att förflytta sig eller som använder hjälpmedel (käppar, bockar, rollator eller rullstol) vid förflyttning.

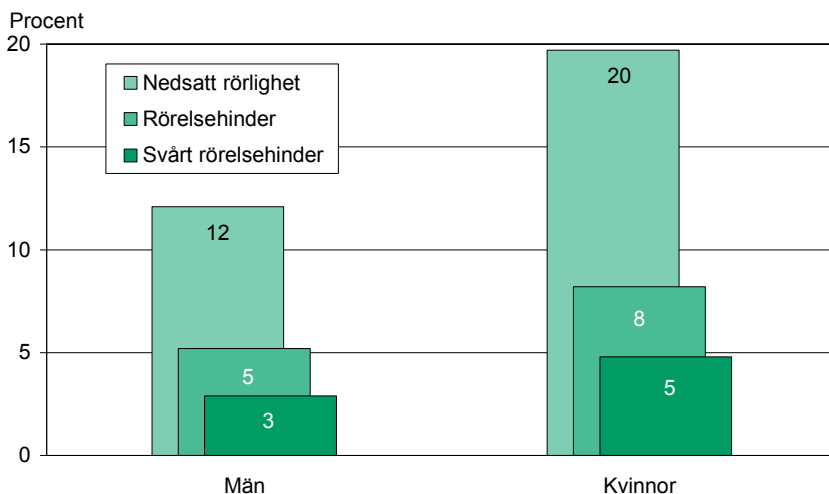
Närmare 20 procent av kvinnorna 16–84 år och 12 procent av männen har således nedsatt rörlighet. 8 procent av kvinnorna och 5 procent av männen definieras som rörelsehindrade och 5 respektive 3 procent som svårt rörelsehindrade. I gruppen med nedsatt rörlighet ingår alltså personer med rörelsehinder och vidare ingår i gruppen med rörelsehinder personer med svårt rörelsehinder.

Den nedsatta rörelseförmågan beror till en del på olika sjukdomar och flertalet sjukdomar, bl.a. sjukdomar i rörelseorganen, förekommer oftare bland kvinnor än bland män.

Diagram 4.2

Nedsättning av rörelseförmågan bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Reduced ability to move among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

Nedsatt rörlighet är relativt ovanligt i åldersgrupperna under 45 år. Bland kvinnor i åldrarna 16–44 år är andelen med nedsatt rörlighet 4 procent. Bland män i samma åldrar är andelen 2 procent.

Med ökande ålder blir nedsatt rörlighet respektive rörelsehinder allt vanligare. Bland de allra äldsta (85 år och äldre) har 85 procent av männen och 89 procent av kvinnorna nedsatt rörlighet. I samma åldrar är 50 procent av männen och 59 procent av kvinnorna rörelsehindrade.

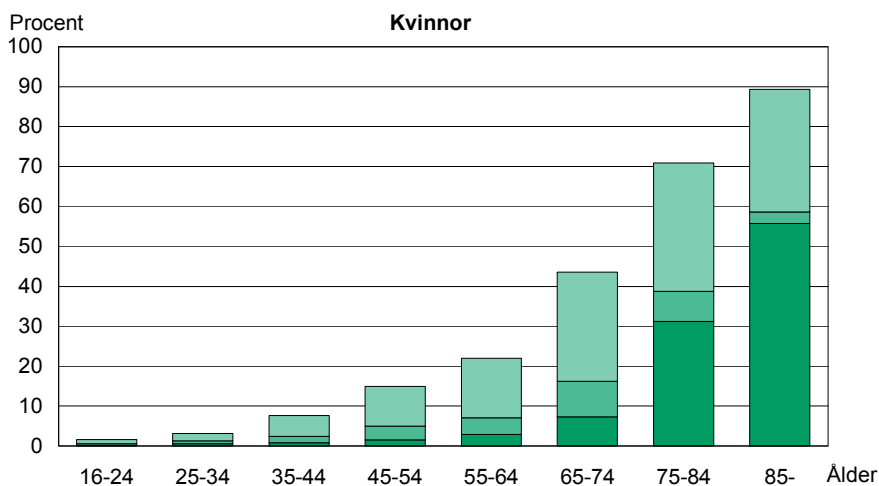
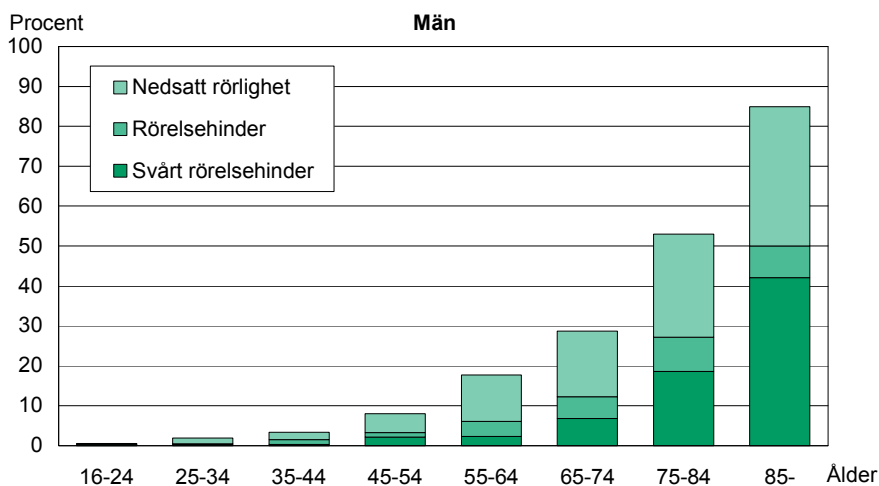
Att ha sådan nedsättning av rörelseförmågan att man behöver hjälpmedel eller behöver hjälp av andra att förflytta sig, dvs. svårt rörelsehinder, förekommer så gott som bara bland de allra äldsta. I åldersgruppen 75–84 år är det av männen 19 procent och av kvinnorna 31 procent som är svårt rörelsehindrade. Bland de som är 85 år och äldre är motsvarande andelar 42 procent bland män och 56 procent bland kvinnor.

Diagram 4.3

Nedsättning av rörelseförmågan bland män och kvinnor i olika åldrar.

År 2004-05. Procent

Reduced ability to move among men and women of different ages. 2004-05. Percent

Hjälpmedel för att förflytta sig

Närmare 6 procent av kvinnorna 16–84 år och 3 procent av männen i samma åldrar behöver hjälpmedel, t.ex. käpp, rollator eller rullstol för att förflytta sig.

Tabell 4.1

Använder hjälpmedel (inomhus och/eller utomhus) vid förflyttning bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

People using aids to move around (indoors and/or outdoors) among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
Använder hjälpmedel	3	6
– använder käpp(ar)	2	2
– använder rollator	1	3
– använder rullstol	1	1

Behov av hjälpmedel för att förflytta sig förekommer i princip bara hos de allra äldsta. I åldersgruppen 75–84 år uppger 22 procent av männen och 38 procent av kvinnorna att de behöver käpp(ar), rollator eller rullstol för att förflytta sig. I åldersgruppen 85 år och äldre är motsvarande andelar 56 respektive 71 procent.

Rörelseförmågan över tid

Andelen med nedsatt rörlighet tycks ha minskat något bland män sedan 1988-89 och ligger på samma nivå 2004-05 som 1996-97. Bland kvinnor minskade också andelen från slutet av 1980-talet fram till slutet av 1990-talet för att sedan öka något igen fram till 2004-05.

Andelen med rörelsehinder och med svårt rörelsehinder minskade något under 1980- och 1990-talet och har därefter legat relativt stilla.

Tabell 4.2**Nedsättning av rörelseförmågan bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)**

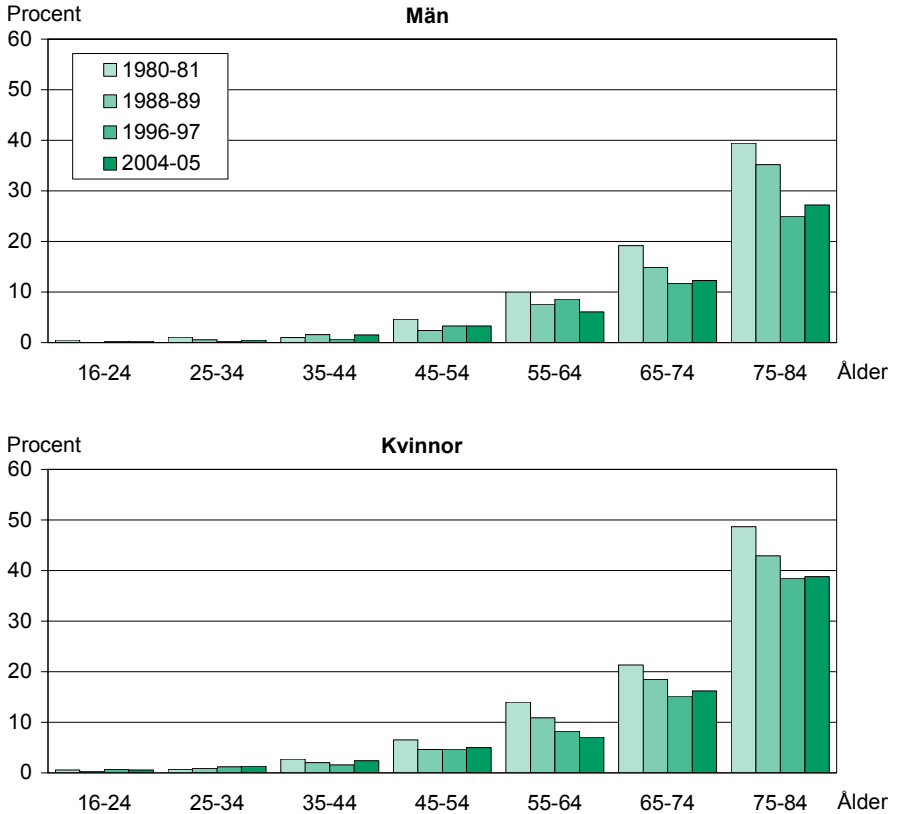
Diminished ability to move among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
Nedsatt rörlighet		
1988-89	15	20
1996-97	12	18
2004-05	12	20
Rörelsehinder		
1980-81	8	11
1988-89	6	9
1996-97	5	8
2004-05	5	8
Svårt rörelsehinder		
1980-81	4	6
1988-89	4	5
1996-97	3	5
2004-05	3	5

Sett till olika åldrar framgår att andelen med rörelsehinder har minskat markant i de äldsta åldersgrupperna sedan början av 1980-talet. Mellan åren 1980-81 och 2004-05 är minskningen 12 procentenheter bland män 75–84 år. Bland kvinnor i samma åldrar är minskningen 10 procentenheter.

Diagram 4.4**Rörelsehinder bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent**

Disability among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Svårigheter att bära eller att gripa/ vrida

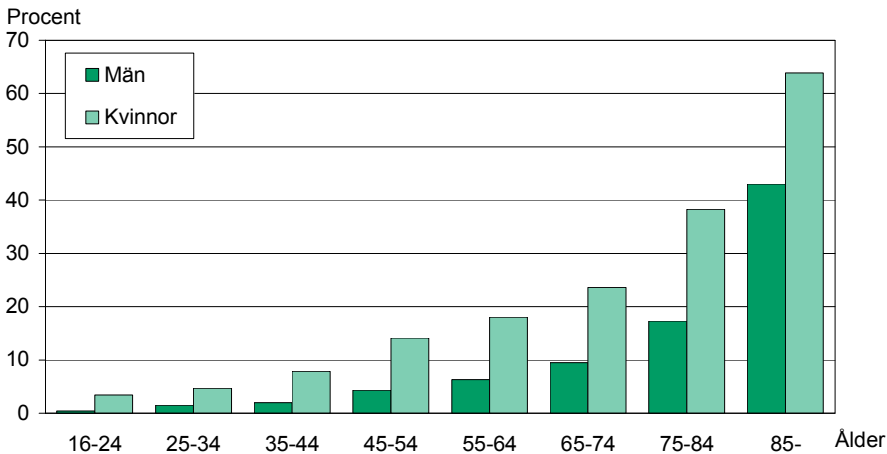
Förmågan att använda armar och händer är en annan aspekt av rörelseförmågan än den som avser förmågan att förflytta sig. Förmågan att bära används här som en indikator på nedsatt armfunktion. Genom att ställa en fråga om man har några svårigheter att gripa, t.ex. vrida på eller av kranar, belyses även nedsättning av funktionsförmågan i händerna.

Nästan tre gånger så många kvinnor som män säger sig ha svårt att bära 5 kg, t.ex. en tung bärkasse, en kortare sträcka (10 meter). Andelen är 5 procent bland män och 14 procent bland kvinnor i åldrarna 16–84 år. Svårigheter att gripa har 2 procent av männen och 8 procent av kvinnorna.

Stora skillnader finns således mellan könen när det gäller svårigheter att bära och gripa. Beträffande svårigheter att bära är också åldersskillnaderna markanta. Lika stora skillnader mellan åldrarna finns inte sett till svårigheter att gripa/vrida.

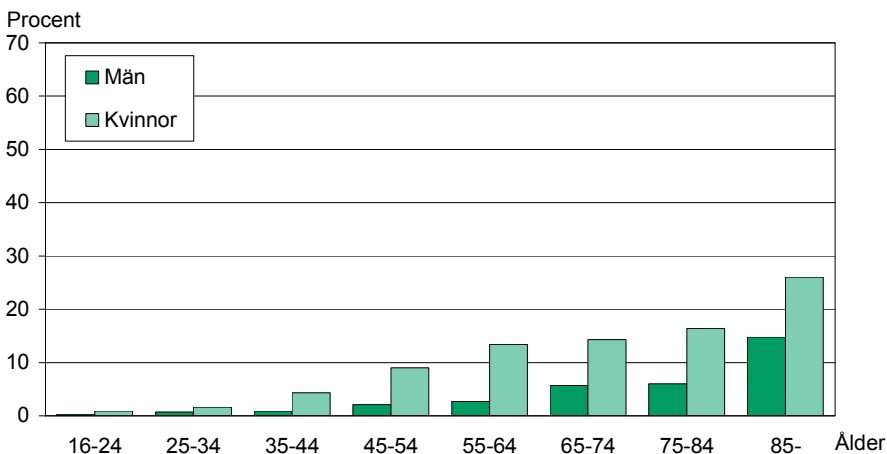
Diagram 4.5
Svårigheter att bära tungt bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent

Difficulties in carrying heavy items among men and women of different ages. 2004-05. Percent

Diagram 4.6
Svårigheter att gripa/vrida bland män och kvinnor i olika åldrar. År 2004-05. Procent

Difficulties in gripping/winding among men and women of different ages. 2004-05. Percent

Svårigheter att bära eller att gripa/vrida över tid

Andelen med nedsatt funktion i armar eller händer, dvs. svårigheter att bära och/eller gripa, har legat på ungefär samma nivå vid de tre mätillfällena 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Tabell 4.3

Svårigheter att bära och/eller gripa bland män och kvinnor 16–84 år. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Difficulties in carrying and/or gripping among men and women aged 16-84 years. 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

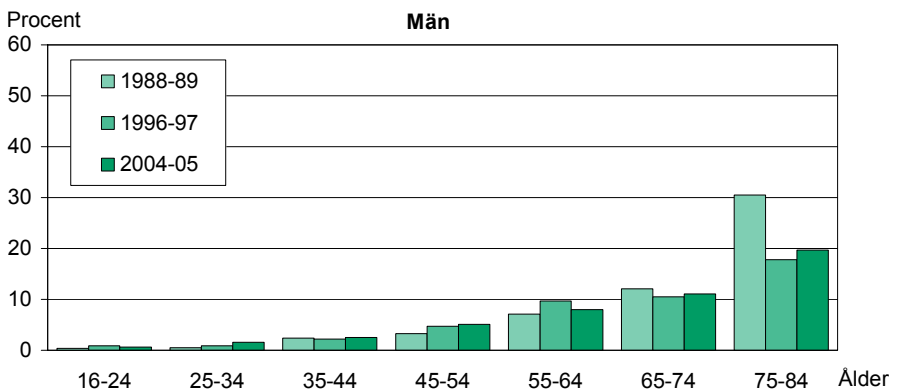
	Män	Kvinnor
1988-89	6	16
1996-97	6	16
2004-05	6	17

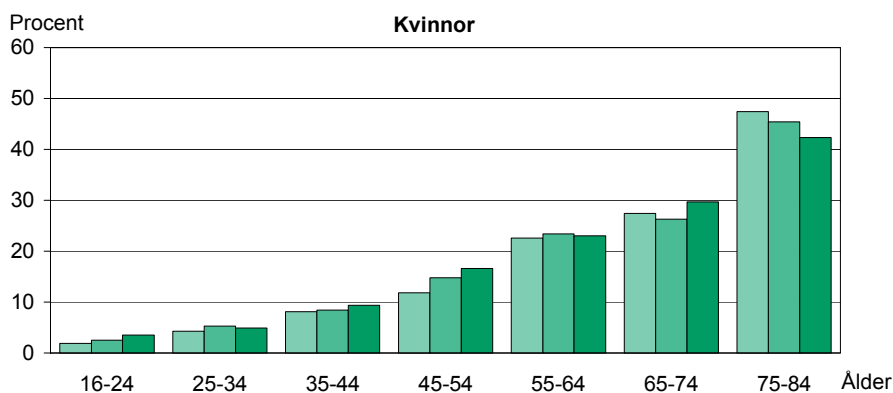
En jämförelse mellan olika åldersgrupper visar att andelen med svårigheter att bära och/eller gripa har minskat markant bland män 75–84 år sedan slutet av 1980-talet, från 30 procent 1988-89 till 20 procent 2004-05. Även bland kvinnorna i dessa åldrar märks en minskning, dock betydligt mindre.

Diagram 4.7

Svårigheter att bära och/eller gripa bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Difficulties in carrying and/or gripping among men and women of different ages. 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Nedsatt syn

Nedsatt syn mäts med frågan "Kan du utan svårighet läsa vanlig text i dagstidning (med eller utan glasögon)?" Frågan mäter troligen ganska väl just det som vi frågar om. En del som svarar "Ja" kan ändå lida av synnedsättning t ex på grund av blindhet eller kraftigt nedsatt syn på ena ögat. Några som svarat att de kan läsa text i dagstidning kan på grund av starr besväras av synnedsättning i andra situationer.

I åldrarna 16–84 år svarar 1 procent av männen och knappt 2 procent av kvinnorna att de har nedsatt syn i den meningen att de inte utan svårighet kan läsa vanlig text i dagstidning.

Tabell 4.4

Nedsatt syn bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Reduced sight among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
1980-81	1	2
1988-89	1	2
1996-97	1	2
2004-05	1	2

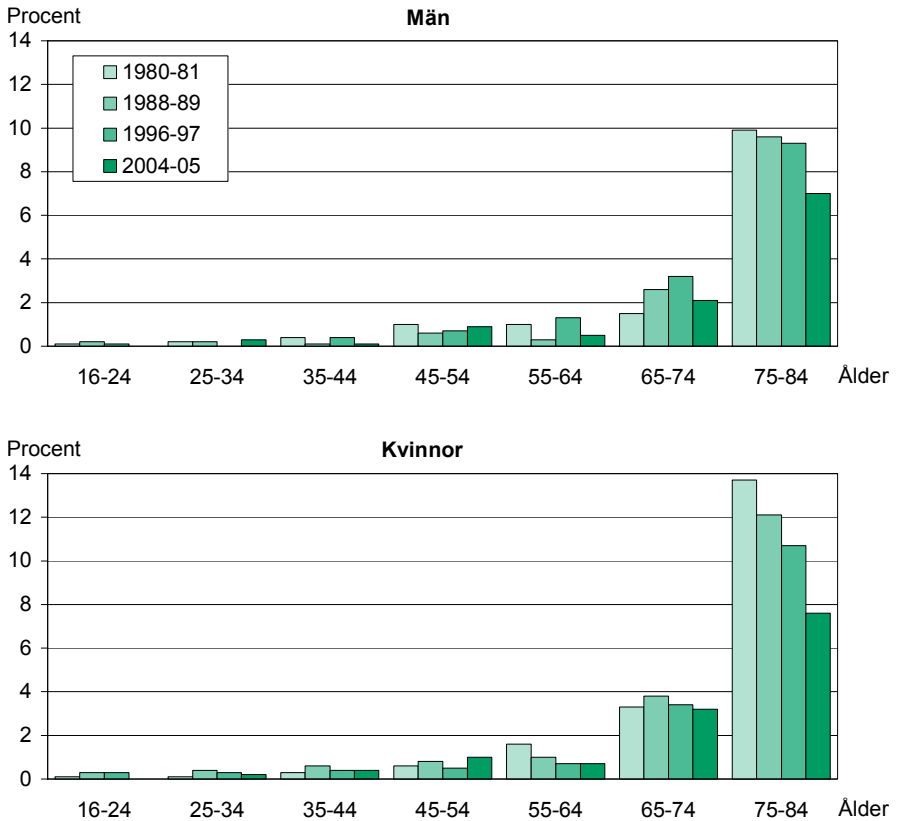
Bland yngre förekommer nedsatt syn nästan inte alls men från omkring 70-årsåldern blir det vanligare. I åldrarna 75–84 år är det omkring 7 procent av såväl män som kvinnor som inte utan svårighet kan läsa text i en dagstidning. I åldrarna över 85 år är andelen dubbelt så stor, 14 procent bland både män och kvinnor. Andelen

med nedsatt syn förändrades inte under 1980- och 1990-talen. Bland 75–84-åringarna märks emellertid en liten minskning sedan 1980-talets början fram till mitten av 2000-talet. De relativt stora skillnaderna i början av 1980-talet mellan män och kvinnor i denna åldersgrupp har dessutom minskat.

Diagram 4.8

Nedsatt syn bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent

Reduced sight among men and women of different ages. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Nedsatt hörsel

Den fråga som ställs i syfte att mäta hörselnedsättning lyder: "Kan du utan svårighet höra vad som sägs i samtal mellan flera personer (med eller utan hörapparat)?"

Av män i åldrarna 16–84 år svarar närmare 16 procent att de inte utan svårighet kan höra vad som sägs i samtal mellan flera personer. Motsvarande andel bland kvinnor är knappt 12 procent.

Bland kvinnor tycks andelen med nedsatt hörsel ökat något sedan slutet av 1980-talet.

Tabell 4.5

Nedsatt hörsel bland män och kvinnor 16–84 år. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

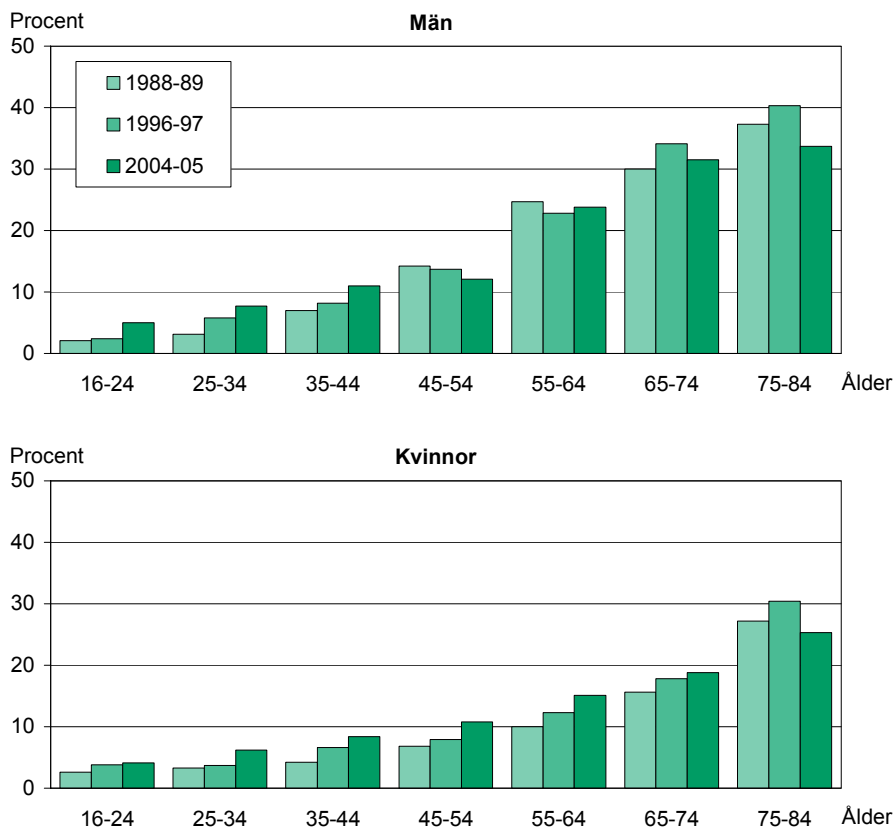
Reduced hearing among men and women 16-84 years. 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
1988-89	15	9
1996-97	15	10
2004-05	16	12

Närmare 15 procent av männen med nedsatt hörsel har hörapparat. Bland kvinnor är andelen 18 procent. Av hela befolkningen 16–84 år använder 3 procent hörapparat.

Nedsatt hörsel är från 55 års ålder och uppåt betydligt vanligare bland män än bland kvinnor. I åldersgruppen 55–64 år är skillnaden närmare 9 procentenheter – 24 procent med nedsatt hörsel bland män mot 15 procent bland kvinnor. I nästföljande åldersgrupp 65–74 år är skillnaden hela 13 procentenheter, 32 procent bland män och 19 procent bland kvinnor.

Nedsatt hörsel förekommer, till skillnad från nedsatt syn, också längre ned i åldrarna.

Diagram 4.9**Nedsatt hörsel bland män och kvinnor i olika åldrar. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent***Reduced hearing among men and women of different ages. 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent*

5 Ojämlighet i hälsa

Det övergripande målet för folkhälsoarbetet är att förbättra folkhälsan och minska skillnaderna i hälsa mellan olika grupper i befolkningen. Det är också därför som detta kapitel redovisar hur hälsan/ohälsan är fördelad mellan olika grupper, såsom efter familj, socioekonomisk grupp, utbildning, bakgrund och region.

Familj och ohälsa

Sammanboende och ensamboende är olika vanligt i olika åldrar av den orsaken att familjesituationen som regel ser olika ut under olika delar av livet. Både bland kvinnor och män är ensamboende vanligt i unga år. Efter 70 års ålder blir ensamboende åter det vanliga bland kvinnor medan männen lever som sammanboende i relativt stor utsträckning även i högre åldrar. År 2003 var 63 procent av kvinnorna i åldrarna 75–84 år ensamboende. Motsvarande andel bland män i samma åldrar var endast 31 procent⁶.

I det följande redovisas enbart åldersstandardiserade värden, dvs. hänsyn har tagits till gruppernas olika ålderssammansättning.

Tabell 5.1

Familj och ohälsa. En jämförelse mellan sammanboende respektive ensamboende män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Families and ill health. Comparison between cohabiting men and women and those living alone aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män		Kvinnor	
	Sammanboende	Ensamboende	Sammanboende	Ensamboende
Allmänt hälsotillstånd dåligt	4	8	6	9
Sämre hälsotillstånd än jämnåriga	8	13	12	15
Har någon långvarig sjukdom	47	50	53	56
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	13	17	19	22
Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	32	35	39	44

⁶ Se SCB:s webbplats, www.scb.se/le0101 för ULF:s indikatorarkiv

Tabell 5.1 (forts.)

	Män		Kvinnor	
	Sammanboende	Ensamboende	Sammanboende	Ensamboende
Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan	8	15	12	18
Har sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet	2	7	6	7
”Trötthet” under de senaste två veckorna	6	7	12	14
Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna	18	22	27	32
Besväras av ängslan, oro eller ångest	12	18	21	29
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	2	4	4	6
Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna	11	9	17	16
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	2	5	5	9
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	2	4	2	6
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	3	6	6	9
Använder sömnmedel regelbundet	1	3	3	5
Har haft svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna	4	10	6	11
Har känt sig ledsen eller nere under de två senaste veckorna	16	23	25	36
Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna	4	16	6	21
Har inte känt sig lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna	4	8	8	15
Besväras av smärta och värk	60	56	74	74
Svåra besvär av smärta och värk	16	17	23	24
Värk från skuldror, nacke eller axlar	38	35	54	53
Svår värk från skuldror, nacke eller axlar	7	9	13	13
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias.	35	33	43	42
Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor ...	8	9	12	15
Värk i leder	30	31	38	38
Svåra besvär av värk i leder	7	8	10	11
Använder smärtstillande medel regelbundet	4	5	8	9

Tabell 5.1 (forts.)

	Män		Kvinnor	
	Sammanboende	Ensamboende	Sammanboende	Ensamboende
Har allergiska besvär	30	27	33	35
Har svåra besvär av allergi	7	7	9	9
Har nedsatt hörsel	16	15	10	13
Har nedsatt syn	1	2	1	2
Har nedsatt rörelseförmåga	11	16	18	23
Har rörelsehinder	4	9	7	10
Har svårt rörelsehinder	2	6	3	6
Har svårigheter att bära	4	7	13	15
Har svårigheter att gripa	2	3	8	8

Ensamboende har genomgående sämre hälsa än sammanboende, även då hänsyn tas till gruppernas olika ålderssammansättning

Ensamboende bedömer i större utsträckning än sammanboende sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt och sitt hälsotillstånd som sämre än jämnårigas. Något fler ensamboende än sammanboende har också någon långvarig sjukdom som medför svåra besvär, nedsättning i arbetsförmågan eller att de behöver hjälp i sitt dagliga liv.

Sömnbesvär samt besvär av ångslan, oro eller ångest är också vanligare bland ensamboende än bland sammanboende, liksom att använda medicin för psykiska besvär såsom antidepressiva medel och sömnmedel.

Att känna sig ledsen eller nere, ensam och övergiven samt inte lika mycket värd som andra är även det vanligare bland ensamboende än bland sammanboende. Bland ensamboende kvinnor uppger hela 36 procent att de känt sig ledsen eller nere under de senaste två veckorna jämfört med 25 procent bland sammanboende kvinnor. Bland män är motsvarande andelar något lägre, 23 respektive 16 procent.

När det gäller värk från skuldror, nacke, axlar, rygg och leder återfinns inga tydliga skillnader mellan ensamboende och sammanboende.

Bland såväl ensamboende som sammanboende är det fler som rapporterar om någon långvarig sjukdom 2004-05 än i början av

1980-talet. Bland män har emellertid skillnaden mellan grupperna minskat över tid.

Även andelen med sömnbesvär eller besvär av ångest och oro har ökat både bland ensamboende och sammanboende, liksom andelen som besväras av smärta och värk.

Socioekonomisk grupp och ohälsa

Hälsotillståndet skiljer sig också ofta mellan olika socioekonomiska grupper, vilket emellertid är något man kan vänta sig eftersom arbetare ofta har en fysiskt mera påfrestande arbetsmiljö än tjänstemän vad gäller t.ex. buller, tunga lyft och risker för olycksfall. Arbetare har jämfört med tjänstemän dessutom ofta mindre inflytande och kontroll över sin arbetsituation liksom oftare enformiga arbeten.

Tabell 5.2

Socioekonomisk grupp och ohälsa. En jämförelse mellan arbetare och tjänstemän (lägre och mellan/högre). Män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Socioeconomic groups and ill health. Comparison between manual workers and office workers (low and medium/high). Men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män			Kvinnor		
	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/högre	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/högre
Allmänt hälsotillstånd dåligt	8	6	3	10	8	5
Sämlre hälsotillstånd än jämnåriga	13	13	7	18	14	9
Har någon långvarig sjukdom	54	52	45	60	55	53
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	19	15	10	27	20	17

Tabell 5.2 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/-högre	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/-högre
Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	38	40	32	47	44	40
Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan	15	12	6	21	13	11
Har sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet	5	3	2	10	6	5
"Trötthet" under de senaste två veckorna	6	5	5	14	10	12
Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna	21	22	17	33	29	27
Besväras av ängslan, oro eller ångest	14	15	11	26	20	19
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	2	2	2	5	3	3
Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna	10	9	8	20	16	14
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	3	3	3	7	6	5
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	3	2	2	4	3	3
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	4	5	4	9	7	7
Använder sömnmedel regelbundet	2	2	1	4	4	4
Har haft svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna	8	5	4	10	6	4
Har känt sig ledsen eller nere under de två senaste veckorna	17	14	15	33	24	24

Tabell 5.2 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/högre	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/högre
Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna	8	6	5	14	8	9
Har inte känt sig lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna	6	4	4	11	9	7
Sjukdom i skelett eller rörelseorgan	20	17	12	28	23	21
Besväras av smärta och värk	69	63	53	77	75	68
Svåra besvär av smärta och värk	22	17	11	31	24	19
Värk från skuldror, nacke eller axlar	46	37	29	59	56	49
Svår värk från skuldror, nacke eller axlar	12	7	5	19	15	10
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	42	34	29	49	41	38
Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	12	7	6	18	12	10
Värk i leder	39	32	24	47	38	33
Svåra besvär av värk i leder	11	7	5	17	11	9
Använder smärtstillande medel regelbundet	6	6	3	11	8	7
Har allergiska besvär	29	31	32	33	32	35
Har svåra besvär av allergi	8	7	6	10	9	9

Tabell 5.2 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/-högre	Arbetare	Lägre tjänstemän	Tjänstemän mellan-nivå/-högre
Har nedsatt hörsel	22	15	14	15	12	11
Har nedsatt syn	2	2	1	2	2	1
Har nedsatt rörelseförmåga	17	14	9	26	22	18
Har rörelsehinder	8	6	3	12	9	6
Har svårt rörelsehinder	4	4	1	6	6	4
Har svårigheter att bära	6	5	4	20	15	12
Har svårigheter att gripa	3	3	1	11	9	8

Arbetare har i flera avseenden sämre hälsa än tjänstemän. Fler arbetare än tjänstemän bedömer också sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt, liksom sitt hälsotillstånd som sämre än jämnårigas. Att ha någon långvarig sjukdom som medför svåra besvär och nedsättning i arbetsförmågan är på samma sätt betydligt vanligare bland arbetare än tjänstemän.

Även när det gäller det psykiska välbefinnandet återfinns skillnader mellan arbetare och tjänstemän – arbetare har i större utsträckning än tjänstemän sömnbesvär och besvär av ångslan, oro eller ångest. Att känna sig ledsen, ensam och inte lika mycket värd som andra är också vanligare bland arbetare.

Skillnaden mellan arbetare och tjänstemän blir emellertid särskilt tydlig när det gäller värk av olika slag. Fler arbetare än tjänstemän besväras av värk från skuldror, axlar, nacke, rygg samt värk i leder – besvär som ofta är resultat av tunga arbeten och enformiga arbetsställningar.

Även olika funktionsnedsättningar såsom nedsatt hörsel och nedsatt rörelseförmåga är vanligare förekommande bland arbetare än bland tjänstemän.

För allergiska besvär märks emellertid inte samma skillnader mellan arbetare och tjänstemän.

Arbetare och tjänstemän är dock inte några homogena grupper, vilket också framgår av tabellen ovan. Lägre tjänstemän liknar i flera avseenden snarare arbetarna än övriga tjänstemän när det

gäller förekomst av ohälsa. Bland män bedömer 8 procent av arbetarna att deras hälsotillstånd är dåligt, jämfört med 6 procent av de lägre tjänstemännen och 3 procent av tjänstemännen på mellannivå eller högre. Bland kvinnor är motsvarande andelar 10, 8 och 5 procent. Även när det gäller värk av olika slag samt funktionsnedsättningar i rörelseförmågan märks skillnader mellan lägre tjänstemän och övriga tjänstemän.

Både för arbetare och tjänstemän märks en ökning över tid när det gäller rapportering av långvarig sjukdom. Ökningen är dock något större bland tjänstemän än bland arbetare, vilket tyder på en utjämnning mellan grupperna sedan 1980-talets början.

Även när det gäller besvär av smärta och värk märks mer markanta ökningsar bland tjänstemän än bland arbetare.

Utbildning och ohälsa

Socioekonomisk grupp och utbildning är nära förknippade, då utbildning ofta är avgörande för det arbete man har och därmed även för socioekonomisk position. Utbildningsskillnader i ohälsa visar också samma mönster som de socioekonomiska skillnaderna.

Tabell 5.3

Utbildning och ohälsa. En jämförelse mellan grupper med olika utbildning. Män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Education and ill health. Comparison between groups with different education. Men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män			Kvinnor		
	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.
Allmänt hälsotillstånd dåligt	10	5	4	14	7	4
Sämre hälsotillstånd än jämnåriga	16	10	7	21	14	10

Tabell 5.3 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.
Har någon långvarig sjukdom	52	49	42	56	55	50
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	18	14	10	26	23	17
Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	35	34	29	44	42	38
Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan	18	10	6	23	15	9
Har sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet	7	3	2	12	7	4
"Trötthet" under de senaste två veckorna	8	6	5	18	12	11
Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna	20	19	18	35	29	27
Besväras av ängslan, oro eller ångest	16	13	14	27	24	21
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	4	2	2	7	4	4
Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna	13	9	8	22	18	15
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	4	2	3	6	6	5

Tabell 5.3 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	2	2	2	5	3	3
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	5	4	4	8	7	7
Använder sömnmedel regelbundet	2	2	1	4	4	3
Har haft svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna	9	7	4	12	8	5
Har känt sig ledsen eller nere under de två senaste veckorna	18	16	18	34	30	28
Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna	9	6	6	15	11	10
Har inte känt sig lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna	7	5	4	12	9	9
Besväras av smärta och värk	63	63	50	73	76	69
Svåra besvär av smärta och värk	21	17	9	32	26	19
Värk från skuldror, nacke eller axlar	42	40	27	59	57	47
Svår värk från skuldror, nacke eller axlar	10	9	3	21	15	10
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	39	38	28	45	47	37
Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	11	9	5	17	15	10

Tabell 5.3 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.	Förgymnasial utb.	Gymnasial utb.	Eftergymnasial utb.
Värk i leder	34	32	23	44	41	33
Svåra besvär av värk i leder	10	7	4	18	13	8
Använder smärtstillande medel regelbundet	5	5	2	12	9	6
Har allergiska besvär	24	29	33	30	34	37
Svåra besvär av allergi	7	7	7	10	10	8
Har nedsatt hörsel	17	18	12	14	12	11
Har nedsatt syn	1	1	1	2	2	1
Har nedsatt rörelseförmåga	16	12	8	26	21	15
Har rörelsehinder	8	5	3	12	9	5
Har svårt rörelsehinder	5	2	2	5	6	3
Har svårigheter att bära	7	4	3	19	16	11
Har svårigheter att gripa	4	2	1	12	8	7

Även mellan grupper med olika utbildningsnivå skiljer sig således hälsotillståndet.

Lägre utbildade har genomgående sämre hälsa än högre utbildade. Lågutbildade bedömer också i större utsträckning än högutbildade sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt. Bland män med förgymnasial utbildning är andelen 10 procent, jämfört med 5 procent bland män med gymnasial utbildning och 4 procent bland män med eftergymnasial utbildning. Bland kvinnor är motsvarande andelar 14, 7 respektive 4 procent.

Fler lågutbildade än högutbildade har dessutom någon långvarig sjukdom som medför svåra besvär, nedsättning i arbetsförmågan eller att de behöver hjälp i sitt dagliga liv.

När det gäller allergiska besvär är mönstret emellertid det motsatta. Medan 24 procent av männen med förgymnasial utbildning uppger

att de har allergiska besvär är andelen hela 33 procent bland de med eftergymnasial utbildning. Bland kvinnor är motsvarande andelar 30 och 37 procent.

De största skillnaderna i ohälsa finns mellan de som enbart har förgymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning. Men i flera avseenden har personer med högst förgymnasial utbildning också sämre hälsa än de med gymnasial utbildning. När det gäller värk från skuldror, nacke, axlar, rygg och leder återfinns emellertid tydliga skillnader mellan de med förgymnasial eller gymnasial utbildning å ena sidan och de med eftergymnasial utbildning å andra sidan.

Bland kvinnor finns även skillnader i fråga om psykiska besvär, såsom sömnbesvär och besvär av ängslan, oro eller ångest, mellan lågutbildade och högutbildade. Bland män är dessa skillnader inte lika framträdande.

Bland både lågutbildade och högutbildade har andelen som rapporterar någon långvarig sjukdom ökat sedan början av 1980-talet. Precis som för arbetare och tjänstemän har det emellertid skett en utjämning också här mellan grupperna genom att ökningen varit större bland de med högre utbildningsnivå.

Även när det gäller besvär av smärta och värk är mönstret lika som för arbetare och tjänstemän, dvs. fler som besväras men en utjämning mellan grupperna.

Bakgrund och ohälsa

Skillnader i hälsa/ohälsa finns också mellan grupper med olika bakgrund. I tabellen nedan redovisas utländsk och svensk bakgrund. I tabellerna som finns på webbplatsen finns ytterligare redovisningar där utländsk bakgrund är uppdelad efter *utrikes födda* och *inrikes födda med två föräldrar födda utomlands*. Personer med svensk bakgrund är uppdelad efter *inrikes födda med en förälder född utomlands* samt *inrikes födda med två föräldrar födda inrikes*.

Tabell 5.4

Bakgrund och ohälsa. En jämförelse mellan grupper med utländsk och svensk bakgrund. Män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Background and ill health. Comparison between groups with foreign and Swedish background. Men and women aged 16-84 years. 2004-05.

Percent (age-standardized values)

	Män		Kvinnor	
	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund
Allmänt hälsotillstånd dåligt	10	5	11	6
Sämre hälsotillstånd än jämnåriga	15	9	15	13
Har någon långvarig sjukdom	48	47	52	53
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	18	12	25	19
Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	35	32	41	40
Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan	15	10	16	14
Har sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet	6	3	10	6

Tabell 5.4 (forts.)

	Män		Kvinnor	
	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund
”Trötthet” under de senaste två veckorna	9	5	18	12
Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna	27	18	35	28
Besväras av ängslan, oro eller ångest	22	12	28	23
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	6	2	7	4
Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna	12	9	22	16
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	4	3	4	6
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	3	2	4	3
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	6	3	6	7
Använder sömnmedel regelbundet	3	1	3	4
Har haft svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna	11	6	13	7
Har känt sig ledsen eller nere under de två senaste veckorna	27	15	38	28
Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna	13	6	19	10
Har inte känt sig lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna	9	4	14	9
Besväras av smärta och värk	61	58	75	71
Svåra besvär av smärta och värk	24	13	29	22
Värk från skuldror, nacke eller axlar	41	34	58	52
Svår värk från skuldror, nacke eller axlar	11	6	20	13
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	39	33	44	41
Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	14	7	17	12

Tabell 5.4 (forts.)

	Män		Kvinnor	
	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund	Utländsk bakgrund	Svensk bakgrund
Värk i leder	34	28	44	36
Svåra besvär av värk i leder	11	6	17	10
Använder smärtstillande medel regelbundet	7	4	9	8
Har allergiska besvär	28	29	37	33
Har svåra besvär av allergi	7	6	11	9
Har nedsatt hörsel	14	16	12	12
Har nedsatt syn	1	1	2	1
Har nedsatt rörelseförmåga	17	11	23	19
Har rörelsehinder	7	5	8	8
Har svårt rörelsehinder	4	3	5	5
Har svårigheter att bära	9	4	18	13
Har svårigheter att gripa	3	2	11	8

Personer med utländsk bakgrund har genomgående sämre hälsa än personer med svensk bakgrund. Såväl män som kvinnor med utländsk bakgrund bedömer i större utsträckning än män och kvinnor med svensk bakgrund sitt allmänna hälsotillstånd som dåligt och särskilt bland männen är det också en större andel som bedömer sitt hälsotillstånd som sämre än jämnåriga.

Att ha någon långvarig sjukdom är emellertid lika vanligt bland personer med utländsk bakgrund som med svensk bakgrund. Det är dock fler med utländsk bakgrund än med svensk bakgrund som uppger att de har någon långvarig sjukdom som medför svåra besvär, nedsättning i arbetsförmågan eller att de behöver hjälp i sitt dagliga liv.

Även nedsatt rörelseförmåga är vanligare förekommande bland personer med utländsk bakgrund jämfört med bland personer med svensk bakgrund. När det gäller funktionsnedsättningar såsom nedsatt syn och nedsatt hörsel finns dock inte samma mönster.

Sömnbesvär samt besvär av ångslan, oro eller ångest drabbar också i större utsträckning personer med utländsk bakgrund än personer med svensk bakgrund. Hela 22 procent av männen med utländsk

bakgrund uppger att de besväras av ängslan, oro eller ångest jämfört med knappt 12 procent av männen med svensk bakgrund. Motsvarande andelar bland kvinnor är 28 respektive 23 procent.

Att känna sig ledsen eller nere, ensam och övergiven samt inte lika mycket värd som andra är även det vanligare bland personer med utländsk bakgrund. Bland kvinnor med utländsk bakgrund uppger hela 38 procent att de känt sig ledsen eller nere under de senaste två veckorna jämfört med 28 procent bland kvinnor med svensk bakgrund. Bland män är nivåerna lägre men skillnaderna mellan grupperna något större – 27 procent bland män med utländsk bakgrund jämfört med 15 procent bland män svensk bakgrund uppger att de har känt sig ledsen eller nere under en tvåveckors period.

När det gäller värk från skuldror, nacke, axlar, rygg och leder återfinns också samma mönster mellan grupperna. Men för allergiska besvär finns inte samma entydiga bild.

För utländsk och svensk bakgrund redovisas endast uppgifter för åren 1996-97 samt 2004-05, vilket minskar möjligheten att visa på utvecklingen över en längre tid.

För rapportering av långvarig sjukdom samt besvär av långvarig sjukdom finns heller inga tydliga skillnader mellan mättillfällena. När det gäller besvär av ängslan, oro eller ångest samt sömnbesvär märks lika markanta ökningar mellan mättillfällena bland personer med utländsk bakgrund som bland personer med svensk bakgrund.

Regionala skillnader och ohälsa

Redovisning efter grad av befolkningstäthet i hemkommunen med hjälp av den s.k. H-regionindelningen visar också på vissa skillnader när det gäller förekomst av ohälsa.

Det finns flera skillnader mellan tät- och glesbygd som kan ha betydelse för hälsan. I storstäder är det t.ex. vanligare än i glesbygd att man har hög utbildning och där finns också en större andel i tjänstemannayrken. I glesbygder är arbetaryrken, men också arbetslöshet vanligare. Man har också längre avstånd till exempelvis sjukvården men däremot närmare till naturen.

Tabell 5.5

Regionala skillnader i ohälsa. En jämförelse mellan olika H-regioner (H1-H2 Storstadsområden, H3 Större städer och H4-H6 Övriga riket). Män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Regional differences in ill health. Comparison between different regions (H1-H2 Urban areas, H3 Larger towns and H4-H6 Rest of the country). Men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män			Kvinnor		
	H1-H2 Storstads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket	H1-H2 Storstads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket
Allmänt hälsotillstånd dåligt	5	6	6	6	7	8
Sämre hälsotillstånd än jämnåriga	9	9	12	12	13	15
Har någon långvarig sjukdom	44	47	50	50	54	56
Har svåra besvär av långvarig sjukdom	11	14	15	18	21	21
Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom	31	33	33	39	40	42
Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan	9	10	13	12	14	16
Har sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet	4	3	4	7	7	7

Tabell 5.5 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	H1-H2 Stor- stads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket	H1-H2 Stor- stads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket
"Trötthet" under de senaste två veckorna	6	6	6	13	13	12
Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna	21	19	18	29	29	28
Besväras av ängslan, oro eller ångest	15	13	12	25	23	22
Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest	3	2	1	5	5	3
Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna	10	8	9	16	17	18
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	3	3	2	5	6	5
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	3	2	2	3	4	3
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	5	3	3	7	7	7
Använder sömnmedel regelbundet	2	1	2	4	4	3
Har haft svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna	7	6	6	7	8	7
Har känt sig ledsen eller nere under de två senaste veckorna	20	16	14	32	29	27
Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna	8	6	6	13	12	9
Har inte känt sig lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna	6	4	5	10	9	9

Tabell 5.5 (forts.)

	Män			Kvinnor		
	H1-H2 Stor- stads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket	H1-H2 Stor- stads- områden	H3 Större städer	H4-H6 Övriga riket
Besväras av smärta och värk	55	58	63	69	73	71
Svåra besvär av smärta och värk	13	15	17	21	22	26
Värk från skuldror, nacke eller axlar	32	35	39	51	54	53
Svår värk från skuldror, nacke eller axlar	6	7	8	12	13	15
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	30	35	39	38	42	45
Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor eller ischias	7	8	9	12	12	15
Värk i leder	26	31	32	34	39	40
Svåra besvär av värk i leder	6	8	8	9	12	13
Använder smärtstillande medel regelbundet	4	4	4	7	8	9
Allergiska besvär	30	27	29	34	35	31
Svåra besvär av allergi	7	6	7	9	9	8
Har nedsatt hörsel	14	17	17	10	12	13
Har nedsatt syn	1	1	1	1	2	1
Har nedsatt rörelseförmåga	12	12	13	19	19	21
Har rörelsehinder	5	5	6	7	8	9
Har svårt rörelsehinder	3	3	3	4	5	5
Har svårigheter att bära	5	4	6	12	15	16
Har svårigheter att gripa	2	2	2	7	8	9

Den regionala redovisningen visar inte på lika tydliga mönster som redovisningen ovan utifrån familjetyp, bakgrund, socioekonomisk grupp och utbildning. Vissa typer av hälsobrister är nämligen något vanligare i glesare bebyggda områden än i storstadsområden medan andra hälsobrister tycks vara vanligare i storstadsområden.

Att ha någon långvarig sjukdom som också medför svåra besvär är vanligare i glesare bebyggda områden än i storstadsområden. Även att ha värk och besväras av värk är vanligare i mindre tätbebyggda delar av landet.

Psykiska besvär tycks vara något vanligare i storstadsområden. Även allergiska besvär, särskilt bland kvinnor, tycks vara något vanligare i storstadsområden.

Sett till hela perioden från 1980-talets början har rapporteringen av långvarig sjukdom ökat mer i mindre tätbebyggda delar av landet (H4–H6) än i storstadsområden (H1–H2). När det gäller besvär av smärta och värk är ökningen lika stor i storstadsområden som i glesare bebyggda områden.

6 Kontakter med sjukvården

Öppen sjukvård

Vård av patient som inte är intagen på sjukhus kallas öppen sjukvård. Sådan vård bedrivs vid bl.a. vårdcentraler och husläkarmottagningar, vid sjukhusmottagningar och av privatläkare. I den mån vården är förebyggande, t.ex. vaccination eller graviditetskontroll, är hälsovård en mer adekvat benämning än sjukvård. I detta kapitel belyses framförallt olika former av kontakt med läkare och annan vårdpersonal, samt upplevelse av otillfredsställda behov av läkar-kontakt.

I ett EU-perspektiv satsar Sverige i dag lite över genomsnittet på resurser för sjukvården sett till andel av bruttonationalprodukten (BNP)⁷. Sjukvårdskostnaderna uppgick 2003 till 8,5 procent av BNP. Sedan 1993 finns en ny tillämpning av hur nationalräkenskaperna räknas fram, som inte är direkt jämförbar med tidigare tillämpning. Under perioden 1993–1997 minskade hälso- och sjukvårdskostnadernas andel av BNP från 7,9 till 7,5 för att sedan öka till 8,5 procent 2003. Enligt SCB:s nationalräkenskaper ökade sjukvårdskostnaderna i löpande priser perioden 1993–2003 från 123,7 till 208,6 miljarder kronor. En stadigt ökande andel äldre i befolkningen (med större vårdbehov) och kvalitetsförbättringar i vården (t.ex. mer avancerad utrustning) har bidragit till denna ökning.⁸

Ett övergripande mål för den svenska sjukvårdspolitiken är att god hälsa och vård ska erbjudas hela befolkningen på lika villkor. Hälso- och sjukvården ska planeras efter befolkningens behov. För sådan planering behöver man kunskaper om vårdbehovet. Sjukvården själv kan bedöma vårdbehovet hos dem som söker sig dit. Men alla söker inte hjälp – inte ens om de har besvär med hälsan. Man kan inte utgå från att alla som inte sökt vård för sina sjukdomar och besvär haft mindre vårdbehov än de som sökt. Samhällets uppgift är dock att se till att alla har samma möjlighet att få den vård de behöver oavsett var i landet de bor, vilket yrke, vilken utbildning, eller vilken förmåga att tala svenska de har.

---

⁷ OECD (2006) *OECD Health Data 2006* (www.oecd.org)

⁸ SCB Nationalräkenskaper (www.scb.se)

Läkarkonsultationer

Mer än varannan person i åldrarna 16–84 år har haft någon kontakt med den öppna sjukvården under en tremånadersperiod 2004-05. Till kontakter räknas då besök och telefonkonsultation såväl på grund av sjukdom som i förebyggande syfte, samt kontakt med distriktssköterska och sjukgymnast. Det är betydligt fler kvinnor än män som under en tremånadersperiod haft kontakt med den öppna vården, 62 procent jämfört med 48 procent.

Diagram 6.1

Andel män och kvinnor i olika åldrar med någon kontakt med den öppna sjukvården under en tremånadersperiod. År 1980-81, 1988-89, 1996-97, 2004-05. Procent

Share of men and women of different ages who had some contact with public healthcare services during a three month period. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

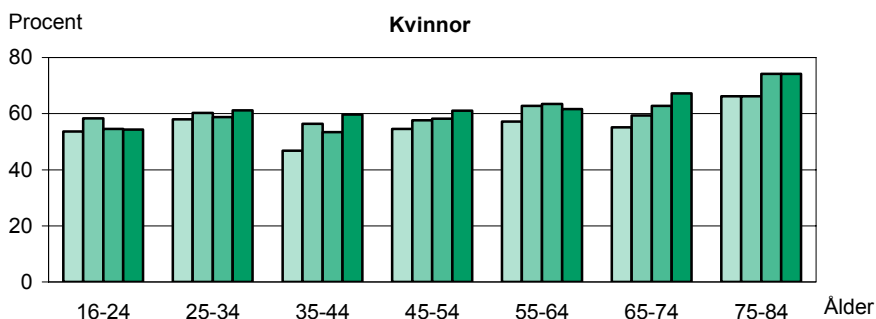
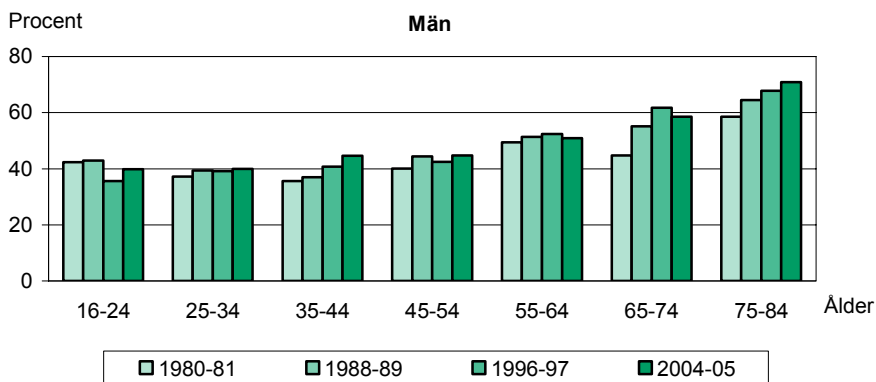

Diagram 6.1 visar att det, sett över hela tidsspannet, finns en tydlig skillnad mellan yngre och äldre män i kontakten med den öppna sjukvården. Kvinnor har oavsett ålder fler kontakter med öppenvården än män, men denna skillnad blir dock mindre påtaglig högre upp i åldrarna. Kvinnor i olika åldersgrupper har ungefär lika stor andel kontakter med den öppna sjukvården.

Läkarkontakt för sjukdom

48 procent av männen och 62 procent av kvinnorna uppger att de varit i kontakt med öppenvården under en tremånadersperiod. Detta är en svag ökning av andelen kontakter med öppenvården med ett par procentenheter för både män och kvinnor sedan den senaste mätningen 1996-97. Med kontrollbesök i samband med graviditet samt gynekologiska undersökningar borträknade så uppgår andelen kvinnor som kontaktat öppenvården till 45 procent. Något fler män än kvinnor uppger att de uppsökt öppenvård för hälsokontroll, vaccination eller friskintyg. När det gäller övriga kontakter med öppenvården i tabell 6.1, så är dessa mer vanligt förekommande bland kvinnor än män och i synnerhet i kontakten med läkare för sjukdom.

Tabell 6.1

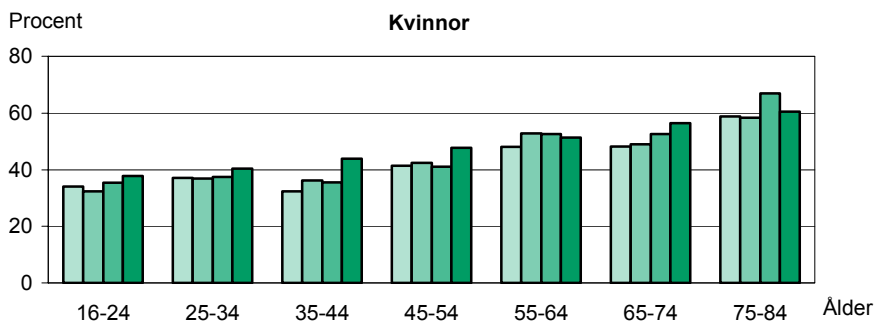
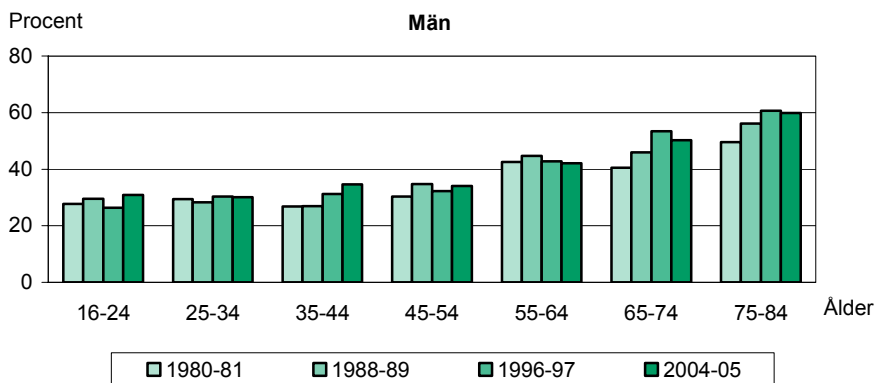
Kontakter med den öppna sjukvården under en tremånadersperiod bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Contacts with public healthcare services during a three month period among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor
Något besök i öppen vård	48	62
Varav:		
hälsokontroll, vaccination eller friskintyg	17	12
kontakt med distriktssköterska	10	13
behandlats av sjukgymnast	5	6
kontakt med läkare för sjukdom	38	47
– besök på läkar- eller akutmottagning	26	32
varav akutmottagning	8	10
– konsulterat läkare på telefon	16	23

Diagram 6.2**Andel män och kvinnor i olika åldrar som konsulterat läkare för egen sjukdom under en tremånadersperiod. År 1980-81, 1988-89, 1996-97, 2004-05. Procent**

Share of men and women of different ages who have consulted a doctor for own illness during a three month period. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Män i pensionsålder besöker läkare för sjukdom i större utsträckning än övriga män och detsamma gäller även äldre kvinnor i förhållande till yngre kvinnor. Sett över hela ålderspannet besöker kvinnor läkare för egen sjukdom oftare än män, vilket är rimligt då kvinnor oftare uppger att de har en långvarig sjukdom. Kvinnor mellan 16–54 år har ökat sina läkarkontakter i förhållande till de tidigare mätningarna.

Besök på läkarmottagning, akutmottagning och konsultation per telefon med läkare

Det vanligaste sättet för kontakt med läkare är avtalade besök hos läkare eller besök på akutmottagningar. Ungefär var fjärde individ i åldrarna 16–84 år har under en tremånadersperiod gjort ett sådant besök. Jämfört med åren 1996-97 så har dessa besök ökat bland kvinnor från drygt 27 till 32 procent, medan andelen besök för män i stort sett är oförändrade.

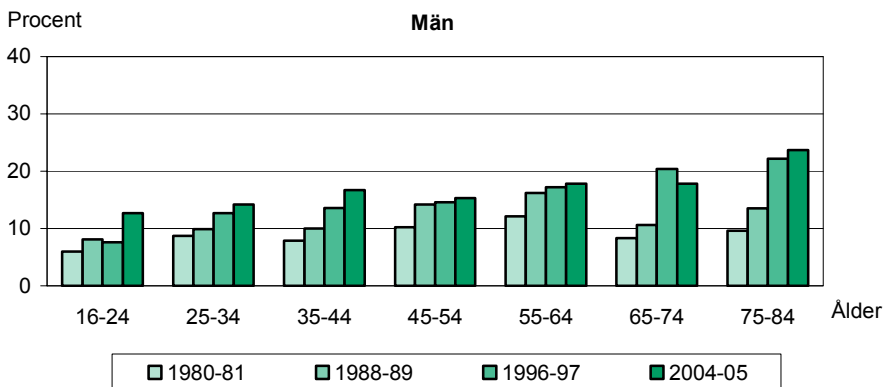
Drygt var tionde har besökt akutmottagning och det är i stort sett lika vanligt bland kvinnor som bland män samt bland unga som bland äldre. I början på 1980-talet uppgav kvinnor och män i arbetaryrken i större utsträckning att de besökt akutmottagning jämfört med tjänstemän. Denna skillnad mellan arbetare och tjänstemän hade i stort sett försvunnit till slutet på 1990-talet. År 2004-05 besöker dock något fler kvinnliga arbetare akutmottagning än kvinnliga tjänstemän, 12 procent jämfört med 9 procent.

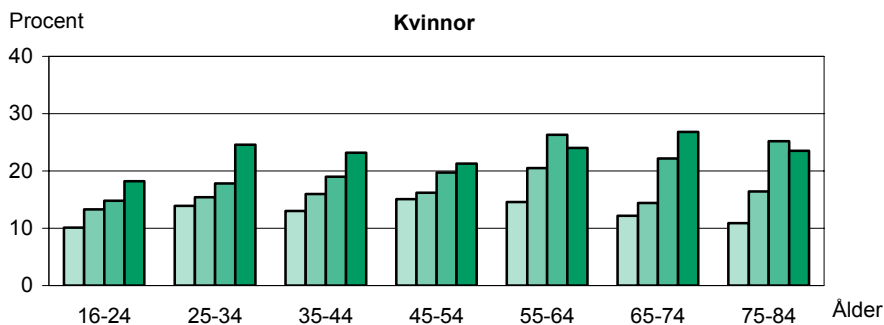
Diagram 6.3 visar att läkarkontakt över telefon blivit allt vanligare i samtliga åldersgrupper och framförallt bland de i pensionsåldern. Det har skett en ökning av telefonkonsultationer bland kvinnor och män sedan början på 1980-talet. Denna form av kontakt är även något vanligare hos kvinnor än män.

Diagram 6.3

Andel män och kvinnor i olika åldrar som konsulterat läkare per telefon under en tremånadersperiod. År 1980-81, 1988-89, 1996-97, 2004-05. Procent

Share of men and women of different ages who have consulted a doctor by telephone during a three month period. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05. Percent

Olika befolkningsgruppers kontakt med läkare

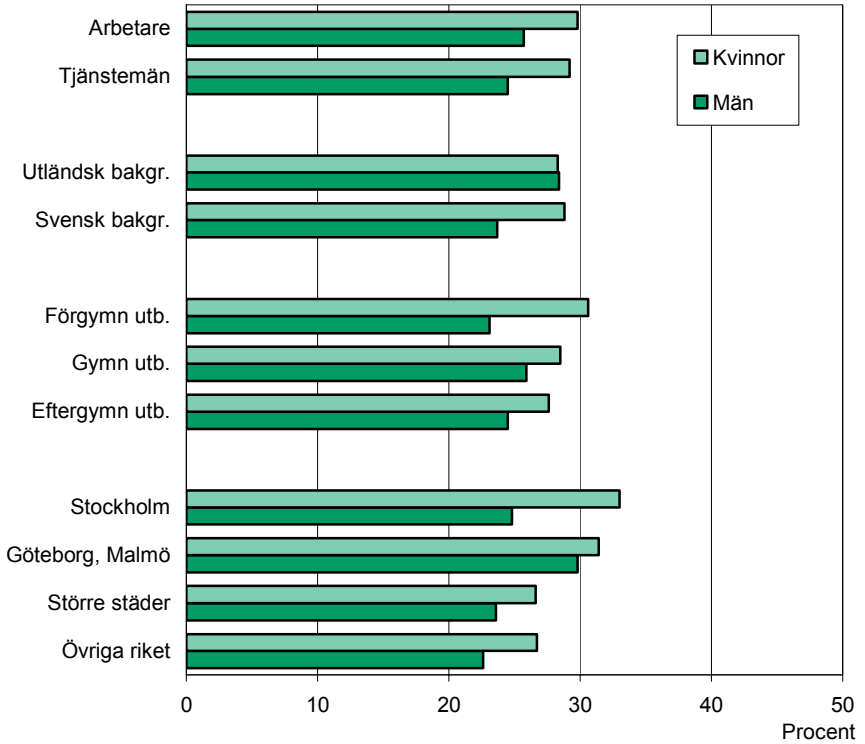
Skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper i hur vanligt det är att ha kontakt med läkare är små, vilket diagram 6.4 visar. I ljuset av de i vissa avseenden stora skillnader i ohälsa mellan olika grupper är detta förvånande. Kvinnor är något mer benägna att uppsöka läkare än män, även om det handlar om ganska små skillnader. Män med utländsk bakgrund har något fler kontakter med läkare för sjukdom än män med svensk bakgrund. Det finns även små regionala skillnader bland kvinnor i Stockholm, Göteborg och Malmö jämfört med kvinnor i större städer och riket i övrigt.

Vid 1980-talets början var läkarkontakter för egen sjukdom vanligare bland manliga arbetare än bland tjänstemän. Under 1980- och 1990-talen har dessa skillnader blivit allt mindre och är sedan 1996-97 försumbara. Bland kvinnor har skillnaderna mellan arbetare och tjänstemän varit små ända sedan början av 1980-talet.

Diagram 6.4

Andel män och kvinnor 16–84 år i olika grupper som besökt läkare för egen sjukdom under en tremånadersperiod. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Share of men and women aged 16-84 years in different groups who have had contacts with a doctor for an illness during a three month period. 2004-05. Percent (age-standardized values)

Diagram 6.5

Andel män och kvinnor 16–84 år i olika grupper som haft kontakt med läkare för hälsokontroll, friskintyg eller vaccination under en tre-månadersperiod. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Share of men and women aged 16-84 years in different groups who have had contact with a doctor for a check-up, health certificate or vaccination during a three month period. 2004-05. Percent (age-standardized values)

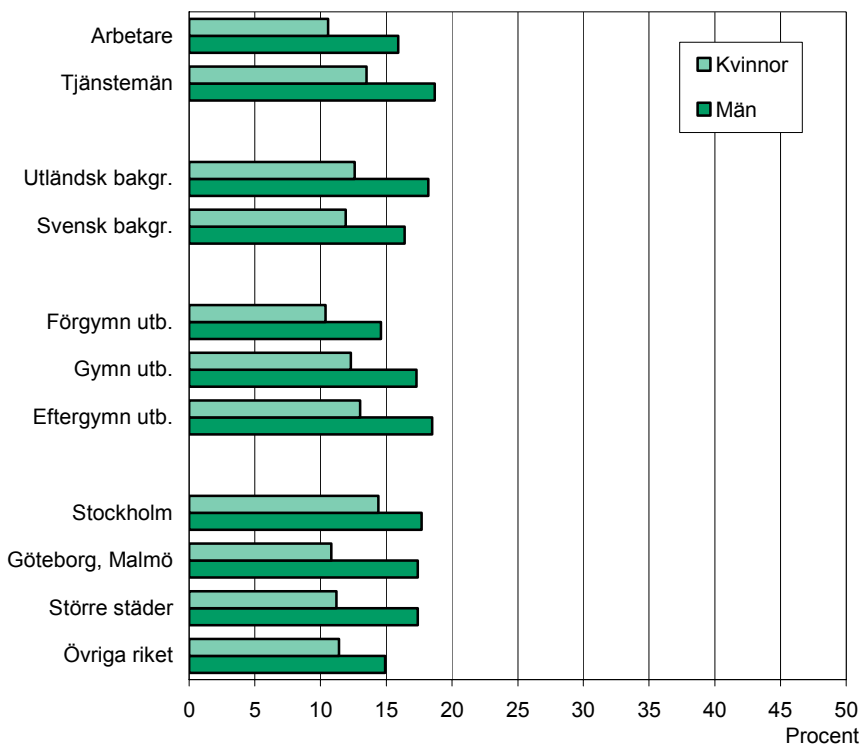

Diagram 6.5 visar att tjänstemän tenderar att i något högre utsträckning ha haft kontakt med läkare för hälsokontroll, friskintyg eller vaccination än både kvinnliga och manliga arbetare. Män är överlag mer benägna att uppsöka läkare för denna typ av kontroller än kvinnor. I övrigt så är skillnaderna mellan olika befolkningsgrupper ganska små eller försumbara.

Ej tillfredsställt vårdbehov

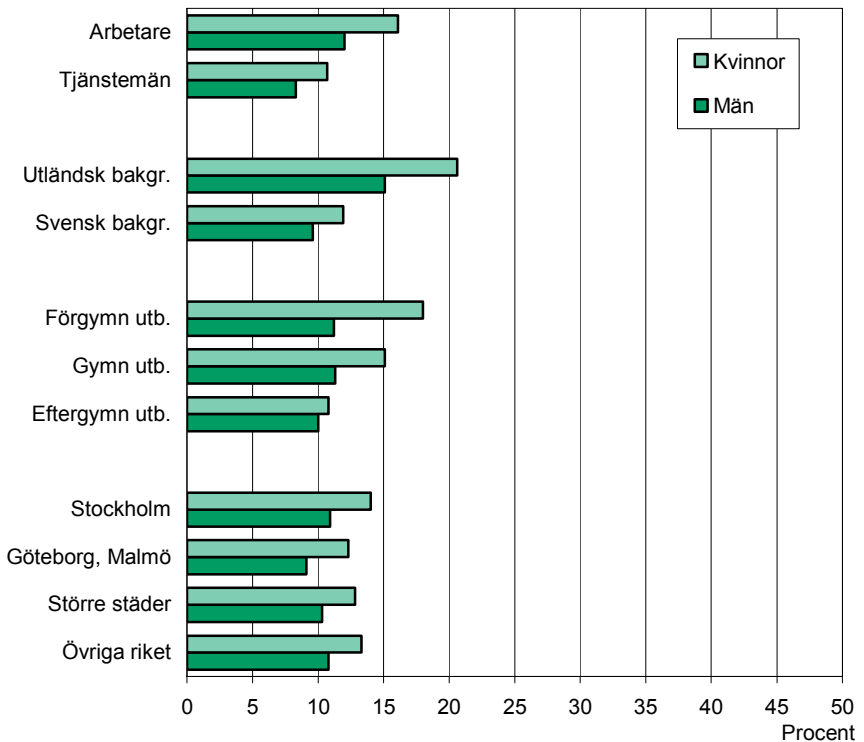
Ungefär var tionde i åldrarna 16–84 år säger sig under en tremånadersperiod ha haft behov av läkarvård utan att söka vård. Mönstret över vilka som söker läkarkontakt har under 1980- och 1990-talen förändrats från en övervikt av arbetare till att det är lika vanligt bland arbetare som tjänstemän. Att inte söka läkarvård vid behov är dock fortfarande vanligare bland både manliga och kvinnliga arbetare.

Diagram 6.6

Andel män och kvinnor 16–84 år i olika grupper som varit i behov av läkarvård men ej sökt läkarvård, under en tremånadersperiod.

År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Share of men and women aged 16-84 years in different groups who have needed medical attention but not sought in during a three month period. 2004-05. Percent (age-standardized values)

Kvinnor uppger i något större utsträckning än män att de varit i behov av läkarvård men ej sökt denna vård. Skillnader mellan arbetare och tjänstemän kan också avläsas ur diagram 6.6, där arbetare i något högre grad uppger sig varit i behov av läkarvård men ej sökt vård. De största skillnaderna som uppmätts är mellan

personer med utländsk bakgrund och svensk bakgrund. 21 procent av kvinnor med utländsk bakgrund har varit i behov av läkarvård men ej sökt vård jämfört med 12 procent för kvinnor med svensk bakgrund. Bland män är siffrorna 16 procent för personer med utländsk bakgrund och 10 procent för de med svensk bakgrund.

Sjukgymnastbehandling, kiropraktorbehandling och alternativ behandling

Vid slutet av 1980-talet hade ungefär var tjugonde person i åldrarna 16–84 år behandlats av en sjukgymnast. Denna andel bland både kvinnor män i åldrarna 16–84 år har varit i stort sett densamma fram till 2004-05.

Tabell 6.2

Behandling av sjukgymnast, kiropraktor och ”alternativ behandlare” bland män och kvinnor 16–84 år. År 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Treatments by a physiotherapist, chiropractor and “alternative medicine” practitioners among men and women aged 16-84 years. 2004-05. Percent (age-standardized values)

	Män	Kvinnor	Samtliga
Sjukgymnast	5	6	6
Kiropraktor	3	3	3
Alternativ behandlare	6	9	7

Att gå till sjukgymnast eller alternativ behandlare är något vanligare bland kvinnor än män. Sjukgymnastbehandling är något vanligare bland män i åldrarna 25–44 år medan andelen kvinnor som genomgått behandling är ganska jämnt fördelad över alla åldrar. 3 procent av både kvinnor och män har behandlats av kiropraktor och närmare var tionde har under loppet av 12 månader behandlats för kroppslig eller psykiskt besvär av alternativ behandlare, dvs. naprapat, akupunktör, zonterapeut, homeopat eller liknande.

Utvecklingen av öppenvårdskontakter sedan 1980

Andelen som under en tremånadersperiod haft kontakt med öppna sjukvården ökade under 1980-talet men har under 1990-talet varit tämligen oförändrad. Från och med 1996-97 års mätning fram till 2004-05 så har det återigen skett en ökning av antalet besökare i öppna sjukvården för både kvinnor och män. Det rör sig dock om en ganska svag ökning. Sedan 1980 har telefonkonsultation blivit ett

allt vanligare sätt att komma i kontakt med öppenvården. Bland män så har andelen som konsulterat läkare per telefon stigit från 9 procent 1980-81 till 16 procent 2004-05. För kvinnor är motsvarande siffror 11 procent 1980-81 och 23 procent 2004-05.

Sluten sjukvård

Omfattningen av den vård som ges till patienter som är inlagda på sjukhus, sjukhem m.m. redovisas i den officiella sjukvårdsstatistiken vilken förs och redovisas av Socialstyrelsen. Där finns uppgifter om antal vård dagar i olika vårdformer, antal intagningar och antal vårdplatser.

Medelvårdtiden för 2003 är 6 dagar. Denna sjönk under 1990-talet från 19 dagar 1990 till 7 dagar 1999. Orsaken till denna stora minskning i medelvårdtid berodde på överföringen av äldrevården till kommunerna som då ägde rum.⁹

Sjukhusvistelse

Andelen av befolkningen 16–84 år som under en tremånadersperiod legat på sjukhus var 4 procent 2004-05. Andelen män som legat på sjukhus är oförändrad sedan början av 1980-talet och andelen kvinnor är densamma sedan mätningen 1996-97. Dessförinnan skedde en liten minskning under 1990-talet av andelen kvinnor som legat på sjukhus.

Yngre kvinnor har mer än dubbelt så ofta som yngre män varit inlagda på sjukhus. Skillnaden beror troligen nästan enbart på sjukhusvistelser i samband med barnafödande. I medelåldern är det endast en liten andel bland kvinnor och män som läggs in på sjukhus. Den grupp som i störst utsträckning legat på sjukhus är de äldsta (75–84 år) som i hög grad har nedsatt förmåga i vardagliga sysselsättningar och som i de flesta fall har en eller flera långvariga sjukdomar. Under en tremånadersperiod är 19 procent av denna grupp inlagd på sjukhus 2004-05, vilket dock är en minskning från 1996-97 med ett par procentenheter.

---

⁹ Socialstyrelsen (2005) *Hälso- och sjukvårdens verksamhet, Hälsa- och sjukvård 2005:4*

Fakta om statistiken

I detta kapitel ges en kortfattad beskrivning av undersökningens uppläggning och resultatens tillförlitlighet. Vidare ges en beskrivning av de olika redovisningsgrupper som används i rapporten.

En mera utförlig redogörelse för tillvägagångssättet finns i Appendix 15: Teknisk rapport från ULF 1990–1993 samt i Supplement till appendix 15: Teknisk tilläggsinformation om ULF 1994–2005. Dessa finns att tillgå på SCB:s hemsida www.scb.se/le0101, se *Teknisk information om ULF*.

Detta omfattar statistiken

Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)

Utbyggnaden av Undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) skedde etappvis. Vid starten hösten 1974 ingick välfärdskomponenterna hälsa, ekonomi, sysselsättning och arbetsmiljö, utbildning samt boende, 1976 tillkom fritid och sociala relationer, 1978 politiska resurser, trygghet och transporter. Fr.o.m. 1979 tillämpas i ULF en indelning i fyra huvudtema som återkommer med viss periodicitet (komponentrotation, se tablå 1 på nästa sida).

I varje ULF-årgång ingår ett antal centrala indikatorer från varje komponent. Några frågor behöver man ställa årligen för att bilda gängse bakgrundsvariabler, t.ex. familjcykel och socioekonomisk grupp. Andra frågor ingår årligen för att ge underlag för en kontinuerlig uppföljning av utvecklingen på olika områden.

Urvalen 1975–1979 omfattade personer i åldern 16–74 år. Åren 1980–2001 var den övre åldersgränsen 84 år med undantag av undersökningen 1988-89 då den övre åldersgränsen slopades helt. Från och med år 2002 finns ingen övre åldersgräns, undersökningen omfattar nu befolkningen 16 år och uppåt.

I tablå 2 i nästa avsnitt redovisas hur urvalsstorlekar och bortfall har varierat under åren.

Tablå 1**Teman och periodicitet inom ULF-undersökningarna 1975–2007***Themes and periodicity in Living Conditions Survey 1975–2007*

Huvudtema	Periodicitet				
Sociala relationer					
Politiska resurser	1978	1984-85	1992-93	2000-01	
Trygghet	1978	1984-85	1992-93	2000-01	
Soc.relationer, familj	1976	1984-85	1992-93	2000-01	
Arbetslivet					
Sysselsättning ¹	1975/77	1979	1986-87	1994-95	2002-03
Ekonomi	1975/77	1979	1986-87	1994-95	2002-03
Utbildning	1975/77	1979	1986-87	1994-95	2002-03
Hälsa och omsorg	1975/77	1980-81	1988-89	1996-97	2004-05
Fysisk miljö					
Boendeförhållanden	1975	1982-83	1990-91	1999	2006-07
Transporter	1978	1982-83	1990-91	1999	2006-07
Fritid	1976	1982-83	1990-91	1999	2006-07

1. Sysselsättning och arbetsmiljö

Undersökningsobjekt, population och redovisningsgrupper

Undersökningarna är inriktade på att ta fram statistiska uppgifter om personer 16 år och äldre som är stadigvarande bosatta i Sverige. Stadigvarande bosatt är den som är folkbokförd i riket och icke vistas utomlands långvarigt.

Oftast redovisas resultat för olika delgrupper av populationen, s.k. redovisningsgrupper. Redovisningsgrupperna erhålls genom att befolkningen indelas efter sådana bakgrundsvariabler som kön, ålder, familjecykel, socioekonomisk grupp, H-region, nationell bakgrund etc.(se även avsnittet om redovisningsgrupper).

Datainsamlingen pågår hela året och resultaten är en sorts genomsnitt över året (respektive över en tvåårsperiod). Därför avviker befolkningstotalerna i ULF något från dem som redovisas i befolkningsstatistiken, vilka avser förhållandena vid årsskiftet. Skillnaderna beror på dödlighet samt emigration och immigration och är av begränsad storlek.

För vissa variabler kan man även ta fram resultat som gäller populationer bestående av t.ex. hushåll eller barn. I den följande tekniska diskussionen kommer vi att använda den generella

benämningen objekt i stället för att i varje särskilt fall tala om individ, hushåll etc.

Tablå 2**Urvalsstorlekar och bortfall i ULF-undersökningarna 1975–2005***Sample size and non-response in Living Condition Survey 1975–2005*

	Nettourval	Antal intervjuer	Bortfall i procent		
			Totalt	Därav:	
				Vägrare	Ej anträffade
1975	14 256	11 582	18,8	17,8	0,6
1976	14 411	11 144	21,0	19,5	1,1
1977	14 494	11 699	19,3	17,6	1,1
1978	12 119	10 307	15,0	13,6	0,8
1979	11 389	9 468	16,9	15,4	1,0
1980	8 418	7 261	13,7	11,3	1,6
1981	8 903	7 703	13,5	10,3	2,1
1982	8 419	7 290	13,4	10,4	2,1
1983	7 952	6 663	16,2	13,2	2,2
1984	8 673	7 211	16,9	13,6	2,2
1985	7 915	6 585	16,8	12,3	2,8
1986	6 171	4 774	22,6	17,7	3,1
1987	8 754	7 052	19,4	14,4	2,9
1988	8 189	6 514	20,5	14,6	3,7
1989	8 552	6 781	20,7	14,5	4,0
1990	7 946	6 191	22,1	16,7	3,5
1991	7 402	5 827	21,3	16,0	4,0
1992	7 481	5 980	20,1	14,8	3,3
1993	7 685	6 190	19,5	13,8	4,1
1994	7 494	6 001	19,9	13,9	4,5
1995	7 475	6 014	19,6	13,2	4,4
1996	7 483	5 891	21,3	14,4	5,0
1997	7 467	5 807	22,2	14,4	5,8
1998	7 472	5 732	23,3	16,3	5,1
1999	7 482	5 734	23,4	15,1	6,1
2000	7 456	5 680	23,9	15,3	6,8
2001	7 469	5 805	22,1	14,6	5,9
2002	7 969	5 973	25,0	16,0	6,8
2003	7 975	6 033	24,3	15,8	6,5
2004	7 477	5 591	25,2	17,2	6,4
2005	5 697	4 277	24,9	16,2	7,0

Urvalsförfarande

I undersökningen studeras ett stort antal förhållanden (undersökningsvariabler) för vilka kraven på statistisk precision varierar. Något underlag för bestämning av en exakt urvalsstorlek finns därför inte, utan dimensioneringen av urvalet sker utifrån överväganden om behoven av särredovisning av resultaten i olika redovisningsgrupper. Med redovisningsgrupper menas delgrupper av en population för vilka särskilda resultat tas fram.

Urvalet dras systematiskt efter ålder ur SCB:s register över totalbefolkningen (RTB). Urvalet torde vara likvärdigt med ett obundet systematiskt urval (OSU). Från urvalen avlägsnas de personer som varit med i ULF under de senaste sju åren.

Över- och undertäckning samt bortfall

Begreppet övertäckning innebär att urvalsramen innehåller objekt som ej tillhör populationen. Övertäckningen består av personer som är avlidna eller vistas utomlands långvarigt.

Med undertäckning avses personer som ingår i populationen men ej i urvalsramen och därför saknar urvalssannolikhet. Eventuell undertäckning beror främst på brister i folkbokföringen eller på att vissa personer blivit folkbokförda först efter det att urvalsramen upprättats.

Så kallat objektbortfall föreligger när en person som tillhör urvalet och undersökningpopulationen ej medverkar i undersökningen. Dessutom förekommer så kallat partiellt bortfall vilket uppkommer när en person medverkar i undersökningen men ej svarar på alla frågor. Storleken av detta uppgår i regel till högst ett par procent.

I undersökningen förekommer ett mindre antal indirekta intervjuer, dvs. intervjuer där uppgifterna om intervjupersonen inhämtas från annan person, som väl känner urvalspersonens förhållanden. Vid sådana intervjuer utgår emellertid vissa frågor som endast kan besvaras av den person som själv berörs. Några hälsofrågor är av den karaktären, vilket innebär att skattningarna i de tabeller där dessa redovisas baseras på något färre intervjuer än övriga tabeller. Skillnaden är dock liten, i hela urvalet har under år 2004 endast cirka 140 indirekta intervjuer genomförts per år. De indirekt intervjuade utgör således endast cirka 2 procent av samtliga intervjuade. Vid redovisning av antal intervjuer i tabellbilagan har därför ingen hänsyn tagits till detta.

Estimation och variansberäkning

I undersökningen studeras främst totala antalet objekt (vanligen personer eller hushåll) med en viss egenskap, procenttal samt medelvärden i population och redovisningsgrupper.

Datainsamlingen fördelas över hela kalenderåret. De redovisade resultaten från t.ex. 2005 års undersökning kan därför uppfattas som ett genomsnitt för detta år. Eftersom samma åldersbegränsning gäller för populationen under hela undersökningsåret kommer populationen under året att minska i storlek till följd av dödsfall och emigration. Ett tillskott erhålls genom immigranter som mantals-skriver sig i Sverige. På grund av detta kommer de skattade befolkningstotalerna att skilja sig från dem som gäller vid årets början på ett sätt som beror på samverkan mellan de tre nämnda faktorerna.

Vid estimation indelas urvalet i efterstrata. Inom vart och ett av dessa görs enkel kompensationsvägning för bortfallet. Systematiska fel uppstår om fördelningarna för olika undersökningsresultat i bortfallet skiljer sig från de fördelningar som skulle erhållas vid OSU från urvalen i respektive efterstratum. För en utförlig beskrivning av urvals- och skattningsförfarandena hänvisas till den tekniska rapporten, Appendix 15.

Den efterstratifiering som görs leder till att den summerade befolkningen enligt ULF kommer att stämma med den totalräknade befolkningsstatistiken för ett antal grupper med avseende på kön, ålder, civilstånd och H-region. Vid skattning av totalt antal personer har vi rekommenderat formeln för OSU, men den ovan nämnda efterstratifieringen leder ofta till att OSU-formeln ger en överskattning av den faktiska variansen. Särskilt påtagligt är detta då den studerade redovisningsgruppen sammanfaller med en enskild uppräkningsklass eller en summa av uppräkningsklasser. I dessa fall blir variansen nära noll.

Exakta variansskattningar har av kostnadsskäl inte genomförts. För att man ändå skall kunna göra uttalanden om det slumpmässiga felet i skattningarna har hjälptabeller över approximativa längden på halva 95%-iga konfidensintervall beräknats för skattningar av procenttal och skillnader mellan procenttal i redovisningsgrupper. Dessa redovisas i tabell 1–2 i detta kapitel. Där beskrivs även konstruktionen av dessa approximativa intervall.

Genomförande

Intervjublanketterna har utarbetats vid SCB i samråd med referensgrupper för de olika välfärdskomponenterna. I varje

planeringsomgång görs ett antal provintervjuer för att se hur nya frågor fungerar i fältet och för att få en uppfattning om tidsåtgången.

Datainsamlingen sker huvudsakligen (omkring 75 procent) genom besöksintervjuer. Telefonintervjuer görs dels om intervjupersonen uttryckligen begär det, dels i samband med fältarbetets uppföljningsfas.

Före intervjun får varje intervjuperson ett kortfattat informationsbrev och en folder där undersökningens innehåll och sekretessföreskrifterna presenteras. Den som ingår i panelen får ett något annorlunda brev där det påminns om att han/hon blivit intervjuad en gång tidigare. Överenskommelse om intervjun träffas i regel per telefon. I vissa fall skickas ett andra brev till personer som vägrat vid intervjuarens första kontakt.

De intervjupersoner som är intresserade av undersökningens resultat får vid intervjun en artikelsamling som grundar sig på ULF-materialet och belyser välfärden ur olika synvinklar.

De inkomna intervjublanketterna avprickas och går direkt till dataregistrering. Därefter sker maskinella kontroller och kodning, upprättning och manuell kodning. Vid behov tas telefonkontakt med intervjupersonerna för komplettering eller korrigerings.

Utöver intervjudata insamlas också vissa registeruppgifter rörande bl.a. inkomstförhållanden.

Statistikens tillförlitlighet

För att bedöma säkerheten i undersökningsresultaten måste man ta hänsyn till en rad faktorer som kan medföra fel i resultaten. Med fel menas här att skattningen av en parameters värde skiljer sig från dess sanna värde.

Det totala felet som uppträder i skattningar vid undersökningar av denna typ kan efter orsak grovt indelas i följande feltyper:

- 1) **Övertäckningsfel**, dvs. fel som beror på att objekt som ej tillhör undersökningspopulationen ingår i urvalsramen och kan komma med vid resultatredovisningen.
- 2) **Undertäckningsfel**, dvs. fel som beror på att vissa objekt i undersökningspopulationen saknas i urvalsramen.
- 3) **Bortfallsfel**, dvs. fel som beror på att mätvärde för vissa objekt saknas för en eller flera undersökningsvariabler.

- 4) **Mätfel**, dvs. fel som t.ex. kan bero på att intervjupersonen missuppfattat frågor eller på att intervjuare feltolkat instruktioner eller missuppfattat intervjupersonens svar.
- 5) **Bearbetningsfel**, dvs. fel som kan uppkomma vid det manuella eller maskinella handhavandet av det insamlade materialet.
- 6) **Stickprovfel**, dvs. fel i skattningen som beror på att endast ett stickprov undersöks och vars storlek bestäms av urvalsstorlek, urvalsförfarande och skattningsmetod.

Storleken av det totala felet i en skattning kan diskuteras med hjälp av en felmodell. Denna utformas med hänsyn till urvalsförfarande, skattningsformel och felkomponenter. För beräkning av det totala felet krävs kunskaper om de olika felkomponenternas storlek. Den kunskap som finns är dock ofta ej kvantifierbar varför exakta beräkningar av felets storlek sällan kan göras.

Felmodellen kan utformas så att det totala felet i en skattning kan delas upp i ett systematiskt och ett icke-systematiskt fel. De ovan nämnda feltyperna kan bidra både till det systematiska felet och det icke-systematiska felet.

Det icke-systematiska felet är ett uttryck för den slumpmässiga avvikelser från skattningsens förväntade värde och beror främst på stickprovsstorleken. Storleken på det icke-systematiska felet kan uppskattas från undersökningsresultaten. Det anges ofta i form av skattningsens standardavvikelse eller som en funktion av denna, t.ex. i form av ett s.k. konfidensintervall. Konfidensgraden är ett mått på sannolikheten att man vid den valda proceduren skall erhålla ett intervall som innehåller skattningsens förväntade värde.

Ett systematiskt fel föreligger då skattningsens förväntade värde skiljer sig från parameterns sanna värde. Anledningen till förekomsten av systematiska fel kan vara estimatorns matematiska egenskaper eller systematiskt felaktiga mätningar. Storleken av de systematiska felet kan ofta endast bli föremål för bedömning. Det bör dock observeras att samma feltyp kan ha olika inverkan på olika estimatorer. Ett bortfall, även av måttlig storlek, medför en automatisk underskattning av totaler om inte särskilda vägningsförfaranden tillgrips, men behöver inte medföra att ett systematiskt fel uppträder vid skattning av medelvärden.

Vid förekomst av systematiska fel är sannolikheten att ett konfidensintervall innehåller det sanna parametervärdet lägre än den angivna konfidensgraden. Så länge det systematiska felet är mindre än en femtedel av det icke-systematiska felet, s.k. slumpfelet, är

betydelsen av det förstnämnda felet dock försumbar om man använder intervall med konfidensgraden 95 %.

Hjälpstabeller

För att underlätta diskussionen om kvalitén i vissa skattningar, redovisas nedan längden av halva approximativa 95-procentiga konfidensintervall för skattningar av procenttal, differenser mellan procenttal och totalt antal.

Tabell 1 anger approximationen av halva 95-procentiga konfidensintervallens längd för procenttalskattningar för individer i redovisningsgrupper. Beräkningen har skett enligt formeln:

$$1,96 \sqrt{P_g \left(\frac{100 - P_g}{n_g} \right)}$$

n_g är antalet intervjuade i redovisningsgruppen.

Tabell 2 anger approximationen av halva 95-procentiga konfidensintervall för differenser mellan två procenttal som baseras på redovisningsgrupper utan gemensamma medlemmar och där objekten är individer. Beräkningen har skett enligt formeln:

$$1,96 \sqrt{P_g (100 - P_g) \left(\frac{1}{n_{g1}} + \frac{1}{n_{g2}} \right)}$$

Som hjälptabellerna är uppställda är det lämpligt att låta n_{g1} vara bastalet i den mindre av de två jämförda redovisningsgrupperna och n_{g2} bastalet i den större. Om man sätter P_g lika med det av de två jämförda procenttalen som ligger närmast 50 får man ett säkert men onödigt stort konfidensintervall. Ett P_g som bildas genom sammanvägning av P_1 och P_2 ger ett kortare och normalt mer korrekt intervall.

Exempel 1 för beräkning av konfidensintervall för procenttal

Enligt tabell 3.1 i tabellbilagan har 84,1 procent av män i åldern 75–84 år någon långvarig sjukdom 2004–05. Enligt tabell 12.1, sist i samma bilaga "Antal intervjuer" framgår att denna skattning bygger på 331 intervjuer.

Enligt tabell 1 i detta kapitel *Fakta om statistiken* är halva 95-procentiga konfidensintervallet 3,7 procentenheter då antalet intervjuer är 350 och procenttalet 85.

Detta innebär att med 95 procents sannolikhet har mellan 80,1 och 87,8 procent (84,1 +/- 3,7) av männen i åldern 75–84 år någon långvarig sjukdom.

Exempel 2 för beräkning av konfidensintervall för differenser mellan procenttal

Enligt samma tabell, tabell 3.1 i tabellbilagan, kan vi se att det är vanligare bland manliga arbetare än bland manliga tjänstemän att man har någon långvarig sjukdom, 53,9 procent mot 46,4 procent. Kan denna skillnad på 7,5 procentenheter förklaras av slumpmässiga orsaker beroende på att vi endast undersökt ett urval av befolkningen?

De två skattningarna bygger på 1 592 intervjuer bland manliga arbetare och 1 860 intervjuer bland manliga tjänstemän (tabell 12.1, sist i tabellbilagan). Vi utnyttjar tabell 2 i detta kapitel och går in i den rad där ng_1 är 1 500 och ng_2 är 2 000. Av kolumnen för procenttalet 50 (den närmaste kolumnen efter sammanvägning av de båda procenttalen 53,9 och 46,4) kan avläsas att halva 95-procentiga konfidensintervallet är 3,3 procentenheter.

Detta betyder att skillnaden mellan de båda procenttalen med 95 procents sannolikhet ligger mellan 4,2 och 10,8 procentenheter (7,5 +/- 3,3). Eftersom intervallet inte omfattar värdet noll, kan vi med 95 procents sannolikhet säga att skillnaden mellan manliga arbetare och tjänstemän är signifikant.

Tabell 1**Approximativa halva 95-procentiga konfidensintervall för procenttal.
Tabeller där redovisningsenheten är personer.***Approximate half 95% confidence intervals for percentages. Tables in which reporting units is persons.*

Bastal ng	Procenttal									
	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
40	6.8	9.3	11.1	12.4	13.4	14.2	14.8	15.2	15.4	15.5
50	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
75	4.9	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
100	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
125	3.8	5.3	6.3	7.0	7.6	8.0	8.4	8.6	8.7	8.8
150	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.6	7.8	8.0	8.0
175	3.2	4.4	5.3	5.9	6.4	6.8	7.1	7.3	7.4	7.4
200	3.0	4.2	4.9	5.5	6.0	6.4	6.6	6.8	6.9	6.9
225	2.8	3.9	4.7	5.2	5.7	6.0	6.2	6.4	6.5	6.5
250	2.7	3.7	4.4	5.0	5.4	5.7	5.9	6.1	6.2	6.2
300	2.5	3.4	4.0	4.5	4.9	5.2	5.4	5.5	5.6	5.7
350	2.3	3.1	3.7	4.2	4.5	4.8	5.0	5.1	5.2	5.2
400	2.1	2.9	3.5	3.9	4.2	4.5	4.7	4.8	4.9	4.9
500	1.9	2.6	3.1	3.5	3.8	4.0	4.2	4.3	4.4	4.4
600	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.8	3.9	4.0	4.0
700	1.6	2.2	2.6	3.0	3.2	3.4	3.5	3.6	3.7	3.7
800	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.3	3.4	3.4	3.5
900	1.4	2.0	2.3	2.6	2.8	3.0	3.1	3.2	3.3	3.3
1 000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1
1 200	1.2	1.7	2.0	2.3	2.5	2.6	2.7	2.8	2.8	2.8
1 400	1.1	1.6	1.9	2.1	2.3	2.4	2.5	2.6	2.6	2.6
1 500	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5
1 600	1.1	1.5	1.7	2.0	2.1	2.2	2.3	2.4	2.4	2.5
1 800	1.0	1.4	1.6	1.8	2.0	2.1	2.2	2.3	2.3	2.3
2 000	1.0	1.3	1.6	1.8	1.9	2.0	2.1	2.1	2.2	2.2
2 500	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0
3 000	0.8	1.1	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.8	1.8
4 000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.5	1.5	1.5
5 000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4
6 000	0.6	0.8	0.9	1.0	1.1	1.2	1.2	1.2	1.3	1.3
7 000	0.5	0.7	0.8	0.9	1.0	1.1	1.1	1.1	1.2	1.2
8 000	0.5	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.1	1.1	1.1
9 000	0.5	0.6	0.7	0.8	0.9	0.9	1.0	1.0	1.0	1.0
11 000	0.4	0.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	0.9	0.9	0.9
13 000	0.4	0.5	0.6	0.7	0.7	0.8	0.8	0.8	0.9	0.9

Tabell 2

Approximativ längd av halva 95-procentiga konfidensintervall för differenser mellan procenttal. Tabeller där redovisningsenheten är personer.

Approximate length of half 95% confidence intervals for differentials between percentages. Tables in which reporting units is persons.

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
40	40	9.6	13.1	15.6	17.5	19.0	20.1	20.9	21.5	21.8	21.9
40	50	9.1	12.5	14.8	16.6	18.0	19.1	19.8	20.4	20.7	20.8
40	75	8.4	11.5	13.7	15.3	16.6	17.6	18.3	18.8	19.1	19.2
40	100	8.0	11.0	13.1	14.7	15.9	16.8	17.5	18.0	18.2	18.3
40	125	7.8	10.7	12.7	14.2	15.4	16.3	17.0	17.4	17.7	17.8
40	150	7.6	10.5	12.5	14.0	15.1	16.0	16.6	17.1	17.4	17.4
40	175	7.5	10.3	12.3	13.7	14.9	15.7	16.4	16.8	17.1	17.2
40	200	7.4	10.2	12.1	13.6	14.7	15.6	16.2	16.6	16.9	17.0
40	250	7.3	10.0	11.9	13.4	14.5	15.3	15.9	16.4	16.6	16.7
40	300	7.2	9.9	11.8	13.2	14.3	15.1	15.7	16.2	16.4	16.5
40	400	7.1	9.8	11.6	13.0	14.1	14.9	15.5	15.9	16.2	16.3
40	500	7.0	9.7	11.5	12.9	13.9	14.8	15.4	15.8	16.0	16.1
40	600	7.0	9.6	11.4	12.8	13.9	14.7	15.3	15.7	15.9	16.0
40	900	6.9	9.5	11.3	12.7	13.7	14.5	15.1	15.5	15.8	15.8
40	1 200	6.9	9.5	11.2	12.6	13.6	14.4	15.0	15.4	15.7	15.8
40	1 500	6.8	9.4	11.2	12.6	13.6	14.4	15.0	15.4	15.6	15.7
40	2 000	6.8	9.4	11.2	12.5	13.6	14.3	14.9	15.3	15.6	15.6
40	3 000	6.8	9.4	11.1	12.5	13.5	14.3	14.9	15.3	15.5	15.6
40	4 000	6.8	9.3	11.1	12.5	13.5	14.3	14.9	15.3	15.5	15.6
40	5 000	6.8	9.3	11.1	12.4	13.5	14.3	14.8	15.2	15.5	15.6
40	7 000	6.8	9.3	11.1	12.4	13.5	14.2	14.8	15.2	15.5	15.5
40	9 000	6.8	9.3	11.1	12.4	13.5	14.2	14.8	15.2	15.5	15.5
40	11 000	6.8	9.3	11.1	12.4	13.4	14.2	14.8	15.2	15.4	15.5
40	13 000	6.8	9.3	11.1	12.4	13.4	14.2	14.8	15.2	15.4	15.5
50	50	8.5	11.8	14.0	15.7	17.0	18.0	18.7	19.2	19.5	19.6
50	75	7.8	10.7	12.8	14.3	15.5	16.4	17.1	17.5	17.8	17.9
50	100	7.4	10.2	12.1	13.6	14.7	15.6	16.2	16.6	16.9	17.0
50	125	7.1	9.8	11.7	13.1	14.2	15.0	15.6	16.1	16.3	16.4
50	150	7.0	9.6	11.4	12.8	13.9	14.7	15.3	15.7	15.9	16.0
50	175	6.8	9.4	11.2	12.6	13.6	14.4	15.0	15.4	15.6	15.7
50	200	6.8	9.3	11.1	12.4	13.4	14.2	14.8	15.2	15.4	15.5
50	250	6.6	9.1	10.8	12.1	13.1	13.9	14.5	14.9	15.1	15.2
50	300	6.5	9.0	10.7	12.0	13.0	13.7	14.3	14.7	14.9	15.0
50	400	6.4	8.8	10.5	11.8	12.7	13.5	14.0	14.4	14.6	14.7

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
50	500	6.3	8.7	10.4	11.6	12.6	13.3	13.9	14.2	14.5	14.5
50	600	6.3	8.7	10.3	11.5	12.5	13.2	13.8	14.1	14.4	14.4
50	900	6.2	8.5	10.2	11.4	12.3	13.1	13.6	14.0	14.2	14.2
50	1 200	6.2	8.5	10.1	11.3	12.3	13.0	13.5	13.9	14.1	14.1
50	1 500	6.1	8.5	10.1	11.3	12.2	12.9	13.4	13.8	14.0	14.1
50	2 000	6.1	8.4	10.0	11.2	12.2	12.9	13.4	13.7	14.0	14.0
50	3 000	6.1	8.4	10.0	11.2	12.1	12.8	13.3	13.7	13.9	14.0
50	5 000	6.1	8.4	9.9	11.1	12.1	12.8	13.3	13.6	13.9	13.9
50	7 000	6.1	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.3	13.6	13.8	13.9
50	9 000	6.1	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.3	13.6	13.8	13.9
50	11 000	6.1	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.3	13.6	13.8	13.9
50	13 000	6.1	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
75	75	7.0	9.6	11.4	12.8	13.9	14.7	15.3	15.7	15.9	16.0
75	100	6.5	9.0	10.7	12.0	13.0	13.7	14.3	14.7	14.9	15.0
75	125	6.2	8.6	10.2	11.5	12.4	13.1	13.7	14.0	14.2	14.3
75	150	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
75	175	5.9	8.1	9.7	10.8	11.7	12.4	12.9	13.3	13.5	13.5
75	200	5.8	8.0	9.5	10.6	11.5	12.2	12.7	13.0	13.2	13.3
75	250	5.6	7.7	9.2	10.3	11.2	11.8	12.3	12.6	12.8	12.9
75	300	5.5	7.6	9.0	10.1	11.0	11.6	12.1	12.4	12.6	12.7
75	400	5.4	7.4	8.8	9.9	10.7	11.3	11.8	12.1	12.3	12.3
75	500	5.3	7.3	8.7	9.7	10.5	11.1	11.6	11.9	12.1	12.1
75	600	5.2	7.2	8.6	9.6	10.4	11.0	11.4	11.8	11.9	12.0
75	900	5.1	7.1	8.4	9.4	10.2	10.8	11.2	11.5	11.7	11.8
75	1 200	5.1	7.0	8.3	9.3	10.1	10.7	11.1	11.4	11.6	11.7
75	1 500	5.1	7.0	8.3	9.3	10.0	10.6	11.1	11.4	11.5	11.6
75	2 000	5.0	6.9	8.2	9.2	10.0	10.6	11.0	11.3	11.5	11.5
75	3 000	5.0	6.9	8.2	9.2	9.9	10.5	10.9	11.2	11.4	11.5
75	5 000	5.0	6.8	8.1	9.1	9.9	10.4	10.9	11.2	11.3	11.4
75	7 000	5.0	6.8	8.1	9.1	9.9	10.4	10.9	11.1	11.3	11.4
75	9 000	5.0	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.4
75	11 000	5.0	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.4
75	13 000	5.0	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
100	100	6.0	8.3	9.9	11.1	12.0	12.7	13.2	13.6	13.8	13.9
100	125	5.7	7.9	9.4	10.5	11.4	12.1	12.5	12.9	13.1	13.1
100	150	5.5	7.6	9.0	10.1	11.0	11.6	12.1	12.4	12.6	12.7

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
100	175	5.4	7.4	8.8	9.8	10.6	11.3	11.7	12.0	12.2	12.3
100	200	5.2	7.2	8.6	9.6	10.4	11.0	11.4	11.8	11.9	12.0
100	250	5.1	7.0	8.3	9.3	10.0	10.6	11.1	11.4	11.5	11.6
100	300	4.9	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
100	400	4.8	6.6	7.8	8.8	9.5	10.0	10.5	10.7	10.9	11.0
100	500	4.7	6.4	7.7	8.6	9.3	9.8	10.2	10.5	10.7	10.7
100	600	4.6	6.4	7.6	8.5	9.2	9.7	10.1	10.4	10.5	10.6
100	900	4.5	6.2	7.4	8.3	8.9	9.5	9.9	10.1	10.3	10.3
100	1 200	4.4	6.1	7.3	8.2	8.8	9.3	9.7	10.0	10.1	10.2
100	1 500	4.4	6.1	7.2	8.1	8.8	9.3	9.7	9.9	10.1	10.1
100	2 000	4.4	6.0	7.2	8.0	8.7	9.2	9.6	9.8	10.0	10.0
100	3 000	4.3	6.0	7.1	8.0	8.6	9.1	9.5	9.8	9.9	10.0
100	5 000	4.3	5.9	7.1	7.9	8.6	9.1	9.4	9.7	9.8	9.9
100	7 000	4.3	5.9	7.0	7.9	8.5	9.0	9.4	9.7	9.8	9.9
100	9 000	4.3	5.9	7.0	7.9	8.5	9.0	9.4	9.7	9.8	9.9
100	11 000	4.3	5.9	7.0	7.9	8.5	9.0	9.4	9.7	9.8	9.8
100	13 000	4.3	5.9	7.0	7.9	8.5	9.0	9.4	9.6	9.8	9.8
125	125	5.4	7.4	8.9	9.9	10.7	11.4	11.8	12.1	12.3	12.4
125	150	5.2	7.1	8.5	9.5	10.3	10.9	11.3	11.6	11.8	11.9
125	175	5.0	6.9	8.2	9.2	9.9	10.5	10.9	11.2	11.4	11.5
125	200	4.9	6.7	8.0	8.9	9.7	10.2	10.7	10.9	11.1	11.2
125	250	4.7	6.4	7.7	8.6	9.3	9.8	10.2	10.5	10.7	10.7
125	300	4.5	6.3	7.5	8.3	9.0	9.6	10.0	10.2	10.4	10.4
125	400	4.4	6.0	7.2	8.0	8.7	9.2	9.6	9.8	10.0	10.0
125	500	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
125	600	4.2	5.8	6.9	7.7	8.3	8.8	9.2	9.4	9.6	9.6
125	900	4.1	5.6	6.7	7.5	8.1	8.6	8.9	9.2	9.3	9.4
125	1 200	4.0	5.5	6.6	7.4	8.0	8.4	8.8	9.0	9.2	9.2
125	1 500	4.0	5.5	6.5	7.3	7.9	8.4	8.7	8.9	9.1	9.1
125	2 000	3.9	5.4	6.5	7.2	7.8	8.3	8.6	8.9	9.0	9.0
125	3 000	3.9	5.4	6.4	7.2	7.7	8.2	8.5	8.8	8.9	8.9
125	5 000	3.9	5.3	6.3	7.1	7.7	8.1	8.5	8.7	8.8	8.9
125	7 000	3.9	5.3	6.3	7.1	7.7	8.1	8.4	8.7	8.8	8.8
125	9 000	3.8	5.3	6.3	7.1	7.6	8.1	8.4	8.6	8.8	8.8
125	11 000	3.8	5.3	6.3	7.1	7.6	8.1	8.4	8.6	8.8	8.8
125	13 000	3.8	5.3	6.3	7.0	7.6	8.1	8.4	8.6	8.8	8.8

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
150	150	4.9	6.8	8.1	9.1	9.8	10.4	10.8	11.1	11.3	11.3
150	175	4.8	6.5	7.8	8.7	9.4	10.0	10.4	10.7	10.8	10.9
150	200	4.6	6.4	7.6	8.5	9.2	9.7	10.1	10.4	10.5	10.6
150	250	4.4	6.1	7.2	8.1	8.8	9.3	9.7	9.9	10.1	10.1
150	300	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
150	400	4.1	5.6	6.7	7.5	8.1	8.6	9.0	9.2	9.3	9.4
150	500	4.0	5.5	6.5	7.3	7.9	8.4	8.7	8.9	9.1	9.1
150	600	3.9	5.4	6.4	7.2	7.7	8.2	8.5	8.8	8.9	8.9
150	900	3.8	5.2	6.2	6.9	7.5	7.9	8.2	8.5	8.6	8.6
150	1 200	3.7	5.1	6.1	6.8	7.4	7.8	8.1	8.3	8.4	8.5
150	1 500	3.7	5.0	6.0	6.7	7.3	7.7	8.0	8.2	8.4	8.4
150	2 000	3.6	5.0	5.9	6.6	7.2	7.6	7.9	8.1	8.3	8.3
150	3 000	3.6	4.9	5.9	6.6	7.1	7.5	7.8	8.0	8.2	8.2
150	5 000	3.5	4.9	5.8	6.5	7.0	7.4	7.7	8.0	8.1	8.1
150	7 000	3.5	4.9	5.8	6.5	7.0	7.4	7.7	7.9	8.0	8.1
150	9 000	3.5	4.8	5.8	6.5	7.0	7.4	7.7	7.9	8.0	8.1
150	11 000	3.5	4.8	5.8	6.4	7.0	7.4	7.7	7.9	8.0	8.1
150	13 000	3.5	4.8	5.7	6.4	7.0	7.4	7.7	7.9	8.0	8.0
175	175	4.6	6.3	7.5	8.4	9.1	9.6	10.0	10.3	10.4	10.5
175	200	4.4	6.1	7.2	8.1	8.8	9.3	9.7	9.9	10.1	10.1
175	250	4.2	5.8	6.9	7.7	8.4	8.9	9.2	9.5	9.6	9.7
175	300	4.1	5.6	6.7	7.5	8.1	8.5	8.9	9.1	9.3	9.3
175	400	3.9	5.3	6.3	7.1	7.7	8.1	8.5	8.7	8.8	8.9
175	500	3.8	5.2	6.1	6.9	7.5	7.9	8.2	8.4	8.6	8.6
175	600	3.7	5.1	6.0	6.7	7.3	7.7	8.0	8.2	8.4	8.4
175	900	3.5	4.9	5.8	6.5	7.0	7.4	7.7	7.9	8.1	8.1
175	1 200	3.5	4.8	5.7	6.3	6.9	7.3	7.6	7.8	7.9	7.9
175	1 500	3.4	4.7	5.6	6.3	6.8	7.2	7.5	7.7	7.8	7.8
175	2 000	3.4	4.6	5.5	6.2	6.7	7.1	7.4	7.6	7.7	7.7
175	3 000	3.3	4.6	5.4	6.1	6.6	7.0	7.3	7.5	7.6	7.6
175	5 000	3.3	4.5	5.4	6.0	6.5	6.9	7.2	7.4	7.5	7.5
175	7 000	3.3	4.5	5.4	6.0	6.5	6.9	7.2	7.3	7.5	7.5
175	9 000	3.3	4.5	5.3	6.0	6.5	6.9	7.1	7.3	7.4	7.5
175	11 000	3.3	4.5	5.3	6.0	6.5	6.8	7.1	7.3	7.4	7.5
175	13 000	3.3	4.5	5.3	6.0	6.5	6.8	7.1	7.3	7.4	7.5
200	200	4.3	5.9	7.0	7.8	8.5	9.0	9.3	9.6	9.8	9.8
200	250	4.1	5.6	6.6	7.4	8.1	8.5	8.9	9.1	9.3	9.3

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
200	300	3.9	5.4	6.4	7.2	7.7	8.2	8.5	8.8	8.9	8.9
200	400	3.7	5.1	6.1	6.8	7.4	7.8	8.1	8.3	8.4	8.5
200	500	3.6	4.9	5.9	6.6	7.1	7.5	7.8	8.0	8.2	8.2
200	600	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.6	7.8	8.0	8.0
200	900	3.3	4.6	5.5	6.1	6.6	7.0	7.3	7.5	7.6	7.7
200	1 200	3.3	4.5	5.3	6.0	6.5	6.9	7.1	7.3	7.4	7.5
200	1 500	3.2	4.4	5.3	5.9	6.4	6.8	7.0	7.2	7.3	7.4
200	2 000	3.2	4.4	5.2	5.8	6.3	6.7	6.9	7.1	7.2	7.3
200	3 000	3.1	4.3	5.1	5.7	6.2	6.6	6.8	7.0	7.1	7.2
200	5 000	3.1	4.2	5.0	5.7	6.1	6.5	6.7	6.9	7.0	7.1
200	7 000	3.1	4.2	5.0	5.6	6.1	6.4	6.7	6.9	7.0	7.0
200	9 000	3.1	4.2	5.0	5.6	6.1	6.4	6.7	6.9	7.0	7.0
200	11 000	3.0	4.2	5.0	5.6	6.1	6.4	6.7	6.9	7.0	7.0
200	13 000	3.0	4.2	5.0	5.6	6.0	6.4	6.7	6.8	7.0	7.0
250	250	3.8	5.3	6.3	7.0	7.6	8.0	8.4	8.6	8.7	8.8
250	300	3.7	5.0	6.0	6.7	7.3	7.7	8.0	8.2	8.4	8.4
250	400	3.4	4.7	5.6	6.3	6.8	7.2	7.5	7.7	7.9	7.9
250	500	3.3	4.6	5.4	6.1	6.6	7.0	7.2	7.4	7.6	7.6
250	600	3.2	4.4	5.3	5.9	6.4	6.8	7.0	7.2	7.3	7.4
250	900	3.1	4.2	5.0	5.6	6.1	6.4	6.7	6.9	7.0	7.0
250	1 200	3.0	4.1	4.9	5.5	5.9	6.2	6.5	6.7	6.8	6.8
250	1 500	2.9	4.0	4.8	5.4	5.8	6.1	6.4	6.6	6.7	6.7
250	2 000	2.9	3.9	4.7	5.3	5.7	6.0	6.3	6.4	6.5	6.6
250	3 000	2.8	3.9	4.6	5.2	5.6	5.9	6.2	6.3	6.4	6.5
250	5 000	2.8	3.8	4.5	5.1	5.5	5.8	6.1	6.2	6.3	6.4
250	7 000	2.7	3.8	4.5	5.0	5.5	5.8	6.0	6.2	6.3	6.3
250	9 000	2.7	3.8	4.5	5.0	5.4	5.8	6.0	6.2	6.3	6.3
250	11 000	2.7	3.8	4.5	5.0	5.4	5.7	6.0	6.1	6.2	6.3
250	13 000	2.7	3.8	4.5	5.0	5.4	5.7	6.0	6.1	6.2	6.3
300	300	3.5	4.8	5.7	6.4	6.9	7.3	7.6	7.8	8.0	8.0
300	400	3.3	4.5	5.3	6.0	6.5	6.9	7.1	7.3	7.4	7.5
300	500	3.1	4.3	5.1	5.7	6.2	6.6	6.8	7.0	7.1	7.2
300	600	3.0	4.2	4.9	5.5	6.0	6.4	6.6	6.8	6.9	6.9
300	900	2.8	3.9	4.7	5.2	5.7	6.0	6.2	6.4	6.5	6.5
400	400	3.0	4.2	4.9	5.5	6.0	6.4	6.6	6.8	6.9	6.9
400	500	2.9	3.9	4.7	5.3	5.7	6.0	6.3	6.4	6.5	6.6

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
ng1	ng2	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50
400	600	2.8	3.8	4.5	5.1	5.5	5.8	6.0	6.2	6.3	6.3
400	900	2.6	3.5	4.2	4.7	5.1	5.4	5.6	5.8	5.9	5.9
400	1 200	2.5	3.4	4.0	4.5	4.9	5.2	5.4	5.5	5.6	5.7
400	1 500	2.4	3.3	3.9	4.4	4.8	5.1	5.3	5.4	5.5	5.5
400	2 000	2.3	3.2	3.8	4.3	4.6	4.9	5.1	5.3	5.3	5.4
400	3 000	2.3	3.1	3.7	4.2	4.5	4.8	5.0	5.1	5.2	5.2
400	5 000	2.2	3.1	3.6	4.1	4.4	4.7	4.9	5.0	5.1	5.1
400	7 000	2.2	3.0	3.6	4.0	4.4	4.6	4.8	4.9	5.0	5.0
400	9 000	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.8	4.9	5.0	5.0
400	11 000	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.8	4.9	5.0	5.0
400	13 000	2.2	3.0	3.6	4.0	4.3	4.6	4.8	4.9	5.0	5.0
500	500	2.7	3.7	4.4	5.0	5.4	5.7	5.9	6.1	6.2	6.2
500	600	2.6	3.6	4.2	4.7	5.1	5.4	5.7	5.8	5.9	5.9
500	900	2.4	3.3	3.9	4.4	4.7	5.0	5.2	5.4	5.4	5.5
500	1 200	2.3	3.1	3.7	4.2	4.5	4.8	5.0	5.1	5.2	5.2
500	1 500	2.2	3.0	3.6	4.0	4.4	4.6	4.8	5.0	5.0	5.1
500	2 000	2.1	2.9	3.5	3.9	4.2	4.5	4.7	4.8	4.9	4.9
500	3 000	2.1	2.8	3.4	3.8	4.1	4.3	4.5	4.6	4.7	4.7
500	5 000	2.0	2.8	3.3	3.7	4.0	4.2	4.4	4.5	4.6	4.6
500	7 000	2.0	2.7	3.2	3.6	3.9	4.2	4.3	4.4	4.5	4.5
500	9 000	2.0	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.3	4.4	4.5	4.5
500	11 000	2.0	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.3	4.4	4.5	4.5
500	13 000	2.0	2.7	3.2	3.6	3.9	4.1	4.3	4.4	4.4	4.5
600	600	2.5	3.4	4.0	4.5	4.9	5.2	5.4	5.5	5.6	5.7
600	900	2.3	3.1	3.7	4.1	4.5	4.7	4.9	5.1	5.1	5.2
600	1 200	2.1	2.9	3.5	3.9	4.2	4.5	4.7	4.8	4.9	4.9
600	1 500	2.1	2.8	3.4	3.8	4.1	4.3	4.5	4.6	4.7	4.7
600	2 000	2.0	2.7	3.3	3.6	4.0	4.2	4.4	4.5	4.5	4.6
600	3 000	1.9	2.6	3.1	3.5	3.8	4.0	4.2	4.3	4.4	4.4
600	5 000	1.8	2.5	3.0	3.4	3.7	3.9	4.0	4.1	4.2	4.2
600	7 000	1.8	2.5	3.0	3.3	3.6	3.8	4.0	4.1	4.1	4.2
600	9 000	1.8	2.5	3.0	3.3	3.6	3.8	3.9	4.0	4.1	4.1
600	11 000	1.8	2.5	2.9	3.3	3.6	3.8	3.9	4.0	4.1	4.1
600	13 000	1.8	2.5	2.9	3.3	3.5	3.8	3.9	4.0	4.1	4.1
900	900	2.0	2.8	3.3	3.7	4.0	4.2	4.4	4.5	4.6	4.6
900	1 200	1.9	2.6	3.1	3.5	3.7	4.0	4.1	4.2	4.3	4.3

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal ng1	ng2	5 95	10 90	15 85	20 80	25 75	30 70	35 65	40 60	45 55	50 50
900	1 500	1.8	2.5	3.0	3.3	3.6	3.8	3.9	4.0	4.1	4.1
900	2 000	1.7	2.4	2.8	3.1	3.4	3.6	3.8	3.9	3.9	3.9
900	3 000	1.6	2.2	2.7	3.0	3.2	3.4	3.6	3.6	3.7	3.7
900	5 000	1.5	2.1	2.5	2.8	3.1	3.3	3.4	3.5	3.5	3.5
900	7 000	1.5	2.1	2.5	2.8	3.0	3.2	3.3	3.4	3.5	3.5
900	9 000	1.5	2.1	2.4	2.7	3.0	3.1	3.3	3.4	3.4	3.4
900	11 000	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	3.4
900	13 000	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.2	3.3	3.4	3.4
1 200	1 200	1.7	2.4	2.9	3.2	3.5	3.7	3.8	3.9	4.0	4.0
1 200	1 500	1.7	2.3	2.7	3.0	3.3	3.5	3.6	3.7	3.8	3.8
1 200	2 000	1.6	2.1	2.6	2.9	3.1	3.3	3.4	3.5	3.6	3.6
1 200	3 000	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.2	3.3	3.3	3.3
1 200	5 000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.9	3.0	3.1	3.1	3.2
1 200	7 000	1.3	1.8	2.2	2.4	2.7	2.8	2.9	3.0	3.0	3.1
1 200	9 000	1.3	1.8	2.2	2.4	2.5	2.8	2.9	3.0	3.0	3.0
1 200	11 000	1.3	1.8	2.1	2.4	2.6	2.7	2.8	2.9	3.0	3.0
1 200	13 000	1.3	1.8	2.1	2.4	2.6	2.7	2.8	2.9	2.9	3.0
1 500	1 500	1.6	2.1	2.6	2.9	3.1	3.3	3.4	3.5	3.6	3.6
1 500	2 000	1.5	2.0	2.4	2.7	2.9	3.1	3.2	3.3	3.3	3.3
1 500	3 000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1
1 500	5 000	1.3	1.7	2.1	2.3	2.5	2.6	2.8	2.8	2.9	2.9
1 500	7 000	1.2	1.7	2.0	2.2	2.4	2.6	2.7	2.7	2.8	2.8
1 500	9 000	1.2	1.6	2.0	2.2	2.4	2.5	2.6	2.7	2.7	2.7
1 500	11 000	1.2	1.6	1.9	2.2	2.3	2.5	2.6	2.6	2.7	2.7
1 500	13 000	1.2	1.6	1.9	2.1	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.7
2 000	2 000	1.4	1.9	2.2	2.5	2.7	2.8	3.0	3.0	3.1	3.1
2 000	3 000	1.2	1.7	2.0	2.3	2.5	2.6	2.7	2.8	2.8	2.8
2 000	5 000	1.1	1.6	1.9	2.1	2.2	2.4	2.5	2.5	2.6	2.6
2 000	7 000	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.4	2.5	2.5
2 000	9 000	1.1	1.5	1.7	1.9	2.1	2.2	2.3	2.4	2.4	2.4
2 000	11 000	1.0	1.4	1.7	1.9	2.1	2.2	2.3	2.3	2.4	2.4
2 000	13 000	1.0	1.4	1.7	1.9	2.0	2.2	2.2	2.3	2.3	2.4
3 000	3 000	1.1	1.5	1.8	2.0	2.2	2.3	2.4	2.5	2.5	2.5
3 000	5 000	1.0	1.4	1.6	1.8	2.0	2.1	2.2	2.2	2.3	2.3
3 000	7 000	0.9	1.3	1.5	1.7	1.9	2.0	2.0	2.1	2.1	2.1

Tabell 2 (forts.)

		Procenttal									
Bastal		5	10	15	20	25	30	35	40	45	50
ng1	ng2	95	90	85	80	75	70	65	60	55	50
3 000	9 000	0.9	1.2	1.5	1.7	1.8	1.9	2.0	2.0	2.1	2.1
3 000	11 000	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.9	1.9	2.0	2.0	2.0
3 000	13 000	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0
5 000	5 000	0.9	1.2	1.4	1.6	1.7	1.8	1.9	1.9	2.0	2.0
5 000	7 000	0.8	1.1	1.3	1.5	1.6	1.7	1.7	1.8	1.8	1.8
5 000	9 000	0.8	1.0	1.2	1.4	1.5	1.6	1.6	1.7	1.7	1.7
5 000	11 000	0.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.6	1.7	1.7
5 000	13 000	0.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.6	1.6	1.6
7 000	7 000	0.7	1.0	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.6	1.6	1.7
7 000	9 000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.4	1.4	1.5	1.5	1.6	1.6
7 000	11 000	0.7	0.9	1.1	1.2	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5	1.5
7 000	13 000	0.6	0.9	1.0	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4	1.5
9 000	9 000	0.6	0.9	1.0	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.5	1.5
9 000	11 000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.3	1.3	1.4	1.4	1.4
9 000	13 000	0.6	0.8	1.0	1.1	1.2	1.2	1.3	1.3	1.3	1.3

Tabell 3

Approximativ längd av halva 95-procentiga konfidensintervall för totaler. Tabeller där redovisningsenheten är personer. Gäller ej för grupper som enbart består av personer som är 75 år eller äldre.

Approximate length of half 95% confidence intervals for totals. Tables in which reporting units is persons. Does not apply to groups that only consists of persons aged 75 or over.

Total-skattning	Halva intervallet	Total-skattning	Halva intervallet
10 000	4 262	1 250 000	42 496
20 000	6 022	1 500 000	45 328
30 000	7 370	1 750 000	47 602
40 000	8 503	2 000 000	49 394
50 000	9 498	2 500 000	51 721
60 000	10 396	3 000 000	52 541
70 000	11 220	3 500 000	51 924
80 000	11 985	4 000 000	49 818
90 000	12 701	4 250 000	48 150
100 000	13 377	4 500 000	46 018
125 000	14 924	4 750 000	43 351
150 000	16 314	5 000 000	40 045
175 000	17 584	5 200 000	36 824
200 000	18 759	5 300 000	34 975
250 000	20 883	5 400 000	32 931
300 000	22 778	5 500 000	30 655
350 000	24 496	5 600 000	28 088
400 000	26 073	5 700 000	25 143
500 000	28 892	5 800 000	21 667
600 000	31 364	5 850 000	19 642
700 000	33 566	5 900 000	17 341
800 000	35 548	5 950 000	14 631
900 000	37 345	6 000 000	11 223
1 000 000	38 982		

Redovisningsgrupper

Inledning

En central målsättning för SCB:s undersökningar av levnadsförhållandena är att statistiken skall belysa vilka grupper som drabbas av olika typer av problem. Valet av redovisningsgrupper är således avgörande för möjligheten att belysa levnadsförhållandena ur ett fördelningsperspektiv. Detta val måste ske med ambitionen att försöka lokalisera utsatta grupper. I denna rapport har följande bakgrundsvariabler använts:

- Ålder
- Familjetyp
- Bakgrund
- Socioekonomisk grupp
- Utbildningsnivå
- H-region

I samtliga tabeller redovisas dessutom kvinnor och män separat. I det följande beskrivs redovisningsgrupperna närmare.

Ålder

Tabellerna omfattar generellt personer 16–84 år, indelade i tioårsklasser. Det skattade antalet i respektive åldersgrupp bland män respektive kvinnor samt åldersfördelning i befolkningen vid olika tillfällen under den studerade perioden framgår nedan:

Tabell 4**Skattat antal i befolkningen samt åldersfördelningen i befolkningen bland män och kvinnor i olika åldrar. Antal och procent***Estimated population figures and age distribution in population among men and women of different ages. Number and percent*

	Skattat antal i befolk- ningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent)			
		2004-05	1996-97	1988-89	1980-81
Män					
16–24 år	495 000	13,8	14,3	16,4	16,1
25–34 år	568 000	15,9	19,4	18,0	19,6
35–44 år	646 000	18,1	16,8	19,1	17,7
45–54 år	567 000	15,9	19,1	16,6	13,7
55–64 år	617 000	17,3	12,7	11,5	15,2
65–74 år	365 000	10,2	10,7	11,8	12,0
75–84 år	244 000	6,8	7,0	6,5	5,8
85– år	72 000	2,0	-	-	-
<i>Samtliga 16–84 år</i>	3 502 000	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinnor					
16–24 år	468 000	12,7	13,2	15,1	14,9
25–34 år	565 000	15,3	17,7	16,5	18,1
35–44 år	604 000	16,4	16,2	18,0	16,5
45–54 år	588 000	15,9	18,2	14,4	13,8
55–64 år	577 000	15,6	12,6	13,1	14,9
65–74 år	395 000	10,7	12,1	13,3	13,6
75–84 år	339 000	9,2	10,0	9,5	8,2
85– år	154 000	4,2	-	-	-
<i>Samtliga 16–84 år</i>	3 535 000	100,0	100,0	100,0	100,0

Familj

I denna rapport används endast en grov indelning efter familjetyp. Vi särredovisar sammanboende och ensamstående samt en delgrupp av de ensamstående – de ensamboende som utgör merparten av de ensamstående. Det skattade antalet i respektive grupp bland män och kvinnor samt fördelningen i befolkningen vid olika tillfällen under den studerade perioden framgår nedan:

Tabell 5**Skattat antal i befolkningen samt fördelningen i befolkningen bland män och kvinnor efter olika familjetyper. Antal och procent***Estimated population figures and distribution of population among men and women by family types. Number and percent*

	Skattat antal i befolk- ningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent)			
		2004-05	1996-97	1988-89	1980-81
Män					
Sammanboende	2 193 000	62,6	63,0	64,1	65,1
Ensamstående	1 303 000	37,4	37,0	35,9	34,9
varav ensamboende	791 000	22,6	23,2	20,6	18,3
<i>Samtliga</i>	3 502 000	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinnor					
Sammanboende	2 162 000	61,2	61,5	61,8	63,5
Ensamstående	1 373 000	38,8	38,5	38,2	36,5
varav ensamboende	833 000	23,6	23,7	22,9	21,1
<i>Samtliga</i>	3 535 000	100,0	100,0	100,0	100,0

Bakgrund

Redovisningen av bakgrund sker utifrån utländsk respektive svensk bakgrund enligt följande:

Utländsk bakgrund

- Utrikes födda
- Inrikes födda med två utrikesfödda föräldrar

Svensk bakgrund

- Inrikes födda med en inrikes-/en utrikes född förälder
- Inrikes födda med två inrikes födda föräldrar

Tabell 6**Skattat antal i befolkningen samt fördelningen i befolkningen bland män och kvinnor efter olika bakgrund. Antal och procent***Estimated population figures and distribution of population among men and women by background. Number and percent*

	Skattat antal i befolkningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent) 2004-05
Män		
<i>Utländsk bakgrund</i>	487 000	13,9
– utrikes födda	419 000	12,0
– inrikes födda, två föräldrar födda utomlands	69 000	2,0
<i>Svensk bakgrund</i>	2 985 000	85,2
– inrikes födda, en förälder född utomlands	173 000	4,9
– inrikes födda med två föräldrar födda inrikes	2 813 000	80,3
<i>Samtliga</i>	3 502 000	100,0
Kvinnor		
<i>Utländsk bakgrund</i>	510 000	14,4
– utrikes födda	436 000	12,3
– inrikes födda, två föräldrar födda utomlands	74 000	2,1
<i>Svensk bakgrund</i>	3 002 000	84,9
– inrikes födda, en förälder född utomlands	178 000	5,0
– inrikes födda med två föräldrar födda inrikes	2 824 000	79,9
<i>Samtliga</i>	3 535 000	100,0

Socioekonomisk indelning

Den socioekonomiska indelningen som tillämpas i denna rapport grupperar hela befolkningen med ledning av nuvarande eller tidigare (eller maka/makes) yrke och anställningsförhållanden. Underlaget för klassificeringen utgörs av uppgifter om yrke och sysselsättningsförhållanden som insamlas i samband med intervjun. Indelningen baseras dels på yrkets normala organisationstillhörighet, dels på yrkets normala utbildningskrav. Till huvudkategorin "Arbetare" förs yrken som normalt är organiserade inom LO, medan övriga anställda förs till "Tjänstemän". Undergrupperna har sedan klassificerats efter yrkets utbildningskrav. Utbildningskraven är inte begränsade till krav på formell skolutbildning utan beaktar även för olika yrken normala krav på yrkeserfarenhet och praktik. Krav på tre års yrkeserfarenhet eller två års praktiktjänstgöring har i denna indelning likställts med krav på ett års skolutbildning.

ARBETARE

Ej facklärd arbetare

Yrken där det normala kravet på utbildning efter grundskola är mindre än två år, t.ex. anläggningsarbetare, brandman, bussförare, jordbruksarbetare, konduktör, sjukvårdsbiträde, sömmerska och truckförare.

Facklärd arbetare

Yrken där det normalt krävs minst två års utbildning efter grundskola, t.ex. bagare, damfrisör, elektriker, mekaniker, plåtslagare, typograf och undersköterska.

TJÄNSTEMÄN

Lägre tjänstemän

Yrken med krav på mindre än tre års utbildning efter grundskola, t.ex. apotekstekniker, biblioteksbiträde, ekonomiföreståndare, polisassistent, telefonist och vaktmästare.

Tjänstemän på mellannivå

Yrken med krav på minst tre men ej sex års utbildning efter grundskola, t.ex. verkmästare, ingenjör, lågstadielärare och sjuksköterska.

Högre tjänstemän (inkl. fria yrkesutövare med akademikeryrken)

Yrken med krav på minst sex års utbildning efter grundskola, t. ex. tandläkare, högstadielärare, byrådirektör, socialassistent, civilingenjör samt ledande befattningar som byråchef och verkställande direktör.

Företagare, jordbrukare

Denna redovisningsgrupp är mycket heterogen då den består av såväl små- som storföretagare och lantbrukare oavsett lantbrukets omfattning samt medhjälpande familjemedlemmar. Lantbrukare med minst 100 hektar åkerjord eller minst 400 hektar skog har klassificerats som företagare. De företagare som bildat aktiebolag och formellt är anställda i sitt eget företag klassificeras som egna företagare om de själva anser att de är detta, annars klassificeras de som anställda.

I denna rapport har de allra yngsta (16–24 åringar) ej fördelats på socioekonomisk grupp. Det skattade antalet (25–84 år) i respektive grupp bland män och kvinnor samt fördelningen i befolkningen (25–84 år) vid olika tillfällen under den studerade perioden framgår nedan:

Tabell 7

Skattat antal i befolkningen samt fördelningen i befolkningen bland män och kvinnor efter olika socioekonomiska grupper. Antal och procent

Estimated population figures and distribution of population among men and women by different socioeconomic groups. Number and percent

	Skattat antal i befolk- ningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent)			
		2004-05	1996-97	1988-89	1980-81
Män					
<i>Arbetare</i>	1 162 000	33,2	40,2	43,5	46,3
<i>Tjänstemän</i>	1 349 000	38,5	42,5	40,9	35,5
Ej facklärd arbetare	572 000	16,3	18,8	22,9	25,3
Facklärd arbetare	590 000	16,9	21,4	20,6	21,0
Lägre tjänstemän	288 000	8,2	9,4	10,5	8,5
Tjänstemän på mellanivå	591 000	16,9	17,1	15,9	15,0
Högre tjänstemän	470 000	8,2	16,1	14,6	12,1
Tjänstemän på mellanivå eller högre	1 061 000	16,9	13,5	13,0	15,7
Företagare, jordbrukare	379 000	13,4	3,8	2,6	2,5
<i>Samtliga (25–84 år)</i>	3 007 000	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinnor					
<i>Arbetare</i>	1 167 000	33,0	42,0	45,6	46,6
<i>Tjänstemän</i>	1 586 000	44,9	45,3	41,2	37,0
Ej facklärd arbetare	784 000	22,2	31,1	35,1	37,8
Facklärd arbetare	382 000	10,8	10,9	10,6	8,7
Lägre tjänstemän	561 000	15,9	18,0	18,7	18,4
Tjänstemän på mellanivå	687 000	19,4	18,2	15,3	12,3
Högre tjänstemän	338 000	9,6	9,1	7,2	6,4
Tjänstemän på mellanivå eller högre	1 025 000	29,0	7,7	8,9	9,6
Företagare, jordbrukare	162 000	4,6	5,0	4,3	6,8
<i>Samtliga (25–84 år)</i>	3 067 000	100,0	100,0	100,0	100,0

Utbildning

Vid indelning efter utbildning används normalt utbildningsnivå. Man utgår då från högsta avslutade formella utbildning. I denna rapport har använts en förkortad indelning med endast tre grupper:

Förgymnasial utbildning

Folkskola, grundskola eller realskola.

Gymnasial utbildning

Hit förs såväl korta som långa gymnasiala utbildningar, dvs. såväl yrkesinriktade korta utbildningar såsom t.ex. yrkesskola, fackskola, tvåårig yrkesförberedande linje på gymnasieskolan som treårigt teoretiskt gymnasium.

Eftergymnasial utbildning

Hit förs alla eftergymnasiala utbildningar.

I 1980-81 års undersökning saknas utbildningsnivå för personer 75–84 år. Det skattade antalet i respektive grupp bland män och kvinnor samt fördelningen i befolkningen vid olika tillfällen under den studerade perioden framgår nedan:

Tabell 8

Skattat antal i befolkningen samt fördelningen i befolkningen bland män och kvinnor efter olika utbildningsnivåer. Antal och procent

Estimated population figures and distribution of population among men and women by different levels of education. Number and percent

	Skattat antal i befolk- ningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent)		
		2004-05	1996-97	1988-89
Män				
Förgymnasial utb.	858 000	24,5	29,5	36,3
Gymnasial utb.	1 568 000	44,8	46,0	41,6
Eftergymnasial utb.	1 066 000	30,4	24,4	21,9
<i>Samtliga</i>	3 502 000	100,0	100,0	100,0
Kvinnor				
Förgymnasial utb.	856 000	24,2	31,6	39,9
Gymnasial utb.	1 448 000	41,0	43,6	40,4
Eftergymnasial utb.	1 219 000	34,5	24,7	19,5
<i>Samtliga</i>	3 535 000	100,0	100,0	100,0

H-region

Genom att indela landets kommuner efter befolkningstäthet har sex s.k. homogenitetsregioner (H-regioner) erhållits. Kommunerna förs till de olika regionerna efter det lokala och regionala befolkningsunderlagets storlek. Regionerna är således i princip inte geografiskt sammanhängande. De definieras på följande sätt:

H1 Stockholm

Stockholm/Södertäljes A-region.

H2 Göteborg och Malmö

Göteborgs A-region och Malmö/Lund/Trelleborgs A-region.

Efter uppdelningen av Göteborg och Malmö H-region år 2003 har den tidigare koden H2 ersatts med kod 8 och kod 9 för Göteborgs- respektive Malmö H-region.

H3 Större städer

Kommuner med mer än 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum.

H4 Mellanbygden

Kommuner med mer än 27 000 och mindre än 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum samt med mer än 300 000 invånare inom 100 kilometers radie från samma punkt.

H5 Tätbygden

Kommuner med mer än 27 000 och mindre än 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum samt med mindre än 300 000 invånare inom 100 kilometers radie från samma punkt.

H6 Glesbygden

Kommuner med mindre än 27 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum.

Uppgifter om H-region kan sägas vara ett mått på urbaniseringsgrad. Den kan bland annat förväntas spegla olikheter i struktur vad gäller utbud av samhällelig och kommersiell service.

Indelningen i H-regioner finns redovisad i "Regionala indelningar i Sverige", Meddelanden i samordningsfrågor, MIS 2003:1, SCB.

Det skattade antalet i respektive grupp bland män och kvinnor samt fördelningen i befolkningen vid olika tillfällen under den studerade perioden framgår nedan:

Tabell 9**Skattat antal i befolkningen samt fördelningen i befolkningen bland män och kvinnor efter olika H-regioner. Antal och procent***Estimated population figures and distribution of population among men and women by different regions. Number and percent*

	Skattat antal i befolk- ningen 2004-05	Fördelning i befolkningen (procent)			
		2004-05	1996-97	1988-89	1980-81
Män					
H1 Stockholm	690 000	19,7	18,8	18,4	17,6
H2 Gbg och Malmö	540 000	15,4	14,8	14,5	14,2
H3 Större städer	1 272 000	36,3	36,1	33,0	31,3
H4 Mellanbygden	616 000	17,6	19,1	20,9	22,8
H5 Tätbygden	191 000	5,5	5,6	6,9	7,5
H6 Glesbygden	193 000	5,5	5,5	6,4	6,6
<i>Samtliga</i>	3 502 000	100,0	100,0	100,0	100,0
Kvinnor					
H1 Stockholm	715 000	20,2	19,5	19,1	18,5
H2 Gbg och Malmö	560 000	15,8	15,1	14,7	14,5
H3 Större städer	1 276 000	36,1	36,0	33,0	31,4
H4 Mellanbygden	595 000	16,8	18,5	20,2	21,3
H5 Tätbygden	204 000	5,8	5,7	7,0	8,0
H6 Glesbygden	184 000	5,2	5,1	6,0	6,3
<i>Samtliga</i>	3 535 000	100,0	100,0	100,0	100,0

Referenser

Brorson, Bengt (1977) *Att mäta hälsa. Indikatorer och index på hälsotillståndet.*

Lindström, Håkan (1981) *Bortfallsfel vid uppskattning av sjukfrånvaro. Metodproblem: individ- och hushållsstatistik.* Nr 24. Statistiska centralbyrån

OECD (2006) *OECD Health Data 2006* – se www.oecd.org

Socialstyrelsen (2005) *Hälso- och sjukvårdens verksamhet, Hälsa- och sjukvård 2005:4*

Socialstyrelsen (2005) *Folkhälsorapport 2005*

Statens beredning för medicinsk utvärdering (SBU) (2003) *Sjukskrivning – orsaker, konsekvenser och praxis*

Statistiska centralbyrån (SCB) *Nationalräkenskaper* – se www.scb.se

Statistiska centralbyrån (SCB) (1995) *Appendix 15: Teknisk rapport från ULF 1990–1993.*

Statistiska centralbyrån (SCB) (2005) *Supplement till Appendix 15: Teknisk tilläggsinformation om ULF 1994–2005.*

Statistiska centralbyrån (SCB) (2001) *Appendix 17: Analys av bortfallet bland "utsatta grupper" I Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF) 1986–1999.*

Statistiska centralbyrån (SCB) (2003) *Regionala indelningar i Sverige. MIS 2003:1.*

Bilaga 1 Tabeller

I denna tabellbilaga återfinns de centrala tabeller som rapporten bygger på. I tabellförteckningen nedan framgår, förutom de tabeller som finns i denna bilaga, också de tabeller som enbart publiceras på SCB:s webbplats www.scb.se/le0101 (se vidare *Publikationer* och välj denna publikation *Ohälsa och sjukvård 1980–2005*). OBS! Tabeller som endast finns på webbplatsen är *kursiverade* i förteckningen nedan.

För alla tabeller gäller att uppgifterna avser män och kvinnor i ålderna 16–84 år. Indelningen efter socioekonomisk grupp omfattar endast personer 25–84 år.

I denna tabellbilaga redovisas åldersstandardiserade värden. På webbplatsen finns för gruppen samtliga 16–84 år både procenttal och åldersstandardiserade värden. På webbplatsen finns separata tabeller för män (a) respektive kvinnor (b). På webbplatsen finns också en finare fördelning efter bakgrund och H-region.

Tabellförteckning

Bedömning av det egna hälsotillståndet

- 1.1 Allmänt hälsotillstånd dåligt
- 1.2 Allmänt hälsotillstånd gott

Bedömning av hälsotillståndet jämfört med jämnåriga

- 2.1 Sämre hälsotillstånd än jämnåriga
- 2.2 Bättre hälsotillstånd än jämnåriga

Långvarig sjukdom och konsekvenser av långvarig sjukdom

- 3.1 Har någon långvarig sjukdom
- 3.2 Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom
- 3.3 Har sjukdom som påverkar arbetsförmågan
- 3.4 Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan
- 3.5 Har svåra besvär av långvarig sjukdom
- 3.6 *Har någon långvarig sjukdom som medför behov av hjälp i det dagliga livet*

Förekomst av olika slag av långvarig sjukdom

- 4.1 Sjukdom i skelett eller rörelseorgan
- 4.2 *Ryggvärk*

- 4.3 Sjukdom i cirkulationsorganen
- 4.4 *Högt blodtryck*
- 4.5 *Hjärtsjukdom*
- 4.6 Sjukdom i andningsorganen
- 4.7 Sjukdom i nervsystemet eller sinnesorganen
- 4.8 *Besvär efter skada*

Besvär av värk

- 5.1 Besväras av smärta och värk
- 5.2 *Svåra besvär av smärta och värk*
- 5.3 Värk från nacke, skuldror eller axlar
- 5.4 *Svår värk från nacke, skuldror eller axlar*
- 5.5 Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias
- 5.6 *Svåra besvär av ryggvärk, höftsmärtor eller ischias*
- 5.7 Värk i leder (händer, armbågar, ben eller knän)
- 5.8 *Svåra besvär av värk i leder*

Allergiska besvär

- 6.1 Har allergiska besvär
- 6.2 *Har svåra besvär av allergi*
- 6.3 *Har haft handeksem de senaste 12 månaderna*
- 6.4 Har hösnuva
- 6.5 Har allergisk astma
- 6.6 *Har astma*
- 6.7 *Reagerar med "hösnuva" på tobaksrök, parfym eller trycksvärta*

Sömnbesvär. Huvudvärk. Besvär av ängslan, oro eller ångest m.m.

- 7.1 "Trötthet" under de senaste två veckorna
- 7.2 Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna
- 7.3 Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna
- 7.4 Besväras av ängslan, oro eller ångest
- 7.5 Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest
- 7.6 *Svårt att hitta något meningsfullt att göra under de senaste två veckorna*
- 7.7 *Har känt sig ledsen eller nere under de senaste två veckorna*
- 7.8 *Har känt sig ensam och övergiven under de senaste två veckorna*
- 7.9 *Känt sig inte lika mycket värd som andra under de senaste två veckorna*

Funktionsnedsättning - nedsatt hörsel och nedsatt syn

- 8.1 Har nedsatt hörsel
- 8.2 *Har svårt att höra vad som sägs vid samtal i telefon*

- 8.3 Har hörapparat
- 8.4 *Har hörapparat på ett öra*
- 8.5 *Har hörapparat på båda öronen*
- 8.6 Har nedsatt syn

Funktionsnedsättning - rörelseförmågan

- 9.1 Har nedsatt rörelseförmåga/rörlighet
- 9.2 Har rörelsehinder
- 9.3 Har svårt rörelsehinder
- 9.4 *Har svårigheter att bära*
- 9.5 *Har svårigheter att gripa*
- 9.6 Har svårigheter att bära och/eller gripa
- 9.7 *Kan ej ta kortare promenader i rask takt*
- 9.8 *Kan ej stiga på en buss obehindrat*
- 9.9 *Kan ej gå i trappor utan besvär*
- 9.10 *Använder hjälpmedel: (käpp(ar), rollator, rullstol)*

Läkemedelsanvändning

- 10.1 *Tar medicin för astma minst två veckor under året*
- 10.2 *Har använt smärtstillande medel under de senaste två veckorna*
- 10.3 *Använder smärtstillande medel regelbundet*
- 10.4 *Har använt hjärtmedicin under de senaste två veckorna*
- 10.5 *Har använt blodtryckssänkande medicin under de senaste två veckorna*
- 10.6 *Har använt magsårsmedicin under de senaste två veckorna*
- 10.7 *Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna*
- 10.8 *Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna*
- 10.9 *Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna*
- 10.10 *Använder sömnmedel regelbundet*
- 10.11 *Har använt naturläkemedel under de senaste två veckorna*
- 10.12 Läkemedelsanvändning - Summering

Kontakter med sjukvården

- 11.1 Legat på sjukhus eller sjukhem under de senaste tre månaderna
- 11.2 Kontakt med den öppna sjukvården under de senaste tre månaderna
- 11.3 Konsulterat läkare för sjukdom under de senaste tre månaderna
- 11.4 *Konsulterat läkare för långvarig sjukdom under de tre senaste månaderna*
- 11.5 Besökt jourhavande läkare eller akutmottagning de tre senaste månaderna
- 11.6 Besökt läkare för egen sjukdom under de tre senaste månaderna
- 11.7 Talat med läkare per telefon under de tre senaste månaderna
- 11.8 *Varit hos läkare för friskintyg, hälsokontroll eller vaccination*

- 11.9 Varit i behov av läkarvård, men inte sökt vård
  - 11.10 *Har flera gånger varit i behov av läkarvård, men inte sökt vård*
  - 11.11 *Har behandlats av sjukgymnast*
  - 11.12 *Har behandlats av sjukgymnast eller kiropraktor*
  - 11.13 *Har behandlats av "alternativ" behandlare de senaste tolv månaderna*
- 12.1 **Antal intervjuer**

Teckenförklaringar m.m.

. = Uppgift för osäker för att anges

.. = Uppgiften inte tillgänglig

Indelningen efter socioekonomisk grupp omfattar endast personer 25–84 år.

Uppgifter för åldrarna 85 år och äldre finns endast för åren 2004-05 och ingår endast i tabellen där ålder särredovisas.

Uppgifter efter bakgrund finns ej för åren 1980-81 och 1988-89.

Uppgifter efter utbildning finns endast för personer 16–74 år åren 1980-81.

Tabell 1.1

Allmänt hälsotillstånd dåligt. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

General state of health poor

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	5,5	4,8	4,7	6,3	7,1	6,0	5,9	7,0
Alder								
16-24 år	1,9	0,4	0,3	1,0	2,4	1,0	1,0	1,2
25-34 år	2,4	1,6	0,9	2,1	3,5	2,7	2,7	1,9
35-44 år	3,8	2,0	2,6	2,3	5,5	3,4	3,6	3,7
45-54 år	6,7	6,6	3,4	5,7	7,8	6,6	4,9	6,4
55-64 år	8,2	8,1	8,1	11,1	7,8	8,4	7,4	10,1
65-74 år	6,3	8,2	8,3	11,4	9,2	8,6	9,6	11,3
75-84 år	13,7	10,6	17,0	18,5	17,6	14,8	17,0	19,8
85- år	11,4	..	..	..	20,8	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	4,2	4,2	4,0	5,5	5,9	5,8	5,2	6,7
Ensamstående	8,0	6,2	7,2	9,4	9,3	7,3	7,6	8,3
varav ensamstående	8,3	7,2	8,0	9,3	8,7	7,3	7,1	8,8
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	10,2	9,6	..	..	11,4	9,9	..	..
Svensk bakgrund	4,8	4,2	..	..	6,4	5,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	8,1	8,1	7,9	9,7	9,9	8,7	7,7	9,3
Tjänstemän	3,9	3,3	2,1	3,9	6,1	4,8	5,5	4,9
Arbetare, ej facklärd	8,4	7,9	7,4	9,7	11,4	8,5	8,4	9,5
Arbetare, facklärd	7,7	8,3	8,3	9,7	7,5	10,0	5,5	8,6
Lägre tjänstemän	5,9	5,5	2,4	6,2	7,5	7,4	6,5	4,8
Tjänstemän, mellannivå	3,8	2,7	2,6	4,0	5,3	2,9	4,6	5,0
Högre tjänstemän	2,8	2,8	1,5	2,5	4,1	3,2	4,7	5,3
Mellan, högre tjm.	3,3	2,8	2,0	3,3	5,0	2,9	4,7	4,9
Företagare, jordbrukare	5,1	4,6	5,0	5,8	5,7	5,1	4,1	7,7
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	10,3	6,7	5,7	..	13,8	9,0	7,5	..
Gymnasial utb.	4,9	4,0	4,3	..	7,2	5,7	5,4	..
Eftergymnasial utb.	4,3	3,1	2,4	..	4,3	2,6	3,6	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	5,3	4,9	5,0	6,8	6,4	5,1	6,0	6,5
H3 Större städer	5,7	4,2	4,6	6,0	6,8	6,5	6,4	8,0
H4-H6 Övriga	5,5	5,2	4,4	6,1	8,3	6,3	5,4	6,5

Tabell 1.2

Allmänt hälsotillstånd gott. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Procent (åldersstandardiserade värden)

General state of health good

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	77,4	79,2	77,3	74,8	71,9	73,5	73,0	71,3
Ålder								
16-24 år	90,0	91,6	93,0	92,9	85,5	87,4	89,3	88,1
25-34 år	87,7	89,5	90,1	89,2	86,5	87,3	87,5	89,1
35-44 år	83,0	87,4	85,0	84,4	75,6	83,4	82,8	83,4
45-54 år	77,0	78,6	79,0	74,8	72,8	76,5	76,2	71,7
55-64 år	68,9	69,8	64,2	59,6	67,3	63,4	60,0	58,6
65-74 år	68,9	65,3	62,1	55,9	60,2	57,3	56,5	51,9
75-84 år	48,2	54,4	47,9	46,3	41,8	44,6	44,6	40,5
85- år	43,3	..	..	..	39,1	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	79,1	81,2	79,0	76,4	74,2	75,4	74,7	71,4
Ensamstående	73,3	75,5	72,2	68,9	67,3	69,3	67,9	68,7
varav ensamboende	72,8	74,2	70,7	68,7	67,4	70,4	68,5	69,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	69,9	70,6	..	..	66,1	62,6	..	..
Svensk bakgrund	78,7	80,4	..	..	72,8	75,1	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	69,3	70,6	68,2	65,8	61,5	66,0	65,6	64,7
Tjänstemän	80,8	83,1	83,0	81,2	76,0	77,3	76,7	75,7
Arbetare, ej facklärd	68,1	71,0	67,8	64,5	58,3	65,6	64,4	64,5
Arbetare, facklärd	70,6	70,2	68,8	67,2	66,7	66,7	69,4	64,4
Lägre tjänstemän	75,0	77,1	81,3	75,8	73,1	72,0	73,1	73,8
Tjänstemän, mellannivå	79,8	82,8	80,7	82,5	76,4	80,2	79,3	76,7
Högre tjänstemän	85,8	86,5	86,5	82,7	81,7	83,8	80,8	79,7
Mellan, högre tjm.	82,3	84,6	83,4	82,6	78,0	81,1	79,8	77,5
Företagare, jordbrukare	77,9	79,1	74,8	71,4	71,7	73,8	70,2	70,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	69,3	73,6	72,4	..	61,5	64,7	66,5	..
Gymnasial utb.	76,8	80,4	78,5	..	69,2	74,3	74,4	..
Eftergymnasial utb.	83,7	85,2	85,6	..	79,9	83,6	83,6	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	79,3	81,1	79,5	76,1	74,4	75,4	75,1	72,3
H3 Större städer	77,7	80,5	78,5	75,0	73,1	74,2	72,5	71,3
H4-H6 Övriga	74,3	76,0	74,5	73,5	67,5	70,7	71,4	70,5

Tabell 2.1

Sämre hälsotillstånd än jämnåriga. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Worse state of health than peers

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	9,9	8,8	8,2	9,6	12,9	10,7	9,5	10,2
Ålder								
16-24 år	7,1	4,0	3,0	3,6	9,0	7,2	4,5	4,9
25-34 år	8,0	7,1	3,6	5,3	11,3	8,9	7,6	5,7
35-44 år	9,7	7,2	5,8	6,7	15,1	10,3	7,2	8,2
45-54 år	11,5	11,3	9,3	11,8	15,5	11,5	9,8	12,5
55-64 år	14,4	13,9	15,5	15,6	14,6	14,0	14,6	16,2
65-74 år	8,6	8,9	10,6	15,4	10,4	13,1	12,3	12,6
75-84 år	7,9	8,1	11,4	10,6	12,8	9,1	11,5	11,8
85- år	2,6	..	..	..	6,6	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	8,3	7,8	7,6	8,6	12,3	10,1	8,9	10,0
Ensamstående	13,7	10,1	11,2	13,4	15,4	12,9	11,9	12,2
varav ensamboende	13,8	11,2	12,3	13,8	14,6	13,4	11,3	12,7
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	14,7	13,0	..	..	14,6	14,5	..	..
Svensk bakgrund	9,1	8,3	..	..	12,7	10,1	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	12,8	12,4	11,9	13,3	17,9	14,3	11,8	12,6
Tjänstemän	8,4	7,7	5,6	6,7	10,8	8,7	8,5	8,5
Arbetare, ej facklärd	12,9	11,8	11,6	13,3	19,6	14,7	12,7	12,9
Arbetare, facklärd	12,7	12,9	12,2	13,2	15,5	13,1	8,8	11,6
Lägre tjänstemän	12,8	10,0	6,7	10,0	13,5	12,8	10,1	9,2
Tjänstemän, mellannivå	8,5	8,4	6,4	6,7	9,5	6,2	6,9	7,1
Högre tjänstemän	5,9	5,9	4,4	4,9	8,3	5,2	8,0	8,8
Mellan, högre tjm.	7,4	7,2	5,3	5,9	9,2	5,9	7,3	7,7
Företagare, jordbrukare	9,7	7,1	8,0	10,6	8,7	7,2	8,9	9,9
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	15,8	10,7	10,2	..	20,8	14,6	12,9	..
Gymnasial utb.	10,1	8,8	8,0	..	14,0	10,8	9,1	..
Eftergymnasial utb.	7,3	7,5	4,1	..	9,5	6,9	5,8	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	9,3	7,8	7,0	8,6	11,5	9,8	8,3	9,7
H3 Större städer	9,1	8,6	8,6	9,8	12,9	10,7	10,4	10,7
H4-H6 Övriga	12,0	10,2	9,0	10,4	14,9	11,4	9,8	10,2

Tabell 2.2

Bättre hälsotillstånd än jämnåriga. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)

Better state of health than peers

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	31,7	28,3	24,6	23,2	23,6	23,4	21,4	20,6
Ålder								
16-24 år	25,1	23,7	16,0	14,0	15,3	11,7	10,1	8,4
25-34 år	26,6	22,0	18,7	16,0	14,5	12,7	9,7	10,4
35-44 år	26,9	23,3	20,1	20,2	19,2	19,0	15,6	14,2
45-54 år	30,9	25,4	24,9	22,0	22,5	23,4	22,8	22,5
55-64 år	33,8	30,3	29,4	25,6	29,9	28,3	27,8	25,1
65-74 år	40,4	38,4	34,9	35,5	32,5	33,8	33,7	32,2
75-84 år	53,6	52,4	39,8	44,3	39,2	45,0	39,6	41,9
85- år	66,9	..	..	..	55,7	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	32,3	28,4	24,4	22,9	23,1	22,8	21,0	19,3
Ensamstående	30,3	28,8	24,3	22,7	24,3	25,1	22,0	24,4
varav ensamboende	31,4	27,5	25,2	24,0	24,1	26,7	23,2	24,6
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	32,4	30,4	..	..	26,9	29,2	..	..
Svensk bakgrund	31,5	28,0	..	..	23,1	22,6	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	27,4	23,5	20,7	19,7	21,7	21,6	20,0	21,1
Tjänstemän	37,3	34,5	32,4	31,1	26,8	28,4	27,3	26,7
Arbetare, ej facklärd	28,1	25,9	19,9	18,2	19,5	20,3	19,3	20,6
Arbetare, facklärd	26,6	21,4	21,8	21,7	27,5	25,5	22,7	23,1
Lägre tjänstemän	34,1	29,7	28,8	26,4	23,4	24,8	25,4	24,1
Tjänstemän, mellannivå	37,3	37,6	30,7	30,8	27,7	29,6	27,8	28,5
Högre tjänstemän	39,3	33,8	37,5	35,5	30,8	31,9	32,9	31,4
Mellan, högre tjm.	38,1	35,8	33,7	32,6	28,7	30,7	28,9	29,2
Företagare, jordbrukare	32,5	28,3	25,6	27,6	29,9	31,0	25,2	18,6
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	26,0	22,2	19,5	..	19,9	19,1	18,7	..
Gymnasial utb.	31,0	28,8	25,2	..	21,6	23,9	23,6	..
Eftergymnasial utb.	37,0	34,4	33,3	..	28,5	28,8	28,0	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	35,2	32,2	30,6	26,4	26,0	27,9	26,1	23,3
H3 Större städer	31,0	27,3	23,5	24,0	23,4	22,2	19,9	19,0
H4-H6 Övriga	27,9	25,3	20,1	19,6	21,1	19,9	18,3	19,5

Tabell 3.1

Har någon långvarig sjukdom. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have a chronic illness

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	46,9	42,7	42,6	42,3	52,6	49,3	46,7	46,8
Ålder								
16-24 år	27,0	26,4	23,3	22,3	29,7	30,7	22,2	24,4
25-34 år	30,9	26,3	26,7	25,5	32,1	30,5	25,2	25,4
35-44 år	37,0	32,0	31,6	30,6	41,3	36,6	33,9	30,8
45-54 år	43,7	40,5	40,3	39,2	52,2	46,3	45,1	46,5
55-64 år	60,9	55,5	57,4	58,8	65,5	60,5	63,7	62,2
65-74 år	72,3	68,3	67,7	68,2	77,5	74,2	72,7	72,5
75-84 år	84,1	76,4	77,8	79,2	88,6	85,6	83,1	85,8
85- år	91,6	..	..	..	90,7	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	46,7	41,8	42,3	40,6	52,8	48,1	45,3	46,4
Ensamstående	49,9	45,0	45,3	48,6	55,1	53,2	50,7	48,9
varav ensamboende	50,4	46,0	47,1	49,0	55,5	54,3	50,2	49,6
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	47,7	43,6	..	..	52,4	49,1	..	..
Svensk bakgrund	46,7	42,5	..	..	52,7	49,3	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	53,9	51,3	52,8	51,1	59,8	55,4	53,8	53,5
Tjänstemän	46,4	40,8	38,7	38,6	53,4	48,5	46,5	45,4
Arbetare, ej facklärd	55,0	51,9	51,7	52,0	61,2	55,6	54,8	53,8
Arbetare, facklärd	52,9	50,8	54,1	50,0	57,4	55,0	51,1	52,9
Lägre tjänstemän	51,9	46,2	42,5	44,3	54,5	52,9	49,2	47,2
Tjänstemän, mellannivå	46,7	39,8	38,4	38,6	53,5	48,3	46,5	44,2
Högre tjänstemän	42,4	38,8	35,6	34,7	52,5	40,8	39,0	42,6
Mellan, högre tjm.	44,9	39,3	37,4	36,9	53,1	45,8	44,0	43,6
Företagare, jordbrukare	50,1	40,6	43,4	42,2	53,0	52,1	49,8	49,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	51,7	46,6	45,1	..	55,9	52,3	51,6	..
Gymnasial utb.	49,0	42,4	44,1	..	54,7	51,1	45,7	..
Eftergymnasial utb.	42,0	39,0	34,7	..	50,4	44,4	40,3	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	44,0	39,3	39,6	41,0	49,5	46,5	45,6	45,6
H3 Större städer	47,4	42,8	41,6	42,5	53,7	50,1	46,9	47,3
H4-H6 Övriga	50,1	46,2	46,5	43,2	55,7	51,3	47,8	47,3

Tabell 3.2

Får regelbunden medicinsk behandling för långvarig sjukdom. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Receive regular medical treatment for chronic illness

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	32,3	26,0	25,9	24,8	40,1	35,4	32,1	31,8
Ålder								
16-24 år	12,9	10,7	7,2	7,9	16,9	14,9	9,4	10,8
25-34 år	14,1	9,5	10,6	10,6	19,9	16,3	12,0	13,4
35-44 år	21,2	14,8	13,7	12,7	26,6	23,1	20,3	17,0
45-54 år	28,4	21,4	22,4	21,4	39,3	33,6	29,3	28,9
55-64 år	45,8	37,9	41,9	39,5	51,9	45,3	47,4	45,8
65-74 år	61,3	52,4	50,7	47,9	67,3	60,8	57,5	56,4
75-84 år	74,8	65,8	62,4	60,4	80,0	74,5	67,3	70,3
85- år	80,2	..	..	..	81,3	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	32,3	24,8	26,0	23,8	39,4	34,4	31,6	31,5
Ensamstående	34,9	27,7	27,4	29,0	42,9	39,0	34,5	33,6
varav ensamboende	35,2	28,7	28,9	29,9	44,4	40,5	34,1	34,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	34,5	27,3	..	..	41,3	36,3	..	..
Svensk bakgrund	31,8	25,7	..	..	40,0	35,2	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	37,8	30,9	32,9	30,9	46,7	41,5	38,1	37,6
Tjänstemän	33,3	27,7	25,8	24,2	41,5	35,0	32,3	31,8
Arbetare, ej facklärd	38,7	31,9	31,7	32,1	47,8	42,0	38,9	38,1
Arbetare, facklärd	36,8	30,1	34,1	29,5	44,2	41,2	36,1	37,1
Lägre tjänstemän	40,0	34,6	28,6	27,2	43,5	37,4	35,1	32,7
Tjänstemän, mellannivå	32,3	26,3	25,4	24,5	41,2	34,8	30,1	31,2
Högre tjänstemän	30,2	25,3	23,1	22,3	39,0	29,5	29,3	30,8
Mellan, högre tjm.	31,5	25,8	24,6	23,5	40,4	33,2	29,7	30,8
Företagare, jordbrukare	32,3	22,9	25,0	23,9	40,8	40,1	33,8	32,5
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	34,8	28,3	27,6	..	44,1	39,3	36,0	..
Gymnasial utb.	34,1	25,5	26,5	..	42,0	36,7	32,1	..
Eftergymnasial utb.	28,9	22,7	20,7	..	37,5	30,6	24,4	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	30,7	23,5	23,8	24,4	39,3	34,2	31,6	31,9
H3 Större städer	33,1	27,2	27,1	26,0	40,3	35,5	32,6	31,4
H4-H6 Övriga	33,2	27,0	26,9	24,1	41,5	36,4	32,1	32,0

Tabell 3.3

Har sjukdom som påverkar arbetsförmågan. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have illness that affects ability to work

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	22,0	22,7	23,0	24,3	28,0	28,0	27,2	28,2
Ålder								
16-24 år	9,3	9,6	10,1	9,6	14,0	13,3	10,1	10,7
25-34 år	12,2	10,4	10,8	11,4	15,1	15,5	13,9	13,3
35-44 år	15,5	15,2	15,2	14,1	22,3	18,4	16,5	17,4
45-54 år	20,3	20,6	18,8	21,2	26,4	23,9	23,6	26,2
55-64 år	31,5	34,0	35,0	37,2	37,1	37,8	40,5	38,8
65-74 år	34,0	38,3	40,2	46,4	39,1	43,2	41,5	44,5
75-84 år	49,2	50,0	52,2	52,8	53,6	58,8	58,7	63,0
85- år	56,5	..	..	..	63,0	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	20,1	21,1	21,8	23,1	25,8	26,4	25,4	27,3
Ensamstående	27,0	26,8	27,7	30,1	31,2	31,9	31,2	31,7
varav ensamboende	27,2	28,0	29,1	29,8	30,9	31,9	30,5	32,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	27,6	27,8	..	..	30,1	34,8	..	..
Svensk bakgrund	21,1	22,0	..	..	27,6	27,0	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	29,0	32,2	32,4	31,6	35,7	35,1	34,2	34,1
Tjänstemän	18,1	18,0	16,2	17,6	26,0	24,7	24,5	25,1
Arbetare, ej facklärd	29,4	32,1	32,5	34,0	37,8	34,9	34,5	34,2
Arbetare, facklärd	28,8	32,4	32,2	28,9	32,0	35,6	34,1	34,7
Lägre tjänstemän	25,7	25,0	18,9	24,4	27,5	29,3	27,1	26,7
Tjänstemän, mellannivå	18,7	18,6	17,0	17,1	27,1	23,5	24,0	24,3
Högre tjänstemän	12,4	13,6	13,6	13,2	22,4	17,7	18,3	21,0
Mellan, högre tjm.	16,1	16,2	15,3	15,4	25,6	21,7	22,3	23,5
Företagare, jordbrukare	25,1	23,7	25,4	28,3	27,5	30,2	30,4	32,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	30,9	28,4	27,1	..	37,9	32,9	31,6	..
Gymnasial utb.	22,6	22,4	22,8	..	29,0	29,5	26,9	..
Eftergymnasial utb.	15,4	16,6	15,2	..	24,1	20,3	19,5	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	19,2	18,6	19,9	21,3	25,1	25,1	26,0	26,1
H3 Större städer	21,9	22,0	23,1	25,6	28,8	28,3	27,0	28,2
H4-H6 Övriga	25,5	27,5	25,9	25,7	30,8	30,7	28,5	30,1

Tabell 3.4

Har sjukdom som i hög grad påverkar arbetsförmågan. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have illness that greatly affects ability to work

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	10,3	10,6	11,2	11,7	13,9	13,0	12,8	12,5
Ålder								
16-24 år	3,1	1,5	2,4	2,7	3,4	2,5	2,5	2,1
25-34 år	4,2	2,9	3,3	3,5	5,9	5,7	5,3	3,9
35-44 år	6,8	4,6	5,9	4,4	11,4	7,3	7,5	5,7
45-54 år	11,3	10,0	7,0	9,0	13,6	12,5	11,2	10,8
55-64 år	16,0	21,6	21,0	21,2	20,4	20,7	20,6	20,1
65-74 år	14,3	17,2	20,0	24,9	19,0	18,8	17,5	19,8
75-84 år	25,4	26,5	32,6	31,0	30,1	31,1	33,2	35,1
85- år	37,7	..	..	..	39,3	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	8,0	9,2	9,9	10,4	11,9	11,6	11,0	11,3
Ensamstående	15,2	14,3	14,7	16,4	17,0	16,7	16,3	15,7
varav ensamboende	15,4	15,4	14,8	16,3	17,5	17,0	16,3	16,3
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	15,4	16,2	..	..	15,8	15,6	..	..
Svensk bakgrund	9,5	9,9	..	..	13,7	12,5	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	14,7	17,2	17,3	16,2	20,8	17,1	17,1	16,2
Tjänstemän	7,2	7,6	6,9	7,6	11,7	11,9	11,8	9,6
Arbetare, ej facklärd	14,3	18,4	16,2	17,4	22,0	17,3	17,8	16,4
Arbetare, facklärd	15,2	16,2	18,5	14,7	19,4	16,5	15,2	15,7
Lägre tjänstemän	11,8	11,7	8,1	10,5	13,2	15,3	14,7	11,2
Tjänstemän, mellannivå	7,4	7,5	7,5	8,3	11,4	11,5	8,9	8,7
Högre tjänstemän	4,3	5,6	5,6	4,9	7,9	6,1	9,8	5,7
Mellan, högre tjm.	6,0	6,5	6,7	6,8	10,5	9,6	9,0	7,9
Företagare, jordbrukare	11,4	9,5	9,9	12,5	15,8	12,2	11,3	14,9
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	17,8	14,5	14,6	..	22,9	17,9	16,4	..
Gymnasial utb.	10,1	9,9	9,7	..	15,3	13,3	12,2	..
Eftergymnasial utb.	6,4	6,7	5,9	..	9,1	7,3	8,3	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	9,0	9,6	9,2	10,0	12,1	10,8	12,2	10,9
H3 Större städer	9,9	10,2	11,4	12,3	14,1	14,0	13,0	13,1
H4-H6 Övriga	12,5	12,0	12,5	12,6	16,0	14,2	13,4	13,4

Tabell 3.5

Har svåra besvär av långvarig sjukdom. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have serious discomfort from chronic illness

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	13,3	13,4	13,8	14,6	20,2	18,8	17,8	17,7
Ålder								
16-24 år	5,8	6,3	4,8	4,4	10,4	11,3	7,1	7,7
25-34 år	7,5	8,0	7,5	8,2	12,7	12,6	11,2	9,4
35-44 år	11,5	9,6	9,9	10,1	19,2	13,8	14,1	11,0
45-54 år	14,8	14,8	11,8	13,9	20,7	17,5	18,0	18,4
55-64 år	20,3	18,5	23,3	22,0	25,5	23,2	22,5	22,9
65-74 år	15,2	20,8	18,7	23,7	25,3	25,8	23,7	25,7
75-84 år	23,0	23,4	29,7	30,7	32,3	34,6	35,1	37,4
85- år	27,6	..	..	..	31,5	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	12,6	12,4	12,7	14,0	19,2	18,5	16,6	17,0
Ensamstående	15,9	16,6	17,3	17,6	24,0	21,3	21,4	20,6
varav ensamboende	16,5	18,1	18,4	18,0	22,0	21,2	21,3	21,5
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	18,3	18,2	..	..	25,3	24,7	..	..
Svensk bakgrund	12,3	12,8	..	..	19,4	17,9	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	18,6	19,1	20,9	20,8	27,2	23,4	22,3	21,8
Tjänstemän	11,2	10,6	9,1	9,2	17,9	16,5	16,5	15,1
Arbetare, ej facklärd	18,7	18,6	20,1	21,1	28,7	22,2	22,8	21,6
Arbetare, facklärd	18,6	19,6	21,7	20,6	25,6	27,6	21,7	24,0
Lägre tjänstemän	15,0	16,8	9,8	13,0	19,7	19,7	18,5	16,9
Tjänstemän, mellannivå	12,2	10,4	11,0	9,2	18,8	16,0	15,8	13,8
Högre tjänstemän	7,7	7,3	6,6	6,8	13,7	13,3	13,0	11,7
Mellan, högre tjm.	10,2	8,8	8,9	8,1	17,3	15,0	15,0	13,3
Företagare, jordbrukare	12,9	13,3	13,7	16,3	21,1	19,2	20,1	18,6
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	17,8	17,1	16,9	..	26,4	21,4	22,6	..
Gymnasial utb.	13,8	13,4	13,3	..	22,9	20,7	16,9	..
Eftergymnasial utb.	10,3	9,0	8,9	..	16,6	13,7	12,7	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	11,4	11,5	12,5	13,3	18,2	16,4	16,8	16,8
H3 Större städer	14,0	12,5	13,2	15,7	21,3	19,7	18,4	19,2
H4-H6 Övriga	14,9	16,4	15,3	14,8	21,2	20,3	18,2	17,1

Tabell 4.1
Sjukdom i skelett eller rörelseorgan. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Musculoskeletal illness

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	14,6	15,0	16,0	21,7	21,0	20,3
Ålder						
16-24 år	6,0	5,5	7,5	6,3	7,9	7,2
25-34 år	7,0	7,9	9,2	10,1	12,6	9,0
35-44 år	12,1	12,6	13,1	15,8	14,3	15,2
45-54 år	16,9	17,5	15,7	24,8	20,3	19,4
55-64 år	21,5	21,6	24,5	29,5	31,4	31,5
65-74 år	19,4	21,8	23,8	36,7	31,7	30,7
75-84 år	26,7	25,0	23,6	36,2	36,3	36,2
85- år	29,8	..	..	36,3	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	15,1	14,9	16,2	22,4	21,1	20,0
Ensamstående	14,9	16,4	16,7	21,8	20,8	20,5
varav ensamboende	14,5	17,1	17,0	20,6	20,1	19,7
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	16,9	15,1	..	22,7	26,0	..
Svensk bakgrund	14,1	15,0	..	21,5	20,4	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	20,0	22,6	23,0	28,0	27,1	26,1
Tjänstemän	12,8	11,5	10,6	21,3	19,2	18,3
Arbetare, ej facklärd	18,1	20,6	23,1	30,0	27,5	26,7
Arbetare, facklärd	22,2	24,4	23,0	25,4	25,5	24,7
Lägre tjänstemän	16,6	12,5	12,4	22,8	22,4	18,3
Tjänstemän, mellannivå	12,9	12,5	10,8	21,8	17,9	20,7
Högre tjänstemän	10,2	10,2	9,1	17,9	15,6	13,4
Mellan, högre tjm.	11,9	11,3	10,0	20,7	17,1	18,5
Företagare, jordbrukare	17,0	15,8	19,7	24,6	24,5	23,3
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	16,3	16,4	19,1	26,5	23,7	22,3
Gymnasial utb.	16,6	16,2	16,3	23,8	22,9	20,8
Eftergymnasial utb.	11,0	10,7	8,6	19,1	16,5	15,1
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	12,1	12,9	13,7	18,6	18,5	19,0
H3 Större städer	14,8	13,7	14,6	22,8	21,5	20,5
H4-H6 Övriga	17,6	18,8	19,5	24,4	23,1	21,5

Tabell 4.3
Sjukdom i cirkulationsorganen. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Circulatory illness

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	15,1	13,1	13,9	15,1	13,9	14,8
Ålder						
16-24 år	0,1	0,2	0,3	0,7	0,1	0,6
25-34 år	0,6	0,3	1,2	1,3	1,2	0,9
35-44 år	3,1	2,6	3,0	2,8	3,5	4,6
45-54 år	11,5	9,1	9,4	10,7	10,3	10,2
55-64 år	25,7	22,1	25,6	21,2	15,8	21,4
65-74 år	40,6	37,5	37,4	36,8	36,2	38,6
75-84 år	55,0	47,2	46,1	52,4	49,3	45,3
85- år	59,0	..	..	57,1	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	14,9	13,1	14,2	15,1	13,7	15,0
Ensamstående	15,8	13,3	13,3	14,9	14,7	14,7
varav ensamboende	16,1	13,4	13,1	15,3	15,7	14,8
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	15,0	13,2	..	16,9	12,9	..
Svensk bakgrund	15,2	13,1	..	14,8	13,9	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	19,3	16,9	18,3	18,6	17,4	18,1
Tjänstemän	16,4	14,1	14,2	16,3	13,8	15,0
Arbetare, ej facklärd	20,4	16,0	17,3	20,0	17,8	18,5
Arbetare, facklärd	18,2	17,7	19,5	15,3	16,1	16,9
Lägre tjänstemän	20,0	15,9	17,2	17,1	15,9	15,4
Tjänstemän, mellannivå	16,9	13,7	13,5	15,4	12,6	14,7
Högre tjänstemän	12,9	13,5	11,7	13,5	10,9	14,4
Mellan, högre tjm.	15,3	13,6	12,9	14,9	12,0	14,6
Företagare, jordbrukare	17,2	14,6	15,1	16,8	16,4	20,3
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	15,8	14,6	15,2	17,8	16,0	16,9
Gymnasial utb.	16,3	12,5	13,7	15,4	13,6	14,4
Eftergymnasial utb.	12,8	11,5	10,6	12,7	9,5	10,6
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	14,0	12,2	12,2	14,1	12,3	12,9
H3 Större städer	16,0	13,6	14,6	14,8	13,2	15,0
H4-H6 Övriga	15,5	13,5	14,9	16,4	16,1	16,5

Tabell 4.6
Sjukdom i andningsorganen. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Respiratory illness

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	7,5	5,8	4,9	8,3	6,5	4,3
Ålder						
16-24 år	10,8	9,4	6,0	9,6	8,4	4,1
25-34 år	8,4	6,4	3,9	7,8	5,6	3,9
35-44 år	8,3	4,3	3,7	7,5	5,8	3,5
45-54 år	4,7	3,4	4,1	7,7	5,4	3,5
55-64 år	6,7	5,0	4,9	7,3	6,3	4,7
65-74 år	6,0	7,2	6,9	9,7	7,7	6,2
75-84 år	7,5	7,2	7,5	9,9	7,2	5,4
85- år	2,6	..	..	5,9	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	7,8	5,6	4,7	8,2	6,1	4,2
Ensamstående	8,6	6,0	6,0	9,3	7,3	4,8
varav ensamboende	8,0	6,0	6,6	8,3	7,2	4,6
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	5,4	6,0	..	8,2	6,2	..
Svensk bakgrund	7,8	5,9	..	8,4	6,5	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	8,0	5,7	6,1	8,6	6,8	4,8
Tjänstemän	7,0	4,9	3,5	8,1	5,7	4,0
Arbetare, ej facklärd	8,7	6,9	5,4	8,1	6,9	4,9
Arbetare, facklärd	7,3	4,7	6,7	9,4	6,2	4,3
Lägre tjänstemän	8,5	5,3	3,2	7,6	5,9	4,4
Tjänstemän, mellannivå	5,5	4,5	3,4	8,6	6,3	3,2
Högre tjänstemän	7,8	4,8	3,9	8,1	4,2	4,9
Mellan, högre tjm.	6,6	4,7	3,7	8,5	5,5	3,5
Företagare, jordbrukare	3,7	4,7	3,9	3,6	5,4	3,8
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	6,4	6,0	4,9	7,2	5,5	4,3
Gymnasial utb.	7,4	4,8	4,5	9,2	6,9	4,4
Eftergymnasial utb.	6,8	6,7	5,1	7,8	5,6	3,4
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	7,0	5,6	4,5	8,2	6,0	4,5
H3 Större städer	7,4	6,1	5,6	9,1	7,8	4,5
H4-H6 Övriga	8,2	6,0	4,8	7,3	5,5	3,9

Tabell 4.7
Sjukdom i nervsystemet eller sinnesorganen. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)
Nerve-related illness

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	6,5	7,2	7,9	6,8	7,1	7,3
Ålder						
16-24 år	3,9	2,9	3,1	3,4	3,8	2,3
25-34 år	4,5	3,5	4,5	3,8	3,6	3,8
35-44 år	3,6	4,4	4,8	3,7	4,8	4,2
45-54 år	5,8	6,6	7,0	6,2	4,9	5,7
55-64 år	8,0	9,5	10,4	7,7	7,1	8,3
65-74 år	9,5	12,9	14,1	9,2	12,1	13,0
75-84 år	18,0	18,5	20,4	19,0	20,0	20,3
85- år	24,3	..	..	23,7	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	6,1	6,9	7,7	6,2	6,5	6,6
Ensamstående	7,9	7,8	8,8	8,1	8,6	8,6
varav ensamboende	7,9	8,4	8,9	9,4	10,4	9,2
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	5,6	7,5	..	7,3	6,9	..
Svensk bakgrund	6,7	7,2	..	6,8	7,1	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	7,6	8,8	10,0	7,0	7,7	8,3
Tjänstemän	5,8	7,5	7,6	7,3	7,3	8,1
Arbetare, ej facklärd	7,8	8,5	9,8	7,3	7,8	8,6
Arbetare, facklärd	7,2	9,3	10,3	6,0	7,8	7,4
Lägre tjänstemän	7,8	8,4	9,2	6,0	6,3	9,8
Tjänstemän, mellannivå	5,3	7,4	7,5	8,3	7,9	6,2
Högre tjänstemän	4,7	7,4	6,3	8,4	9,6	6,9
Mellan, högre tjm.	5,1	7,4	7,0	8,4	8,5	6,5
Företagare, jordbrukare	8,6	5,8	8,2	4,3	6,3	6,9
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	7,4	7,5	9,6	6,7	8,0	8,8
Gymnasial utb.	6,5	7,3	7,8	6,2	6,9	7,0
Eftergymnasial utb.	5,7	8,0	5,9	8,2	8,1	6,3
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	6,2	6,6	7,5	6,3	7,1	7,2
H3 Större städer	7,6	7,5	7,9	7,9	7,2	7,2
H4-H6 Övriga	5,4	7,4	8,3	6,2	7,0	7,7

Tabell 5.1

Besvär av smärta och värk. År 1980, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)

Suffer from aches and pains

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80	04-05	96-97	88-89	80
Samtliga 16-84 år	58,2	53,0	52,7	52,5	71,4	66,9	63,5	59,7
Ålder								
16-24 år	40,2	35,3	36,0	34,9	60,9	52,5	49,8	40,2
25-34 år	51,0	47,7	48,0	40,1	66,9	62,6	56,3	46,2
35-44 år	60,2	53,4	53,1	50,8	69,2	69,3	60,8	52,2
45-54 år	63,7	58,0	55,7	60,4	76,9	69,8	66,0	64,4
55-64 år	65,8	61,2	59,5	65,1	77,5	74,9	73,1	71,2
65-74 år	65,4	60,1	60,6	59,8	78,5	67,9	69,0	77,3
75-84 år	62,8	57,2	60,4	60,3	69,6	70,3	72,5	74,5
85- år	55,2	..	..	..	58,4	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	60,4	57,3	53,9	55,2	73,8	68,3	63,8	60,7
Ensamstående	55,6	49,5	52,4	51,5	70,2	66,1	64,9	58,7
varav ensamboende	56,0	50,2	53,5	52,9	73,7	65,3	62,3	60,6
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	60,9	55,8	..	..	74,5	71,3	..	..
Svensk bakgrund	57,7	52,7	..	..	71,0	66,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	68,5	63,7	65,2	63,0	77,4	73,4	71,0	67,8
Tjänstemän	55,4	49,0	44,3	43,5	70,1	65,5	60,3	56,2
Arbetare, ej facklärd	66,6	61,1	64,0	64,3	78,9	74,1	71,6	68,9
Arbetare, facklärd	70,6	66,0	66,5	61,1	75,2	70,4	70,6	63,0
Lägre tjänstemän	63,0	55,7	48,3	53,1	74,5	68,2	63,1	56,9
Tjänstemän, mellannivå	57,8	49,2	46,8	41,7	70,1	67,9	60,1	56,6
Högre tjänstemän	47,6	45,0	38,1	40,2	65,4	57,7	53,2	51,8
Mellan, högre tjm.	53,3	47,2	43,1	40,6	68,4	64,3	58,2	55,4
Företagare, jordbrukare	66,0	56,5	60,1	59,4	76,3	72,5	66,7	63,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	63,1	55,8	57,5	..	72,8	69,6	66,0	..
Gymnasial utb.	63,2	56,3	54,7	..	76,4	69,6	66,0	..
Eftergymnasial utb.	50,1	45,0	40,8	..	68,7	61,2	55,5	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	55,1	48,0	47,4	48,6	69,2	64,8	62,0	57,7
H3 Större städer	57,6	53,4	51,5	52,6	73,2	65,2	62,6	60,6
H4-H6 Övriga	63,2	58,2	58,9	56,0	71,4	71,3	66,1	61,0

Tabell 5.3
Värk från nacke, skuldror eller axlar. År 1980, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)
Pain in neck and shoulders

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80	04-05	96-97	88-89	80
Samtliga 16-84 år	35,0	31,0	27,9	23,5	52,8	48,1	41,8	32,7
Ålder								
16-24 år	20,4	15,9	13,4	9,0	42,3	33,3	27,7	12,7
25-34 år	30,5	26,9	23,0	14,1	53,3	46,3	38,0	20,4
35-44 år	36,9	28,8	27,7	18,8	55,1	52,5	41,7	30,7
45-54 år	39,7	38,6	31,0	25,1	58,8	55,3	47,2	37,9
55-64 år	41,6	39,0	34,3	38,6	57,9	53,7	50,7	45,5
65-74 år	41,0	36,0	36,8	33,2	52,7	44,7	44,5	42,3
75-84 år	33,0	31,6	32,8	31,5	43,0	45,2	40,2	42,0
85- år	25,2	..	..	..	31,9	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	37,6	33,9	28,3	24,8	53,6	48,6	42,5	33,2
Ensamstående	34,5	29,6	28,1	22,5	52,2	48,5	42,5	32,8
varav ensamboende	34,5	30,2	29,5	22,1	53,4	47,8	41,5	30,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	40,9	36,1	..	..	58,2	53,7	..	..
Svensk bakgrund	34,0	30,4	..	..	51,9	47,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	45,8	40,2	39,5	30,9	59,4	55,2	48,6	40,8
Tjänstemän	30,4	27,6	20,3	17,8	50,9	47,2	39,9	29,9
Arbetare, ej facklärd	45,4	40,8	38,1	31,6	61,1	55,7	49,7	42,2
Arbetare, facklärd	46,5	39,6	41,1	30,0	56,9	52,9	46,0	35,8
Lägre tjänstemän	36,7	33,9	25,4	19,2	56,0	52,7	42,6	32,2
Tjänstemän, mellannivå	32,7	28,2	20,8	21,1	50,6	45,6	39,9	29,6
Högre tjänstemän	23,4	23,4	15,9	13,0	43,6	41,5	33,8	22,9
Mellan, högre tjm.	28,7	25,8	18,6	17,3	48,5	43,8	38,2	27,7
Företagare, jordbrukare	40,8	33,1	33,2	27,0	55,7	50,6	42,6	35,4
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	41,5	34,1	32,6	..	58,8	52,0	44,5	..
Gymnasial utb.	39,7	32,4	28,5	..	56,9	49,3	44,0	..
Eftergymnasial utb.	26,9	24,6	17,1	..	47,2	41,9	34,8	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	32,2	27,3	24,3	21,3	51,4	45,0	40,1	30,9
H3 Större städer	34,5	31,0	27,0	22,9	53,9	47,4	40,6	32,1
H4-H6 Övriga	39,3	35,0	32,1	26,1	52,7	52,3	44,7	34,6

Tabell 5.5
Ryggvärk, höftsmärtor eller ischias. År 1980, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Back pain, hip pain or sciatica

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80	04-05	96-97	88-89	80
Samtliga 16-84 år	34,1	33,3	33,7	33,7	41,7	40,2	37,4	37,8
Ålder								
16-24 år	23,5	20,8	22,1	22,9	34,2	27,2	28,6	28,8
25-34 år	29,9	30,4	30,7	27,4	35,2	36,7	32,5	30,1
35-44 år	33,8	35,1	34,6	30,9	39,7	41,6	34,5	31,1
45-54 år	40,2	36,7	37,1	40,3	44,7	40,3	36,3	42,6
55-64 år	38,6	37,5	39,1	44,4	47,6	47,8	45,7	46,4
65-74 år	36,4	38,4	37,4	34,1	48,1	41,5	43,8	44,9
75-84 år	36,8	34,0	34,8	34,4	43,8	47,3	42,7	44,1
85- år	36,6	..	..	..	42,3	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	35,2	36,4	34,0	36,2	42,7	41,4	37,5	39,3
Ensamstående	32,2	30,5	34,3	31,9	42,3	39,6	38,2	35,2
varav ensamboende	32,8	31,1	34,9	31,9	42,4	38,2	35,3	36,4
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	38,6	36,3	..	..	43,6	43,8	..	..
Svensk bakgrund	33,3	32,8	..	..	41,4	39,8	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	42,0	42,7	42,8	40,4	48,6	47,7	43,4	42,5
Tjänstemän	30,0	29,5	27,2	27,3	39,0	37,5	34,1	35,7
Arbetare, ej facklärd	40,4	40,7	42,6	40,1	50,2	48,6	43,4	43,6
Arbetare, facklärd	43,9	44,6	43,0	40,6	47,0	45,1	44,5	38,3
Lägre tjänstemän	34,4	33,9	29,2	32,4	41,2	38,9	36,7	37,4
Tjänstemän, mellannivå	31,2	29,0	30,1	26,1	39,7	41,0	33,3	35,9
Högre tjänstemän	26,1	27,7	22,3	25,4	34,8	29,6	28,8	28,3
Mellan, högre tjm.	28,9	28,2	26,6	25,7	37,9	37,2	31,8	34,1
Företagare, jordbrukare	39,7	35,5	40,5	37,7	44,8	44,7	40,2	39,4
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	38,7	36,3	37,4	..	45,3	45,0	38,0	..
Gymnasial utb.	38,4	35,7	35,3	..	47,0	42,1	39,6	..
Eftergymnasial utb.	27,5	25,9	25,7	..	37,1	35,2	31,5	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	30,4	29,5	30,2	30,1	38,3	37,2	36,2	35,6
H3 Större städer	34,5	32,8	33,0	34,5	42,3	38,8	37,1	38,7
H4-H6 Övriga	38,5	37,7	37,7	36,1	44,9	45,4	38,7	39,3

Tabell 5.7

Värk i leder (händer, armbågar, ben eller knän). År 1980, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Pain in joints (hands, elbows, legs or knees)

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80	04-05	96-97	88-89	80
Samtliga 16-84 år	29,3	24,1	23,0	25,2	37,5	33,2	31,0	31,4
Ålder								
16-24 år	16,7	14,1	14,6	13,8	23,6	20,9	16,3	15,0
25-34 år	22,6	18,2	17,5	17,8	21,9	18,7	16,9	15,4
35-44 år	27,0	23,0	20,4	23,4	28,2	26,3	23,7	24,3
45-54 år	31,8	26,8	23,7	26,7	41,9	36,6	33,0	32,7
55-64 år	37,3	29,2	28,1	32,7	51,2	45,0	42,3	41,4
65-74 år	36,4	30,2	29,9	33,8	54,9	43,8	43,8	49,4
75-84 år	39,3	32,8	35,2	35,6	48,2	48,1	50,7	52,9
85- år	25,8	..	..	..	41,4	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	30,2	24,8	22,6	26,7	37,8	32,9	30,7	30,7
Ensamstående	30,0	23,4	25,6	24,5	38,9	33,3	33,3	32,3
varav ensamboende	30,5	24,4	26,3	26,7	38,1	32,8	32,6	35,3
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	34,0	27,3	..	..	43,9	40,9	..	..
Svensk bakgrund	28,4	23,7	..	..	36,4	32,1	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	38,9	33,6	31,5	32,7	47,0	39,8	38,2	37,7
Tjänstemän	25,5	18,5	16,7	18,7	34,0	30,5	27,3	26,9
Arbetare, ej facklärd	36,3	30,7	29,8	33,7	50,6	42,0	38,8	38,1
Arbetare, facklärd	41,7	36,0	33,3	31,3	40,5	34,4	38,0	35,0
Lägre tjänstemän	31,6	22,5	18,0	28,6	37,5	33,3	28,1	27,0
Tjänstemän, mellannivå	26,4	20,1	18,9	16,7	34,1	30,8	28,9	26,3
Högre tjänstemän	20,7	14,4	13,4	14,7	30,5	24,7	20,8	26,4
Mellan, högre tjm.	23,8	17,5	16,1	15,8	33,0	28,6	27,0	26,6
Företagare, jordbrukare	32,4	26,3	25,7	30,6	41,4	34,8	36,7	36,3
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	34,2	27,5	27,3	..	44,4	37,6	34,6	..
Gymnasial utb.	31,9	25,8	23,5	..	41,1	34,9	31,1	..
Eftergymnasial utb.	22,5	17,0	14,1	..	33,2	25,1	23,2	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	25,9	20,8	19,2	22,3	33,8	30,4	29,9	29,5
H3 Större städer	30,8	23,7	23,0	26,6	38,7	32,0	30,5	31,6
H4-H6 Övriga	31,7	28,1	26,7	26,8	40,4	37,4	32,7	33,0

Tabell 6.1
Har allergiska besvär. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Allergy problems

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	28,9	24,8	21,3	33,4	30,9	28,9
Ålder						
16-24 år	27,2	31,4	25,4	34,0	33,8	30,7
25-34 år	33,7	30,2	25,7	36,6	33,4	28,2
35-44 år	35,8	26,3	22,8	36,1	32,3	28,4
45-54 år	31,2	22,6	18,7	34,3	29,9	29,7
55-64 år	26,1	21,0	19,2	34,1	32,0	30,1
65-74 år	22,5	19,3	17,1	33,6	27,8	28,5
75-84 år	14,9	17,3	16,1	19,7	23,5	25,3
85- år	4,8	..	..	13,9	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	30,1	23,9	20,1	33,4	29,8	28,2
Ensamstående	26,4	25,1	21,7	35,5	33,4	31,9
varav ensamboende	27,0	25,0	23,2	34,6	34,0	34,5
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	27,6	25,6	..	37,2	32,8	..
Svensk bakgrund	29,2	24,7	..	32,9	30,7	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	28,7	23,1	20,4	33,1	31,1	27,2
Tjänstemän	31,5	24,6	20,5	33,6	30,5	30,5
Arbetare, ej facklärd	28,0	24,6	19,6	33,4	31,8	26,8
Arbetare, facklärd	29,4	21,9	21,4	32,0	29,0	28,6
Lägre tjänstemän	30,5	26,9	18,4	32,0	29,6	31,3
Tjänstemän, mellannivå	29,6	24,0	20,3	35,5	31,1	30,9
Högre tjänstemän	34,5	23,8	22,3	34,6	30,5	27,6
Mellan, högre tjm.	32,0	23,9	21,3	35,2	30,7	29,8
Företagare, jordbrukare	26,0	22,6	19,5	34,1	26,7	27,0
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	24,0	22,5	18,3	29,5	28,3	25,7
Gymnasial utb.	28,6	24,4	21,5	34,0	31,6	30,2
Eftergymnasial utb.	32,9	28,7	24,4	36,5	31,8	30,6
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	30,3	26,7	21,3	33,7	30,7	29,0
H3 Större städer	27,1	23,1	19,9	34,9	31,5	28,4
H4-H6 Övriga	29,3	24,4	22,3	30,9	30,3	29,0

Tabell 6.4

Har "hösnuva" (får rinnande, kliande näsa eller ögon i samband med lövsprickning, gräsblomning eller pälsdjurskontakt). År 1981, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Hay fever

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	81	04-05	96-97	88-89	81
Samtliga 16-84 år	23,3	17,3	13,4	9,0	24,1	19,3	14,7	9,1
Ålder								
16-24 år	25,0	26,3	18,9	12,6	26,1	24,6	18,8	10,0
25-34 år	29,7	24,7	19,8	11,3	30,5	24,7	17,8	9,2
35-44 år	31,6	19,3	16,3	8,9	29,6	23,2	16,3	10,7
45-54 år	24,4	14,8	9,8	6,9	24,2	17,0	13,7	7,9
55-64 år	17,9	10,7	7,9	8,1	20,4	15,1	12,2	9,4
65-74 år	14,2	11,1	8,8	7,6	18,2	13,7	10,9	7,2
75-84 år	7,9	8,6	8,3	5,4	13,6	13,6	11,4	8,4
85- år	3,7	..	..	..	7,9	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	23,8	17,1	12,6	8,2	24,0	19,0	14,3	9,5
Ensamstående	21,1	17,1	13,6	10,5	26,2	20,6	16,4	8,0
varav ensamstående	21,7	16,6	14,9	10,6	25,9	21,5	17,1	10,0
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	21,4	17,9	..	..	27,0	20,3	..	..
Svensk bakgrund	23,6	17,2	..	..	23,6	19,2	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	21,9	15,0	12,1	8,2	23,6	18,5	13,2	8,2
Tjänstemän	25,9	17,1	12,7	8,3	24,1	19,1	15,2	11,8
Arbetare, ej facklärd	21,0	16,1	11,2	8,2	23,6	19,1	12,7	8,0
Arbetare, facklärd	22,6	14,0	12,9	8,4	23,6	17,6	14,9	8,7
Lägre tjänstemän	25,2	17,7	10,4	8,4	24,0	18,0	15,5	13,0
Tjänstemän, mellannivå	24,1	16,4	12,1	6,7	23,7	19,4	16,9	11,0
Högre tjänstemän	28,4	17,6	15,0	9,8	26,3	19,7	10,1	10,9
Mellan, högre tjm.	26,3	16,9	13,6	8,3	24,5	19,6	14,9	10,7
Företagare, jordbrukare	18,1	14,9	11,5	9,6	23,6	13,6	13,2	4,6
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	17,4	15,7	10,9	..	21,3	16,0	12,7	..
Gymnasial utb.	23,4	16,5	13,2	..	24,1	20,0	15,5	..
Eftergymnasial utb.	27,0	21,4	16,1	..	25,6	20,8	15,0	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	25,0	20,3	14,2	10,6	24,5	20,2	15,6	9,1
H3 Större städer	21,4	15,9	12,2	8,2	25,2	19,5	14,8	10,0
H4-H6 Övriga	23,5	15,6	13,5	8,0	21,7	17,8	13,6	8,4

Tabell 6.5
Har allergisk astma. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Allergy-related asthma

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	2,5	2,8	1,9	4,5	4,0	2,3
Ålder						
16-24 år	3,4	3,9	3,0	4,5	7,7	3,3
25-34 år	2,6	4,6	2,7	6,3	4,7	2,4
35-44 år	3,8	2,2	1,6	4,7	3,7	2,5
45-54 år	2,1	2,2	1,5	5,0	4,0	1,9
55-64 år	1,8	2,0	1,1	4,2	2,1	2,2
65-74 år	1,6	2,9	1,8	3,7	2,7	2,1
75-84 år	0,7	1,3	1,9	2,1	3,3	2,0
85- år	0,0	..		0,5	..	
Familjetyp						
Sammanboende	3,4	2,5	1,9	4,4	4,2	2,6
Ensamstående	2,4	2,9	2,2	6,2	4,2	2,1
varav ensamboende	2,1	3,2	2,4	4,8	4,3	2,0
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	2,2	3,0	..	4,4	3,8	..
Svensk bakgrund	2,5	2,8	..	4,6	4,1	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	2,5	2,9	2,0	5,4	3,8	2,4
Tjänstemän	2,4	2,0	1,3	4,0	3,4	2,0
Arbetare, ej facklärd	2,0	3,7	1,7	5,8	4,0	2,3
Arbetare, facklärd	3,0	2,3	2,3	4,9	3,4	3,0
Lägre tjänstemän	3,3	2,1	0,4	4,3	3,6	2,1
Tjänstemän, mellannivå	1,1	2,0	1,5	3,4	3,7	2,4
Högre tjänstemän	3,4	2,2	1,8	4,8	2,8	0,9
Mellan, högre tjm.	2,2	2,0	1,7	3,9	3,4	1,9
Företagare, jordbrukare	1,9	3,0	1,7	4,5	3,2	2,4
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	1,7	3,3	1,4	5,5	3,4	2,2
Gymnasial utb.	2,7	2,6	1,9	5,2	4,3	2,7
Eftergymnasial utb.	2,2	3,2	2,2	4,0	4,3	1,8
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	2,6	2,5	1,8	4,9	3,8	2,0
H3 Större städer	1,5	3,0	2,0	4,2	4,6	2,8
H4-H6 Övriga	3,5	2,9	2,0	4,5	3,5	2,1

Tabell 7.1

”Trötthet” under de senaste två veckorna¹. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Fatigue during the past two weeks

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	6,2	5,0	3,9	4,2	12,8	10,5	7,7	8,7
Ålder								
16-24 år	8,6	5,4	3,0	3,0	15,3	10,2	7,5	7,6
25-34 år	8,4	7,7	3,9	4,1	17,0	14,6	9,0	10,3
35-44 år	6,7	5,1	4,2	3,8	14,4	11,6	8,1	7,6
45-54 år	6,1	4,5	4,1	4,5	12,0	10,9	8,4	10,3
55-64 år	4,5	3,2	4,2	4,6	11,0	7,7	7,3	7,7
65-74 år	2,4	3,6	3,1	3,8	8,6	7,9	4,5	6,6
75-84 år	4,4	5,1	5,3	7,0	9,0	8,9	7,8	11,4
85- år	3,4	..	..	..	8,7	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	6,1	4,7	4,0	4,1	12,2	9,8	7,2	9,0
Ensamstående	6,5	6,0	5,2	5,4	14,6	11,8	9,3	9,6
varav ensamboende	6,6	6,9	5,8	5,3	14,1	10,2	8,9	10,3
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	9,0	7,1	..	..	18,2	14,7	..	..
Svensk bakgrund	5,4	4,7	..	..	11,8	9,8	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	6,0	5,9	5,3	5,3	14,0	10,4	7,7	10,2
Tjänstemän	5,0	4,4	2,5	3,5	11,2	10,0	7,5	7,5
Arbetare, ej facklärd	6,8	6,1	6,1	5,7	14,9	10,1	8,3	10,4
Arbetare, facklärd	5,2	5,8	4,5	4,8	12,9	11,8	5,7	9,4
Lägre tjänstemän	5,4	6,3	1,9	3,3	9,8	10,9	7,5	7,5
Tjänstemän, mellannivå	5,4	3,5	3,0	3,8	11,8	9,7	7,6	7,5
Högre tjänstemän	4,1	4,1	2,7	3,2	10,8	7,9	7,3	7,7
Mellan, högre tjm.	4,8	3,7	2,7	3,5	11,5	9,1	7,4	7,5
Företagare, jordbrukare	6,2	4,4	3,5	4,1	11,7	13,7	6,7	7,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	8,3	5,6	4,8	..	18,3	13,6	8,5	..
Gymnasial utb.	6,3	5,1	4,0	..	12,2	9,5	7,1	..
Eftergymnasial utb.	5,0	4,3	2,6	..	11,2	8,7	7,5	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	6,2	5,9	4,3	4,8	13,0	12,1	9,1	10,2
H3 Större städer	6,2	4,1	3,8	3,9	13,0	10,0	6,6	8,9
H4-H6 Övriga	5,8	5,0	3,8	3,8	12,3	9,1	7,2	7,1

1. Haft svårt att komma igång på morgnarna och varit påfallande trött såväl dagar som kvällar under de senaste två veckorna

Tabell 7.2

Haft besvär med sömnen under de senaste två veckorna. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Had problems with insomnia during the past two weeks

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	18,9	13,6	11,8	11,9	28,9	21,3	19,8	19,1
Ålder								
16-24 år	16,7	11,5	5,3	6,2	24,5	13,2	10,6	8,9
25-34 år	20,7	13,7	9,1	8,2	24,9	17,2	11,5	9,8
35-44 år	19,0	12,7	11,4	9,1	27,1	16,7	12,7	10,6
45-54 år	17,5	13,2	11,3	12,6	27,1	21,8	19,7	20,2
55-64 år	20,4	14,3	12,7	14,4	32,8	26,8	26,7	26,1
65-74 år	17,4	14,0	17,6	18,8	34,6	25,5	29,8	30,2
75-84 år	20,2	18,8	22,5	21,3	34,6	31,9	35,3	37,6
85- år	16,2	..	..	..	26,5	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	18,3	12,2	9,8	10,7	26,9	20,6	19,0	18,0
Ensamstående	21,4	17,3	16,6	16,2	32,9	23,3	22,8	23,0
varav ensamboende	22,2	18,6	17,6	18,6	32,3	23,1	21,6	23,8
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	26,7	22,3	..	..	34,8	27,9	..	..
Svensk bakgrund	17,5	12,4	..	..	27,8	20,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	21,2	15,7	14,8	14,1	32,6	24,8	23,1	22,8
Tjänstemän	18,2	12,7	10,5	11,0	27,6	20,1	19,6	18,2
Arbetare, ej facklärd	22,3	16,5	15,9	14,8	34,3	25,6	23,5	23,3
Arbetare, facklärd	20,3	15,1	13,5	13,3	29,8	21,7	22,4	20,8
Lägre tjänstemän	22,3	11,3	9,3	12,6	28,7	20,7	20,5	18,5
Tjänstemän, mellannivå	17,8	12,9	11,7	10,5	27,3	18,5	17,4	18,5
Högre tjänstemän	15,9	12,9	10,7	11,1	25,9	21,4	22,4	16,4
Mellan, högre tjm.	17,2	13,2	11,3	10,6	26,8	19,7	18,6	17,8
Företagare, jordbrukare	16,5	12,4	11,5	11,7	25,8	19,6	17,7	17,8
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	19,9	13,6	12,9	..	35,4	24,8	22,7	..
Gymnasial utb.	19,3	13,5	11,5	..	29,0	20,7	19,3	..
Eftergymnasial utb.	17,9	14,4	10,2	..	26,8	18,2	14,8	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	20,6	13,7	11,5	14,5	29,1	21,2	19,9	20,4
H3 Större städer	18,5	13,1	12,1	11,4	29,4	20,8	20,0	19,6
H4-H6 Övriga	17,6	14,1	11,7	10,1	27,7	21,5	19,3	17,6

Tabell 7.3

Återkommande huvudvärk eller migrän under de senaste två veckorna. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Procent (åldersstandardiserade värden)

Recurring headache or migraine during the past two weeks

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	9,1	8,6	8,1	8,6	17,1	17,3	14,7	15,7
Ålder								
16-24 år	8,4	7,1	4,9	5,1	20,5	20,8	16,5	15,4
25-34 år	8,9	12,0	8,0	8,2	22,7	22,0	18,3	16,4
35-44 år	10,0	9,5	10,1	8,9	21,9	21,1	17,6	19,1
45-54 år	11,8	9,7	8,9	10,4	18,3	17,6	15,2	16,5
55-64 år	9,6	7,5	8,2	9,9	12,6	16,1	11,9	16,2
65-74 år	5,5	5,5	7,9	8,5	10,1	10,9	11,1	12,1
75-84 år	6,9	5,6	7,4	7,9	8,0	6,8	9,5	11,3
85- år	2,1	..	..	..	5,3	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	10,7	8,7	8,2	8,6	17,3	17,1	14,2	16,3
Ensamstående	8,9	8,9	8,3	9,8	18,4	19,5	16,8	15,2
varav ensamboende	9,4	8,8	8,4	10,1	16,4	16,9	15,4	14,4
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	12,1	14,1	..	..	22,1	24,2	..	..
Svensk bakgrund	8,5	7,8	..	..	16,2	16,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	10,4	10,0	9,8	10,9	19,7	19,6	15,5	18,7
Tjänstemän	8,1	7,8	7,0	6,9	14,6	13,7	13,3	12,4
Arbetare, ej facklärd	11,6	9,7	10,0	10,8	19,8	18,8	15,5	18,4
Arbetare, facklärd	9,3	10,3	9,7	11,0	19,6	21,6	15,6	19,8
Lägre tjänstemän	9,1	8,9	7,6	8,7	16,0	13,6	15,6	13,1
Tjänstemän, mellannivå	7,3	8,0	7,2	7,0	14,6	14,3	11,5	11,4
Högre tjänstemän	8,5	7,0	6,7	5,7	13,0	12,3	10,9	12,1
Mellan, högre tjm.	7,8	7,6	6,8	6,4	14,1	13,7	11,4	11,6
Företagare, jordbrukare	9,7	8,8	8,1	8,5	17,9	15,1	14,9	14,3
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	12,5	9,0	9,5	..	22,2	19,6	16,7	..
Gymnasial utb.	8,8	8,9	7,9	..	18,2	17,9	15,7	..
Eftergymnasial utb.	8,3	7,5	6,5	..	15,4	15,4	10,5	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	9,9	8,4	8,1	8,0	16,4	17,3	15,2	15,3
H3 Större städer	8,3	7,8	8,3	8,8	17,3	16,7	13,8	16,2
H4-H6 Övriga	9,1	9,7	7,8	8,8	18,2	18,1	15,0	15,8

Tabell 7.4

Besväras av ängslan, oro eller ångest. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Suffer from anxiety, worry or anguish

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	13,3	10,7	7,9	9,9	23,4	20,0	16,6	20,1
Ålder								
16-24 år	13,3	10,5	3,8	5,4	29,9	18,7	8,8	12,6
25-34 år	13,3	11,6	7,8	9,3	24,5	17,1	9,8	12,7
35-44 år	15,2	11,0	7,4	8,3	22,6	19,0	12,6	15,7
45-54 år	13,2	11,6	7,8	9,9	20,7	18,6	16,6	19,4
55-64 år	13,8	10,0	9,0	11,5	20,9	20,4	20,8	25,3
65-74 år	9,7	10,0	8,6	11,4	23,7	22,0	23,1	30,5
75-84 år	12,0	9,3	14,3	18,2	22,8	28,0	31,3	31,4
85- år	10,0	..	..	..	21,8	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	12,4	9,5	6,4	8,1	21,0	17,6	14,4	19,3
Ensamstående	17,0	14,2	13,0	15,3	28,6	25,8	22,8	23,6
varav ensamstående	18,0	15,4	14,3	17,3	28,5	25,4	22,6	22,8
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	22,1	16,0	..	..	27,5	25,8	..	..
Svensk bakgrund	11,7	10,0	..	..	22,6	19,2	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	13,7	11,8	8,9	11,9	25,9	21,9	20,3	23,5
Tjänstemän	11,8	9,7	8,0	9,1	19,1	17,6	15,1	17,9
Arbetare, ej facklärd	16,5	11,4	10,4	13,2	27,6	21,9	21,2	23,5
Arbetare, facklärd	10,9	12,2	7,4	10,4	22,8	22,3	17,4	23,6
Lägre tjänstemän	14,5	10,2	9,2	10,3	20,0	19,9	17,3	19,9
Tjänstemän, mellannivå	10,9	9,0	8,0	10,0	18,8	17,1	14,7	16,0
Högre tjänstemän	11,2	10,2	6,9	7,4	18,4	14,5	9,2	17,0
Mellan, högre tjm.	11,2	9,5	7,4	8,8	18,5	16,1	13,2	15,9
Företagare, jordbrukare	13,6	9,9	7,4	9,8	23,8	18,0	14,8	18,7
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	15,8	11,0	8,7	..	26,9	23,9	20,1	..
Gymnasial utb.	12,6	10,3	7,8	..	23,8	20,6	15,5	..
Eftergymnasial utb.	13,6	11,5	6,9	..	21,2	16,2	11,2	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	15,0	11,8	9,4	10,9	24,7	20,7	17,7	21,0
H3 Större städer	13,0	9,9	7,8	10,4	23,4	19,5	17,5	21,3
H4-H6 Övriga	11,5	10,3	6,6	8,7	21,8	19,9	14,7	18,4

Tabell 7.5

Svåra besvär av ängslan, oro eller ångest. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Serious problems with anxiety, worry or anguish

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	2,3	2,1	2,0	2,0	4,5	4,2	3,8	4,2
Ålder								
16-24 år	2,7	1,3	0,5	1,0	6,4	2,8	1,9	2,0
25-34 år	1,8	2,3	1,1	1,9	4,2	3,4	1,8	2,6
35-44 år	2,9	2,4	2,6	1,6	4,3	4,8	2,6	2,8
45-54 år	2,3	2,7	2,3	2,8	4,7	3,9	3,9	4,7
55-64 år	2,8	2,1	2,5	2,8	4,0	3,9	4,8	4,9
65-74 år	1,6	1,4	2,4	1,2	4,2	4,3	5,8	6,5
75-84 år	1,3	1,9	2,4	2,5	3,9	7,1	7,4	7,5
85- år	1,0	..	..	..	2,1	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	1,8	1,6	1,2	1,2	3,9	3,3	3,1	3,4
Ensamstående	3,8	3,4	4,3	4,5	6,1	6,3	5,8	6,1
varav ensamboende	4,0	3,9	4,7	5,2	5,9	6,0	5,5	6,0
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	5,8	5,6	..	..	6,8	7,8	..	..
Svensk bakgrund	1,6	1,6	..	..	4,1	3,7	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	2,3	2,9	2,5	2,8	5,3	5,5	4,6	5,2
Tjänstemän	1,7	1,6	1,6	1,2	3,1	3,2	3,2	3,7
Arbetare, ej facklärd	3,0	3,9	2,3	2,7	6,2	5,7	4,8	5,3
Arbetare, facklärd	1,7	2,1	2,6	3,0	3,2	5,7	4,4	5,1
Lägre tjänstemän	2,2	0,8	2,2	1,7	2,7	4,2	3,8	4,7
Tjänstemän, mellannivå	1,6	1,4	2,1	1,7	3,6	2,8	2,3	2,3
Högre tjänstemän	1,4	2,2	0,8	0,4	2,8	1,9	3,2	4,6
Mellan, högre tjm.	1,5	1,8	1,5	1,1	3,3	2,6	2,7	2,8
Företagare, jordbrukare	2,5	0,8	1,4	2,0	3,3	3,2	2,8	3,4
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	4,1	3,3	2,0	..	6,7	6,3	5,4	..
Gymnasial utb.	1,7	1,8	2,3	..	4,4	4,5	3,1	..
Eftergymnasial utb.	1,9	1,3	1,3	..	3,5	2,6	2,1	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	3,2	2,6	2,5	2,5	4,9	4,4	4,2	4,4
H3 Större städer	2,4	1,7	2,2	2,2	5,0	4,4	3,9	5,3
H4-H6 Övriga	1,3	2,1	1,1	1,4	3,4	3,8	3,2	3,1

Tabell 8.1

Har nedsatt hörsel. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Procent (åldersstandardiserade värden)

Have reduced hearing

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	15,8	15,4	14,5	11,8	10,4	8,7
Ålder						
16-24 år	5,0	2,4	2,1	4,1	3,8	2,6
25-34 år	7,7	5,8	3,1	6,2	3,7	3,3
35-44 år	11,0	8,2	7,0	8,4	6,6	4,2
45-54 år	12,1	13,7	14,2	10,8	7,9	6,8
55-64 år	23,8	22,8	24,7	15,1	12,3	10,0
65-74 år	31,5	34,1	30,0	18,8	17,8	15,6
75-84 år	33,7	40,3	37,3	25,3	30,4	27,2
85- år	45,9	..	..	31,8	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	15,9	15,8	15,6	10,1	9,4	7,9
Ensamstående	14,9	14,4	11,7	13,5	12,0	9,9
varav ensamboende	14,8	14,7	11,8	12,6	11,5	8,5
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	13,7	12,5	..	12,0	10,2	..
Svensk bakgrund	16,0	15,8	..	11,7	10,5	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	21,6	22,5	19,8	15,3	12,5	11,3
Tjänstemän	14,2	13,7	13,8	11,1	10,6	7,5
Arbetare, ej facklärd	20,7	20,5	19,0	15,8	12,8	11,9
Arbetare, facklärd	22,6	24,4	20,5	14,9	10,8	9,6
Lägre tjänstemän	14,5	16,5	14,6	11,6	10,9	7,6
Tjänstemän, mellannivå	15,7	14,0	16,3	11,2	10,5	6,6
Högre tjänstemän	11,9	11,5	11,0	10,9	11,7	10,2
Mellan, högre tjm.	14,1	12,8	13,5	11,1	10,9	7,6
Företagare, jordbrukare	19,2	16,8	15,9	13,2	11,0	8,3
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	16,6	17,9	16,7	13,9	11,8	9,8
Gymnasial utb.	17,8	15,7	13,6	12,0	10,6	8,4
Eftergymnasial utb.	11,7	11,7	13,2	11,2	9,4	6,8
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	13,9	13,4	11,9	10,4	9,8	7,2
H3 Större städer	16,5	15,0	14,6	12,2	10,5	8,3
H4-H6 Övriga	16,9	17,9	16,7	12,7	11,1	10,6

Tabell 8.3
Har hörapparat. År 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Have hearing aid

	Män		Kvinnor	
	04-05	96-97	04-05	96-97
Samtliga 16-84 år	3,3	3,6	2,9	2,7
Ålder				
16-24 år	0,1	0,3	0,3	0,3
25-34 år	0,2	0,4	0,8	0,4
35-44 år	0,7	0,6	0,5	0,7
45-54 år	0,6	1,3	1,5	1,4
55-64 år	4,1	3,2	3,0	2,2
65-74 år	10,2	12,4	5,7	4,4
75-84 år	18,1	18,5	12,9	14,1
85- år	33,2	..	16,2	..
Familjetyp				
Sammanboende	3,4	3,7	2,5	2,4
Ensamstående	3,1	3,0	3,1	2,8
varav ensamboende	3,3	3,4	3,3	2,4
Bakgrund				
Utländsk bakgrund	1,7	4,5	3,8	2,2
Svensk bakgrund	3,5	3,5	2,8	2,7
Socioekonomisk grupp				
Arbetare	4,3	4,7	3,5	3,2
Tjänstemän	4,0	4,0	3,3	2,9
Arbetare, ej facklärda	4,5	3,6	3,1	3,3
Arbetare, facklärda	4,3	5,7	4,7	2,5
Lägre tjänstemän	3,7	2,7	3,5	2,0
Tjänstemän, mellannivå	5,0	4,3	2,8	3,9
Högre tjänstemän	2,4	5,0	3,4	4,5
Mellan, högre tjm.	4,1	4,5	3,0	4,1
Företagare, jordbrukare	2,6	3,0	2,9	2,9
Utbildningsnivå				
Förgymnasial utb.	2,9	3,3	2,5	3,0
Gymnasial utb.	3,6	3,6	3,2	2,6
Eftergymnasial utb.	3,5	4,1	3,0	3,4
H-region				
H1-H2 Storstadsområden	3,1	3,8	2,8	2,7
H3 Större städer	2,9	3,5	3,0	2,3
H4-H6 Övriga	3,9	3,5	2,8	3,0

Tabell 8.6

Har nedsatt syn. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Procent (åldersstandardiserade värden)

Have reduced sight

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	1,0	1,4	1,2	1,3	1,5	1,8	2,1	2,1
Ålder								
16-24 år	0,0	0,1	0,2	0,1	0,0	0,3	0,3	0,1
25-34 år	0,3	0,0	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,1
35-44 år	0,1	0,4	0,1	0,4	0,4	0,4	0,6	0,3
45-54 år	0,9	0,7	0,6	1,0	1,0	0,5	0,8	0,6
55-64 år	0,5	1,3	0,3	1,0	0,7	0,7	1,0	1,6
65-74 år	2,1	3,2	2,6	1,5	3,2	3,4	3,8	3,3
75-84 år	7,0	9,3	9,6	9,9	7,6	10,7	12,1	13,7
85- år	13,6	..	..	..	13,8	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	0,6	1,3	0,9	1,1	1,0	1,5	1,8	1,8
Ensamstående	1,9	1,9	1,8	2,2	2,1	2,0	2,5	2,5
varav ensamboende	2,1	2,1	1,8	2,4	1,9	2,1	2,7	2,8
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	0,6	3,0	..	..	1,6	1,9	..	..
Svensk bakgrund	1,0	1,3	..	..	1,4	1,7	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	1,6	1,5	1,5	1,8	1,8	1,9	2,3	2,3
Tjänstemän	0,7	1,5	1,0	1,0	1,4	1,9	2,4	2,2
Arbetare, ej facklärd	1,8	1,7	1,7	2,1	1,9	2,0	2,5	2,4
Arbetare, facklärd	1,4	1,3	1,3	1,5	1,7	1,8	1,9	2,0
Lägre tjänstemän	1,6	1,9	0,8	0,8	1,6	1,2	2,9	2,5
Tjänstemän, mellannivå	0,6	1,6	1,4	1,2	1,2	2,8	2,0	1,8
Högre tjänstemän	0,3	1,2	0,7	0,9	1,0	2,6	1,3	2,0
Mellan, högre tjm.	0,5	1,4	1,1	1,0	1,1	2,8	1,9	1,9
Företagare, jordbrukare	1,0	1,7	1,2	1,4	2,0	2,5	1,9	1,8
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	1,4	1,7	1,5	..	1,9	1,7	2,7	..
Gymnasial utb.	1,0	1,1	0,9	..	1,7	1,6	2,1	..
Eftergymnasial utb.	0,5	1,5	0,7	..	0,9	2,1	1,7	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	0,6	1,4	1,2	1,3	1,1	1,9	2,4	2,8
H3 Större städer	1,3	1,4	1,3	1,3	1,9	1,6	2,1	1,8
H4-H6 Övriga	1,0	1,4	0,9	1,4	1,3	1,7	1,9	1,9

Tabell 9.1**Har nedsatt rörelseförmåga/rörlighet *. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)***Have reduced mobility*

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	12,1	12,1	14,8	19,7	18,4	19,9
Ålder						
16-24 år	0,6	0,2	0,5	1,6	1,7	1,1
25-34 år	1,9	1,0	2,2	3,1	2,8	2,4
35-44 år	3,4	1,9	3,8	7,6	5,4	5,4
45-54 år	8,0	7,7	7,5	14,9	12,0	11,2
55-64 år	17,7	19,5	21,9	22,0	23,6	26,3
65-74 år	28,7	29,6	38,2	43,6	38,0	44,9
75-84 år	53,0	53,9	66,7	70,9	70,2	76,2
85- år	84,9	..	..	89,3	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	10,6	11,2	13,4	17,8	16,8	18,2
Ensamstående	15,8	14,9	19,0	23,4	21,6	23,0
varav ensamboende	15,8	15,6	19,9	23,0	22,4	22,7
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	16,7	17,6	..	23,3	21,9	..
Svensk bakgrund	11,4	11,3	..	19,1	17,8	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	17,4	16,9	21,2	26,2	23,6	25,0
Tjänstemän	10,4	11,9	12,1	19,7	17,3	19,4
Arbetare, ej facklärd	18,5	18,4	21,2	27,1	24,2	25,2
Arbetare, facklärd	16,2	15,6	21,3	25,5	21,9	24,9
Lägre tjänstemän	14,2	15,7	12,1	21,9	19,6	21,0
Tjänstemän, mellannivå	10,7	11,6	12,6	19,8	16,5	18,9
Högre tjänstemän	7,7	10,0	11,8	14,4	13,6	14,7
Mellan, högre tjm.	9,4	10,9	12,4	18,3	15,7	17,7
Företagare, jordbrukare	13,9	12,0	15,8	24,1	19,1	21,5
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	16,4	14,0	17,9	25,9	22,4	22,5
Gymnasial utb.	12,0	11,5	13,7	21,0	17,8	19,5
Eftergymnasial utb.	7,9	8,9	9,7	15,3	12,5	13,4
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	11,7	11,9	14,1	19,2	18,2	19,1
H3 Större städer	11,6	11,7	14,4	19,0	18,5	20,4
H4-H6 Övriga	13,3	12,6	15,9	21,3	18,4	20,4

* Nedsatt rörelseförmåga sägs de ha som svarat Nej på frågan: "Kan du springa en kortare sträcka, säg 100 meter, om du har brättom?"

Tabell 9.2

Har rörelsehinder *. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.

Procent (åldersstandardiserade värden)

Are disabled

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	5,2	5,2	6,1	7,7	8,2	8,1	9,2	11,1
Ålder								
16-24 år	0,3	0,2	0,0	0,5	0,6	0,7	0,3	0,6
25-34 år	0,5	0,2	0,6	1,1	1,3	1,2	0,9	0,7
35-44 år	1,5	0,7	1,6	1,0	2,4	1,6	2,0	2,7
45-54 år	3,3	3,3	2,4	4,6	5,0	4,7	4,6	6,5
55-64 år	6,1	8,6	7,6	10,0	7,1	8,2	10,9	14,0
65-74 år	12,3	11,7	14,9	19,2	16,2	15,2	18,5	21,3
75-84 år	27,2	25,0	35,2	39,4	38,8	38,5	42,9	48,7
85- år	50,0	..	..	..	58,6	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	3,9	4,6	5,2	7,1	6,7	6,8	7,9	9,8
Ensamstående	8,2	7,1	9,1	9,8	10,5	10,0	11,0	13,3
varav ensamboende	8,6	7,6	9,5	10,4	9,8	10,5	11,4	14,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	6,9	7,6	..	..	7,5	9,0	..	..
Svensk bakgrund	4,9	4,9	..	..	8,2	7,8	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	8,2	7,6	9,4	10,3	11,6	10,2	10,9	13,9
Tjänstemän	3,6	4,5	4,0	6,4	7,5	7,0	9,3	9,2
Arbetare, ej facklärd	9,3	8,0	9,0	11,1	11,8	10,3	10,8	14,3
Arbetare, facklärd	7,3	7,2	9,8	9,2	11,6	10,1	11,7	11,7
Lägre tjänstemän	5,9	6,1	4,6	8,8	9,3	8,2	10,2	10,0
Tjänstemän, mellannivå	3,3	4,1	4,2	6,2	7,3	6,9	8,7	8,8
Högre tjänstemän	2,0	4,0	3,4	4,7	3,3	4,6	7,6	6,7
Mellan, högre tjm.	2,8	4,0	3,8	5,4	6,2	6,2	8,5	8,5
Företagare, jordbrukare	5,5	5,6	5,7	8,3	9,0	8,6	9,9	12,0
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	7,6	6,4	7,4	..	11,5	10,2	10,6	..
Gymnasial utb.	4,5	4,4	5,5	..	8,8	7,4	8,4	..
Eftergymnasial utb.	2,6	3,9	3,3	..	5,0	4,4	6,8	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	4,9	5,0	6,0	7,4	7,3	7,1	8,7	10,0
H3 Större städer	5,0	5,0	5,8	8,3	8,1	8,6	9,4	11,8
H4-H6 Övriga	5,7	5,6	6,4	7,5	9,2	8,5	9,6	11,4

* Rörelsehinder sägs de ha som dels inte anser sig kunna springa en kortare sträcka, dels inte kan stiga på en buss obehindrat och/eller inte kan ta en kortare promenad i någorlunda rask takt

Tabell 9.3
Har svårt rörelsehinder *. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.
Procent (åldersstandardiserade värden)
Are severely disabled

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	2,9	2,7	3,6	4,0	4,8	4,5	5,1	5,6
Ålder								
16-24 år	0,3	0,2	0,0	0,3	0,2	0,3	0,2	0,2
25-34 år	0,3	0,1	0,5	0,7	0,6	0,5	0,3	0,4
35-44 år	0,3	0,3	0,8	0,4	0,8	0,5	0,7	0,7
45-54 år	2,2	1,5	1,1	2,3	1,5	1,3	1,5	2,5
55-64 år	2,3	3,9	4,2	3,8	2,9	2,9	4,3	4,0
65-74 år	6,8	5,9	7,0	8,3	7,3	8,1	8,4	9,8
75-84 år	18,6	15,8	25,0	26,7	31,2	28,1	31,2	33,6
85- år	42,1	..	..	..	55,7	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	2,0	2,1	2,7	3,5	3,3	3,5	3,8	4,7
Ensamstående	5,1	4,5	6,4	5,5	6,2	6,0	6,4	6,6
varav ensamboende	5,5	4,7	7,0	6,1	5,8	6,5	7,1	7,2
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	4,0	4,7	..	..	4,5	4,6	..	..
Svensk bakgrund	2,8	2,5	..	..	4,7	4,4	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	4,3	4,1	5,2	4,8	6,4	4,5	5,1	6,5
Tjänstemän	1,9	2,2	2,4	3,6	4,6	4,8	5,7	4,9
Arbetare, ej facklärd	4,5	4,7	5,3	4,8	6,6	4,1	4,9	6,6
Arbetare, facklärd	4,1	3,5	5,0	4,6	6,1	6,1	6,5	5,9
Lägre tjänstemän	3,9	3,2	3,0	4,8	5,6	5,8	6,7	5,3
Tjänstemän, mellannivå	1,3	2,2	2,0	3,5	4,3	4,3	4,7	4,2
Högre tjänstemän	1,3	1,7	2,5	2,8	1,7	2,7	4,8	4,6
Mellan, högre tjm.	1,3	2,0	2,2	3,1	3,7	3,9	4,8	4,6
Företagare, jordbrukare	3,8	2,8	3,3	4,9	4,3	5,1	6,0	6,3
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	4,7	3,3	4,2	..	5,2	5,2	5,6	..
Gymnasial utb.	2,3	2,0	3,3	..	5,6	3,9	4,6	..
Eftergymnasial utb.	1,6	2,7	1,7	..	2,9	2,8	4,0	..
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	2,6	3,1	3,8	3,9	4,0	3,9	4,8	5,4
H3 Större städer	3,0	2,6	3,5	4,2	5,0	4,5	5,4	5,6
H4-H6 Övriga	3,1	2,5	3,5	3,9	5,3	5,0	5,1	5,8

* Svårt rörelsehinder sägs de personer med rörelsehinder, se tabell 9.2, vara som behöver hjälp av annan person eller hjälpmedel för att förflytta sig

Tabell 9.6

Har svårigheter att bära och/eller gripa. År 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)
Have difficulty in carrying and/or gripping

	Män			Kvinnor		
	04-05	96-97	88-89	04-05	96-97	88-89
Samtliga 16-84 år	5,6	5,5	5,8	16,7	16,2	15,6
Ålder						
16-24 år	0,6	0,9	0,4	3,5	2,5	1,9
25-34 år	1,6	0,9	0,5	4,9	5,3	4,3
35-44 år	2,5	2,2	2,4	9,4	8,4	8,1
45-54 år	5,1	4,7	3,3	16,6	14,8	11,8
55-64 år	8,0	9,7	7,1	23,0	23,4	22,6
65-74 år	11,1	10,5	12,1	29,7	26,3	27,4
75-84 år	19,7	17,8	30,5	42,3	45,4	47,4
85- år	46,6	..	..	68,4	..	..
Familjetyp						
Sammanboende	5,2	4,8	5,1	16,1	15,6	15,1
Ensamstående	7,6	7,6	8,0	18,3	17,1	16,9
varav ensamboende	7,9	7,9	7,8	17,5	16,8	16,8
Bakgrund						
Utländsk bakgrund	9,6	9,4	..	20,0	22,9	..
Svensk bakgrund	4,9	5,1	..	16,1	15,3	..
Socioekonomisk grupp						
Arbetare	7,7	8,2	9,5	23,4	20,5	19,6
Tjänstemän	4,9	4,8	3,5	16,2	16,2	15,6
Arbetare, ej facklärd	8,0	9,1	8,6	24,7	20,8	20,0
Arbetare, facklärd	7,4	7,4	10,3	20,4	20,2	19,1
Lägre tjänstemän	6,9	6,5	3,9	17,6	19,7	16,3
Tjänstemän, mellannivå	4,7	4,8	4,0	15,9	15,6	14,4
Högre tjänstemän	3,8	3,8	2,7	13,9	11,1	17,1
Mellan, högre tjm.	4,3	4,3	3,4	15,4	13,9	15,0
Företagare, jordbrukare	6,8	4,2	4,5	12,1	14,5	15,2
Utbildningsnivå						
Förgymnasial utb.	8,1	6,8	7,0	22,9	20,3	18,0
Gymnasial utb.	5,2	4,7	5,5	18,3	16,8	15,7
Eftergymnasial utb.	3,8	4,6	2,8	14,1	12,0	12,2
H-region						
H1-H2 Storstadsområden	5,6	5,4	5,3	14,4	14,8	15,6
H3 Större städer	5,2	5,8	5,9	17,2	16,5	15,5
H4-H6 Övriga	6,3	5,3	6,0	19,1	17,5	15,8

Tabell 10.12**Läkemedelsanvändning – Summering *. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)***Use of medicine - summary*

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Tar medicin för astma minst två veckor om året	3,6	4,0	2,7	..	6,6	6,1	3,1	..
Har använt smärtstillande medel under de senaste två veckorna	.	37,3	26,7	23,1	.	53,2	42,1	36,6
Använder smärtstillande medel regelbundet	.	3,9	4,0	3,8	.	8,5	7,4	6,4
Har använt hjärtmedicin under de senaste två veckorna	6,9	6,6	6,3	7,0	5,6	6,1	6,8	8,3
Har använt blodtrycks-sänkande medicin under de senaste två veckorna	12,2	8,9	8,5	7,8	13,0	10,9	10,6	11,8
Har använt magsårs-medicin under de senaste två veckorna	4,4	3,1	..	..	7,1	3,9	..	..
Har använt antidepressiva medel under de senaste två veckorna	2,8	1,3	..	..	5,4	2,8	..	..
Har använt nervlugnande medel under de senaste två veckorna	2,0	1,4	2,8	3,3	3,2	2,4	5,4	7,2
Har använt sömnmedel under de senaste två veckorna	3,7	3,1	3,6	4,5	7,0	6,0	7,4	9,0
Använder sömnmedel regelbundet	1,6	1,3	1,4	1,9	3,5	2,4	2,7	3,7
Har använt naturläkemedel under de senaste två veckorna	12,4	..	..	..	20,6	..	..	..

* Tabellen ovan avser män och kvinnor 16–84 år. För redovisning efter andra befolkningsgrupper såsom efter ålder, familjetyp, bakgrund, socioekonomisk grupp, utbildningsnivå och H-region se tabeller på www.scb/le0101.

När det gäller smärtstillande medel har frågeformuleringen förändrats för åren 2004-05 vilket gör att jämförelser med dessa år är svåra att göra.

Tabell 11.1

Legat på sjukhus eller sjukhem under de senaste tre månaderna. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have been in hospital or nursing home during past three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	3,8	4,0	4,2	4,1	4,3	4,2	5,1	4,8
Ålder								
16-24 år	2,8	1,6	2,1	2,2	3,1	3,1	4,8	4,7
25-34 år	1,9	1,5	2,0	2,1	5,1	5,3	6,0	6,0
35-44 år	3,6	2,2	1,7	1,5	4,2	3,1	3,0	2,2
45-54 år	3,9	2,9	2,5	3,7	2,8	3,1	4,2	4,1
55-64 år	2,8	5,2	6,6	5,9	3,6	3,4	4,4	3,8
65-74 år	5,2	8,0	6,7	6,4	6,1	5,3	5,9	5,8
75-84 år	11,7	12,4	14,5	12,0	7,5	9,1	11,5	11,5
85- år	17,1	..	..	..	12,5	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	4,2	3,7	3,6	3,5	4,3	4,7	5,3	4,8
Ensamstående	3,8	4,4	5,2	7,1	4,2	3,8	4,8	5,0
varav ensamboende	4,6	4,6	6,1	7,7	4,2	3,8	4,0	6,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	4,9	4,9	6,8	4,0	2,8	4,2	5,2	4,5
Svensk bakgrund	3,7	3,7	4,0	3,2	4,6	4,1	5,0	10,9
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	4,7	5,1	5,3	5,3	4,9	4,6	5,9	4,8
Tjänstemän	3,6	4,1	3,6	3,4	4,4	4,2	4,3	4,6
Arbetare, ej facklärd	5,0	5,8	4,5	5,6	4,9	4,9	6,0	4,6
Arbetare, facklärd	4,5	4,3	6,0	5,1	4,9	4,1	5,5	5,2
Lägre tjänstemän	4,6	4,0	4,2	4,7	3,6	5,1	4,3	4,6
Tjänstemän, mellannivå	4,0	4,2	3,1	2,8	5,2	4,2	4,5	4,8
Högre tjänstemän	2,1	3,8	3,5	3,8	4,9	1,6	3,4	3,6
Mellan, högre tjm.	3,3	4,1	3,4	3,1	4,9	3,3	4,2	4,5
Företagare, jordbrukare	3,4	3,1	3,5	3,0	4,1	4,4	4,0	3,4
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	4,4	4,4	4,6	3,6	4,5	5,3	6,3	11,2
Gymnasial utb.	4,0	3,6	3,9	2,9	4,5	3,9	4,6	3,6
Eftergymnasial utb.	3,0	3,0	3,1	2,4	3,7	3,5	4,0	4,3
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	4,4	3,8	3,9	3,8	4,2	3,8	4,9	4,4
H3 Större städer	3,2	3,5	4,8	4,2	4,1	4,3	5,2	5,2
H4-H6 Övriga	3,9	4,6	3,9	4,2	4,5	4,3	5,0	4,7

Tabell 11.2

**Kontakt med den öppna sjukvården under de senaste tre månaderna.
År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)**

Contact with public healthcare services during past three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	47,6	44,9	45,8	42,5	61,5	58,7	59,6	54,8
Ålder								
16-24 år	39,8	34,9	42,9	42,3	54,3	54,0	58,3	58,0
25-34 år	40,0	37,7	39,4	37,2	61,2	57,9	60,2	46,7
35-44 år	44,6	38,5	37,0	35,6	59,7	52,6	56,4	54,5
45-54 år	44,7	41,2	44,4	40,1	61,1	57,2	57,6	57,2
55-64 år	51,0	51,1	51,4	49,4	61,6	62,7	62,7	55,1
65-74 år	58,5	61,2	55,2	44,7	67,2	62,5	59,4	65,8
75-84 år	70,9	67,5	64,4	58,6	74,2	74,2	66,2	55,0
85- år	79,5	..	..	..	78,0	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	48,2	43,7	45,2	40,8	61,6	59,7	60,2	54,5
Ensamstående	46,4	46,0	47,3	45,5	63,8	60,0	61,7	57,6
varav ensamboende	48,0	47,8	49,2	46,1	63,4	61,6	59,5	58,2
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	49,7	45,2	50,0	46,7	60,7	58,7	61,5	59,7
Svensk bakgrund	47,2	44,9	45,5	38,0	61,6	58,6	59,3	49,6
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	49,8	46,7	48,7	44,8	62,9	58,8	59,7	55,3
Tjänstemän	49,3	48,3	45,4	41,7	63,4	60,7	60,5	56,2
Arbetare, ej facklärd	49,3	45,5	47,7	45,4	64,7	58,0	59,4	55,7
Arbetare, facklärd	50,3	47,6	50,0	44,2	60,4	60,1	61,1	52,8
Lägre tjänstemän	49,5	52,0	46,2	40,9	64,4	61,4	61,3	57,6
Tjänstemän, mellannivå	51,6	46,4	47,5	41,3	63,3	60,1	59,1	52,9
Högre tjänstemän	46,8	48,1	41,7	44,0	61,0	59,1	60,8	58,2
Mellan, högre tjm.	49,4	47,4	45,1	42,3	62,7	60,0	59,8	54,8
Företagare, jordbrukare	44,3	39,8	42,3	36,4	58,7	60,0	58,4	49,1
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	45,8	43,8	46,0	37,2	62,3	57,4	60,3	49,1
Gymnasial utb.	49,2	46,1	47,6	40,1	62,6	61,3	60,2	52,3
Eftergymnasial utb.	47,6	44,6	42,4	38,0	62,3	56,1	58,4	51,0
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	48,2	47,0	46,7	45,0	64,2	60,4	61,4	57,6
H3 Större städer	47,2	44,3	45,2	41,4	60,0	58,2	59,3	53,9
H4-H6 Övriga	47,8	43,4	45,6	41,1	59,9	57,0	58,0	52,9

Tabell 11.3

Konsulterat läkare för sjukdom under de senaste tre månaderna. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Consulted doctor for illness during past three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	38,0	37,0	36,0	33,8	46,9	43,7	42,6	41,1
Ålder								
16-24 år	30,9	26,4	29,6	27,8	37,8	35,4	32,4	34,1
25-34 år	30,2	30,4	28,4	29,5	40,4	37,5	36,9	37,1
35-44 år	34,6	31,3	27,0	26,9	43,9	35,5	36,2	32,4
45-54 år	34,1	32,3	34,8	30,4	47,7	41,1	42,4	41,4
55-64 år	42,1	42,9	44,8	42,6	51,3	52,6	52,8	48,1
65-74 år	50,3	53,4	46,0	40,5	56,5	52,6	49,0	48,2
75-84 år	59,9	60,6	56,2	49,6	60,5	67,0	58,4	58,8
85- år	61,6	..	..	..	54,2	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	39,1	38,7	35,9	32,6	51,3	46,2	41,8	40,6
Ensamstående	37,5	36,2	37,3	37,1	45,6	43,4	46,4	44,6
varav ensamboende	41,0	40,5	39,5	37,6	51,5	48,1	44,4	44,8
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	42,5	39,6	36,6	38,2	46,7	44,7	45,5	46,3
Svensk bakgrund	37,4	36,7	35,9	29,8	46,9	43,5	42,1	36,4
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	40,9	39,7	40,5	36,7	49,9	46,3	44,9	43,1
Tjänstemän	38,4	39,7	35,0	33,7	47,8	44,0	44,1	42,2
Arbetare, ej facklärd	40,7	38,6	39,5	37,6	51,9	46,2	45,0	42,9
Arbetare, facklärd	41,2	40,6	41,7	35,8	47,2	46,4	45,1	43,6
Lägre tjänstemän	42,0	45,5	36,3	34,6	48,9	44,6	45,0	42,7
Tjänstemän, mellannivå	39,3	38,0	34,7	33,0	47,7	44,0	43,9	41,1
Högre tjänstemän	35,5	38,3	33,8	35,1	46,5	41,9	41,7	42,6
Mellan, högre tjm.	37,6	38,2	34,5	33,7	47,4	43,3	43,3	41,7
Företagare, jordbrukare	35,7	32,6	32,9	31,0	46,9	44,5	41,2	37,8
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	38,3	36,9	36,1	29,1	49,2	44,7	44,6	36,9
Gymnasial utb.	39,1	38,0	37,7	31,8	47,9	45,9	42,6	39,2
Eftergymnasial utb.	37,4	37,0	33,6	29,8	46,8	40,6	40,4	35,2
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	39,3	38,3	36,5	35,9	50,4	44,6	43,6	44,5
H3 Större städer	38,0	36,9	35,5	32,6	44,8	44,2	43,6	39,2
H4-H6 Övriga	37,0	35,6	36,2	33,0	44,6	42,0	40,5	39,7

Tabell 11.5

Besökt jourhavande läkare eller akutmottagning de tre senaste månaderna, År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Visited doctor on duty or casualty department during three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	8,4	8,7	9,5	9,5	10,3	9,5	10,6	9,1
Ålder								
16-24 år	9,1	9,8	12,6	12,1	10,8	10,5	13,2	11,7
25-34 år	9,3	8,9	10,9	10,1	10,2	9,8	11,3	11,0
35-44 år	9,0	7,3	8,3	9,0	11,3	8,0	10,1	7,7
45-54 år	7,7	7,8	7,9	8,4	9,1	8,6	10,1	7,8
55-64 år	7,0	8,7	9,3	8,8	8,8	11,1	11,6	8,7
65-74 år	8,0	9,6	7,6	9,5	12,5	9,9	6,4	8,0
75-84 år	9,7	10,2	10,5	8,2	10,4	7,7	9,3	9,4
85- år	8,1	..	..	..	9,1	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	8,0	8,4	9,4	8,6	9,4	9,5	10,9	9,6
Ensamstående	9,3	8,8	9,7	11,2	12,2	9,6	10,8	8,4
varav ensamboende	10,2	9,1	11,0	11,1	10,9	9,3	8,8	8,5
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	11,6	8,3	11,3	11,9	10,2	9,8	11,8	12,6
Svensk bakgrund	7,9	8,7	9,4	8,6	10,3	9,4	10,4	8,1
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	9,2	9,9	8,6	11,0	12,0	10,0	11,3	9,1
Tjänstemän	7,7	8,6	6,6	7,0	9,1	9,3	9,0	6,8
Arbetare, ej facklärd	9,4	9,0	7,7	11,9	12,8	10,8	10,8	9,0
Arbetare, facklärd	9,2	10,7	9,7	10,2	10,2	7,4	12,6	9,3
Lägre tjänstemän	7,9	8,6	8,3	8,6	9,0	10,3	9,4	6,2
Tjänstemän, mellannivå	8,9	8,5	5,1	6,3	9,0	8,9	7,6	7,2
Högre tjänstemän	6,0	8,4	7,2	7,2	10,2	7,9	10,9	8,2
Mellan, högre tjm.	7,6	8,6	5,9	6,6	9,3	8,4	8,6	7,5
Företagare, jordbrukare	9,1	4,3	7,8	7,7	7,3	7,3	10,0	13,2
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	9,2	8,9	9,9	9,0	13,0	10,0	12,1	8,7
Gymnasial utb.	8,8	9,1	10,2	9,6	11,0	10,1	9,7	8,5
Eftergymnasial utb.	8,7	9,3	7,0	6,3	8,0	8,6	9,0	7,1
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	8,6	8,4	8,5	8,3	10,8	9,6	10,2	8,5
H3 Större städer	8,5	8,1	9,4	9,9	8,8	9,3	11,6	8,7
H4-H6 Övriga	8,1	9,6	10,7	10,0	11,4	9,5	9,9	10,0

Tabell 11.6

Besökt läkare för egen sjukdom under de tre senaste månaderna, År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Visited doctor for own illness during past three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	24,4	24,8	24,5	25,8	28,7	27,2	29,1	29,8
Ålder								
16-24 år	21,6	21,3	25,0	24,0	26,0	24,3	25,4	29,1
25-34 år	22,2	22,3	22,5	24,2	27,7	24,0	26,5	29,3
35-44 år	23,4	20,7	19,8	22,2	28,2	22,7	25,8	24,6
45-54 år	21,6	22,4	22,8	22,8	26,8	26,6	30,2	30,1
55-64 år	24,4	26,9	26,2	31,6	29,6	30,8	34,9	32,4
65-74 år	31,7	32,6	26,3	28,5	32,1	30,9	29,1	30,8
75-84 år	32,8	37,2	37,2	30,5	34,8	38,6	34,5	37,6
85- år	31,7	..	..	..	29,2	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	23,7	24,3	24,0	24,9	27,4	27,1	28,7	29,8
Ensamstående	25,1	25,7	26,3	28,0	31,8	28,6	31,6	31,6
varav ensamboende	26,5	26,7	28,2	28,3	31,4	28,4	31,0	32,1
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	28,4	28,2	26,4	30,8	28,3	29,9	31,5	36,3
Svensk bakgrund	23,7	24,5	24,2	23,1	28,8	26,8	28,7	26,4
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	25,7	26,3	27,2	28,4	29,8	29,4	30,0	30,9
Tjänstemän	24,5	25,5	22,7	24,8	29,2	26,9	30,0	29,5
Arbetare, ej facklärd	24,6	25,2	27,5	28,9	32,5	29,5	30,2	30,4
Arbetare, facklärd	26,8	27,3	27,0	27,9	24,9	28,0	29,8	32,5
Lägre tjänstemän	24,8	28,6	22,7	25,6	29,1	27,3	29,9	29,6
Tjänstemän, mellannivå	26,2	24,5	23,1	23,7	30,0	26,1	30,9	30,0
Högre tjänstemän	22,1	24,6	22,0	26,4	28,0	27,2	28,2	28,0
Mellan, högre tjm.	24,5	24,8	22,6	24,6	29,3	26,6	30,0	29,4
Företagare, jordbrukare	22,3	21,9	20,7	22,5	23,1	25,8	27,5	28,8
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	23,1	25,0	24,8	23,0	30,6	27,5	31,0	27,2
Gymnasial utb.	25,9	25,4	25,8	24,8	28,5	29,1	28,9	29,0
Eftergymnasial utb.	24,5	25,2	21,9	22,4	27,6	24,7	28,1	24,4
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	27,0	27,2	25,5	27,2	32,4	29,2	31,1	32,7
H3 Större städer	23,6	24,0	24,0	25,1	26,6	27,1	29,9	28,0
H4-H6 Övriga	22,6	23,2	24,2	25,1	26,7	24,9	26,4	28,7

Tabell 11.7

Talat med läkare per telefon under de tre senaste månaderna, År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have spoken to doctor by telephone during past three months

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	16,3	14,7	11,8	9,0	23,0	20,4	16,2	13,1
Ålder								
16-24 år	12,7	7,6	8,1	6,0	18,2	14,8	13,3	10,1
25-34 år	14,2	12,7	9,9	8,7	24,6	17,8	15,4	13,9
35-44 år	16,7	13,6	10,0	7,9	23,2	19,0	16,0	13,0
45-54 år	15,3	14,6	14,2	10,2	21,3	19,7	16,2	15,1
55-64 år	17,8	17,2	16,2	12,1	24,0	26,3	20,5	14,6
65-74 år	17,8	20,4	10,6	8,3	26,8	22,2	14,4	12,2
75-84 år	23,7	22,2	13,5	9,6	23,5	25,2	16,4	10,9
85- år	20,6	..	..	..	23,3	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	16,8	14,3	12,3	9,1	22,7	20,5	15,7	12,5
Ensamstående	16,7	15,9	11,9	9,4	24,2	21,9	19,3	15,1
varav ensamboende	18,1	17,7	13,2	9,7	24,7	23,6	17,5	17,0
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	17,4	14,5	12,6	10,7	23,8	21,6	16,7	14,4
Svensk bakgrund	16,0	14,7	11,7	8,2	23,8	20,2	16,2	12,2
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	17,1	15,3	11,7	9,0	26,2	21,1	15,4	13,3
Tjänstemän	16,9	17,2	13,2	10,7	22,6	21,3	18,9	14,7
Arbetare, ej facklärd	15,8	14,2	10,7	9,7	27,5	20,0	15,2	13,7
Arbetare, facklärd	18,3	16,3	12,7	8,2	24,6	24,9	15,7	11,4
Lägre tjänstemän	18,8	18,6	14,2	9,4	22,8	22,0	20,3	15,2
Tjänstemän, mellannivå	17,3	15,9	11,2	10,3	21,9	21,2	17,4	12,5
Högre tjänstemän	15,2	18,1	14,5	12,7	23,3	19,0	18,5	16,6
Mellan, högre tjm.	16,6	17,1	13,0	11,3	22,2	20,5	17,8	14,2
Företagare, jordbrukare	16,0	14,1	12,9	9,1	25,9	21,9	15,5	12,7
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	14,7	13,3	10,5	6,9	22,4	19,4	15,5	11,9
Gymnasial utb.	17,6	15,2	12,0	9,3	25,2	22,7	17,4	14,0
Eftergymnasial utb.	17,5	16,2	14,9	10,1	22,8	20,2	16,7	13,6
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	16,9	15,3	11,5	10,8	24,4	21,8	17,1	14,9
H3 Större städer	16,7	14,5	12,2	8,1	22,2	20,4	17,1	11,8
H4-H6 Övriga	15,5	14,4	11,8	8,2	21,7	18,6	14,5	12,7

Tabell 11.9

Varit i behov av läkarvård, men inte sökt vård, År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05. Procent (åldersstandardiserade värden)

Have been in need of medical attention but have not sought it

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	10,4	9,4	10,1	7,1	13,2	11,9	11,8	7,4
Ålder								
16-24 år	10,7	8,7	8,8	5,7	13,0	13,1	9,9	6,7
25-34 år	10,6	10,5	10,3	6,9	13,0	12,6	11,7	7,6
35-44 år	13,5	10,0	11,1	7,7	14,7	12,0	11,6	6,1
45-54 år	10,9	11,1	12,1	7,9	14,3	11,2	13,5	9,8
55-64 år	8,9	9,7	10,8	9,1	12,0	11,6	13,3	8,0
65-74 år	6,2	7,9	6,8	4,8	11,8	10,9	11,4	6,5
75-84 år	10,0	4,5	7,9	5,2	12,9	11,8	9,2	6,6
85- år	6,4	..	..	..	5,9	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	10,3	9,9	9,8	7,3	12,0	11,5	11,4	7,1
Ensamstående	11,8	10,3	11,3	8,0	17,0	14,2	13,1	8,5
varav ensamstående	12,5	11,2	12,3	9,2	16,9	13,5	12,4	9,9
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	15,1	16,4	17,6	9,6	20,6	18,1	19,5	13,1
Svensk bakgrund	9,6	8,5	9,4	6,5	11,9	11,0	10,8	6,4
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	12,0	12,4	12,7	7,7	16,1	13,9	13,6	8,3
Tjänstemän	8,3	7,6	7,9	5,9	10,7	9,2	10,6	6,5
Arbetare, ej facklärd	11,6	12,9	12,7	8,2	16,9	14,7	14,1	8,5
Arbetare, facklärd	12,4	11,9	12,8	7,1	15,0	12,1	12,8	7,3
Lägre tjänstemän	8,4	6,5	9,8	6,5	9,9	10,6	11,8	6,1
Tjänstemän, mellannivå	9,4	8,3	7,4	4,7	11,1	9,4	9,9	6,3
Högre tjänstemän	6,5	7,0	6,8	7,2	11,6	5,9	10,0	7,8
Mellan, högre tjm.	8,3	7,7	7,1	5,7	11,1	8,2	9,8	6,9
Företagare, jordbrukare	11,5	7,8	9,7	10,5	13,7	10,4	12,5	7,5
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	11,2	9,9	11,6	6,9	18,0	14,6	13,6	7,4
Gymnasial utb.	11,3	9,8	10,6	6,8	15,1	12,5	11,7	6,5
Eftergymnasial utb.	10,0	9,1	7,2	5,7	10,8	9,1	10,0	7,9
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	10,1	9,5	10,2	7,0	13,3	12,6	12,7	7,4
H3 Större städer	10,3	8,8	9,8	7,2	12,8	10,6	11,5	7,3
H4-H6 Övriga	10,8	10,2	10,2	7,1	13,3	12,7	11,2	7,5

Tabell 12.1**Antal intervjuer bland män och kvinnor 16–84 år. År 1980-81, 1988-89, 1996-97 och 2004-05.***Number of interviews among men and women aged 16-84 years. 1980-81, 1988-89, 1996-97 and 2004-05.*

	Män				Kvinnor			
	04-05	96-97	88-89	80-81	04-05	96-97	88-89	80-81
Samtliga 16-84 år	4 822	5 691	6 211	7 265	5 046	6 007	6 506	7 699
Ålder								
16-24 år	684	877	1 017	1 146	668	847	1 004	1 098
25-34 år	763	1 097	1 044	1 311	795	1 080	1 022	1 268
35-44 år	881	992	1 140	1 209	895	1 019	1 148	1 169
45-54 år	787	1 026	987	860	834	1 085	869	933
55-64 år	866	688	691	953	812	751	799	1 009
65-74 år	510	601	803	819	568	689	882	920
75-84 år	331	410	529	967	474	536	782	1 302
85- år	106	..	..	..	203	..	..	..
Familjetyp								
Sammanboende	3 083	3 602	4 068	4 696	3 134	3 758	3 988	4 633
Ensamstående	1 739	2 089	2 143	2 569	1 912	2 249	2 518	3 066
varav ensamboende	1 042	1 274	1 220	1 395	1 148	1 340	1 542	1 903
Bakgrund								
Utländsk bakgrund	664	643	..	..	732	721	..	..
Svensk bakgrund	4 118	5 041	..	..	4 282	5 271	..	..
Socioekonomisk grupp								
Arbetare	1 592	1 963	2 284	2 882	1 671	2 182	2 555	3 076
Tjänstemän	1 860	2 018	2 068	2 064	2 256	2 323	2 181	2 287
Arbetare, ej facklärd	786	917	1 193	1 613	1 130	1 612	1 971	2 522
Arbetare, facklärd	806	1 046	1 091	1 269	540	570	584	554
Lägre tjänstemän	399	450	526	500	801	925	992	1 141
Tjänstemän, mellannivå	815	816	812	870	981	938	811	765
Högre tjänstemän	646	752	730	694	474	460	378	381
Mellan, högre tjm.	1 461	1 568	1 553	1 564	1 455	1 398	1 200	1 146
Företagare, jordbrukare	529	655	715	1 063	236	393	521	737
Utbildningsnivå								
Förgymnasial utb.	1 176	1 675	2 341	2 802	1 218	1 838	2 699	3 132
Gymnasial utb.	2 173	2 632	2 566	2 388	2 089	2 660	2 581	2 261
Eftergymnasial utb.	1 460	1 356	1 295	1 099	1 724	1 469	1 215	989
H-region								
H1-H2 Storstadsområden	1 649	1 793	1 873	2 181	1 774	1 920	1 975	2 317
H3 Större städer	1 758	2 052	2 057	2 274	1 827	2 238	2 212	2 501
H4-H6 Övriga	1 430	1 846	2 281	2 810	1 480	1 849	2 319	2 881

Bilaga 2 Rapportförteckning

I serien Levnadsförhållanden har följande rapporter utkommit:

1	Hälsa och sjukvårds- konsumtion 1974	18	Ensamhet och gemenskap – perspektiv på social förän- kring 1976
2	Sysselsättning och arbetsplatsförhållanden 1974	19	Regionala levnadsnivåvaria- tioner 1975/76
3	Boendeförhållanden 1974	20	Hur jämställda är vi? 1975/77
4	Utbildning och studie- deltagande 1974	21	Om barns villkor
5	Ekonomiska förhållanden 1974	22	Social rapport om ojämlik- heten i Sverige
6	Levnadsförhållanden – utveckling och nuläge enligt tillgänglig statistik	23	Våra dagliga resor. Behov och resurser
7	Sysselsättning och arbetstider 1975	24	Offer för vålds- och egendomsbrott 1978
8	Översikt över välfärdens fördelning 1975	25	Handikappad. Delaktig och jämlig? 1977/78
9	Invandrarnas levnads- förhållanden 1975	26	Data om invandrare
11	Hälsa och sjukvårds- konsumtion 1975	27	Social Report on Inequality in Sweden
12	Arbetsmiljö 1975	28	Välfärd för vem?
13	Boendeförhållanden 1975	29	De studerandes ekonomi och levnadsstandard 1976/78
14	Utbildning, vuxenstudier och förvärvsarbete 1975	30	Ekonomisk stagnation – vad har hänt med välfärden? 1975–1981
15	Arbetsförhållanden och sjukfrånvaro	31	Politiska resurser 1978
16	Låginkomstfamiljerna – vilka de är och hur de lever 1975/76	32	Arbetsmiljö 1979
17	Fritidsaktiviteter 1976	33	Perspektiv på välfärden 1982
		34	Skattereformens fördelnings- effekter

35	Utbildning och utbildnings- effekter	59	Så använder vi tiden
36	Arbetslöshetens offer	60	Jordbrukarnas levnads- förhållanden 1975-1987
37	Oregelbundna och obekväma arbetstider	61	Arbetsmiljö 1986-1987. Preliminära resultat (tabeller)
38	Tema invandare	62	Barns levnadsvillkor
39	Hushållens förmögenheter årsskiftet 1981/82	63	Leva i Västervik
40	Vem utnyttjar den offentliga sektorns tjänster?	64	Ungdomars inträde i arbetslivet 1973-1985
41	Handikappade	65	Sysselsättning, arbetstider, arbetsmiljö 1986-1987
42	Ohälsa och sjukvård 1975- 1983	66	Offer för vålds- och egendomsbrott 1978-1989
43	Pensionärer	67	Vuxnas studiedeltagande 1975-1989
44	Våra dagliga resor. Behov och resurser 1978–1983	68	Ohälsa och sjukvård 1988-89. Preliminära resultat (tabeller)
45	Boende 1975–1983	69	Tema invandrare
46	Den svenske bonden	70	Mer eller mindre arbete? – löntagarnas arbetstids- önskemål
47	Sysselsättning 1975–1983 (tabellsammanställning)	71	Familj i förändring
49	Tandhälsa och tandvård	72	Sociala relationer 1988-89. Tabeller
50	Det svenska klassamhället 1975-1985	73	Några medicinska handikappgruppers levnadsförhållanden
51	Ojämligheten i Sverige 1975-1985	74	Handikappade 1975 –1989
52	Socialbidragstagarna 1983-1985	75	Facklig anslutning och aktivitet 1980-89
53	Perspektiv på välfärden 1987	76	Ohälsa och sjukvård 1980- 1989
54	Ett decennium av stagnerande real inkomster	77	Utbildning och uppväxtför- hållanden
56	Fritid 1982-1983	78	Arbetsförhållanden, ohälsa och sjukfrånvaro 1975-1989
57	Minskad lönespridning 1968-1981		
58	Inequality in Sweden		

79	I Tid och Otid. En undersökning om kvinnors och mäns tidsanvändning 1990/91	97	Funktionshindrade 1988-1999
80	Tidsanvändningsundersökningen 1990/91. Tabeller	98	Föreningslivet i Sverige (Välfärd; Socialt kapital; Demokratiskola)
81	Pensionärer 1980–1989	99	Tid för vardagsliv
82	Våra dagliga resor 1982-1991	100	Välfärd och ofärd på 90-talet
83	Vilka ungdomar motionerar mer?	101	Associational life in Sweden (General Welfare, Social Capital, Training in Democracy)
84	Boende 1975-1991	102	Politiska resurser och aktiviteter 1992–2001
85	Fritid 1976-1991	103	Fritid 1976–2002
86	Föreningslivet i Sverige - en statistisk belysning	104	Offer för våld och egendomsbrott 1978–2002
87	Barns hälsa 1988-89	105	Bruk och missbruk, vanor och ovanor – Hälsorelaterade vanor 1980–2002
88	Offer för vålds- och egendomsbrott 1978–1993	106	Perspektiv på välfärden 2004
89	Barn och deras familjer 1992–93	107	Så bor vi i Sverige
90	Politiska resurser och aktiviteter 1978–1994	108	Ungdomars etablering: Generationsklyftan 1980–2003
91	Välfärd och ojämlikhet i 20-årsperspektiv 1975–1995	109	Sysselsättning, arbetstider och arbetsmiljö 2002–2003
92	Sysselsättning, arbetstider och arbetsmiljö 1994–95	110	Barns villkor
93	Äldres levnadsförhållanden 1980–1999	111	Utbildning: Nivå och inriktning 1975–2003
94	Tandhälsa och tandvårdsutnyttjande 1975-1999	112	Äldres levnadsförhållanden: Arbete, ekonomi, hälsa och sociala nätverk 1980–2003
95	Ohälsa och sjukvård 1980–2000		
96	Integration till svensk välfärd? Om invandrades välfärd på 90-talet		

I serien Levnadsförhållanden har även följande appendix utkommit:

- 1 Teknisk rapport avseende 1974 års undersökning av levnadsförhållanden
- 2 Försök med hushållsansats i SCB:s undersökningar av levnadsförhållanden. En mätteknisk och statistisk utvärdering (slut)
- 3 Teknisk rapport avseende 1975 och 1976 års undersökning av levnadsförhållanden (slut)
- 4 Teknisk rapport avseende 1977 och 1978 års undersökning av levnadsförhållanden
- 5 Förändringsskattningar i undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF). En redovisning av metodstudier och rekommenderad metodik
- 6 Teknisk rapport avseende 1980-81 års undersökning av levnadsförhållanden
- 7 Teknisk rapport avseende 1982-83 års undersökning av levnadsförhållanden
- 8 Återintervjustudier i undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF) 81, 83 och 84
- 9 Mätproblem i surveyfrågor. Analys av variationen i tillförlitlighet
- 10 Den socioekonomiska indelningen (SEI) i tre SCB-undersökningar
- 11 Kvaliteten vid retrospektiva frågor om tidigare yrkesexponering. En utvärdering av yrkeshistoriken i undersökningarna av levnadsförhållanden (ULF)
- 12 Återintervjustudie i undersökningen av levnads förhållanden (ULF) 1989
- 13 Teknisk rapport avseende 1984-85 års, 1986-87 års och 1988-89 års undersökning av levnadsförhållanden
- 14 Genomlysning av undersökningen av levnadsförhållanden (ULF)
- 15 Teknisk rapport avseende 1990-91 års och 1992-93 års undersökning av levnadsförhållanden
- 16 The Swedish Survey of Living Conditions. Design and methods

Supplement till Appendix 15 och 16:

Teknisk information om ULF 1994-99. Finns endast på SCB:s webbplats www.scb.se

- 17 Analys av bortfallet bland "utsatta" grupper i Undersökningen av levnadsförhållanden (ULF) 1986–1999

In English

Summary

This report gives a statistical illustration of the state of health of the population and contacts with healthcare services.

The report contains information on:

- own assessment of general health and of health compared to peers
- occurrence of chronic illnesses and the consequences of these in terms of pain, affect on the ability to work or the need for assistance in daily life
- the most common illnesses: aches and pains, problems caused by allergies and deficiencies in physical well-being
- disabilities affecting the ability to move, sight and hearing

The report also studies the utilisation of healthcare services, such as visits to the doctor and stays in hospital.

The report describes deficiencies in health and contacts with healthcare services among women and men, broken down by age, family situation, foreign and Swedish background, socioeconomic group, educational level and region.

The information is based on surveys on the living conditions of the Swedish people, carried out annually by Statistics Sweden. The report is primarily based on data collected in 2004 and 2005 but comparisons are also made with the years 1980-81, 1988-89 and 1996-97.

Ill health and illnesses

Roughly three quarters of the population aged between 16 and 84 years, slightly more men than women, consider their health to be good or very good. Almost 6 percent of men and 7 percent of women consider their health to be poor or very poor.

How an individual assesses their general health has some connection to illness and pain. However, a person discovering that they have an illness is not the same as them considering that they are in poor health.

Slightly over half (53 percent) of women aged 16–84 years claim that they suffer from a chronic illness or other chronic health problem. The share among men of the same age is slightly lower (47 percent). 40 percent of women and 32 percent of men suffer from illnesses for which they regularly receive medical treatment. Among women, 20 percent report that they experience serious discomfort from a chronic illness and 14 percent claim that the illness/illnesses affect their ability to work to a high degree. The corresponding shares among men are 13 and 10 percent respectively.

The share with a chronic illness grows considerably as people get older. In the older age groups, there are also considerably more people who report different consequences of chronic illness, such as serious discomfort, reduced ability to work and the need for assistance. People living alone, manual workers, people with lower education and people with foreign background also have a lower standard of health across the board than people who are cohabiting, office workers, highly-educated people and people with Swedish background. The differences between manual and office workers and people with high or low education can however be seen to be evening out over time.

Of those with chronic illnesses, 58 percent of men and 51 percent of women claim to be in good health, with only 11 percent of men and 14 percent of women considering their health to be poor.

The 1980s saw a decreasing share of people who considered their health to be poor. No changes occurred in the population as a whole during the 1990s. Then, from the end of the 1990s until the middle of the 2000s, a slight increase can be discerned again and it seems that slightly more people consider their health to be poor and slightly less people consider it to be good.

The share with chronic illnesses has increased among both men and women since the beginning of the 1980s. The increase is however greatest between the measurement periods 1996-97 and 2004-05.

Musculoskeletal and circulatory disorders are the most commonly reported chronic illnesses. However not all health problems are regarded as chronic illness. It was considerably more common for people to admit having health problems when asked directly whether they had any such problems. While 22 percent of women and 15 percent of men state that they have illnesses, discomfort or symptoms from musculoskeletal disorders, a full 71 percent of women and 58 percent of men responded "yes" to the direct question of whether they have any discomfort. More and more are

also troubled by aches and pains. The increase since the beginning of the 1980s has been a full 12 percentage points among women and 6 percentage points among men.

Problems caused by allergies are another example of disorders that are not always considered to be chronic but which affect more and more people. The increase is greater among men than among women. With regards to the different ages, allergy problems do not show the same patterns as many other illnesses, being more common among young adults.

Deficiencies in mental well-being, such as problems with insomnia, fatigue, worry and anxiety are more common among women than men and have also increased over time, particularly among young people.

Contacts with healthcare services

Over half of people aged 16–84 years have had some contact with the open healthcare services during a three month period in 2004-05. Considerably more women than men have had contact with open healthcare services, 62 percent compared to 48 percent. The most common methods of contact are appointments with a doctor or visits to casualty departments. Around one in four individuals aged 16–84 years have made such a visit during a three month period.

Since 1980-81, telephone consultations have become an increasingly common way of contacting healthcare services. Among men, the share of telephone consultations has risen from 9 percent at the beginning of the 1980s to 16 percent 2004-05. The corresponding shares for women are 11 percent at the beginning of the 1980s and 23 percent 2004-2005.

Around one in ten individuals aged 16–84 years admitted to having the need for medical attention during a three month period but not seeking that medical attention. Not seeking medical attention when needed is more common among manual workers than office workers but is also more common among people with a foreign background than among people with Swedish background.

A note of thanks

We would like to express appreciation to our survey respondents – the people, enterprises, government authorities and other institutions of Sweden – with whose cooperation Statistics Sweden is able to provide reliable and timely statistical information meeting the current needs of our modern society.

List of tables

In the table appendix (Appendix 1 Tables), you can find all the key tables on which the report is based. The table list below notes, in addition to the tables that are included in the table appendix, also the tables that are only published on Statistics Sweden's website, www.scb.se/le0101 (see *Publikationer* and choose this publication *Ohälsa och sjukvård 1980–2005*). Note! The tables that are only available on the website are written in *italics* in the list below.

Data in all tables refer to men and women aged 16-84 years. Breakdowns into socioeconomic group only refer to persons aged 25-84 years.

This table appendix presents age-standardized values. On the website, you can find data for all persons aged 16-84 years in both percentages and age-standardized values. The website also has separate tables for men (a) and women (b). There is also a more detailed breakdown by background and region on the website.

List of tables

Assessment of own state of health

- 1.1 General state of health poor
- 1.2 General state of health good

Assessment of state of health compared to peers

- 2.1 Worse state of health than peers
- 2.2 Better state of health than peers

Chronic illness and consequences of chronic illness

- 3.1 Have a chronic illness
- 3.2 Receive regular medical treatment for chronic illness
- 3.3 Have illness that affects ability to work
- 3.4 Have illness that greatly affects ability to work
- 3.5 Have serious discomfort from chronic illness
- 3.6 *Have a chronic illness that results in a need for assistance in everyday life*

Frequency of different types of chronic illness

- 4.1 Musculoskeletal illnesses
- 4.2 *Back pain*
- 4.3 Circulatory illnesses
- 4.4 *High blood pressure*

- 4.5 *Heart disease*
- 4.6 *Respiratory illness*
- 4.7 *Nerve-related illness*
- 4.8 *Problems after injury*

Problems with pain

- 5.1 *Suffer from aches and pains*
- 5.2 *Serious discomfort from aches and pains*
- 5.3 *Pain in neck and shoulders*
- 5.4 *Serious pain in neck and shoulders*
- 5.5 *Back pain, hip pain or sciatica*
- 5.6 *Serious pain from back pain, hip pain or sciatica*
- 5.7 *Pain in joints (hands, elbows, legs or knees)*
- 5.8 *Serious pain in joints*

Allergy problems

- 6.1 *Allergy problems*
- 6.2 *Serious allergy problems*
- 6.3 *Have had hand eczema for the past 12 months*
- 6.4 *Have hay fever*
- 6.5 *Have allergy-related asthma*
- 6.6 *Have asthma*
- 6.7 *"Hay fever" symptoms to tobacco smoke, perfumes or printed matter*

Insomnia. Headaches. Problems with anxiety, worry, anguish, etc.

- 7.1 *Fatigue during past two weeks*
- 7.2 *Had problems with insomnia during past two weeks*
- 7.3 *Recurring headache or migraine during past two weeks*
- 7.4 *Suffer from anxiety, worry or anguish*
- 7.5 *Serious problems with anxiety, worry or anguish*
- 7.6 *Difficulties in finding something meaningful to do during past two weeks*
- 7.7 *Have felt sad or depressed during past two weeks*
- 7.8 *Have felt alone or lost during past two weeks*
- 7.9 *Have not felt as worthwhile as other people during past two weeks*

Disability – reduced sight and hearing

- 8.1 *Have reduced hearing*
- 8.2 *Have difficulty in hearing what is said on the telephone*
- 8.3 *Have hearing aid*
- 8.4 *Have hearing aid in one ear*

- 8.5 *Have hearing aid in both ears*
- 8.6 Have reduced sight

Disability - mobility

- 9.1 Have reduced mobility
- 9.2 Are disabled
- 9.3 Are severely disabled
- 9.4 *Have difficulty in carrying items*
- 9.5 *Have difficulty in gripping items*
- 9.6 Have difficulty in carrying and/or gripping
- 9.7 *Cannot go for short walks at a brisk pace*
- 9.8 *Cannot get onto a bus without assistance*
- 9.9 *Cannot walk up or down steps without difficulty*
- 9.10 *Uses mobility aid: (walking stick(s), walking frame, wheelchair)*

Use of medicine

- 10.1 *Have taken medicine for asthma at least two weeks of year*
- 10.2 *Have taken painkillers during past two weeks*
- 10.3 *Take painkillers regularly*
- 10.4 *Have taken heart medicine during past two weeks*
- 10.5 *Have taken blood pressure medicine during past two weeks*
- 10.6 *Have taken stomach ulcer medicine during past two weeks*
- 10.7 *Have taken antidepressants during past two weeks*
- 10.8 *Have taken sedatives during past two weeks*
- 10.9 *Have taken sleeping tablets during past two weeks*
- 10.10 *Take sleeping tablets regularly*
- 10.11 *Have taken herbal medicine during past two weeks*
- 10.12 Use of medicine – summary

Contacts with healthcare services

- 11.1 Have been in hospital or nursing home during past three months
- 11.2 Contact with public healthcare services during past three months
- 11.3 Consulted doctor for illness during past three months
- 11.4 *Consulted doctor for chronic illness during past three months*
- 11.5 Visited doctor on duty or casualty department during past three months
- 11.6 Visited doctor for own illness during past three months
- 11.7 Have spoken to a doctor by telephone during past three months
- 11.8 *Have visited a doctor for health certificate, health check-up or vaccination*
- 11.9 Have been in need of medical attention but have not sought it
- 11.10 *Have been several times in need of medical attention but not sought it*

- 11.11 *Have been treated by a physiotherapist*
- 11.12 *Have been treated by a physiotherapist or chiropractor*
- 11.13 *Have been treated by an "alternative" medical practitioner during past twelve months*

12.1 **Number of interviews**

List of symbols, etc.

. = Data is too uncertain to be given

.. = Data not available

Divisions by socioeconomic group only include persons aged 25–84 years.

Data for persons aged 85+ are only available for 2004-05 and are only included in the tables where the ages are reported separately.

Data by background are not available for 1980-81 and 1988-89.

Data by education are only available for persons aged 16–74 years for 1980-81.

List of terms

A			
andningsorganen	respiratory organs	eftergymnasial utbildning	post-upper secondary education
akutmottagning	casualty department	endokrina systemet	endocrinal system
allergiska besvär	allergy problems	ensam	alone
antidepressiva medel	anti-depressant	ensamboende	living alone
arbetare	medicin manual worker	F	
arbetsförmåga	ability to work	familjesituation	family situation
astma	asthma	frakturer	fractures
axlar	shoulders	friskintyg	health certificate
B		funktionsnedsättning	disability
behov	need	förebyggande	preventative
besvär	problems, discomfort	förgymnasial utbildning	pre-upper secondary education
besök	visit	G	
blodsjukdomar	blood disorders	gott	good
bortfall	non-response	gripa/vrida	gripping/winding
bruttonationalprodukt	gross domestic product	gymnasial utbildning	upper secondary education
bära	carry	gå	walk
bättre	better	H	
C		hjälp	assistance
cirkulationsorganen	circulatory organs	hjälpmedel	aid
D		hjärtsjukdom	heart disease
de två senaste veckorna	the past two weeks	hudsjukdom	skin disease
distriktssköterska	district nurse	huvudvärk	headache
dåligt	poor	hälsa	health
E		hälsokontroll	health check-up
		hälsotillstånd	state of health
		höft	hip

högt blodtryck	high blood pressure	läkarkonsultationer	consultation with doctor
hörapparat	hearing aid	läkarkontakt	contact with doctor
hörsel	hearing	läkarmottagning	doctor's surgery
hösnuva	hayfever		
I			
i hög grad	greatly	M	
infektionssjukdomar	infectious diseases	matsmältningsorgan	digestive organs
intagen	admitted	medicinsk behandling	medical treatment
intervju	interview	meningsfullt att göra	meaningful activity
J		män	men
jämförelser	comparisons	N	
jämnåriga	peers	nacke	neck
K		nedsatt	reduced
kiropraktor	chiropractor	nedsatt hörsel	reduced hearing
konfidensintervall	confidence interval	nedsatt syn	reduced sight
kontakt	contact	nervlugnande medel	sedative
konsekvenser	consequences	nervsystemet	nervous system
kostnader	costs	O	
konsultation	consultation	ojämlikhet	inequality
kvinnor	women	P	
kön	sex	Patient	patient
L		promenad	walk
leder	joints	psykiska besvär	mental illness
ledsen	sad		
levnadsförhållanden	living conditions	R	
lika villkor	equal conditions	redovisningsgrupper	reporting groups
långvarig sjukdom	chronic illness	regelbunden	regularly
lägre tjänstemän	lower office worker	region	region
läkarbesök	visit to doctor	rollator	walking frame
		rullstol	wheelchair
		rygg	back

rörelseförmåga	mobility	tremånadersperiod	three month period
rörelsehinder	disability		
rörelseorgan	musculo-skeletal organ	trötthet	tiredness
		tumörer	tumors
rörlighet	mobility		
S			
sammanboende	cohabiting	utländsk bakgrund	foreign back-ground
sjukdom	illness		
sjukhus	hospital	urin- och könsorgan	urinary and genital organs
sjukhusvistelse	visit to hospital		
sjukgymnast	physio-therapist	urval	sample
sjuklighet	level of sickness	utbildningsnivå	educa-tional level
sjukvård	healthcare services	V	
skador	injury	vaccination	vaccination
skelett	skeleton	vanligast	most common
smärta	pain	vårdutnyttjande	utilisation of health-care
socioekonomisk grupp	socioeco-nomic group	vägran	refusal
storstadsområden	urban area	värdelös	worthless
större städer	larger city	värk	ache, pain
springa	run	Å	
svensk bakgrund	swedish back-ground	ålder	age
svåra	serious	Ä	
svårt rörelsehinder	severe disability	ängslan, oro, ångest	anxiety, worry, anguish
syn	sight	Ö	
sämre	worse	öppen	open
sömnbesvär	insomnia	övriga riket	rest of country
sömnmedel	sleeping tablets		
T			
telefon	telephone		
tillförlitlighet	reliability		
tjänstemän	office worker		
trappa	steps		

Ohälsa och sjukvård 1980–2005

I denna rapport ges en statistisk belysning av befolkningens hälsotillstånd och kontakter med sjukvården.

Rapporten innehåller uppgifter om:

- egen bedömning av allmänt hälsotillstånd och hälsotillstånd jämfört med jämnåriga
- förekomst av långvariga sjukdomar och de konsekvenser dessa medför i form av besvär, påverkan på arbetsförmågan eller behov av hjälp i det dagliga livet
- de vanligaste sjukdomarna: besvär av smärta och värk, allergiska besvär samt brister i det psykiska välbefinnandet
- funktionsnedsättningar med avseende på rörelseförmåga, syn och hörsel

I rapporten studeras dessutom vårdutnyttjande i form av bland annat läkarbesök och sjukhusvistelser.

Rapporten ger en beskrivning av hälsobrister och sjukvårdskontakter bland kvinnor respektive män fördelade efter ålder, familjesituation, utländsk eller svensk bakgrund, socioekonomisk grupp, utbildningsnivå och region.

Uppgifterna är baserade på de undersökningar av svenska folkets levnadsförhållanden (ULF) som SCB genomför årligen. Rapporten baseras huvudsakligen på uppgifter som insamlats åren 2004 och 2005, men jämförelser görs också med åren 1980-81, 1988-89 samt 1996-97.

Övriga publikationer i serien Levnadsförhållanden förtecknas i slutet av rapporten.

ISSN 0347-7193
ISBN 91-618-1343-5
ISBN 978-91-618-1343-8

Publikationstjänsten:

E-post: publ@scb.se, tfn: 019-17 68 00, fax: 019-17 64 44. Postadress: 701 89 Örebro.

Information: E-post: information@scb.se, tfn: 08-506 948 01, fax: 08-506 948 99.

Försäljning över disk, besöksadress: Biblioteket, Karlavägen 100, Stockholm.

Publication services:

E-mail: publ@scb.se, phone: +46 19 17 68 00, fax: +46 19 17 64 44. Address: SE-701 89 Örebro.

Information: E-mail: information@scb.se, phone: +46 8 506 948 01, fax: +46 8 506 948 99

Over-the-counter sales: Statistics Sweden, Library, Karlavägen 100, Stockholm, Sweden.